

RAISIO

VUOSIKERTOMUS

2007

TALOUDELLINEN RAPORTOINTI VUONNA 2008

Raisio julkaisee seuraavat taloudelliset raportit
suomeksi ja englanniksi:

Tilinpäätöstiedote vuodelta 2007	13.2.2008
Vuosikertomus 2007	viikolla 11
Osavuosikatsaus tammi-maaliskuu	5.5.2008
Osavuosikatsaus tammi-kesäkuu	1.8.2008
Osavuosikatsaus tammi-syyskuu	31.10.2008

Vuosikertomus, tilinpäätöstiedote ja osavuosi-
katsaukset ovat välittömästi julkistamisen jälkeen
luettavissa yhtiön internetsivuilla osoitteessa
www.raisio.com. Samassa osoitteessa voi
kirjautua yhtiön tiedotteiden sähköpostitilaajaksi
sekä tilata vuosikertomuksia.

Vuosikertomuksia voi tilata myös Raision
konserniviestinnästä numerosta 040 549 7102
ja sähköpostitse osoitteesta
communications@raisio.com.

RAISION SJOITTAJA- JA ANALYYTIKKOSUHTEIDEN YHTEYSHENKILÖT

Toimitusjohtaja
Matti Rihko
GSM 0400 830 727
matti.rihko@raisio.com

Talousjohtaja
Jyrki Paappa
GSM 050 556 6512
jyrki.paappa@raisio.com

Viestintäpäällikkö
Heidi Hirvonen
GSM 050 567 3060
heidi.hirvonen@raisio.com

Rahoitusjohtaja
Janne Martti
GSM 050 556 6521
janne.martti@raisio.com

Lisää tietoja osakkeenomistajille
löytyy vuosikertomuksen lopusta.

SISÄLLYS

Raisio Oyj	2
Toimitusjohtajan katsaus	4
Vuosi 2007 lyhyesti	6
Vtσιο, strategia ja arvot	8
Lüketöiminnat	10
Lüketöimintaympäristö	12
Elintarvike	14
Rehu & Mallas	17
Ainesosat	20
Markkina-alueet	23
Yritysvastuu	28
Ympäristövastuu	34
Taloudellinen vastuu	38
Sosiaalinen vastuu	40
GRI-vastaavuus	44
Hallinnointi ja ohjaus	46
Hallitus	52
Johtoryhmä	54
Hallintoneuvosto	55
Sanasto	56
Tietoa osakkeenomistajille	58
Keskeiset tunnusluvut	60

RAISIO LYHYESTI

Raisio on elintarvike- ja rehualan edelläkävijä ja kasvipöytä-ravinnon erityisosaaja. Pellontuotettiin perustuva raaka-ainepohja takaa hyvät mahdollisuudet kehittyä yrityksenä, jonka toiminta on ekologisesti kestävällä pohjalla. Raision päätuotteita ovat elintarvikkeet ja niiden terveysvaikutteiset ainesosat sekä rehut ja maltaat. Raisio on merkittävä toimija turvallisen laatu- ja varmistamisessa pelloilta pöytään.

Raisiolaisia työskentelee yhdeksässä maassa lähes 1 100. Tuotantoa on seitsemällä paikkakunnalla kolmessa maassa. Toiminnan lähtökohtana on asiakkaiden ja kuluttajien tarpeisiin vastaaminen luonnollisilla, turvallisilla ja terveellisillä tuotteilla. Innovatiivinen tutkimus ja kehitys, nykyaikaiset tuotantolaitokset, korkealaatuiset ja jäljitettävät raaka-aineet sekä tehokkaat tuotantoprosessit varmistavat toiminnan kannattavan jatkuvuuden.

Raisiossa taloudellinen, ympäristö- ja sosiaalinen vastuullisuus ovat tärkeä osa yrityksen tapaa toimia. Raisio edistää vastuullista toimintaa kaikilla toimipaikoillaan sekä yhteistyössä tavarantoimittajien ja palveluntuottajien että muiden sidosryhmien kanssa. Toiminnan vastuullisuutta seurataan ja mitataan säännöllisesti.

Yhtiön osakkeet noteerataan OMX:n Pohjoismaisessa Pörssissä Helsingissä. Konsernin pääkonttori sijaitsee Raisiossa.

www.raisio.com

RAISION BRÄNDIT

Raision toiminnan lähtökohtana on asiakkaiden ja kuluttajien tarpeisiin vastaaminen hyvän makuisilla, luonnollisilla, terveellisillä ja turvallisilla tuotteilla.

Raision tunnettuja brändejä Suomessa ovat mm. Elovina, Keiju, Sunnuntai, Raisio Malt, Maituri ja Herkku. Raision kansainvälisesti tunnetuin brändi on Benecol. Venäjällä Raision brändejä ovat Nordic, Voimix ja Dolina Skandi sekä Puolassa Masmix ja Pyszny Duet.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

JATKUVAT TOIMINNOT		
	2007	2006
LIIVEVAIHTO, MILJ. €	421,9	402,6
LIIKETULOS, MILJ. €	10,6	-28,1
LIIKETULOS ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ, MILJ. €	9,9	-2,4
SUJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO, %	3,6	-9,1
VELKAANTUMISASTE, %	-12,5	-19,1
OMAVARAISUUSASTE, %	77,9	75,0
OMA PÄÄOMA/OSAKE, €	1,70	1,73
TULOS/OSAKE, €	0,05	-0,22
TULOS/OSAKE ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ, €	0,05	-0,02
MARKKINA-ARVO, MILJ. €*	235,8	287,1

* ILMAN YHTIÖN HALLUSSA OLEVIA OMIA OSAKKEITA

RAISIO-KONSERNIN RAKENNE

RAISIO OYJ

ELINTARVIKE

REHU & MALLAS

AINESOSAT

PALVELUFUNKTIOT: TUOTANTO, LIIKETOIMINNAN KEHITYS, HR, TALOUS- JA TIETOHALLINTO, KONSERNIVIESTINTÄ, LAKIASIAT, VIILJAKAUPPA

Raision taloudellinen raportointi perustuu yksikkökohtaiseen jaotteluun. Raportoivat yksiköt ovat Elintarvike, Rehu & Mallas ja Ainesosat.

Vuonna 2007 Raisio otti käyttöön uuden toimintojen ohjausmallin, jossa brändit ja hyödyketoiminnot eriytettiin toisistaan.

RAISION LIIKETOIMINNAT

Elintarvike

Raisio valmistaa herkullisia, terveellisiä ja helppokäyttöisiä elintarvikkeita kuluttajille, suurtalouksille, leipomoille ja muulle elintarviketeollisuudelle. Raisio on kuluttajalähtöinen kasvipohjaisen ravinnon edelläkävijä. Kuluttajille Raision vahvat brändit näkyvät aamiais- ja välipala-, leivonta- ja leivänpäällismaailmojen kautta. Tuotteiden päämarkkina-alueet ovat Suomi ja Itämeren alue.

Elintarvikeyksikön tavoite on olla kuluttajalähtöinen, kannattavasti kasvava parhaiden ruokaelämysten tuottaja ja haluttu yhteistyökumppani luonnollisissa, kasvipohjaisissa ja turvallisissa tuotteissa Suomessa, Venäjällä ja Pohjois-Euroopassa.

Rehu & Mallas

Raisio valmistaa tehokkaita rehuja tuotanto-eläimille, erikoisrehuja kaloille ja korkealaatuisia maltaita panimoille. Kasviöljyliiketoiminta jalostaa öljykasvien siemeniä rouheiksi ja öljyiksi pääasiassa yrityksen omaan käyttöön, mutta myös biopolttoaineiden raaka-aineeksi. Raisio keskittyy kumppanuuksien vahvistamiseen kotimaassa ja viennissä. Päämarkkina-alueet ovat Suomi ja Venäjä.

Rehuliiketoiminnan tavoite on olla alan tehokkain ja arvostetuin osaja Suomessa sekä merkittävä toimija Luoteis-Venäjän markkinoilla. Mallasliiketoiminnan tavoite on olla johtava suomalainen panimomaltaiden valmistaja sekä panimoiden merkittävä raaka-ainetoimittaja.

Ainesosat

Benecol on maailman tunnetuin terveysvaikutteisten elintarvikkeiden brändi. Raision patentoima Benecol-ainesosa, kasvistanoliesteri, alentaa osana päivittäistä ruokavaliota tutkitusti ja turvallisesti kolesterolia. Benecol-tuotteita myydään lähes 30 maassa. Raisio vahvistaa partneriverkostoaan ja tekee pitkäjänteistä työtä uusille markkina-alueille pääsemiseksi.

Ainesosat-yksikön tavoite on olla aktiivinen toimija Euroopan, Aasian sekä Pohjois- ja Etelä-Amerikan kolesterolia alentavien terveysvaikutteisten elintarvikkeiden markkinoilla innovatiivisilla tuotesovelluksilla.

Liikevaihdon jakauma yksiköittäin

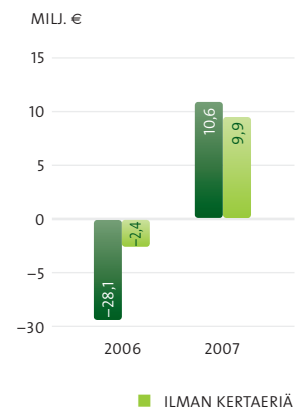
■ ELINTARVIKE 45 %
■ REHU & MALLAS 46 %
■ AINESOSAT 9 %

Henkilöstön maantieteellinen jakauma

■ SUOMI 68 % ■ VENÄJÄ JA UKRAINA 7 %
■ PUOLA 21 % ■ MUU EUROOPPA 2 %
■ MUU MAAILMA 2 %

Liiketulos

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Raision tärkein teema vuonna 2007 oli kannattavuuden parantaminen. Siinä onnistuttiin ennätysellisestä raaka-aineen hinnannoususta huolimatta. Vuoden 2008 murros tulee olemaan ilmastonmuutoksen vaikutus kulutusvalintoihin. Raisio ekologisen, kasvipohjaisen ravinnon edelläkävijänä ja yhtenä Euroopan innovatiivisimmista viljataloista on erittäin hyvässä asemassa kohtaamaan elintarviketeollisuuden uuden murroksen.

Vuosi 2007 oli maailmanlaajuisesti historiallinen maatalouden ja elintarviketeollisuuden kannalta. Pitkäaikainen trendi, jossa uusiuutuvien raaka-aineiden hinnat tasaisesti laskivat ja elintarvikkeiden osuus kotitalouksien kulutusmenoista pieneni pienemistään, kääntyi nopeasti päinvastaiseen suuntaan. Syitä tähän oli kaksi. Globalisaation myötä aiempaa suurempi osa maapallon väestöstä kykeni kasvattamaan tulotasoaan. Arviolta puoli miljardia ihmistä siirtyi parempaan tulotasoon ja alkoi syödä aiempaa enemmän ja paremmin. Erityisesti viljan kysyntää rehuksi kasvatti liha- ja maitotuotteiden kulutuksen kasvu. Toinen merkittävä tekijä oli öljyn hinnannousu, mikä kasvat-
taa biopolttoaineiden käyttöä. Kaikki ensimmäisen sukupolven biopolttoaineet ovat vielä vilja- tai öljykasvipohjaisia. Yksinomaan Suomen osalta EU:n velvoite 5,75 prosentin käytöstä vuonna 2010 tarkoittaa sitä, että Suomen viljataseen ylijäämä pitkälti käytettäisiin biopolttoaineisiin.

Raisio ennakoii ensimmäisten joukossa jo vuosi sitten viljamarkkinan muutoksen ja ryhtyi aktiivisiin toimiin pienentämään tuloksen riippuvuutta viljan hintatasosta ja sen heilahteluista. Erityisen tärkeäksi tämä osoittautui vuoden 2007 poikkeuksellisten sääolosuhteiden myötä. Ilmastonmuutoksesta johtuvat poikkeukselliset sääolot, kuivuus ja tulvat, voimistivat viljan hinnannousua. Hinta kaksinkertaistui muutamassa kuukaudessa viime syksyn aikana. Raisio aloitti maaliskuussa viljan kiinteähintaisen suorahankinnan. Tämä osoittautui tärkeäksi ja oikeaksi toimenpiteeksi. Merkittävä määrä yrityksen viljatarpeesta hankittiin uutta järjestelmää hyödyntäen. Jatkossa järjestelmää kehitetään ja monipuolistetaan edelleen.

Vuonna 2007 Raisio loi myös joustavuutta tuotteidensa hinnoitteluun asiakkailleen. Aiemmista pitkistä, kiinteistä sopimuksista luovuttiin yhteisymmärryksessä asiakkaiden kanssa, ja vuonna 2008 uusi, joustava hinnoittelumalli on käytössä suurimmalla osalla asiakkaista. Uuden hinnoittelumallin mukaisesti viljan hinta virtaa läpi ja Raisio neuvottelee jalostuspalkkionsa.

Raision tärkein teema vuonna 2007 oli kannattavuuden parantaminen. Siinä onnistuttiin raaka-aineen ennätysellisestä hinnannoususta huolimatta. Toimenpiteitä kannattavuuden parantamisessa olivat yrityksen toimintojen virtaviivaistaminen ja yksinkertaistaminen, kannattamattomista liiketoiminnoista luopuminen, ylikapasiteetin leikkaaminen, organisaation madaltaminen ja ohjauksellisen tehon parantaminen. Tulevaisuuden kannalta tärkeimmäksi tekijäksi osoittautui voimakas panostus kuluttajalähtöisyyteen, keskittyminen vahvimpiin tuotemerkeihin ja kiinnostavimpiin tuoteryhmiin. Tämä tarkoittaa sitä, että yhdistämällä terveellisyys, mielihyvä ja helppous ekologiseen, kasviperäiseen ravintoon saadaan elintarvikeliiketoiminnan suunta muuttumaan.

Erityisen tärkeää kannattavuuden parantamisessa oli myös henkilöstön hyvin tekemä työ. Jokainen teki omassa työssään asioita uudella, tehokkaammalla tavalla. Uutta toimintatapaa tuki myös uusien avainhenkilöiden rekrytointi.

Vuoden 2008 murros tulee olemaan ilmastonmuutoksen vaikutus kulutusvalintoihin. Uskon, että kuluttajat siirtyvät sanoista tekoihin. Arkipäivän kulutusvalintoja ohjaava tekijä ovat kasvavassa määrin hiilidioksidipäästöt. Tällä on vaikutusta paitsi asumiseen, autoiluun ja lomamatkailuun, mutta ennen kaikkea ruokaan. Ruoan osuus kuluttajien kokonaishiilidioksidipäästöistä on merkittävä. Paikallisesti tuotettu, ekologinen ja kasvipohjainen ruoka vähentää päästöjä ja siten hidastaa kasvihuoneilmiötä.

Tarjonta luo kysyntää. Yhdistämällä kasvipohjaisuus mielihyvään, herkullisuuteen, terveellisyteen ja helppouteen muodostuu uusi markkina. Uuden sukupolven tuotteet, kuten Elovina-välipalajuoma tai Elovina-välipalakeksit tarjoavat kuluttajille mahdollisuuden vaikuttaa omilla valinnoillaan ilmastonmuutokseen. Raisio ekologisen, kasvipohjaisen ravinnon edelläkävijänä ja yhtenä Euroopan innovatiivisimmista viljataloista on erittäin hyvässä asemassa kohtaamaan elintarviketeollisuuden uuden murroksen.

Matti Rihko

VUOSI 2007

LYHYESTI

Vuosi 2007 oli Raisiolle uuden alku. Raisio keskittyi kannattavuuden parantamiseen ja toteutti toimenpiteitä, joilla liiketoimintoja tehostettiin ja sopeutettiin markkina-tilanteeseen. Myös yhtiön rakennetta virtaviivaistettiin. Viljamarkkinan voimakas muutos korosti tarvetta varmistaa laadukkaan kotimaisen viljaraaka-aineen saanti kilpailukykyiseen hintaan. Pellontuotteisiin perustuva raaka-ainepohja takaa Raisiolle hyvät mahdollisuudet kehittyä yrityksenä, jonka toiminta on ekologisesti kestävällä pohjalla.

KANNATTAVUUDEN PARANTAMINEN

Raision toimenpiteet liiketoimintojen tehostamiseksi ja sopeuttamiseksi markkina-tilanteeseen olivat tehokkaita, ja konsernin tulos parani merkittävästi siitä huolimatta, että viljaraaka-aineiden hinnat nousivat ennätysnopeasti vuoden toisella puoliskolla. Tuloksen riippuvuutta viljan hintaheilahteluista vähennettiin lisäämällä ennustettavuutta ostohintoihin ja joustavuutta myyntihintoihin.

Raisio luopui tappiollisista liiketoiminnoista. Perunaliiiketoiminta myytiin Profoodille ja diagnostiikkaliiiketoiminta amerikkalaiselle BioControlille. Myös erikoisrehuja valmistava Monäs Feed myytiin. Lisäksi Raisio myi osuutensa puolalaisesta meijerialan yrityksestä Oborystä.

LIIKETOIMINTOJEN OHJAUS

Raisio otti käyttöön uuden toimintojen ohjausmallin, jossa brändit ja hyödyketoiminnot on eriytetty toisistaan. Uudella ohjausmallilla varmistetaan kuluttaja- ja asiakaslähtöinen sekä kustannustehokas toiminta.

Organisaatiota tehostettiin ja madallettiin. Raisio vahvisti rekrytoinnein osaamistaan erityisesti konsernin johdossa sekä Elintarvikeyksikön myynnissä ja markkinoinnissa. Toimintojen uudelleenorganisointien myötä henkilöstömäärä väheni useilla kymmenillä henkilöillä.

Raisio sopi vuoden 2008 alussa käyttöönotetusta, joustavasta hinnoittelumallista suomalaisen päivittäistavara-kaupan kanssa. Uuden mallin mukaan raaka-ainekustannukset veloitetaan läpivirtauksella neljän kuukauden jaksoissa. Hyödyketoiminnoissa hinnoittelumalli uudistettiin siten, että raaka-ainekustannukset veloitetaan läpivirtauksella ja jalostuspalkkio neuvotellaan erikseen.

Benecol-brändiin ja kasvistanoliesteriiniin liittyvien oikeuksien palautuminen pitkäaikaiselta partnerilta McNeililtä antaa Raisiolle mahdollisuuden kehittää Benecol-luiketoimintaa uusista lähtökohdista. Raisio ja Unilever sopivat osittaisesta ristiinlisensoinnista, jossa myönnettiin ei-yksinomaiset oikeudet yritysten välillä määrättyihin, maailmanlaajuisiin kasvisteroli- ja stanolipatentteihin. Sopimus antaa molemmille osapuolille mahdollisuuden keskittyä oman liiketoiminnan ja tuotesovellusten kehittämiseen.

TOIMINTOJEN TEHOSTAMINEN

Raisio esitteli uuden brändisalkun, jossa tuotteet on jaettu kolmeen kuluttajamaailmaan: aamiais- ja välipalamaailmaan, leivänpäällisiin sekä leivontamaailmaan. Kustannustehokkuus lisääntyy, kun markkinointipanostukset keskitetään Suomessa pääbrändeihin eli Elovenaan, Keijuun ja Sunnuntaihin. Brändisalkun uudistus näkyy myös kuluttaja-saatavuuden sekä tuote- ja asiakaskannattavuuden parantumisena. Ensimmäiset muutokset näkyivät kuluttajille jo vuoden 2008 alussa. Vuoden 2007 aikana Raisio vähensi tuotenimikkeidensä määrää noin 30 prosentilla vertailuvuodesta.

Raisio siirsi Venäjällä myytävien margariiniensa valmistuksen alihankkijalle. Venäjän toimintojen painopiste on markkinoinnin ja logistiikan kehittämisessä. Lisäksi Raisio leikkasi ylikapasiteettia sulkemalla vehnä- ja ruismylyt Nokialla.

VILJAMARKKINOIDEN KEHITYS

Vuonna 2007 viljamarkkinat muuttuivat merkittävästi. Jo vuosia maailman viljantuotanto on ollut pienempi kuin kulutus. Kilpailu uusiutumattomista luonnonvaroista alkoi 2000-luvun alussa. Vuonna 2007 vuorossa olivat uusiutuvat luonnonvarat.

Viljan, rouheiden ja öljykasvien hinnat lähes kaksinkertaistuivat toisen vuosipuoliskon aikana vuoden 2006 vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Viljan kysyntää lisäsi erityisesti Aasian voimakas talouskasvu. Elintason nousun myötä ruoan kysyntä kasvoi ja kasvaa edelleen. Tämä lisää viljan kysyntää paitsi elintarvikkeina myös eläinten rehuna ja biopolttoaineina. Maailmanlaajuisesti peltopinta-alaa ei ole mahdollista lisätä. Ilmastonmuutos, kaupungistuminen ja saastuminen vaikuttavat viljelymahdollisuuksiin.

Suomessa korjattiin ennätysmäinen 4,2 miljoonan tonnin sato, mikä on lähes 15 prosenttia keskimääräistä enemmän. Ruista ja rypsiä lukuun ottamatta suomalainen raaka-aine kattaa kotimaisen ruokaketjun tarpeet. Raisio jalostaa noin kolmanneksen teollisuuden käyttämästä viljasta Suomessa ja puolet rypsistä.

Raisio otti käyttöön viljan kiinteähintaisen suorahankintajärjestelmän. Poikkeuksellinen tilanne viljamarkkinoilla ei kuitenkaan antanut parasta mahdollista kuvaa järjestelmän toimivuudesta. Kiinteähintainen järjestelmä on hyvä pohja kehittää edelleen uusia hinnoittelumalleja, joissa sekä myyjän että ostajan intressit tulevat huomioiduiksi.

KOOSTE RAISION TÄRKEIMMISTÄ TIEDOTTEISTA 2007

TAMMIKUU	RAISION VEROTUKSESTA VALITUS HALLINTO-OIKEUDELLE
HELMIKUU	PERUNALIIKETOIMINNAN MYYNTI JA NEUVOTTELUT VETÄYTYMISESTÄ VENÄJÄN HIUTALEMYYLYHANKKEESTA TILINPÄÄTÖS: RAISION LIIKETULOS RASKAASTI TAPPIOINEN
HUHTIKUU	OMIEN OSAKKEIDEN HANKINTA KÄYNNISTYI KIINTEÄHINTAISET VIILJELYSOPIMUKSET KÄYTTÖÖN
KESÄKUU	MARGARIINITEHDAS VENÄJÄLLÄ SULJETAAN RYPSIÖLJYÄ BIODIESELIN RAAKA-AINEEKSI NESTE OILILLE
ELOKU	ORGANISAATIOTA MADALLETAAN ELINTARVIKE- JA AINESOSAT-YKSIKÖT ORGANISOIDAAN UUELLEEN ELINTARVIKKEET KESKITETÄÄN KOLMEEN KULUTTAJAMAAILMAAN
SYYSKUU	DIAGNOSTIIKKALIIKETOIMINTA MYYDÄÄN BIOCONTROLILLE
LOKAKUU	YT-NEUVOTTELUT PÄÄTTYIVÄT KAKSI MYLYÄ NOKIALLA SULJETAAN MCNEILILTÄ PALAUTUU KASVISTANOLIESTERI- JA BENECOL-BRÄNDIOIKEUKSIA
JOULUKUU	RAISIO JA UNILEVER SOPIVAT RISTIINLISENSOINNISTA

TALOUSTIEDOTTEET 2007

TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 12.2.

OSAVUOSIKATSAUKSET 3.5., 2.8. JA 30.10.

Kaikki Raision julkaisemat pörssi- ja lehdistötiedotteet löytyvät yhtiön internetsivuilta osoitteesta www.raisio.com otsikon Utiset alta.

VEHNÄN HINTAKEHITYS 2007 (MATIF)

VISIO, STRATEGIA JA ARVOT

Vuonna 2007 Raision tärkein tavoite oli kannattavuuden parantaminen. Lisäksi toimintoja tehostettiin, virtaviivaistettiin ja sopeutettiin markkinatilanteeseen kilpailukyvyyn varmistamiseksi. Kannattavuuden parantaminen jatkuu vuonna 2008. Konsernin strategiset tavoitteet ovat kasvu ja kansainvälistyminen.

VISIO

Raisio on ekologisen, kasvipohjaisen ravinnon edelläkävijä ja erityisosaaja johtavilla tuotemerkeillä.

STRATEGISET PAINOPISTEALUEET

Konserni

Raisio-konsernin tavoitteena on tuottaa lisäarvoa omistajilleen kehittämällä toimintojaan ja parantamalla kannattavuuttaan sekä noudattamalla pitkäjänteistä osinkopolitiikkaa. Raision strategisia tavoitteita ovat kasvu ja kansainvälistyminen. Raision vahva tase antaa hyvän pohjan toimia aktiivisesti elintarviketeollisuuden rakennemuutoksessa.

Globaalissa viljamarkkinoiden murroksessa yhteistyön tiivistäminen suomalaisten sopimusviljelijöiden kanssa sekä laadukas ja hinnaltaan kilpailukykyinen raaka-aine ovat menestyksen perusedellytyksiä. Yhteistyön syventäminen keskeisten asiakkaiden ja kumppaneiden kanssa vahvistaa molempien osapuolten kykyä reagoida markkinoiden muutoksiin sekä laajentaa omaa osaamista.

Elintarvike

Elintarvikeyksikön strategisia painopistealueita ovat kannattavuuden parantaminen kaikissa liiketoiminnoissa sekä kuluttaja- ja asiakaslähtöisen toimintatavan vahvistaminen niin asiakkuuksien hallinnassa kuin markkinoinnissa ja tuotekehityksessä. Raision asiakkaita ovat päivittäistavara-kauppa, suurtaloudet, leipomot ja muu elintarviketeollisuus. Kasvua haetaan laajentamalla uusille markkina-alueille Pohjois-Euroopassa.

Pohjan menestykselle luovat markkina-aseman vahvistaminen kotimarkkina-alueella Suomessa ja Itämeren alueella, keskittyminen pääbrändeihin sekä kuluttajien tarpeiden mukaisten, innovatiivisten uutuustuotteiden tuominen markkinoille.

Rehu & Mallas

Rehuliiketoiminnan strategiset painopistealueet ovat kotimaan liike-toimintojen kasvu, kumppanuuksien syventäminen kotieläintilojen ja kalankasvatuslaitosten kanssa sekä markkina-aseman vahvistaminen Luoteis-Venäjän markkinoilla.

Mallasliiketoiminnassa keskitytään kumppanuuksien vahvistamiseen niin kotimaassa kuin viennissä. Kilpailukyvyyn ylläpitämisessä korostuu kyky reagoida nopeasti markkinoiden muutoksiin. Korkealaatuisen maltaan tuotannossa korostuu suomalaisen raaka-ainepohjan turvaaminen.

Kasviöljyliiketoiminnassa olennaista on suomalaisen raaka-ainepohjan turvaaminen sekä kasviöljyjen ja valkuaisraaka-aineiden valmistaminen kilpailukykyisesti omaan tuotantokäyttöön ja raaka-aineeksi biopolttoaineisiin.

Ainesosat

Ainesosat-yksikön strategiset painopistealueet ovat liiketoiminnan kasvun mahdollistava laajentuminen uusille markkina-alueille erityisesti Aasiassa sekä Pohjois- ja Etelä-Amerikassa, partneriverkoston laajentaminen ja uudet tuotesovellukset. Benecol-ainesosaa, kasvi-stanoliesteriä, myydään elintarvikeyrityksille maailmanlaajuisesti.

Benecol-brändiin ja kasvi-stanoliesterin käyttöön liittyvien oikeuksien palautuminen Raisiolle mahdollistaa liiketoiminnan kehittämisen uusista lähtökohdista. Raision tavoitteena on olla aktiivinen toimija kolesterolia alentavien terveysvaikutteisten tuotteiden kasvavilla markkinoilla innovatiivisilla tuotesovelluksilla.

TALOUDELLISET TAVOITTEET

Raision tavoitteena vuoden 2007 jälkeen on parantaa liiketulosta niin, että se ilman kertaluonteisia eriä on vähintään viisi (5) prosenttia liikevaihdosta.

Raision liikevaihdon arvioidaan kasvavan ja jatkuvien toimintojen vuoden 2008 liiketuloksen ilman kertaluonteisia eriä paranevan vertailuvuodesta. Kaikkien yksiköiden liiketulosten arvioidaan vuositasolla olevan positiivisia, vaikka rehun kannattavuuspaineet kasvavat. Elintarvikeyksikön koko vuoden liiketuloksen arvioidaan olevan positiivinen, mutta tavoitteena olevaa viiden prosentin liikevoittotasoa ei kuitenkaan arvioida saavutettavan, sillä markkinointipanostuksia lisätään ja uutuustuotelanseerauksia sekä uusille markkina-alueille etenemistä valmistellaan. Ainesosien liikevaihdon arvioidaan kasvavan ja kannattavuuden paranevan.

YRITYSVASTUUT

Vastuullisuus on yksi Raision keskeisistä arvoista. Raisiolaisille vastuullinen toiminta tarkoittaa mm. seuraavaa:

- ympäristön yhteiskunnan ja ympäristönäkökohtien huomioon ottamista,
- lupausten pitämistä omassa työyhteisössä sekä asiakkaiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toimittaessa,
- vastuuta päätöksenteossa ja tehtyjen päätösten toteuttamista,
- luottamusta ja toisten työn arvostusta.

STRATEGISET ASKELEET 2007

Viljamarkkinan ennennäkemättömän nopea muutos ajoittui vuoden 2007 toiseen vuosipuoliskoon. Viljan hinnan ennakoidaan tulevaisuudessa pysyvän uudella korkeammalla tasolla, mutta heilahtelevan voimakkaasti. Raisio pystyi parantamaan kannattavuuttaan merkittävästi viljan hinnan voimakkaasta noususta huolimatta. Tuloksen riippuvuutta viljan hintaheilahteluista kyettiin pienentämään neuvottelemalla asiakkaiden kanssa uudet hinnoittelumallit sekä tehostamalla raaka-ainestoja.

Raisio uudisti toimintojensa ohjausmallin siten, että brändit ja hyödyke-toiminnot eriytettiin toisistaan. Vuoden aikana tehostettiin ja madallettiin

organisaatiota. Kannattamattomista toiminnoista luovuttiin, toimintoja keskitettiin ja tuotannon ylikapasiteettia leikattiin. Lisäksi käynnistyi rypsiöljyn hyödyntäminen oman rehu- ja elintarvikekäytön lisäksi nopeasti kasvavassa liikenteen biopolttoaineiden valmistuksessa.

Benecol-brändiin ja kasvi-stanoliesterin käyttöön liittyvien oikeuksien palautuminen Raisiolle mahdollistaa liiketoiminnan kehittämisen uusista lähtökohdista.

ARVOT

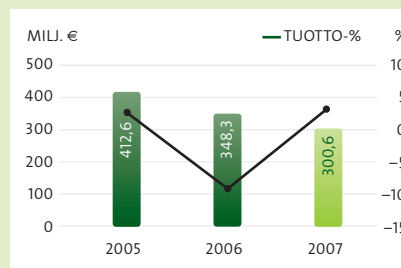
Yrityksen arvot ovat raisiolaisille työkaluja, jotka osaltaan auttavat vision ja strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamisessa. Raision perustavoitteet ovat kannattavuus, asiakastyytyväisyys ja hyvinvointi. Näitä perustavoitteita tukevia arvoja ovat osaaminen, vastuullisuus ja avoin yhteistyö.

Liikevaihto

Sijoitettu pääoma keskimäärin ja sijoitetun pääoman tuotto

LIIKETOIMINNAT

Raisio on elintarvike- ja rehualan edelläkävijä ja kasvipärisen ravinnon erityisosaaja. Pellontuotteisiin perustuva raaka-ainepohja takaa Raisiolle hyvät mahdollisuudet kehittyä yrityksenä, jonka toiminta on ekologisesti kestäväällä pohjalla. Raision päätuotteita ovat elintarvikkeet ja niiden terveystuotteiset ainesosat sekä rehut ja maltaat.

LIIKETOIMINTA- YMPÄRISTÖ

Vuosi 2007 oli maailman viljamarkkinoilla muutosten aikaa. Viljan kysynnän kasvu ja riittävyys sekä ravinnoksi että biopolttoaineiden raaka-aineeksi tekivät siitä maailmanlaajuisen kiinnostuksen kohteen. Raision toiminnassa korostuvat kasvipohjaiset raaka-aineet, ympäristönäkökohdat huomioon ottava tuotantotapa alkutuotannosta valmiiksi tuotteiksi sekä korkeatasoinen tutkimus ja kehitys, jolla varmistetaan asiakkaiden ja kuluttajien tarpeiden mukaiset tuotteet sekä niiden turvallisuus ja oikea laatu.

Viljamarkkinan murros oli maailmanlaajuinen ja nopea. Viljojen hintojen uskotaan pysyvän jatkossa uudella korkeammalla tasolla, mutta heilahtelevan voimakkaasti. Hintoihin vaikuttavat tulevaisuudessakin merkittävästi satovuoden lisäksi viljavarastojen kehitys sekä maailmankaupan kysynnän vaihtelut. Myös energia kallistui vuoden 2007 aikana, mutta aihe jäi raaka-ainehintojen nousun varjoon.

SUOMEN SUURIN PELLONTUOTTEIDEN JALOSTAJA

Raisio on Suomen suurin pellontuotteiden jalostaja. Yritys jalostaa elintarvikkeiksi, rehuiksi ja maltaiksi noin kolmanneksen Suomessa teolliseen käyttöön tulevasta viljasta ja puolet rypsiästä. Vuonna 2007 Raisio käytti yli 500 miljoonaa kiloa viljaa, josta kotimaassa tuotetun osuus oli yli 90 prosenttia. Elintarvikkeiksi Raision hankkimasta viljasta jalostettiin reilu kolmannes.

Öljykasveja Raision kasviöljytehtaassa puristettiin noin 145 miljoonaa kiloa. Tästä määrästä vain noin puolet kyettiin hankkimaan kotimaasta. Viime vuosina Raisio on lisännyt rypsin ja rapsin osuutta kasviöljyproduktuksissaan ja vastaavasti soijan käyttö on vähentynyt oleellisesti. Soijan osuus Raision öljykasvien puristuksesta oli reilut viisi prosenttia.

SOPIMUSVILJELYN KEHITTÄJÄ

Viljamarkkinan murroksessa suora sopimusviljely ja sitä tukeva alkutuotannon kehitys ovat yksi Raision keskeisistä kehitysalueista. Suoran sopimusviljelyn tavoitteena on varmistaa Raisiolle entistä paremmin käytettävien viljaraaka-aineiden oikea-aikainen saatavuus, laatu ja kilpailukykyinen hinta. Raisio tekee käyttötarpeeseen perustuvia viljelysopimuksia, joissa raaka-aineen laatu määritellään tuotteen käyttötarkoituksen mukaan. Tästä hyviä esimerkkejä ovat mallasohran viljely ja kotieläinpuolella eläinten ravinnon tarpeista lähtevä raaka-ainehankinta.

Raision käyttämistä viljaraaka-aineista yli kolmannes hankitaan omilta sopimusviljelijöiltä. Tavoitteena on suoran sopimusviljelyn merkittävä lisääminen vuonna 2008. Yritys hakee uusia sopimusviljelijöitä, mutta haluaa myös kasvattaa nykyisten sopimusviljelijöiden sopimusmääriä. Erityisesti tavoitteena on öljykasvien viljelymäärien kasvattaminen. Myös pitkäaikainen yhteistyö maatalouskaupan kanssa jatkuu.

Raisio otti vuonna 2007 käyttöön kiinteähintaiset sopimukset. Vilja-markkinoiden poikkeuksellinen tilanne ei antanut parasta mahdollista kuvaa järjestelmän toimivuudesta. Järjestelmä oli kuitenkin hyvä pohja kehitettäessä uusia, monipuolisia hinnoittelumalleja, joissa sekä myyjän että ostajan tarpeet tulevat huomioiduiksi. Raisio kehittää jatkuvasti myös lisäarvoa tuottavia palveluja, joilla viljelijän on mahdollista parantaa satoa ja sen laatua.

HYVINVOINTIA TURVAAMASSA

Raisio tekee pitkäjänteistä tutkimus- ja kehitystyötä ihmisten ja eläinten hyvinvoinnin lisäämiseksi. Raaka-ainepohjan ja uusien tuotteiden kehityksessä korostuvat ravinnon merkitys terveyteen ja hyvinvointiin sekä ympäristönäkökohdat.

Elintarvikkeet

Raisio on jo vuosia ollut mukana elintarvikkeiden tuotekohtaisia ympäristövaikutuksia selvittämissä tutkimushankkeissa. Suomessa elintarvikkeiden elinkaarianalyysijä on toistaiseksi tehty vain muutamia, mutta Elovena-kaurahiutaleiden vaikutukset on arvioitu. Elovena-kaurahiutaleiden hiilidioksidipäästöt viljelyvaiheesta jalostuksen kautta kaupan hyllylle olivat noin 370 grammaa kiloa kohden. Tästä viljelyvaiheen päästöt olivat noin 60 prosenttia. Kolme kiloa biomassaa eli jyviä ja kasvustoa vastaa yhtä kiloa Elovena-hiutaleita ja sitoo viisi kiloa hiilidioksidia. Näin yksi kilo Elovena-hiutaleita sitoo nettona noin 4,6 kiloa hiilidioksidia, mikä on erittäin hyvin.

Raision raaka-ainepohja laajeni, kun raaka-ainekoostumukseltaan erinomaisen camelina-öljyn sopimusviljely alkoi Suomessa vuonna 2005. Camelina ja muut öljykasvit lisäävät viljelykierrolla saavutettavaa hyötyä. Öljykasveilla on pellon kasvuolosuhteita ja satoisuutta parantava vaikutus. Kaikki Raision Suomessa myytävät margariinit ja kasvirasvatuorejuustot sisältävät camelina-öljyä.

Rehut

Rehujen tuotekehityksen lähtökohtia ovat kotieläintuotannon tehokkuus, eläinten hyvinvointi, ruokintamenetelmät, ruokinnan vaikutus kotieläintuotteiden laatuun ja ympäristövaikutukset. Mitä tarkemmin eläin ruokitaan sen ravinnontarpeen mukaisesti, sitä paremmin se voi ja tuottaa.

1990-luvun alusta nykyhetkeen on sikojen ja siipikarjan kasvatuksen typpi- ja fosforipäästöjä pienennetty peräti 20–30 prosentilla. Typpipäästöjä on pystytty pienentämään tunnistamalla entistä paremmin eläinten valkuaisstarve ja täsmäämällä se rehuseoksissa. Fytaaasiensyömin käyttöön otolla puolestaan on pystytty pienentämään fosforipäästöjä. Lypsykarjan rehuissa fosforipitoisuuksia on pienennetty merkittävästi, sillä lypsykarjan fosforin tarve tunnetaan entistä tarkemmin ja rehut optimoidaan vastaamaan tätä tarvetta.

Kalanviljelyn ympäristövaikutuksien vähentämisessä Raisio on tehnyt urauurtavaa työtä. Kalanrehuissa tavoitteena on mahdollisimman tarkka, olosuhteisiin sovitettu ruokinta.

Biopolttoaineet

Raision kasviöljytehtaan tuotannon lopputuotteista noin 60 prosenttia käytetään nautanrehujen raaka-aineiksi rouheena. Rypsiöljyä käyttävät oma elintarviketeollisuus tuotteiden raaka-aineena ja rehuteollisuus rehujen energialähteenä. Yli oman tarpeen oleva rypsiöljy myydään muille elintarvike- ja rehuyrityksille ja biopolttoaineiden raaka-aineeksi.

OHJAUSPROSESSILLA TEHOKKUUTTA

Raision asiakkaita ovat päivittäistavara- ja HoReCa-sektori eli suurtaoludet, leipomot ja muu teollisuus, kotieläintilat, kalankasvatustilat, panimot ja elintarvikeyritykset maailmanlaajuisesti.

Raision uudistetun toimintojen ohjauksen pääprosessit ovat viljaketju sekä brändit ja hyödyketoiminnot. Samanaikaisesti uudistettiin hinnoittelumalleja siten, että ostohintojen ennustettavuus ja myyntihintojen joustavuus paranevat.

VILJA-MARKKINAT MYLLERYKSESSÄ

Pasi Lähdetie, johtaja, viljakauppapaykikkö

“ Vuosi 2007 oli myllerryksen aikaa niin maailman, EU:n kuin Suomenkin viljemarkkinoilla. Viljojen hinnat nousivat pitkin kevättä, mutta ennätysmäinen hinnannousu tapahtui alkukesästä. Sadonkorjuun päättyessä syksyllä hinnat olivat lähes kaksinkertaistuneet vuoden 2006 vastaavasta ajankohdasta. Viljemarkkinoille on jatkossa ominaista voimakkaat markkinahintojen heilahtelut eli volatiliiteetti.

Viljojen hintoja nostivat jo pitkään havaittavissa olleet megatrendit. Esimerkiksi vehnän kulutus on jo usean vuoden ajan ollut tuotantoa suurempi ja maailman vehnävarastot laskivat vuonna 2007 alimmalle tasolle 30 vuoteen. Elintason nousun myötä lihan ja maitotuotteiden kulutus kasvaa erityisesti Aasian kehittyvissä talouksissa, mikä lisää rehuviljojen kulutusta. Lisäksi biopolttoaineiden tuotanto kasvoi rajusti. Markkinahintojen nousun laukaisi kuitenkin epäsuotuisista sääolosuhteista johtuneet heikot viljasadot maapallon päätuotantoalueilla.

Hallinnolliset hinnat eli interventio ja komission muut toimenpiteet ovat käytännössä ohjanneet viljan hintaa EU-markkinoilla. Vuonna 2007 hintoja ohjasivat EU:n viljapörssit, jotka seurasivat kansainvälisten hyödykepörssien hintakehitystä. Suomessakin viljan hinta seurasi käytännössä Chicagon viljapörssin hintoja. Spekulatiivisten sijoittajien toimet heiluttavat viljapörssien hintoja päivittäin, mutta käytännössä reaali-markkinoiden hinnat ovat vakaammat.

Raisio käyttää viljaa joka päivä, jolloin tasainen viljavirta ympäri vuoden on tärkeää. Lisäksi viljan hinta on kyettävä ennustamaan useiksi kuukausiksi eteenpäin. Raisio ennakoi markkinoiden muutoksen ottamalla käyttöön myös kiinteähintaiset sopimukset. Raisio kehittää aktiivisesti uusia hinnoittelumalleja, joissa huomioidaan sekä myyjän että ostajan intressit.

ELINTARVIKE

Raision Elintarvikeyksikkö valmistaa ja markkinoi mielihyvää tuovia, luonnollisia, terveellisiä, turvallisia ja helppokäyttöisiä elintarvikkeita kuluttajille, suurtalouksille, leipomoille ja muulle elintarviketeollisuudelle kotimarkkina-alueellaan Suomessa ja Itämeren alueella.

KESKEISTÄ VUONNA 2007

- Tuloksen riippuvuutta viljojen hintaheilahteluista pienennettiin.
- Toimintoja keskitettiin ja virtaviivaistettiin.
- Asiakkaiden kanssa neuvoteltiin uusi, joustava hinnoittelumalli.
- Organisaatiota tehostettiin ja madallettiin.
- Toimintojen ohjausmalli uudistettiin ja jaettiin brändeihin sekä hyödykkeisiin.
- Brändit-toiminto jaettiin markkina-alueisiin, joita ovat Venäjä ja lähialueet, Puola ja lähialueet sekä Nordic, johon kuuluvat Suomi, Ruotsi ja Baltia.
- Suomen brändisalkku uudistettiin ja tuotenimikkeitä karsittiin noin 30 prosenttia.
- Nokialla leikattiin tuotannon ylikapasiteettia ja kaksi myllyä suljettiin.
- Perunaliiketoiminta myytiin.
- Venäjällä margariinivalmistus siirrettiin alihankkijalle.
- Puolalaisen meijerin, Oboryn omistusosuus myytiin.

KESKEISET TUNNUSLUVUT, JATKUVAT TOIMINNOT

	2007	2006
LIKEVAIHTO, MILJ. €	197,1	196,5
MARGARIINIT, SOIJA-KAURATUOTTEET, MILJ. €	114,1	118,6
MYLLYTUOTTEET, MILJ. €	83,0	78,1
LIKETULOS, MILJ. €	-11,1	-37,9
KERTAERÄT, MILJ. €	-5,3	-27,4
LIKETULOS ILMAN KERTAERIÄ, MILJ. €	-5,8	-10,5
% LIKEVAIHDOSTA	-2,9	-5,3
SIOITETTU PÄÄOMA, MILJ. €	85,8	85,5
SIOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO, %*	-6,8	-12,3
HENKILÖSTÖ 31.12.	686	780

* ILMAN KERTAERIÄ

Elintarvikeyksikön liikevaihto oli noin 45 prosenttia Raisio-konsernin liikevaihdosta. Elintarvikkeen liikevaihdosta Suomen osuus oli 61 prosenttia, Puolan 20 prosenttia, Venäjän ja Ukrainan 5 prosenttia sekä muun Euroopan 14 prosenttia.

Vuonna 2007 viljaraaka-aineen nopea ja raju hinnannousu hidasti kannattavuuden parantamista. Raaka-aineiden nopeaa hintojen nousua ei kyetty viemään asiakashintoihin samalla nopeudella. Syksyllä Raisio uudisti hinnoittelumallejaan niin, että myyntihintoihin saatiin lisää joustavuutta vuoden 2008 alusta.

RAISION TAVOITTEENA ON TEHDÄ ELOVENASTA SUOMEN JOHTAVA TERVEELLISTEN VÄLIPALOIDEN BRÄNDI

BRÄNDIT

Syksyllä 2007 Raisio uudisti brändistrategiansa. Strategian keskeisin osa oli Suomen brändisalkun keskittäminen kolmeen pääbrändiin eli Elovenaan, Keijuun ja Sunnuntaihin. Benecol nähdään jatkossa lisäarvobrändinä pääbrändien alla. Tuotteiden määrää karsittiin ja loppuvien brändien alta siirretään parhaat tuotteet Elovena-, Keiju- ja Sunnuntai-tuoteperheisiin. Brändisalkun uudistuksella Raisio parantaa kustannustehokkuutta sekä lisää tuotteiden näkyvyyttä, tunnettuutta ja saatavuutta. Uudistukset toteutetaan vaiheittain ja ensimmäiset muutokset näkyivät kuluttajille vuoden 2008 alussa.

Elintarvikkeiden kansainväliset megatrendit pätevät myös Suomessa. Kuluttajat haluavat tuotteita, jotka tuovat mielihyvää, ovat terveellisiä ja helppoja käyttää. Raision tuotteet sopivat erinomaisesti näihin megatrendeihin, sillä ne ovat kasviperäisiä, luonnollisia ja terveellisiä. Raision brändit näkyvät kuluttajille aamiais- ja välipalamaailman, leivänpäällismaailman ja leivontamaailman kautta.

TOIMITUSKETJU

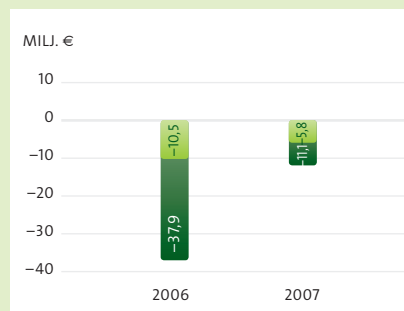
Toimitusketjun ohjauksen keskeisimmät tavoitteet Suomen toiminnoissa olivat saatavuuden parantaminen ja hävikin pienentäminen. Tuotannon, raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien hankintaan perustuvaa myynnin ennustetarkkuutta pystyttiin parantamaan olennaisesti. Tässä auttoi koko toimitusketjun tiivistynyt yhteistyö, tuotevalikoiman selkeyttäminen sekä ennustejärjestelmän tehokkaampi käyttö ja seuranta. Elintarvikkeyksikön Suomen toiminnoissa toimitusvarmuus oli hyvä ja hävikki puolittui vertailuvuodesta.

Asiakkaiden kanssa käynnissä olevien yhteistyöhankkeiden avulla toimitusketjun ohjausta kehitettiin edelleen ja tuotteiden saatavuutta tarkasteltiin syvällisemmin asiakkaan näkökulmasta.

Liikevaihto*

Liiketulos*

■ ILMAN KERTAERIÄ

* JATKUVAT TOIMINNOT

TUOTANTO

Raision elintarvikkeita valmistetaan Suomessa kolmella ja Puolassa yhdellä paikkakunnalla. Nokiolla valmistetaan hiutaleita, Raisiossa jauhoja, pastoja, margariineja, kasviöljyjä ja kasvirasvatuorejuustoja sekä Turussa soija-kaurapohjaisia tuoretuotteita. Puolan tehtaalla Karcewissä valmistetaan margariineja, keltaisia rasvoja ja tuorejuustoja.

Venäjällä margariinivalmistus siirrettiin syksyllä alihankkijalle ja oma tuotanto lopetettiin lähellä Moskovaa sijaitsevalla Istran tehtaalla. Istrassa jatkuu Venäjän markkinoilla myytävien, Suomessa valmistettujen hiutaleiden pakkaus kuluttajapakkauksiin. Nokian yksikön ylikapasiteettia leikattiin sulkemalla ruis- ja vehnämyllyt.

TAVOITTEENA KANNATTAVA KASVU

Markku Krutsin, johtaja, Nordic,
Elintarvikeyksikkö

Liiketoiminta-alue Nordicin eli Suomen, Ruotsin ja Baltian liiketoimintojen kehittämistä voimistetaan. Vuoden 2008 keskeisin tavoite on kasvaa kannattavasti. Suomessa vuonna 2007 toteutettu strategisten linjausten uudistaminen laajenee koskemaan koko Nordic-aluetta. Jatkoissa liiketoimintoja johdetaan yhteneväisten linjausten kautta, mutta maakohtaisesti soveltaen. Tämän myötä tuoteryhmiä lisätään niille markkinoille, joilla ne eivät ole vielä edustettuina.

Markkinointi yhdistyy Nordicin kokonaisvaltaiseksi johtamiseksi, missä toiminta kohdentuu kolmeen maailmaan: aamiais- ja välipalamaailmaan, leivänpäällismaailmaan ja leivontamaailmaan. Raisio kehittää eri markkinoille brändejään ja tuotteitaan eri maailmojen kautta vahvasti kuluttajan kulloisetkin tarpeet ymmärtäen. Valittujen strategisten linjausten lisäksi Raisio panostaa paikallisuuteen, mikä näkyy omina kohdennettuina viesteinä ja tuotteina eri markkinoilla. Tuotekehitys tekee yhä tiiviimpää yhteistyötä markkinoinnin kanssa, minkä ansiosta pystytään kehittämään tuotteita ja konsepteja yhä paremmin niin koko Nordic-alueelle kuin paikallisiin tarpeisiin kohdemaissa. Tuotekehitystä kuten markkinointiakin johdetaan Suomesta ja näin kehittäminen tukee aina strategiaa.

Asiakkuuksissa tavoitteena on yhä parempi asiakasyhteistyö ja tilaus-toimintaprosessin tehostaminen. Suomen lisäksi panostetaan näihin osa-alueisiin myös koko Nordicin asiakkuuksissa. Ensimmäisenä muutoskohteena on Ruotsi. Kartoitamme lisäksi ne liiketoiminta-alueet, joilla emme vielä ole läsnä. Mielenkiintoisimmat alueet tässä tarkastelussa ovat uuden Elovena-välipalajuoman mahdolliset impulssiostopaikat sekä HoReCa-liiketoiminta Suomen ulkopuolella.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Kuluttajien tarpeet ohjaavat myös tuotekehitystä. Elintarvikkeen tuotekehityksen tavoitteena on kehittää terveellisiä, hyvänmakuisia ja helppokäyttöisiä tuotteita kuluttajille ja muille asiakkaille. Erityisesti kiinnitetään huomiota pakkauksiin, niiden kuluttajaystävällisyyteen, ulkonäköön ja helppokäyttöisyyteen. Lisäarvotuotteiden osuus Suomen liikevaihdosta oli vuonna 2007 noin 30 prosenttia.

Raision kaikessa tekemisessä tiedolla johtamisella on keskeinen asema. Kuluttajatutkimuksen perusteet uudistettiin, minkä myötä tuoteryhmien tutkimisesta siirryttiin kuluttajien tarpeiden tutkimiseen. Kuluttajien tarvelähtöinen ymmärtäminen on erityisen tärkeää niin omien toimintojen kehittämisessä kuin asiakkuuksien liiketoiminnan kehittämisessäkin.

Raisiolla on vahvaa tuotekehitysosaamista, joka kanavoituu tuotekehitysprojekteiksi aamiais- ja välipala-, leivänpäällis- ja leivontamaailmoissa. Vuoden 2008 aikana suurimpaan osaan Raision pakkauksista lisätään GDA-ravintoarvomerkinnät.

MYYNTIKANAVAT JA ASIAKKAAT

Raision asiakkaita ovat päivittäistavarakauppa, HoReCa-sektori eli suurtaloudet, leipomot ja muu elintarviketeollisuus Suomessa, Ruotsissa, Baltiassa, Puolassa, Venäjällä, Ukrainassa sekä viennissä. Suomessa raaka-aineiden raju hinnannousu johti erityisesti leipomoasiakkuuksien uusjakoon kaikkien toimittajien kesken.

Suomessa asiakkuuksien johtamisessa siirryttiin kohti syvällisempää asiakasyhteistyötä ja tuotemyynnistä asiakaskohtaiseen tarjooman kehittämiseen. Asiakkuus- ja brändistrategioiden uudistaminen mahdollistaa kuluttajien tarpeista lähtevän toimintojen kehittämisen myös asiakkuuksien tarpeisiin.

Puolassa Raisio keskittyi omien tuotteiden myynnin kehittämiseen ja Oboryn tuotteiden välitysmyynti lopetettiin. Raisio myös myi 25 prosentin osuuden puolalaisesta meijerialan yrityksestä, Oborystä. Venäjän toimintoissa painopiste oli markkinoinnin ja jakelutien kehittämisessä.

TAVOITTEET

Raision Elintarvikeyksikön tavoitteet ovat kannattavuuden parantaminen, tehtyjen brändi- ja asiakkuusstrategioiden onnistunut toteuttaminen, uusien innovatiivisten tuotteiden lanseeraaminen, markkinointitoimintojen kehittäminen, tarvelähtöisen kuluttajatutkimuksen sekä kuluttajalähtöisen asiakasyhteistyön syventäminen.

VAHVUUDET	UHAT
MARKKINOINTIPANOSTEN KESKITTÄMINEN VAHVOILLE, TUNNETUILE PÄÄBRÄNDEILLE	ALIHANKINNAN OHJAUS JA HALLITTAVUUS
LUONNOLLISET, TERVEELLISET JA TURVALLISET TUOTTEET	KANNATTAVAN KASVUN VARMISTAMINEN JA TUOTANTOKAPASITEETIN KÄYTTÖASTEEN PARANTAMINEN
KULUTTAJIEN TARPEIDEN YMMÄRTÄMISESTÄ LÄHTEVÄ TAPA TOIMIA	KAUPAN KESKITTÄMISEN JATKUMINEN ITÄMEREN ALUEELLA
HINNOITTELMALLIN UUDISTAMINEN	OIKEALAATUISEN RAAKA-AINEEN RIITTÄVYYDEN VARMISTAMINEN

REHU & MALLAS

Raision Rehu & Mallas -yksikkö valmistaa pitkälle jalostettuja rehuseoksia kotieläintiloille ja kalanviljelylaitoksille pääasiassa Suomen ja Luoteis-Venäjän markkinoille sekä maltaita suomalaisille panimoille ja vientiin. Kasviöljyteollisuus jalostaa öljykasvin siemeniä öljyksi elintarvikkeisiin ja rehuihin, valkuaisrouheeksi rehuihin sekä biopolttoaineiden raaka-aineeksi.

KESKEISTÄ VUONNA 2007

- Viljaraaka-aineiden raju hinnannousu vaikutti myös rehujen myyntihintoihin ja näkyi liikevaihdon kasvuna.
- Rehuseosten kokonaisvolyymi pysyi edellisvuoden tasolla.
- Jakelutieratkaisujen uudelleen arvioinnin myötä siirryttiin rehujen suoralakutukseen.
- Liiketoimintaympäristön rakenteelliset muutokset heijastuivat markkinoihin ja kiristivät kilpailua rehumarkkinoilla entisestään.
- Maatila- ja kalanrehujen vienti Luoteis-Venäjälle arvossa mitattuna laski hieman edellisvuodesta.
- Investointi Ylivieskan uuteen rehutehtaaseen eteni aikataulussa. Tehdas otetaan tuotantokäyttöön kesällä 2008 ja tuotanto Oulun rehutehtaalla loppuu.
- Erikoisrehuja valmistava Monäs Feed myytiin.
- Maltaiden hinnoittelurakennetta uudistettiin siten, että hinnoittelu perustuu jalostusarvoon ja raaka-ainekustannusten muutokset huomioidaan.
- Maltaan liikevaihto kasvoi merkittävästi.
- Maltaissa palvelukonsepti ja tuotevalikoima laajenivat.

KESKEISET TUNNUSLUVUT, JATKUVAT TOIMINNOT

	2007	2006
LIKEVAIHTO, MILJ. €	206,7	179,0
REHUT, MILJ. €	175,5	157,7
MALTAAT, MILJ. €	30,1	20,0
LIKETULOS, MILJ. €	14,2	7,4
KERTAERÄT, MILJ. €	6,0	1,7
LIKETULOS ILMAN KERTAERIÄ, MILJ. €	8,2	5,6
% LIKEVAIHDOSTA	4,0	3,2
SIOITETTU PÄÄOMA, MILJ. €	86,0	61,2
SIOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO, %*	9,6	9,2
HENKILÖSTÖ 31.12.	266	273

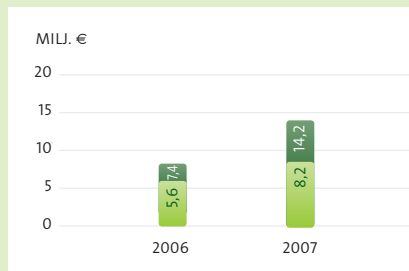
* ILMAN KERTAERIÄ

Lükevaihto*

Lüketulos*

■ ILMAN KERTAERIÄ

* JATKUVAT TOIMINNOT

Rehu & Mallas -yksikön lükevaihto oli noin 46 prosenttia Raisio-konsernin lükevaihdoista. Rehun & Maltaan lükevaihdoista Suomen osuus oli 75 prosenttia, Venäjän 15 prosenttia, Baltian 2 prosenttia ja muiden markkinoiden 8 prosenttia.

TUOTANTO

Raisio valmistaa pitkälle jalostettuja rehuseoksia kotieläimille ja erikoisrehuja kaloille. Tuotantoa on kolmella paikkakunnalla Suomessa. Raisiossa valmistetaan naudan-, sian- ja siipikarjanrehujen lisäksi myös kalanrehuja. Anjalankosken tehtaalla tuotevalikoimaan kuuluvat naudan- ja sianrehut. Oulun tehtaalla valmistetaan naudanrehuja. Kapasiteetin käyttöaste oli korkea kaikilla tehtailla ja volyymit edellisvuoden tasolla.

Ylivieskaan rakenteilla oleva rehutehdas korvaa asuntorakentamisen tieltä purettavan Oulun tehtaalla. Tuotannollinen toiminta Ylivieskassa käynnistyy kesällä 2008. Tehtaalla kokonaiskapasiteetti tulee olemaan lähes kaksinkertainen Oulun tehtaaseen verrattuna. Tehtaalla vaikutusalueella on puolet Suomen maidon tuotannosta, merkittävä osa naudanlihan tuotannosta ja sianlihan tuotantoa. Investoinnin arvo on noin 20 miljoonaa euroa.

Maltaita, rypsiöljyä ja valkuaisrouheita valmistetaan Raisiossa sijaitsevilla tehtailla. Vuonna 2007 molempien tehtaalla kapasiteetin käyttöaste oli korkea. Mallasta toimitetaan panimoille oluen raaka-aineeksi ja yli oman käytön puristettua rypsiöljyä myydään elintarvike- ja rehu-yrityksille sekä biopoltoainien raaka-aineeksi.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Rehujen tutkimuksen ja tuotekehityksen tavoitteena on kehittää uusia rehuseoksia ja ruokintaratkaisuja, jotka lisäävät kotieläintuotannon tehokkuutta ja kannattavuutta, varmistavat eläinten hyvinvoinnin ja terveyden, helpottavat ruokintatyötä sekä parantavat kotieläintuotteiden ravitsemuksellista laatua.

Raisio toi markkinoille useita rehu-uutuusia niin lypsykarjalle, sioille kuin siipikarjallekin. Uusien tuotteiden kehittämisessä huomioitiin eläinten ravintotarpeet, joiden optimoinnilla pystytään lisäämään

eläinten terveyttä ja hyvinvointia. Raision rehuliiketoiminta solmi vuoden 2007 alussa yhteistyösopimuksen hollantilaisen eläinten ruokintaan erikoistuneen yksityisen Schothorst Feed Research -tutkimuslaitoksen kanssa.

Maltaiden tutkimuksessa ja kehityksessä painotetaan mallasohraketjun kilpailukyyn kehittämistä. Kilpailukykyä haetaan mallasohran viljelyn ja mallastusprosessin tehostamisesta sekä asiakkaiden kanssa tehtävästä tutkimus- ja kehitystyöstä. Uutuutena markkinoille lanseerattiin vehnämallas, joka täydentää tuotevalikoimaa.

MYYNTIKANAVAT JA ASIAKKAAT

Raision rehuliiketoiminnan asiakkaita ovat kotieläintilat sekä kalan- kasvatustilat Suomessa ja Luoteis-Venäjällä. Suomessa kotieläintilojen koko kasvaa ja asiakkaiden määrä vähenee. Tilakoon kasvu lisää ammattimaisuuden kasvua tiloilla. Suomen rehuteollisuudessa tapahtuneet rakennejärjestelyt johtivat uudensuuntautuneisiin yhteistyökuvioihin asiakaspinnassa. Raisio otti käyttöön perinteisten laskutustietojen rinnalla rehuseosten suoralakutuksen tiloille. Yhteistyötä tiivistettiin myös suomalaisten meijeriosuuskuntien kanssa. Tavoitteena on kustannustehokkain toimintatapa kilpailukyyn varmistamiseksi ja palvelun parantamiseksi.

Mallasliiketoiminnan asiakkaita ovat Suomessa, Venäjällä ja Baltiassa toimivat panimot. Raisio on merkittävä toimittaja Suomen kahdelle suurimmalle toimijalle eli Sinebrychoffille ja Olville. Mallasta toimitetaan myös muille pohjoismaisille, skotlantilaisille ja aasialaisille asiakkaille oluen ja viskin raaka-aineiksi. Yli 70 prosenttia Raision valmistamista maltaista menee vientiin. Raisio monipuolisti palvelukonseptiaan ja aloitti mm. maltaan konttikuljetukset.

Rypsiöljyä myydään elintarvike- ja rehuryityksille tuotteiden raaka-aineiksi ja biopolttoaineiden raaka-aineeksi.

TAVOITTEET

Raision rehuteollisuuden tavoitteita ovat kasvu kotimaassa, Ylivieska-kaan kesällä 2008 valmistuvan rehutehtaan hyödyntäminen markkina-alueellaan, kumppanuuksien syventäminen kasvavien kotieläintilojen ja kalankasvatustilojen kanssa sekä läsnäolon ja markkina-aseman vahvistaminen Luoteis-Venäjällä.

Mallasliiketoiminnan tavoitteita ovat kumppanuuksien vahvistaminen kotimaassa ja viennissä, reagointinopeus muuttuviin markkinoihin sekä suomalaisen mallasohrapohjan varmistaminen. Kasviöljyteollisuuden tavoitteisiin kuuluu öljyn ja valkuaisraaka-aineen valmistaminen kilpailukykyisesti.

VAHVUUDET	UHAT
KUSTANNUSTEHOKAS MYYNTI JA JAKELU	REHUIEN HINTAKILPAILUN KIRISTYMINEN
REHU- JA MALLASTOIMINTOJEN KORKEATASOINEN LAATU- JA HYGIENIAOSAAMINEN	VENÄJÄN OMAN REHUTEOLLISUUDEN JA MALLASTUOTANNON KEHITYS
ERITYISOAAMINEN RUOKINTA-ASIOISSA	MALLASRAAKA-AINEEN SAATAVUUS JA RIITTÄVYYS
VAHVA MARKKINA-ASEMA SUOMESSA JA HYVÄ TUNNETTUUS VENÄJÄLLÄ	EU:N MAATALOUSTUKIJÄRJESTELMÄN MUUTOKSEN VAIKUTUKSET KOTIELÄINTUOTANTOON
RAAKA-AINEHANKINTA JA JÄLJITETTÄVYYS	

MARKKINA- HINTOJEN MERKITYS TULONMUODOS- TUKSESSA

Leif Liedes, johtaja, Rehu & Mallas -yksikkö

Viljaraaka-aineiden hinnannousu yllätti rajuudellaan ruokaketjussa toimivat ja osoitti merkittäviä kehittämistarpeita hinnoitteludynamiikassa eri toimijoiden kesken. Hinnannousun taustalla olevat tekijät ovat herättäneet aiheellisen keskustelun viljan riittävydestä ja sen eettisesti oikeasta käytöstä. Riittävä vilja ruokaan ja energiaan?

Markkinahintojen nousu ei lyhyellä aikavälillä kohtelee tasapuolisesti eri tuotantosuntia. Välitön positiivinen vaikutus oli viljailoilla, mutta viljaa tuotantopanosena käyttäville kotieläintiloille vaikutukset tulevat viiveellä. Viime kuukausina tilanne on ollut vaikein sikatiloilla, sillä lihan hinnankorotuksia ei ole saatu vietyä jalostusketjussa läpi riittävällä nopeudella. Tilalla tuotetulle ja käytetylle viljalle ei myöskään ole saatu samaa markkinahinnan nousua kuin markkinoille myytävälle viljalle.

Hintojen nousua merkittävämpi asia pidemmällä aikavälillä on kuitenkin ruuan arvostuksen nousu, josta hyötyvät kaikki ketjussa mukana olevat alkutuotannosta kauppaan. Ruuan osuus kulutusmenoista nousee väistämättä, mutta vastapainoksi kuluttajille on tarjottava laadukkaampia tuotteita ja parempaa palvelua. Ei siis ole perusteltua pitää markkinavoimia vastaan kiinni halvan ruuan politiikasta, joka pahimmillaan vaarantaa suomalaisen elintarvikesektorin toimintaedellytykset ja tulevaisuudessakin tärkeän lähiruuan ja omavaraisuuden.

Ruuan hinnannousu on globaalia ja välittävasti on myös alueita, joissa elintason nousu ja ostovoima eivät toteudu samalla nopeudella. Tämä on tunnistettava eriarvoisuutta lisäävänä tekijänä ja tilanteen hoitamisessa on suuri vastuu sekä kehittyneillä että nopeasti kehittyvillä talouksilla.

Tulevaisuudessa yhä suurempi osa maatalojen tulosta tulee markkinahintojen kautta. Alkutuotannon näkökulmasta on tärkeää tilojen kehittäminen sekä terveen itsetunnon ja ilon palauttaminen tekemiseen. Laadukas ruoka on yksi tärkeimmistä perustarpeistamme ja se on nousemassa sille kuuluvaan arvoon, kuten myös tekijänsä.

AINESOSAT

Raision Ainesosat-yksikkö kehittää, valmistaa ja markkinoi turvallisia ja terveyttä edistäviä ainesosia elintarvike-yrityksille maailmanlaajuisesti. Tuotteista merkittävin on Benecol-ainesosa eli kasvistanoliesteri, jonka kolesterolia alentava teho ja turvallisuus on todennettu yli 50 kliinisessä tutkimuksessa.

KESKEISTÄ VUONNA 2007

- Raisiolle palautui pitkäaikaiselta partnerilta McNeililtä lisää kasvistanoliesteri- ja Benecol-brändioikeuksia, mikä mahdollistaa liiketoiminnan kehittämisen uusista lähtökohdista.
- Raisio ja Unilever sopivat osittaisesta ristiinlisensoinnista, jolla myönnettiin ei-yksinomaiset oikeudet yritysten välillä määritettyihin, maailmanlaajuisiin kasvisteroli- ja stanolipatentteihin.
- Raisio jatkoi valmisteluja Aasian markkinoiden avaamiseksi viranomaisten ja paikallisten partnereiden kanssa.
- Organisaatiota tehostettiin ja madallettiin.
- Kasvistanoliesteritehtaan laajennusinvestoinnin toinen osa valmistui Raisiossa.
- Raision intialainen partneri lanseerasi Benecol-kasvistanoliesteriä sisältävän ravintolisäjauheen helmikuussa 2008.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	2007	2006
LIKEVAIHTO, MILJ. €	44,9	49,7
LIKETULOS, MILJ. €	9,5	7,8
KERTAERÄT, MILJ. €	-	-
LIKETULOS ILMAN KERTAERIÄ, MILJ. €	9,5	7,8
% LIKEVAIHDOSTA	21,2	15,6
SIOJITETTU PÄÄOMA, MILJ. €	46,0	44,5
SIOJITETUN PÄÄOMAN TUOTTO, %	20,8	17,4
HENKILÖSTÖ 31.12.	69	72

Ainesosat-yksikön liikevaihto oli noin 9 prosenttia Raisio-konsernin liikevaihdosta. Ainesosien liikevaihdosta Suomen osuus oli 5 prosenttia, muun Euroopan 85 prosenttia ja muun maailman 10 prosenttia.

BENECOL-AINESOSA

Benecol on yksi maailman tunnetuimmista brändeistä kolesterolia alentavissa terveysvaikutteisissa elintarvikkeissa. Raision patentoiman Benecol-kasvistanoliesterin vaikuttava aine kasvistanoli paitsi laskee kolesterolia myös lisää verisuonten terveyttä ja hyvinvointia. Benecol-ainesosan teho ja turvallisuus on todennettu yli 50 kliinisessä tutkimuksessa. Lisäksi tutkimuksissa on osoitettu, että Benecol-tuotteissa käytettävä kasvistanoliesteri ei käytännössä imeydy. Säännöllisenä osana päivittäistä ruokavaliota Benecol-tuotteet alentavat kolesterolia jopa 10 prosenttia ja haitallista LDL-kolesterolia jopa 15 prosenttia.

Benecol-ainesosaa sisältäviä terveysvaikutteisia elintarvikkeita myydään useina tuotesovelluksina. Näitä ovat mm. margariinit, levitteet, tuorejuuston tapaiset levitteet, jogurtit, juotavat jogurtit, puurot, maito- ja soijajuoma, pasta ja oliiviöljy.

TUOTANTO

Raisiolla on kaksi kasvistanoliesteriä valmistavaa tehdasta. Tehtaat sijaitsevat Raisiossa ja Yhdysvalloissa Etelä-Carolinassa. Viime syksynä valmistui Raision tehtaan toinen laajennusosa. Benecol-kasvistanoliesterin raaka-aineina käytettävät kasvisterolit ovat puu- ja kasviöljypohjaisia.

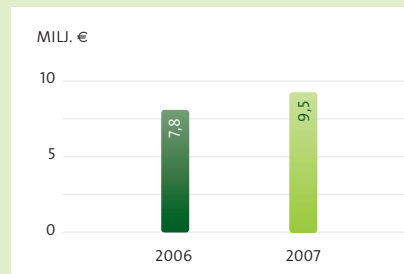
TUTKIMUS JA KEHITYS

Tutkimus- ja kehitystyön lähtökohtana on terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ravitsemuksen keinoin. Tutkimus- ja kehitystyössä painotetaan uusien, terveellisten ainesosien kehittämistä, joilla on myös vahva tieteellinen tausta. Lisäksi edistetään kasvistanoliesterin käyttöä eri muodoissaan uusissa tuotesovelluksissa.

Lükevaihto

Liiketulos

AASIA ON UUSI, TÄRKEÄ MARKKINA-ALUE

Vincent Poujardieu, johtaja, konsernin liiketoiminnan kehitys ja Ainesosat-yksikkö

“ Raision Ainesosat-yksikön tavoitteita ovat lanseeraukset uusilla markkina-alueilla sekä kasvu. Raisio keskittyy uusiin, lupaaviin markkina-alueisiin eri puolilla maailmaa. Funktionaalisten elintarvikkeiden tai sydänterveydelle hyödyllisten ravintolisien kannalta Asia on näistä alueista lupaavin.

Muuttuvat elämäntavat ja ruokailutottumukset ovat johtaneet lihavuuden ja diabeteksen voimakkaaseen kasvuun, minkä seurauksena myös sydän- ja verisuonitauteja sairastavien määrä on lisääntynyt. Maailman terveysjärjestö WHO:n mukaan Pekingin väestön kolesteroliarvot ovat nousseet viidentoista vuoden aikana yli 20 prosentilla. Paikalliset viranomaiset ovat asiasta erittäin huolestuneita ja ovat ryhtyneet toimenpiteisiin väestön terveydentilan parantamiseksi. Terveellisiä elintarvikkeita koskeva lainsäädäntö todennäköisesti vahvistetaan useissa Aasian maissa vuoden 2008 aikana. Tämän myötä elintarvikeyhtiöille avautuu entistä paremmat mahdollisuudet luoda kolesterolia alentavien tuotteiden kategoria ja päästä markkinoille.

Benecol-ainesosan tehokkuus ja turvallisuus ovat selkeä vastaus Aasian viranomaisten huoliin. Raision asiantuntemus uusien sovellusten kehittämisessä ja markkinoinnissa auttaa paikallisia elintarvike- ja ravintolisien valmistajia pääsemään nopeasti ja menestyksekkäästi mukaan kolesterolia alentavien tuotteiden kategoriaan.

Raisio vastaa haasteeseen vahvistamalla asemaansa Aasiassa. Vuoden 2007 aikana Raisio perusti Aasian toimintoja varten myyntikonttorin Thaimaahan. Yritys kasvattaa toimintojaan myös Intiassa ja Kiinassa. Raisio neuvottelee parhaillaan Aasian johtavien elintarvike- ja ravintolisäyrytysten kanssa. Ravintolisäjauheen lanseeraus Intiassa vuoden 2008 alussa oli ensiaskelel lupaaville markkinoille ja lupaavalle Aasian alueelle.

PARTNERIYHTEISTYÖ

Raision asiakkaita ovat elintarvikeyritykset maailmanlaajuisesti. Raisio etenee maailmalla yhteistyössä paikalliset markkinat tuntevien partnereiden kanssa. Partnerit saavat Raisiolta oikeuksia Benecol-brändin ja kasvistanoliesterin käyttöön niissä tuotesegmenteissä, joihin heidän markkinoimansa tuotteet kuuluvat. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että samassa maassa voi olla useita partnereita, jotka myyvät ja markkinoivat eri tuotesegmenteihin kuuluvia Benecol-tuotteita.

Benecol-tuotteita myydään lähes 30 maassa. Raision vahvuus on siinä, että yritys sopeutuu partnereidensa kanssa paikallisen väestön ostokäyttäytymiseen ja tuo markkinoille Benecol-tuotteita juuri kyseisille markkinoille sopivina tuotesovelluksina. Terveysvaikutteisten elintarvikkeiden markkinoinnissa korostuvat vahva brändi, mielihyvä, herkullisuus, hyvinvointi ja terveellisyys. Raisio antaa partnereidensa käyttöön tunnetun brändin, vahvan asiakastuen ja edistää ainutlaatuisen, tutkitusti turvallisen Benecol-ainesosan erottautumista muista kolesterolia alentavista elintarvikkeista.

TAVOITTEET

Raision Ainesosat-yksikön tavoitteita ovat innovatiivisten tuotesovellusten lanseeraaminen ja uusien, omalla markkina-alueellaan vahvojen partnereiden mukaan ottaminen. Raisio jatkaa paikallisten partnereiden ja viranomaisten kanssa valmisteluja uusien markkina-alueiden avaamiseksi. Tavoitteista tärkein on liiketoiminnan kääntäminen kasvuun. Kolesterolia alentavien terveysvaikutteisten elintarvikkeiden kokonaismarkkinat kasvavat, koska ihmisten kiinnostus ja tietoisuus ruokavalion vaikutuksesta terveyteen ja sairauksien ennaltaehkäisyyn kasvaa nopeasti.

VAHUUDEET	UHAT
VAHVA JA TUNNETTU BRÄNDI	EUROOPAN MARKKINOIDEN KASVUN HIDASTUMINEN
INNOVATIIVISET, UUDET TUOTESOVELLUKSET	UUSILLE MARKKINOILLE PÄÄSYN HITAAUS, MAIDEN ERILAISET LUPAKÄYTÄNNÖT
KASVISTANOLIESTERIN TIETEELLISESTI JA KATTAVASTI TUTKITTU TEHO JA TURVALLISUUS	EU:N TIUKENTUNUT TULKINTA REGULATORISISTA RAJOITTEISTA
LAAJAT BENECOL-PATENTTIPERHEET	
PARTNERIVERKOSTOMALLI	

MARKKINA-ALUEET

ASEMA SUOMEN MARKKINOILLA

Elintarvikkeet

Raision edustamissa tuoteryhmissä vähittäiskauppatuotteiden markkinat olivat arvolla mitattuna noin 600 miljoonaa euroa.

Hiutaletuotteiden markkina kasvoi yli 12 prosenttia ja oli arvossa mitattuna 25 miljoonaa euroa. Raision markkinaosuus oli 74 prosenttia. Aamiais- ja välipalamaailman tuotemerkkejä ovat Elovena ja Nalle. Keltaisten rasvojen kokonaismarkkina Suomessa kasvoi hieman ja oli arvossa mitattuna 185 miljoonaa euroa. Raision markkinaosuus oli 17 prosenttia ja kasvu markkinoita nopeampaa. Margariineissa Raision markkinaosuus pysyi 32 prosentissa. Leivänpäällismaailman tuotemerkki on Keiju. Jauhomarkkina pieni ja oli arvossa mitattuna 26 miljoonaa euroa. Raisio kasvatti markkinaosuuttaan 35 prosenttiin. Leivontamaailman tuotemerkki on Sunnuntai.

Soija-kaurapohjaisten tuoretuotteiden markkinat kasvoivat arvossa mitattuna yli 20 prosenttia. GoGreen-tuotemerkillä myytävien tuoretuotteiden, kuten juomien ja sovgurttien myynti kasvoi yli 50 prosentilla ja markkinaosuus nousi 11 prosenttiin. Pastatuotteiden markkina kasvoi yli 10 prosentilla ja oli 27 miljoonaa euroa arvossa mitattuna. Raision Torino-pastojen markkinaosuus oli 18 prosenttia. Erityisesti kasvoi lisäarvoisten Torino-pastojen myynti. Raisio valmistaa myös jauhoja, pastoja ja tuorejuustoja kaupan omilla merkeillä.

Ateriamestarit on Raision ja Lännen Tehtaiden yhteisyritys. Yritys vastaa Raision HoReCa-tuotteiden eli suurkeittiötuotteiden myynnistä. Ateriamestarit on tukkuliikkeiden ja suurkeittiöiden tärkeä yhteistyökumppani. Rasva- ja viljatuotteissa asema markkinoilla säilyi edellisen vuoden tasolla. Kodin ulkopuolella syötyjen annosten määrä kasvoi kahdella prosentilla. Voimakkainta kasvu oli huoltoasemakahviloissa ja -ravintoloissa.

Leipomo- ja teollisuusmyynnissä raaka-ainehintojen raju hinnannousu johti hinnankorotuksiin ja hinnoittelujaksojen lyhenemiseen. Myös tuotevalikoimaa supistettiin. Raisio luopui heikosti kannattavasta leipomojauhomyynnistä.

Raision tuotenimikkeiden karsiminen noin 30 prosentilla ei vaikuttanut Elintarvikeyksikön liikevaihtoon, joka pysyi edellisvuoden tasolla.

Elintarvikeyksikön Suomen liikevaihdosta vähittäiskauppamyynti oli 53 prosenttia, HoReCa 12 prosenttia, leipomo- ja teollisuusmyynti 30 prosenttia ja vienti 5 prosenttia.

Näkymät

Raisio jatkaa kasvustrategiansa mukaista liiketoimintojen kehittämistä. Tässä keskeinen tekijä on tehokas brändisalkku. Tavoitteena on muokata Elovena-sta Suomen johtava terveellisten välipalojen brändi, uudistaa Keiju-tuoteperhe uudella, luonnollisella tavalla ja modernisoida Sunnuntai-leivontabrändi houkuttelevaksi. Raisio tuo markkinoille mielenkiintoisia, innovatiivisia uutuustuotteita, joista hyvä esimerkki on vuoden 2007 lopussa markkinoille lanseerattu Elovena-välipalajuoma.

HoReCa-sektorilla kodin ulkopuolella syötyjen annosten määrän arvioidaan edelleen kasvavan, vaikka suurkeittöiden määrä vähenee. Tavarantoimittajien kilpailuttaminen sekä ruoanvalmistuksen ja hankintojen keskittäminen korostuvat julkisen sektorin ruokapalvelujen tehostamisessa. Yksityisellä sektorilla ketjuuntumisen arvioidaan jatkuvan ja ketjuohjauksen valikoimien osalta tiukentuvan. Lisäksi kuluttajien kiinnostus ja tietoisuus ravitsemuksesta näkyy suurkeittöiden tarjonnassa.

Leipomoteollisuudessa kilpailu kiristyy entisestään alan ylikapasiteetista ja tuonnista johtuen, vaikka leipomoiden määrän uskotaan edelleen vähenevän. Leipomo- ja teollisuusmyynnissä tulevaisuuden menestystekijöitä ovat asiakasyhteistyön tiivistäminen, asiakkaan liike-toiminnan ymmärtäminen sekä kustannustehokas toimitusketju.

Rehut

Suomen maatala- ja kalanrehumarkkinoiden koko volyymilla mitattuna oli noin 1,4 miljoonaa tonnia ja arvossa mitattuna noin 350 miljoonaa euroa. Vuonna 2007 rehuseosten kokonaisvolyyymi laski hieman. Tämä johtui lähinnä maidon tuotannon vähenemisestä erityisesti loppuvuoden aikana. Siipikarjan- ja sianlihan tuotanto kasvoi, kalanrehujen ja kananmunien tuotanto pysyi edellisvuoden tasolla.

Raision osuus Suomen maatalarehumarkkinoista oli 37 prosenttia ja kalanrehumarkkinoista 55 prosenttia. Rehuseosten kokonaisvolyyymi pysyi edellisvuoden tasolla. Kalanrehuissa markkina-asema pysyi vahvana. Raision tunnettuja brändejä ovat Maituri ja Herkku sekä kalanrehuissa Royal. Raisio on toinen Suomen suurista rehujen valmistajista. Lisäksi alalla toimii lukuisia pienempiä, alueellisia valmistajia.

Näkymät

Suomessa maatalarehujen markkinatilanne kiristyy entisestään alalle rakennettavan lisäkapasiteetin myötä. Lihan-, maidon- ja kananmunantuotannon arvioidaan pysyvän nykyisellä tasolla, vaikka tilojen lukumäärä edelleen vähenee. Tilakoon kasvu lisää teollisten rehujen kysyntää ja asettaa teollisuudelle haasteita ruokintaratkaisujen kehittäjänä.

EU:n käyttövelvoite biopolttoaineiden osuudesta liikenteen polttoaineissa vuonna 2010 on 5,75 prosenttia. Raisio haluaa olla raaka-ainetoimittajana mukana kasvavilla biopolttoaineiden markkinoilla.

Maltaat

Suomen mallasmarkkinoiden koko volyymilla mitattuna oli runsaat 55 000 tonnia ja arvossa mitattuna noin 20 miljoonaa euroa. Suomessa muutokset maltaan kulutuksessa ovat viime vuosina olleet vähäisiä. Raisio on toinen Suomen kahdesta merkittävästä maltaan valmistajasta.

Raision valmistamista maltaista neljännes käytetään Suomen markkinoilla. Raision osuus Suomessa käytettävästä maltaasta on noin puolet. Raisio on merkittävä maltaan toimittaja Sinebrychoffille ja Olville.

Näkymät

Ratkaisevaksi menestystekijäksi maltaan valmistuksessa on noussut oikealaatuisen mallasohran riittävä saanti. Tässä on onnistuttu viime vuosina ja suoran sopimusväljelyn määrää pyritään kasvattamaan edelleen. Vuodelle 2008 tuotantokapasiteetin käyttöaste on erinomainen. Hinnoittelurakenteen muutos ja pitkäaikaiset sopimukset lisäävät mallasliiketoiminnan kehityksen ennustettavuutta.

ASEMA VENÄJÄN MARKKINOILLA

Elintarvikkeet

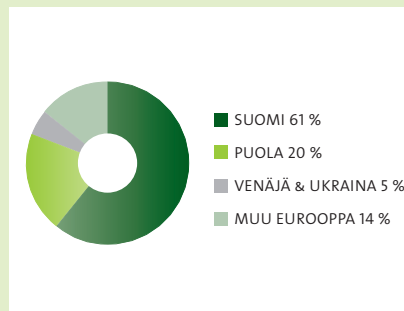
Vuonna 2007 elintarvikkeiden hinnat Raision edustamissa tuoteryhmissä Venäjällä nousivat merkittävästi. Hiutalemarkkinat Venäjän suurimmissa kaupungeissa olivat arvossa mitattuna noin 100 miljoonaa euroa. Margariinimarkkinan koko oli arvossa mitattuna noin 670 miljoonaa euroa, mistä vähittäiskaupan osuus oli noin 300 miljoonaa kiloa.

Raision elintarvikkeiden liikevaihdosta 75 prosenttia tuli hiutaleista ja loppu 25 prosenttia margariineista. Huomattavat hintojen korotukset ajoittuivat loppuvuoteen. Vuonna 2007 hiutaleiden myynti kasvoi arvossa mitattuna noin 50 prosentilla. Raision premiumluokan Nordic-hiutaleiden asema kasvavilla markkinoilla suurissa kaupungeissa on vahva. Kaurahiutaleiden lisäksi kasvoi tattari- ja hirssihiutaleiden myynti.

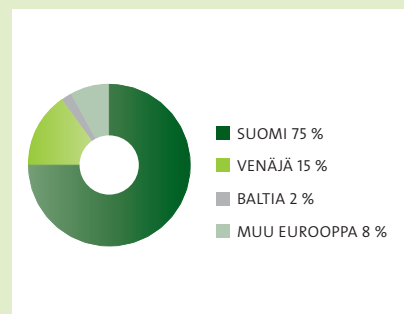
Margariinimarkkinan pienentyminen on jatkunut jo useita vuosia. Vuonna 2007 Raision margariinien myynti väheni noin 20 prosentilla, mutta myös voini ja mixien kulutus kääntyi laskuun. Raision tunnettuja brändejä Venäjällä ovat Voimix ja Dolina Skandi. Venäjän ensimmäinen kolesterolia alentava terveysvaikutteinen elintarvike, Benecol-margariini on markkinoilla Pietarissa ja Moskovassa. Markkinoille tuli myös muita kolesterolia alentavia elintarvikkeita, mikä lisää venäläisten tietoisuutta kolesterolista ja sitä alentavista elintarvikkeista. Raisio siirsi oman margariinivalmistuksen alihankkijalle.

Vuonna 2007 painopiste oli toimitusketjun hallinnan kehittämisessä. Raision tuotteista noin puolet myydään ketjuuntuneen kaupan kautta, minkä osuus kaupan myynnistä kasvaa edelleen selvästi. Suorat toimitukset ketjuuntuvalla kaupalla nousivat 25 prosenttiin liikevaihdosta. Raision panostus suorien asiakassuhteiden kehittämiseen jatkuu.

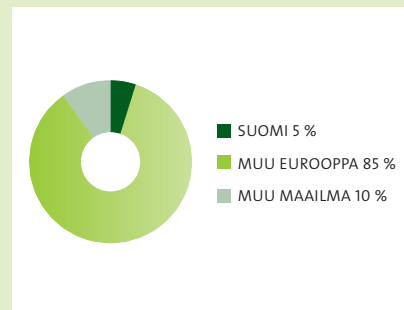
Elintarvikeyksikön liikevaihdon jakauma

Rehu & Mallas –yksikön liikevaihdon jakauma

Ainesosat-yksikön liikevaihdon jakauma

Näkymät

Hiutalemyynnin kasvun odotetaan jatkuvan. Lisäksi hiutalemyynnin Ukraina, missä Raisiolla on oma myyntiyhtiö, uskotaan kasvavan edelleen. Vuonna 2007 hiutaleiden myynti Ukrainaan kasvoi 30 prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna. Raision tavoitteena on säilyttää nykyinen asema margariinimarkkinoilla, vaikka markkina säilyy jatkossakin erittäin haastavana.

Raision tavoitteena on aloittaa Venäjällä myytävien hiutaleiden paikallinen valmistus vuoden 2008 aikana. Raisio hakee myös aktiivisesti Venäjän tuotesalkkuun sopivia välitystuotteita. Istrassa lähellä Moskovaa sijaitsevan tehdaskiinteistön ja siihen liittyvien varastojen jatkokäyttöä margariinivalmistuksen loputtua suunnitellaan.

Rehut

Venäjän maatala- ja kalanrehumarkkinoiden koko volyymilla mitattuna oli noin 12 miljoonaa tonnia ja arvossa mitattuna noin 2,5 miljardia euroa. Raision painopistealue on Luoteis-Venäjä, jonka markkinat ovat lähes Suomen kokoiset. Luoteis-Venäjän kalanrehumarkkina kasvoi edelleen. Kalanrehuissa Raision markkina-asema pysyi vahvana. Kalan- ja maatalarehujen vienti kuitenkin laski hieman arvossa mitattuna.

Näkymät

Raisio jatkaa työtä liuketoiminnan laajentamiseksi Luoteis-Venäjällä, missä sekä maidon että lihan kysyntä kasvaa elintason nousun myötä. Myös kalanrehumarkkinoiden uskotaan edelleen kasvavan kalanviljelyn laajentuessa.

Maltaat

Venäjän mallasmarkkinan koko volyymilla mitattuna oli noin 1,5 miljoonaa tonnia. Venäjälle on rakennettu runsaasti uutta mallastus-kapasiteettia, mutta sen hyödyntämistä täysimääräisesti rajoittaa mallasohran laatu ja saatavuus.

Raision valmistamista maltaista puolet viedään Venäjälle. Yritys on EU:n suurin maltaan viejä Venäjälle. Venäjän selkeä markkinajohtaja Baltika on Raision merkittävä asiakas. Vuonna 2007 Raisio toi markkinoille vehnämaltan, jota viedään mm. Venäjälle ja muihin Pohjois-maihin. Vehnämallas on yksi esimerkki Raision palvelukonseptin monipuolistamisesta.

Näkymät

Oluen kulutuksen uskotaan Venäjällä kasvavan edelleen 4–6 prosentin vuosivauhdilla. Raision pitkäaikaiset asiakassuhteet ja asiakkaiden sitoutuminen monivuotisiin toimitussopimuksiin luovat hyvän pohjan kumppanuuksien kehittämiseksi. Hinnoittelurakenteen muutos ja pitkäaikaiset sopimukset lisäävät mallasliuketoiminnan kehityksen ennustettavuutta.

ASEMA PUOLAN MARKKINOILLA

Elintarvikkeet

Puolan keltaisten rasvojen markkina arvolla mitattuna oli noin 640 miljoonaa euroa ja volyymilla mitattuna 280 miljoonaa kiloa. Raision markkina-asema Puolan keltaisten rasvojen markkinoilla parani ja oli lähes 14 prosenttia arvossa mitattuna. Benecol-margariini on ehdoton markkinajohtaja kolesterolia alentavien margariinien segmentissä. Raision muita tunnettuja tuotemerkkejä Puolan markkinoilla ovat Masmix ja Puszny Duet.

Raision tuotteista Puolassa noin puolet myydään nopeasti kasvavan, modernin ja ketjuuntuneen kaupan kautta. Raisio toteutti loppuvuonna mittavia hinnankorotuksia, jotka pohjautuivat raaka-aineiden merkitävään hinnannousuun.

Puolassa valmistettuja tuotteita viedään useisiin Euroopan maihin, joista Unkari on merkittävin. Viennin osuus Puolan margariinitehtaan volyymista on noin 10 prosenttia. Vuonna 2007 Raisio lopetti meijeri-yhtiö Oboryn tuotteiden välitysmynnin, myi omistusosuutensa yhtiöstä ja keskittyi omaan ydinosaamiseensa.

Näkymät

Raision tavoitteita ovat Puolan toimintojen kannattavuuden parantaminen, uusien tuotteiden ja tuotesegmenttien lanseeraaminen markkinoille, tuotteiden määrän hallittu vähentäminen ja markkinointipanostusten kohdistaminen vahvoihin brändeihin sekä lisäarvotuotteiden myynnin lisääminen. Raision tavoitteena on pitää asemansa keltaisten rasvojen markkinoilla, jossa kilpailutilanne jatkuu kireänä.

ASEMA MUILLA MARKKINOILLA

Elintarvikkeet

Ruotsin markkinoilla Raisio selkeytti tuotevalikoimansa ja työ markkina-aseman vahvistamiseksi jatkuu edelleen. Ruotsissa myös organisaatiota vahvistettiin. Raision elintarvikemyynti Virossa kasvoi ja markkinoilla ovat edustettuina kaikki Raision tuoterhyhmät.

Näkymät

Ruotsissa ja Baltiassa tavoitteena on yhä parempi asiakasyhteistyö ja tilaus-toimintaprosessin tehostaminen. Ensimmäisenä muutoskohteena on Ruotsi.

Maltaat

Baltian mallasmarkkinan koko volyymissa mitattuna oli noin 100 000 tonnia. Raision mallastuotannosta noin 10 prosenttia viedään Baltiaan, pääasiassa Viroom. Yritys on merkittävä maltaan toimittaja Sakulle ja Olvin omistamalla A. Le Coqille.

Näkymät

Baltiassa oluen kulutus kasvaa hitaasti. Kilpailutilanteen uskotaan edelleen kiristävän.

YRITYSVASTUU

Raisiossa yritysvastuuseen kuuluvat ympäristö-, sosiaalinen ja taloudellinen vastuu. Raisio raportoi yritysvastuusta kansainvälistä G3-ohjeistoa noudattaen. Vastuu ihmisistä ja ympäristöstä korostuu kaikessa toiminnassa. Raision tuotteet ovat kasvipohjaisia, turvallisia ja ympäristöystävällisiä.

YRITYSVASTUU

Vastuullisuus on yksi Raision keskeisistä arvoista. Yritys on sitoutunut kantamaan vastuun omasta toimintaympäristöstään ja sen liiketoiminta tuottaa lisäarvoa ja hyvinvointia useille sidosryhmille. Tavoitteena on, että Raision toiminta on jatkossakin eettisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti vakaalla pohjalla.

Raisio raportoi yritysvastuustaan suomalaisen elintarvikealan edelläkävijäyrityksen lähtökohdista ja kansainvälistä, kestävä kehityksen G3-ohjeistoa noudattaen. Vuosiraportointia laajennetaan sitä mukaa kun mittareiden ja raportointijärjestelmien rakentaminen sen mahdollistaa. Ympäristöraportoinnissa noudatetaan elintarviketalouden ympäristövastuun raportointimallia. Raision raportoinnin kehittämisessä huomioidaan Elintarviketeollisuusliitto ry:n laatiman Yhteiskuntavastuu elintarvikeketjussa –julkaisun sisältämät vastuulliset toimintatavat ja käytännöt.

Yritysvastuuraportointi sisältää ympäristöindikaattoreiden osalta niiden tytäryritysten tiedot, joista Raisio Oyj omisti kertomusvuonna yli 50 prosenttia ja joissa on tuotantoa. Vertailuluvut on esitetty konsernin jatkuvien toimintojen mukaisina. Raportti on rajattu pääsääntöisesti oman liiketoiminnan vastuullisuusnäkökohtiin.

VASTUULLISTA JOHTAMISTA

Vastuullinen johtaminen ohjaa yrityksen toimintaa kohti tavoitteita, ja siihen sisältyvät myös keskeiset politiikat, periaatteet, päämäärät ja linjaukset. Vastuullinen tapa toimia sekä vastuullinen johtaminen ovat lähtökohdat Raision kestäväälle taloudelliselle menestykselle.

Raision hallinnointiperiaatteita käsitellään laajasti vuosikertomuksen hallinnointi ja ohjaus -osiossa, jossa esitellään mm. hallituksen, hallintoneuvoston ja konsernin johtoryhmän jäsenet, kuvataan toimintaperiaatteet sekä osakkeenomistajien mahdollisuudet vaikuttaa yhtiökokouksessa.

Raision hallitus on hyväksynyt konsernin vision, strategian ja arvojen lisäksi myös eettiset periaatteet, riskienhallintapolitiikan sekä laatu-, ympäristö-, terveys- ja turvallisuuspolitiikan. Konsernin johtoryhmä on lisäksi määrittellyt yhtiön GMO-linjauksen ja henkilöstöpolitiikan.

Raisio-konsernissa henkilöstö-, laatu-, terveys- ja turvallisuusasiat kuuluvat henkilöstöjohtajan vastuualueeseen. Jokaisessa tulosityksikössä on oma ympäristöasioiden vastuuhenkilö. Yritysvastuuviestintää koordinoi konserniviestintä.

KESKEISET POLITIIKAT, PERIAATTEET JA PÄÄMÄÄRÄT

Laatu-, ympäristö-, terveys- ja turvallisuuspolitiikka

Raisio on kasvava ja kansainvälinen konserni, joka kehittää, valmistaa ja markkinoi elintarvikkeita, terveysvaikuttavia ravinnon ainesosia sekä rehuja ja maltaita. Raisio vastaa asiakkaiden ja kuluttajien tarpeisiin tuomalla markkinoille uusia kilpailukykyisiä, innovatiivisia ja turvallisia tuotteita.

Raisio haluaa olla asiakkailleen, kuluttajille ja muille sidosryhmille johtava ja luotettava yhteistyökumppani, joka toimii vastuullisesti sekä yhteiskunnassa että luonnonvarojen käytössä. Raaka-aineina käytetään

mahdollisuuksien mukaan uusiutuvia luonnonvaroja. Raision tavoitteena on olla liiketoiminnossaan menestyvä, eturivin yritys, joka on tunnettu kyvystään hoitaa laatu-, ympäristö- ja turvallisuusasioitaan.

Yritys noudattaa kaikkia toimintaansa koskevia paikallisia, kansallisia ja kansainvälisiä lakeja ja määräyksiä. Lisäksi Raisio on sitoutunut Kansainvälisen Kauppakamarin (ICC) kestävä kehityksen periaatteisiin. Toimimalla turvallisesti ja panostamalla turvallisuuden edistämiseen, tuetaan toiminnan laatua ja taloudellisuutta. Yritys kehittää jatkuvasti toimintaprosessejaan hyödyntäen henkilöstönsä ja yhteistyökumppaneidensa osaamista.

Henkilöstö vastaa päivittäisessä toiminnassaan tämän politiikan periaatteiden soveltamisesta. Henkilöstöä koulutetaan ja opastetaan säännöllisesti. Yritys tiedottaa toiminnastaan eri sidosryhmille avoimesti ja rehellisesti.

GMO-linjaukset

EU:ssa käyttöön hyväksytyt muuntogeeniset kasvilajikkeet ovat viranomaisten turvallisiksi toteamia. Säädökset edellyttävät perusteellista muuntogeenisten aineiden turvallisuusarviointia sekä raaka-aineiden jäljitettävyyttä. Myös tuoteselosteiden merkintävaatimukset tulivat hyvin kattaviksi ja ulottuvat elintarvikkeiden ohella myös rehuihin.

Koska osa kuluttajista toistaiseksi vastustaa geeniteknikan käyttöä elintarviketuotannossa, Raision tuotteet sisältävät vain perinteisiä, ei geenitekniikasta jalostettuja kasviraaka-aineita. Perinteisen soijan hankkimiseksi on luotu oma, erillinen ja jäljitettävä hankintaketju. Soijasta vaaditaan sekä alkuperätodistukset että kunkin toimituserän analyysitulokset, jotka osoittavat muuntogeenisen aineksen osuuden olevan alle 0,9 prosenttia.

Raisio kunnioittaa kuluttajien mielipiteitä ja hankkii perinteisiä, muuntogeenittömiä raaka-aineita niin pitkään kuin se on mahdollista ja asiakkaat sitä toivovat. Lähivuosina ei ole näköpiirissä kysyntää muuntogeenisille elintarvikkeille.

Yli 80 prosenttia EU:n alueella valmistettavista rehuista sisältää jo nyt muuntogeenistä soijaa tai maissia. EU:ssa ei ole enää yhtään maata, jossa GM-soijaa ei käytettäisi lainkaan rehuissa. Rehuihin käytettävät soijamäärät ovat suuria ja muuntogeenittömän soijan saanti on vaikeutumassa. On todennäköistä, että myös Rehuraision tuotevalikoimaan otetaan jo lähivuosina joitakin muuntogeenistä soijaa sisältäviä rehuja. Tämä edellyttää, että kokemukset muuntogeenisistä rehuksista muissa maissa ovat edelleen myönteisiä, ja että sekä rehuasiakkaat että koko jalostusketju ja kuluttajat ovat tähän valmiita.

Eettiset periaatteet

Raisio noudattaa toiminnassaan yritys vastuun periaatteita, joihin sisältyvät sosiaalinen, ympäristöön liittyvä ja taloudellinen vastuu. Yhtiön perustavoitteet ovat kannattavuus, asiakastyytyväisyys ja hyvinvointi sekä keskeiset arvot osaaminen, vastuullisuus ja avoin yhteistyö.

Arvojen mukainen toiminta mahdollistaa Raision sitoutumisen hyvään yritys kansalaisuuteen eri puolilla maailmaa toimiessaan. Raisio noudattaa paikallista ja kansainvälistä lainsäädäntöä ja määräyksiä sekä yleisesti hyväksytyjä toimintamalleja. Tärkeät yrityksen toimintaa ohjaavat politiikat ja periaatteet viestitään henkilöstölle kattavasti, ja niiden noudattamisesta vastaavat kaikki Raision palveluksessa olevat henkilöt.

Tavarantoimittajia valitessaan Raisio pyrkii löytämään yhteistyökumppaneita, jotka noudattavat toiminnassaan samoja eettisiä periaatteita kuin Raisio. Pääosa Raision käyttämistä raaka-aineista on kasviperäisiä. Erityisesti korostuu viljaraaka-aineiden jäljitettävyyttä.

Raision johdon ja henkilöstön tulee toimia yrityksen parhaaksi. Eturistiriitoja henkilökohtaisen ja yhtiön toiminnan välillä on vältettävä. Raision johto tai työntekijät eivät saa maksaa, antaa tai ottaa vastaan tavanomaisen vieraanvaraisuuden ylittäviä lahjoja liikekumppaneiltaan tai muilta yhtiön sidosryhmiltä.

Raisio arvostaa aineettoman pääoman luomista ja suojelemista. Työsuhteiden ja aloitetoiminta ovat Raisiolle tärkeitä. Innovatiivisuuteen kannustetaan ja siitä palkitaan. Raision työntekijät suojelevat ja kunnioittavat yrityksen omaa samoin kuin muiden yritysten hallussa olevaa aineetonta pääomaa.

Raision toiminnoista ja taloudellisesta tilanteesta tiedotetaan samanaikaisesti, rehellisesti ja avoimesti kaikille sidosryhmille OMX:n Pohjoismaisessa Pörssissä Helsingissä noteeratun yhtiön velvoitteiden mukaisesti. Tytäryhtiöt eri puolilla maailmaa noudattavat lisäksi omassa raportoinnissaan paikallisia ohjeita ja määräyksiä.

Eläinkokeiden periaatteet

Raision tuotteiden kehittämisessä ja valmistamisessa minimoidaan koe-eläinten käyttö. Eläimiä käytetään lainsäädännön mukaisesti ja viranomaisten hyväksymänä. Benecol-ainesosan, kasvistanoliesterin, turvallisuus on todennettu viranomaisten vaatimusten mukaisilla eläinkokeilla. Raisio osallistuu myös kansallisiin ja kansainvälisiin ravitsemustutkimuksiin, joissa voi olla eläinkokeita sisältäviä kokonaisuuksia.

Elintarvikkeiden turvallisuutta Suomessa säätelevät mm. elintarvikelaki ja EU:n säännökset. Pääperiaatteena on, että kuluttajan tulee saada elintarvikkeita, joiden elintarvikehygieeninen ja terveydellinen laatu on turvattu. Elintarvikkeissa ei saa esiintyä taudinaiheuttajia, vieraita aineita tai muita terveyshaittoja aiheuttavia tekijöitä. Säästösten niin vaatiessa turvallisuus saatetaan todentaa mm. eläinkokeilla.

Uuselintarvikeasetus asettaa kriteerit turvallisuustutkimuksille, jotka on tehtävä ns. uusielintarvikkeille ja niihin rinnastettaville tuotteille. Myös näihin vaatimuksiin saattaa joissain tapauksissa liittyä turvallisuustutkimuksia koe-eläimillä.

Laatu-, ympäristö-, terveys- ja turvallisuuspäämäärät

Raision vastuullista toimintaa tukevat ja täsmentävät konsernin laatu-, ympäristö-, terveys- ja turvallisuustyölle asetetut päämäärät:

- turvallisten, terveellisten ja ympäristöystävällisten tuotteiden kehittäminen ja valmistaminen luonnonvaroja säästäen,
- toimintaan liittyvien riskien, onnettomuusvaarojen ja niistä mahdollisesti aiheutuvien seurausten ehkäisy,
- turvallinen työympäristö, tavoitteena nolla tapaturmaa,
- päästöjen ja jätteiden määrän ja haitallisuuden vähentäminen sekä jätteiden hyötykäytön lisääminen,
- toiminnan aktiivinen kehittäminen ja jatkuva oppiminen,
- turvallisuus-, terveys- ja ympäristöasioihin liittyvän avoimen keskustelun ja vuorovaikutuksen edistäminen asiakkaiden, koko hankintaketjun, viranomaisten, sidosryhmien ja henkilöstön kanssa sekä
- asiakastyytyväisyyden jatkuva parantaminen.

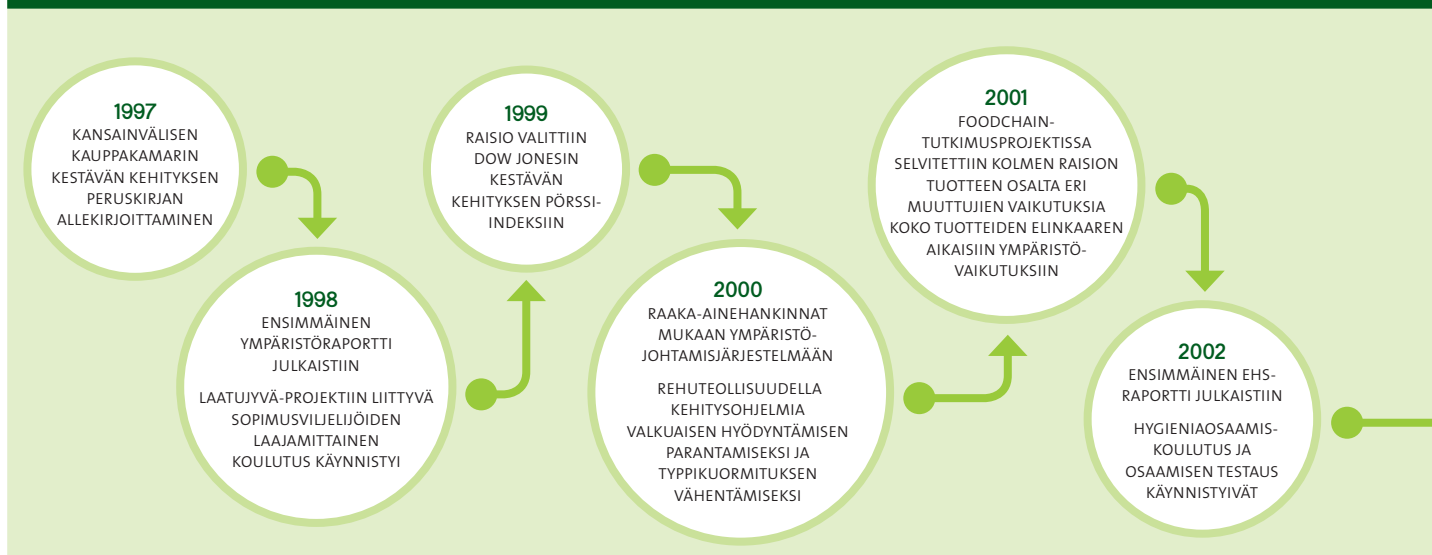
LAATU- JA YMPÄRISTÖJÄRJESTELMÄT

ISO 9001- ja ISO 14001 -sertifioinnit kattavat suurimman osan Raision toiminnoista. Tuoteturvallisuuden jatkuvan kehittämisen varmistamiseksi ja asiakastyytyväisyyden parantamiseksi hyödynnetään elintarvike-tuotantolaitoksissa myös elintarviketurvallisuusstandardeja. Turussa sijaitseva soija-kauratehdas on BRC Food -sertifioitu. Osa tehtaista on asiakasvaateista johtuen myös Kosher- ja Halal-sertifioituja.

Toimintajärjestelmien yhtenäistämisen ja yhdistämistyö Raisiossa jatkuu.

LAATU- JA YMPÄRISTÖJÄRJESTELMÄT			
RAISION SERTIFIOIDUT LAATU- JA YMPÄRISTÖJÄRJESTELMÄT TOIMIVAT KÄYTÄNNÖSSÄ YHDISTETTYINÄ TOIMINTAJÄRJESTELMINÄ.			
YKSIKKÖ	LAATUJÄRJESTELMÄ	YMPÄRISTÖJÄRJESTELMÄ	VALMISTETTAVAT TUOTTEET
ELINTARVIKE			
SUOMI: RAISIO, NOKIA, TURKU	ISO 9001	ISO 14001	VILJA- JA KASVIRASVAPOHJAISET ELINTARVIKKEET
PUOLA: KARCZEW	TEKEILLÄ	-	MARGARIINIT, LEVITTEET
REHU & MALLAS			
SUOMI: RAISIO, OULU, ANJALANKOSKI	ISO 9001	ISO 14001	NAUDAN-, SIAN-, SIIPIKARJAN- JA KALANREHUT, MALTAAT, RYPSI- JA SOJAJÖLJY, RYPSI- JA SOIJAROUHE
AINESOSAT			
SUOMI: RAISIO	ISO 9001	TEKEILLÄ	KASVISTANOLIESTERI
USA: SUMMERVILLE	ISO 9001	-	KASVISTANOLIESTERI

YMPÄRISTÖVASTUUSTA YRITYSVASTUUSEEN

2003

ENSIMMÄINEN YMPÄRISTÖ-
JA SOSIAALISEN VASTUUN
RAPORTTI JULKAISTIIN

RAISIO VALITTIIN KEMPEN/SNS
SMALLER EUROPE SRI -INDEKSIIN
TEHDASLAITOSTEN
YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSET VIREILLE

EETTISET PERIAATTEET JA
ARVOJEN MUKAINEN
TOIMINTA PAINOTTUU

2005

GRI:N SUOSITUKSEN
MUKAINEN YRITYSVASTUU-
RAPORTTI JULKAISTIIN
YMPÄRISTÖVASTUUN
RAPORTOINNINSSA NOUDATETAAN
ELINTARVIKETEOLLISUUDEN
RAPORTOINTIMALLIA

2004

ENSIMMÄINEN YRITYS-
VASTUURAPORTTI JULKAISTIIN
TULOSKORTTI KÄYTTÖÖN KAIKISSA
RAISION TOIMINNOISSA
MALLASLIIKETOIMINTA MUKANA
TUTKIMUSHANKKEESSA,
JOSSA TAVOITTEENA KEHITTÄÄ
TYÖKALU MALLASOHRAKETJUN
YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN
ARVIOINTIIN

2006

RAISIO MUKAAN ELINTARVIKE-
KETJUN VASTUULLISUUDEN
KEHITTÄMISTÄ JA TUOTTEISTAMISTA
VUOROVAIKUTUKSESSA SIDOSRYHMIEN
KANSSA SELVITTÄVÄÄN HANKKEESEEN
REHUMARKKINOILLE SUOMEN
ENSIMMÄINEN FOSFORITON
KIVENNÄINEN
HENKILÖSTÖN ALOITTEELLISUUTTA
AKTIVOITIIN

2007

YRITYSVASTUURAPORTOINTI
TOTEUTETAAN OLENNAISILTA
OSIN GRI:N (GLOBAL
REPORTING INITIATIVE)
VUONNA 2006 PÄIVITETYN
G3 KESTÄVÄN KEHITYKSEN
RAPORTOINTISUOSITUKSEN
MUKAISESTI

YMPÄRISTÖVASTUU

Vastuu ympäristöstä ja luonnon hyvinvoinnin turvaaminen edellyttävät ympäristöasioiden huomioimista kaikissa toiminnoissa. Koko henkilöstön sitoutuminen on ympäristötyön onnistumisen kannalta ensiarvoisen tärkeää. Raisio valmistaa turvallisia ja ympäristöystävällisiä tuotteita, jotka kuormittavat ympäristöä mahdollisimman vähän. Tavoitteita asetettaessa jatkuva parantaminen ja tavoitteiden toteutumisen seuranta ovat Raision ympäristötyön perusta.

Raisio on raportoinut ympäristöasioistaan vuodesta 1998. Viime vuosina ympäristönäkökohtien raportoinnissa on noudatettu GRI:n (Global Reporting Initiative) laatimaa kestävän kehityksen raportointisuositusta.

YMPÄRISTÖTAVOITTEET

Konsernin päämäärien pohjalta Raision liiketoiminnot määrittelevät tarkemman tason ympäristötavoitteet. Tavoitteiden asettaminen, tarvittavat toimenpiteet ja niiden seuranta toteutetaan osana konsernin vuosisuunnittelua. Erityistä huomiota kiinnitetään liiketoiminnan keskeisimpiin ympäristövaikutuksiin. Osalle hankkeista on määritetty pitkän tähtäimen numeeriset tavoitteet.

Ympäristötavoitteet vuonna 2008 ovat suurelta osin vuoden 2007 tavoitteiden mukaisia. Vuoden 2007 tavoitteet toteutuivat suunnitelman mukaisesti. Ympäristötyö on pitkäjänteistä, jatkuvaa toiminnan tehostamista ja kestävän kehityksen edistämistä.

Raision ympäristötavoitteita ovat:

- viljelyneuvonnan piirissä olevan peltoalan lisääminen,
- kuljetusmatkojen optimointi,
- energian käytön tehostaminen,
- jätevesimäärän vähentäminen,
- melupäästöjen vähentäminen.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Raisio valmistaa elintarvikkeita, terveysvaikuttaisia ravinnon ainesosia, rehuja ja maltaita. Perunaliiiketoiminnan myynnin myötä sen vaikutus toiminnan ympäristökuormitusta kuvaaviin lukuihin poistui.

Raisio käyttää uusiutuvia pellontuotteita ja hyödyntää ne lähes kokonaan. Syntyvät jätevirrat ovat vähäisiä, mutta kuitenkin niiden hyötykäyttämömahdollisuuksia kartoitetaan edelleen. Tuotantoprosessien ja ympäristötekniikan muutoksissa huomioidaan parhaan käytettävissä olevan tekniikan vaatimukset.

Tärkeimpien raaka-aineiden, viljan ja öljykasvien, hankinnassa merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät viljelypanosten käyttöön alkutuotannossa sekä kuljetuksiin. Raaka-aine- ja palvelutoimittajien arviointiin sekä raaka-aineiden ja tuotteiden jäljitettävyyteen kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Raisio huomioi myös ympäristönäkökohdat osana hankintatoimintaa ja laadunohjausta.

Raaka-ainehankinnan lisäksi elintarvikkeiden ja niiden ainesosien sekä maitaiden valmistamisessa ympäristövaikutuksia aiheuttavat energian käyttö prosesseissa ja kuljetuksissa sekä pakkaus- ja muut jätteet. Myös veden käytöllä ja jätevesillä on huomattava merkitys erityisesti mallas- ja margariiniliiketoiminnoissa.

Merkittävää ympäristövaikutusten vähentämistä toteutetaan myös tuotekehityksen avulla. Rehuteollisuuden tärkein ympäristönäkökohta on kotieläinten lannan kautta aiheutuva typpi- ja fosforikuormitus. Rehujen kehittämisessä on onnistuttu saavuttamaan ruokintaratkaisuja, joilla on myönteinen vaikutus eläinten rehuhyötyosuuteen. Samalla lannan kautta syntyvä ympäristökuormitus on pienentynyt.

Jäteveden puhdistusyhteistyö

Raisio-konsernin ja Raision kaupungin EU-osarahoitteen jätevesiyhteistyöhankkeen, Ripesca-projektin loppuraportti laadittiin vuoden alussa. Projektissa Raisiolle asetettu keskeinen tavoite oli hiilipitoisemman jäteveden toimittaminen kaupungin puhdistamolle typenpoiston tehostamiseksi.

Hankkeen myötä Raision kaupungin puhdistamo saneerattiin ja Raision esikäsittelyprosessi muutettiin vastaamaan uusia tarpeita. Projektin tuloksista on nähtävissä, että Raision elintarviketeollisuusvesistä peräisin oleva hiililähde (= liukoinen BOD) vaikutti positiivisesti kaupungin puhdistamon tuloksiin. Kaupungin puhdistamolla oli kuitenkin miltei koko projektin ajan runsaasti mekaanisia ongelmia, jotka heikensivät puhdistustuloksia ja jonka vuoksi Raision oli siirryttävä tehokkaamman jätevesien esikäsittelyyn kesällä 2006. Tämä osaltaan vähensi elintarviketeollisuuden jätevesien positiivista kuormaa kaupungille.

Tällä hetkellä Raision kaupunki selvittää tulevaisuuden puhdistusvaihtoehtoja: joko jätevesien johtamista Turun seudun puhdistamo Oy:lle tai oman laitoksen edelleen tehostamista. Keväällä 2008 tehtävä ratkaisu tulee vaikuttamaan Raisio-konsernin jätevesien esikäsittelyn tarpeisiin. Lisää tietoa projektin tuloksista osoitteessa www.raisio.fi/ripesca.

Tuotteiden ympäristövaikutus

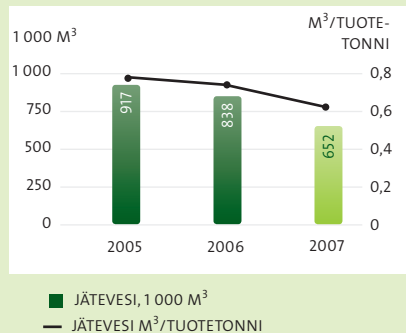
Tuotteiden ympäristökuormituksen arviointi koko niiden elinkaaren ajalta on korostunut ja korostuu yhä. Raisio on jo vuosia ollut mukana elintarvikkeiden tuotekohtaisia ympäristövaikutuksia selvittävissä tutkimushankkeissa. Suomessa elintarvikkeiden elinkaarianalyysijä on toistaiseksi tehty vain muutamia, mutta Elovena-kaurahiutaleiden vaikutukset on arvioitu. Elovena-kaurahiutaleiden hiilidioksidipäästöt viljelyvaiheesta jalostuksen kautta kaupan hyllylle ovat noin 370 grammaa kiloa kohden. Tästä viljelyvaiheen päästöt ovat noin 60 prosenttia. Kolme kiloa biomassaa eli jyvää ja kasvustoa vastaa yhtä kiloa Elovena-hiutaleita ja sitoo viisi kiloa hiilidioksidia. Näin yksi kilo Elovena-hiutaleita sitoo nettona noin 4,6 kiloa hiilidioksidia, mikä on erittäin hyvin.

Raision kasviöljylüketoiminta oli mukana myös Foodchain 2 -hankkeessa, jonka loppuraportti valmistui vuonna 2007. Muita vastaavan tyyppisiä hankkeita ovat mallasohraketjun ympäristövaikutusten arviointi sekä elintarviketieteen vastuullisuuden kehittäminen ja tuotteistaminen vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa.

Päästöt ilmaan

Jätevedet

Materiaalit ja muut tuotantopanokset

Raisio käyttää raaka-aineina uusiutuvia luonnonvaroja. Raision viljaperäisen raaka-aineen käytön vahvuutena on mahdollisuus suunnata raaka-aineet kulloinkin parhaiten sopivaan käyttötarkoitukseen. Lisäksi tuotantolaitosten väliset materiaalivirrat ovat huomattavat. Nämä sivutuotteiden siirrot osittain aiheuttavat raaka-aineiden käyttömääriin kertaantumista.

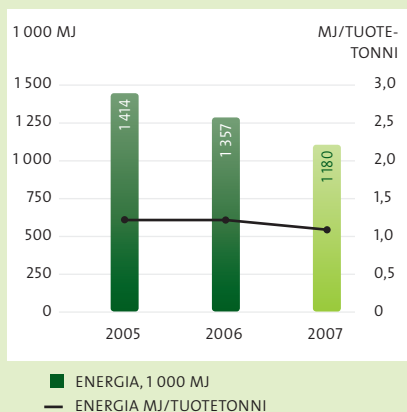
TUOTANTO, RAAKA-AINEIDEN KÄYTTÖ			
	2005	2006	2007
TUOTANTOMÄÄRÄ, 1 000 TONNIA	1 155	1 116	1 039
RAAKA-AINEET, 1 000 TONNIA	858	874	777
RAAKA-AINEET, TONNIA/TUOTETONNI	0,74	0,78	0,75
APUAINET, 1 000 TONNIA	2,14	2,11	1,84
PAKKAUSMATERIAALI, 1 000 TONNIA	7,91	10,93	8,85

Energia

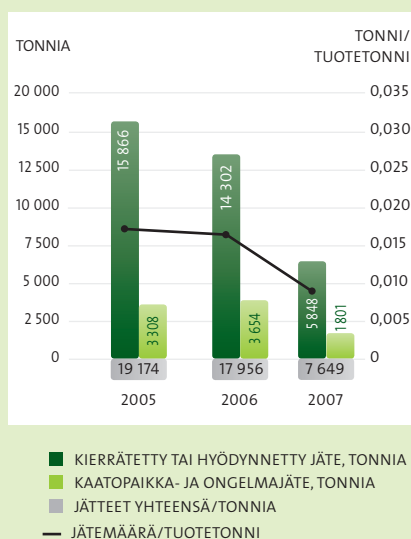
Raision energiahuolto sähkön ja lämmön osalta perustuu pääosin ostoenergiaan. Suomen toimipaikoille hankittu sähkö on ympäristömerkittyä, joten sen tuottaminen ei aiheuta ilmastonmuutosta edistäviä hiilidioksidipäästöjä.

Energiatehokkuutta parannettiin kiinnittämällä entistä tarkempaa huomiota höyryn ominaiskäyttömääriin. Prosessiteknisin keinoin energiansäästöä tavoitellaan mm. jäädytysjärjestelmien tehostamisilla ja lauhteen käytön optimoinneilla. Energiatehokkuus on ollut kiinteästi mukana suunnittelutyössä uusien prosessien rakentamisen ja prosessimuutosten yhteydessä.

Energian kulutus

Jätteet

Vesi

Veden runsas käyttö on useille elintarvikkeprosesseille ominaista prosessien ja tuotantotilojen hygieni- ja puhtausvaatimuksista johtuen. Veden käyttöä Raisiossa tehostetaan käyttökelpoisten vesien talteenotolla ja uudelleenkierrätyksillä sekä prosessipesujen optimoinneilla. Näiden osuus kokonaisvedenkäytöstä on noin 13 prosenttia.

Maankäyttö ja luonnon monimuotoisuus

Raision tuotantotoiminta on sijoittunut seitsemälle paikkakunnalle kolmeen eri maahan. Hallinnoitavan maa-alueen määrä oli vuoden 2007 lopussa yhteensä noin 70 hehtaaria.

Raisiossa tuotantolaitokset sijaitsevat lähellä Raision kaupungin keskustaa ja noin kahden kilometrin etäisyydellä Raisionlahdesta, joka on luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi lintuvedeksi. Raisionlahti on mukana valtakunnallisessa lintuvesien suojeluohjelmassa.

Anjalankosken Kaipiaisissa toimiva rehutehdas sijaitsee I-luokan pohjavesialueella. Vaikka rehutehtaiden vaikutuksia pohjaveden laatuun ei yleisesti ole havaittu, on pohjaveden suojaus huomioitu tehtaan teknisissä ratkaisuissa.

Muiden tehdaslaitosten toiminnalla ei katsota olevan suoranaisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen tai ne eivät sijaitse luonnon-suojelumielessä herkällä alueella.

Päästöt, jätevedet ja jätteet

Raision tehdasalue osallistui hajupaneelitutkimukseen yhdessä Finnfeeds Finland Oy:n, Neste Oil Oyj:n ja lähialueen kuntien Naantalın, Raision ja Turun kanssa. Hajupaneelin ensimmäinen seurantajakso oli syksyllä 2006 ja toinen kahden kuukauden seurantajakso keväällä 2007. Edelliseen, vuonna 1991 tehtyyn selvitykseen verrattuna hajujen vähentämiseksi tehdyt toimenpiteet yrityksissä ovat tuottaneet tulosta. Hajuhavaintojen kesto on merkittävästi lyhentynyt ja hajutonta aikaa on huomattavasti enemmän. Raisio-konsernin hajut keskittyvät tehdasalueen läheisyyteen.

Tuotantolaitosten melulähteitä ovat mm. kompressorit, ilmanvaihtoon liittyvät puhaltimet sekä niiden ulospuhallusaukot. Melupäästöjen vaimentaminen on ollut edelleen keskeisellä sijalla. Päästöjen vähentäminen on toteutettu erilaisten teknisten ratkaisujen avulla, kuten poistoilmapuhallinmuutoksilla, meluseinäkkeellä ja -siappareilla ym. vastaavilla toimenpiteillä. Raisiossa toteutettiin melukartoituksen päivitys keväällä 2007. Mittausten mukaan melutasot ovat alentuneet vaimennustoimien johdosta ja merkittävimmät melulähteet alittavat ympäristömelulle annetut ohjearvot.

Haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC) päästömittauksia tehdään säännöllisesti osassa laitoksista ympäristölupaehdojen mukaisesti. Suoritetun mittausten perusteella määritetään ilmapäästöt laskennallisesti, koska jatkuvia, määrällisiä mittauksia ei ole. Raision tehdasalueen kasviöljytehtaan heksaanipäästöt laskivat vajaalla 15 prosentilla lisääntyneestä raaka-aineen käytöstä huolimatta ja olivat merkittävästi EU:ssa vuonna 2007 voimaan tulleiden raja-arvojen alapuolella.

Raision tehdasalueen varavoimalaitoksena toimivan kattilalaitoksen nimellinen lämpöteho on vajaa 57 MW, mikä tuo laitoksen päästökaupan piiriin. Kattilalaitoksen hiilidioksidipäästöjen laskenta toteutetaan laaditun tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Ostoenergiatoimittajien tuotannosta aiheutuvat välilliset päästöt eivät sisälly raportointiin.

Jätevedet ovat merkittäviä prosessipäästöjä erityisesti mallas- ja margariiniliiketoiminnoissa. Vedet puhdistetaan omilla tai yhteistyökumppanien jätevesien puhdistamoissa. Jälkimmäisten osalta Raision toiminnasta aiheutuva jätevesikuormitusta vesistöön ei voida suoraan laskea. Siksi seurattavana indikaattorina käytetään jätevesimäärää.

Vaikka Raision raaka-aineet käytetään hyödyksi lähes täysimääräisesti, jätemäärä nähdään kuitenkin ympäristönäkökulmasta tärkeänä ja siksi hyötykäyttöön, kaatopaikalle ja ongelmajätteiden käsittelyyn sijoitetut jätemäärät raportoidaan ympäristötunnuslukuna. Jätteen hyötykäytön osuus kokonaisjätemäärästä laski kolmella prosentilla ollen reilut 76 prosenttia. Jätteet hyödynnetään joko materiaalina tai energialähteenä. Työ jätemäärän vähentämiseksi ja hyötykäytön edistämiseksi on keskeisellä sijalla.

Pakkausmateriaalien käytön seuranta on myös tärkeää, koska Raision elintarviketoimiala valmistaa pääasiassa pakattuja kuluttajatuotteita. EU:n alueella pakkausmateriaalin käytön seuranta on lakisäätöistä ja kierrätykselle asetetut tavoitteet ovat tiukentuneet.

Raision toiminnan ympäristövaikutuksia vähennetään suunnitelmallisella, pitkäjänteisellä työllä investointien ja peruskorjausten yhteydessä.

Kuljetukset

Raisiolla on vain vähän omaa kuljetuskalustoa. Kuljetuspalvelut hankitaan pääasiassa ulkopuolelta. Ostettujen kuljetusten ympäristökuormitusta ei ole arvioitu. Toimittajavalinnassa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan toimittajan sijainti kuljetusmatkan optimoimiseksi. Ympäristökuormitukset minimoidaan myös kuljetusjärjestelyillä hyödyntäen meno-paluukuljetuksia mahdollisuuksien mukaan. Toimitusten laadun turvaamiseksi tuoteturvallisuustekijät ja kuljetusten hygieenisuus ovat aina etusijalla.

Tuotekuljetusten seurantamittarina käytetään tonnikilometrejä per vuosi. Raaka-ainekuljetusten ym. osalta ei ole seurantaa. Tonnikilometrejä tuotekuljetusten osalta kertyi vuonna 2007 yhteensä 172 miljoonaa (184 milj.).

Raaka-ainekuljetusten täyttöaste on lähes 100 prosenttia ja tuotekuljetusten noin 90 prosenttia. Noin 80 prosenttia Raision kuljetuksista hoidetaan maanteitse. Muilta osin hyödynnetään laiva- tai rautatie-rahtauksia.

MÄÄRÄYSTENMUKAISUUS

Vuoden 2007 lopulla Raision tuotantolaitokset ja jäteveden esikäsittelylaitos Raisiossa saivat ympäristöluvat. Saaduista päätöksistä on jätevesien mittauksia ja asetettuja raja-arvoja koskien jätetty valitukset Vaasan hallinto-oikeudelle.

VAHINGOT JA NIIDEN EHKÄISY

Vuoden 2007 aikana Raision tehdasalueella oli kaksi pientä tulipaloa. Tammikuussa oli raffinointilaitoksella vähäinen säilön eristepalo. Heinäkuussa syttyi pieni määrä rehua tuleen raakoneen tukkeutumisen takia. Aineelliset vahingot jäivät pienehköiksi. Tilanteista ei aiheutunut tuotantokatkoksia. Merkittäviä kemikaalivahinkoja tai polttoainepäästöjä ei ollut.

YMPÄRISTÖ-, TERVEYS- JA TURVALLISUUSINVESTOINNIT JA KÄYTTÖKUSTANNUKSET

Raisio panostaa keskeisimpien ympäristövaikutusten minimoimiseen. Taloudellisesti merkittävimmät ympäristö-, terveys- ja turvallisuusinvestoinnit kohdistuivat vuonna 2007 prosessi- ja työturvallisuuden parantamiseen, jätevesikuormituksen vähentämiseen, energian käytön tehostamiseen, melun ja muiden ilmapäästöjen alentamiseen. Ympäristö- ja turvallisuusinvestointeihin käytettiin noin 4,9 miljoonaa euroa (1,9 milj. euroa).

Ympäristöasioiden käyttökustannukset muodostuvat toimintoihin liittyvistä menoista sisältäen muun muassa ympäristövastuunasioiden vastaavan henkilöstön palkat, jätteen kuljetus- ja käsittelykustannukset, jätevesien esikäsittelykustannukset, yhteistyökumppanien jätevesilaskutukset sekä ilmansuodattimien huollot ja uusimiset. Ympäristönsuojelun, työsuojelun ja turvallisuuden käyttömenot olivat noin 1,7 miljoonaa euroa (2,1 milj. euroa).

Raisiolla ei ole merkittäviä jätevarastoja. Likaantuneen maaperän puhdistamisvelvoitteita ei ole.

KOHTI KONSERNITASOISTA TOIMINTA- JÄRJESTELMÄÄ

Mirikka Rajala, laatupäällikkö

“ Raisiossa prosessiajattelun lähtökohtana on sujuva ja tuloksekas yhteistyö asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Henkilöstön on erityisen tärkeää tiedostaa oma roolinsa toimintakokonaisuudessa.

Raision laatu- ja ympäristöjärjestelmien kehittäminen käynnistyi yli viisitoista vuotta sitten. Nykyisiä järjestelmiä muokataan kohti konsernitasolta johdettua yhtenäistä ISO 9001 ja ISO 14001 -sertifioitua toimintajärjestelmää, joka yhdistää yrityksen strategiaprosessin ja liiketoimintaprosessit.

Raision brändit ja hyödyketoimintojen ydinprosessit muodostuvat asiakkuuksiin ja kumppanuuksiin keskittyvistä prosesseista sekä toimitusketjun hallintaprosessista. Konsernin tukiprosessit tukevat ydinprosesseja omalla palveluosaamisellaan.

Kaupallisen prosessin lähtökohtana on asiakkaiden ja kuluttajien tarpeiden tunnistaminen ja ennakointi sekä niihin vastaaminen halutulla tuote- ja palveluvalikoimalla. Tavoitteena on asiakaslähtöinen ja kannattava liiketoiminta, myynnin lisääminen, asiakastyytyväisyyden parantaminen sekä pitkäaikaisten asiakassuhteiden vahvistaminen. Toimitusketjun hallintaprosessiin kuuluvissa toiminnoissa eli hankinnassa, tuotannossa ja tilaustoimitusprosessissa on olennaista asiakastarpeen oikea-aikainen tyydyttäminen siten, että koko ketjun toiminta on kustannustehokasta. ”

Lisää Raision ympäristövastuusta löytyy yhtiön internetsivuilta osoitteesta www.raisio.com otsikon Yritysvastuu alta.

TALOUDELLINEN VASTUU

Raisio-konsernissa taloudellinen vastuu merkitsee sekä tuloksetekokykyä että konsernin sidosryhmilleen tuottamaa lisäarvoa ja hyvinvointia niin paikallisesti, kansallisesti kuin kansainvälisestikin yrityksen toimialueilla.

Raisio kehittää, valmistaa ja myy tuotteita asiakkailleen, ostaa raaka-aineita, materiaaleja ja palveluja toimittajilta, maksaa palkkoja, osinkoja ja veroja, työllistää välillisesti alihankkijoita ja osallistuu yhteiskunnalliseen toimintaan. Nämä toiminnot luovat merkittäviä rahavirtoja, jotka antavat käsityksen Raision ja sen eri sidosryhmien välisten suhteiden merkityksestä.

SIDOSRYHMÄT

Asiakkait

Raision asiakkaita ovat suomalaiset ja kansainväliset kaupan toimijat, suurtaloudet, leipomot ja muu elintarviketeollisuus, panimot sekä kotieläintuottajat ja kalankasvattajat. Raisio on asiakkailleen luotettava ja osaava yhteistyökumppani.

Raisio on mukana useissa edustamiinsa tuoteryhmiin liittyvissä kaupan kehityshankkeissa, jotka luovat lisäarvoa kaikille osapuolille, erityisesti kuluttajille. Raisio tuo markkinoille kuluttajien haluamia, innovatiivisia tuoteuutuuksia. Toiminnassa rehu- ja mallasasiakkaiden kanssa korostuu kumppanuuden syventäminen. Benecol-liiketoiminnassa monipuolinen asiakastuki ja osaaminen luovat partneriyhteistyölle vahvan pohjan.

Henkilöstö

Ammattitaitoinen, osaava, motivoitunut ja tavoitteisiin sitoutunut henkilöstö on keskeinen voimavara Raision vision ja strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamisessa. Henkilöstö odottaa paitsi kilpailukykyisiä työehtoja ja palkkaa myös henkilökohtaisia kehittymismahdollisuuksia. Raisiossa keskitytään henkilöstön osaamisen, toimintakulttuurin, johtamisen ja työhyvinvoinnin kehittämiseen.

Tavaran- ja palveluntoimittajat

Tavaran- ja palveluntoimittajat sekä alihankkijat ovat tärkeä osa asiakaspalveluketjua. Yhteistyön tavoitteena ovat kustannustehokkaat ratkaisut, nopea poikkeamiin reagointi, sujuva toiminta sekä ympäristönäkökohtien huomioiminen. Uusia toimittajia hyväksyessä sekä auditoinneissa kiinnitetään huomiota ympäristö-, jäljitettävyyden- ja henkilöstöpolitiikkoihin. Pitkäaikaiset, molemminpuoliseen luottamukseen perustuvat toimittajasuhteet tekevät yhteistyön pitkäjänteisen kehittämisen mahdolliseksi.

Sijoittajat ja rahoittajat

Sijoittajat odottavat pörssiyhtiö Raisiolta kilpailukykyistä tuottoa. Yritykseltä edellytetään liiketoimintojen kehittämistä, asianmukaisesti hoidettua riskienhallintaa, pitkäjänteistä osinkopolitiikkaa sekä toimivaa ohjaus- ja hallinnointimallia. Raision sijoittajavies-tinnän lähtökohdana on tuottaa oikeaa, riittävää ja ajantasaista tietoa osakkeen hinnanmuodostuksen perustaksi tasapuolisesti kaikille markkinaosapuolille.

Muut sidosryhmät

Raisio on toimipaikoillaan tärkeä osa paikallisyhteisöä työnantajana ja veronmaksajana. Jatkuva vuorovaikutus viranomaisten, järjestöjen, tiedeyhteisöjen, koululaitoksen ja korkeakoulujen kanssa perustuu avoimuuteen ja luotettavuuteen.

JÄSENYYYDET

Raisio tai sen edustajat kuuluvat mm. seuraaviin yritysvastuun kannalta tärkeisiin yhdistyksiin ja järjestöihin: ECR-Finland Oy, Ekokem Oy, Elintarviketeollisuusliitto ry, Finfood – Suomen Ruokatieto ry, Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys, Pakkausalan Ympäristörekisteri, Suomen Bioteollisuus ry, Suomalaisen Työn Liitto, Suomen Kuluttajakuitu ry, Suomen Teollisuuskuitu Oy sekä Uusiomuovi Oy.

EU:n jäsenmaissa harmonisoidaan ympäristönsuojelun säännöksiä. Komissio organisoii tietojenvaihtoa jäsenvaltioiden ja teollisuuden välillä. Raisio on mukana viranomaisyhteistyössä eurooppalaisten toimialajärjestöjensä, kuten Euromaltin (eurooppalaisten mallastamojen yhteistyöjärjestö), FEFACin (eurooppalaisen rehuteollisuuden yhteistyöjärjestö), FEDIOLin (eurooppalaisen kasviöljyteollisuuden yhteistyöjärjestö) ja GAMin (Euroopan kauppayllöjen järjestö) välityksellä.

RAISION TAPA TOIMIA JA SEN VAIKUTUKSET

ASIAKASLÄHTÖISYYS

- KULUTTAJIEN TARPEISTA LÄHTEVÄ TOIMINTATAPA
- ASIAKASTYYTYVÄISYYDEN JATKUVA PARANTAMINEN
 - KUMPPANUUKSIEN VAHVISTAMINEN
- KULUTTAJIEN TARPEISIIN VASTAAMINEN OIKEILLA TUOTTEILLA
 - HYVINVOINTIA EDISTÄVÄT, TURVALLISET TUOTTEET
 - 30 % SUOMESSA MYYTÄVISTÄ ELINTARVIKKEISTA LISÄARVOTUOTTEITA

TOIMITUSKETJUN HALLINTA

- TOIMITUSVARMUUDEN YLLÄPITO
- TEHOKKAAT TUOTANTOPROSESSIT
- YMPÄRISTÖNÄKÖKOHTIEN HUOMIOIMINEN
 - KULJETUSTEN OPTIMOINTI
- TUOTANTOA 3 MAASSA, 7 PAIKKAKUNNALLA
- YMPÄRISTÖNÄKÖKOHTIEN HUOMIOIMINEN INVESTOINNEISSA

TUTKIMUS JA KEHITYS

- INNOVATIIVISET UUTUUSTUOTTEET
- TURVALLISET, TERVEELLISET JA LUONNOLLISET TUOTTEET
 - VARMISTETTU TUOTELAATU
- KANSAINVÄLINEN TUTKIMUSYHTEISTYÖ
 - 1,5 % LIIKEVAIHDOSTA TUOTEKEHITYKSEEN
 - EDELLÄKÄVIJÄ SEKÄ ERITYISOSAAJA VILJA- JA KASVIRASVATUOTTEISSA

HENKILÖSTÖ

- OSAAMISEN KEHITTÄMINEN
- TYÖHYVINVOINNIN VARMISTAMINEN
- TURVALLISEN TYÖYMPÄRISTÖN TARJOAMINEN
- ALOITTEELLISUUTEEN KANNUSTAMINEN
- NOIN 1 100 TYÖNTEKIJÄÄ, JOISTA 2/3 SUOMESSA
 - 0,4 MILJOONAA EUROA KOULUTUKSEEN
 - PALKAT JA PALKKIOT 43,8 MILJ. EUROA

HANKINTA

- KASVIPOHJAISET RAAKA-AINEET
 - TUOTTEIDEN JÄLJITETTÄVYYS
- YHTEISTYÖN LAAJA-ALAINEN, JATKUVA KEHITTÄMINEN
 - NOIN 95 % RAAKA-AINEISTA KASVIPERÄISIÄ
 - SUOMEN SUURIN TEOLLINEN VILJAN KÄYTTÄJÄ
 - 90 % VILJARAACA-AINEESTA SUOMALAISILTA VILJELIJÖILTÄ
 - OSTOT TAVARAN- JA PALVELUNTOIMITTAJILTA 286 MILJ. EUROA

MUUT SIDOSRYHMÄT

- KANNATTAVUUDEN VARMISTAMINEN
- AVOIN JA OIKEA-AIKAINEN TIEDOTTAMINEN
- JATKUVAN VUOROVAIKUTUKSEN LISÄÄMINEN
 - LIIKEVAIHTO 421,9 MILJOONAA EUROA
 - OSINKO 0,04 EUROA/OSAKE
 - OSINGOT JA OMIEN OSAKKEIDEN TAKAISINOSTOT 11,6 MILJ. EUROA
 - RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT -0,7 MILJ. EUROA
 - VEROT JA SOSIAALIKULUT 12,2 MILJ. EUROA

□ RAISION TAPA TOIMIA ■ RAISION VAIKUTUKSET

SOSIAALINEN VASTUU

Raision sosiaalisessa vastuullisuudessa korostuvat erityisesti henkilöstön osaamisen kehittäminen, työhyvinvointi ja työympäristön turvallisuus sekä hyvät toimintatavat yhteistyöverkostoissa ja yhteiskuntasuhteissa.

Sosiaalisella vastuullisuudella tarkoitetaan Raision vastuuta henkilöstön ja muiden sidosryhmien hyvinvoinnista. Vastuullinen toiminta parantaa konsernin kilpailukykyä ja edesauttaa, että Raision palveluksessa on paras mahdollinen henkilöstö. Sosiaalisen vastuun hyvä hoitaminen mahdollistaa liiketoiminnan kehittymisen ja tavoitteiden saavuttamisen, auttaa henkilöstöä toteuttamaan Raision arvoja omassa työssään sekä pitämään henkilöstön motivoituneena.

Eri kulttuureissa tavat ymmärtää yrityksen vastuullisuus poikkeavat toisistaan ja sen osa-alueet painottuvat eri tavoin. Joissakin maissa vastuullisuudeksi koetaan palkkojen maksu ajallaan, kun toisaalla pohditaan liiketoiminnan eettisyyttä syvällisemmin. Raisio toimii samojen periaatteiden ja arvojen mukaisesti kaikissa toimipaikoissaan maasta riippumatta.

HENKILÖSTÖ

- Raision jatkuvien toimintojen palveluksessa oli vuoden 2007 lopussa 1 072 (1 200 vuonna 2006) henkilöä, joista ulkomailla työskenteli 32 prosenttia (33 %). Raisiolla on henkilöstöä yhteensä 9 (14) maassa.
- Kehittyvä, ammattitaitoinen, osaava, motivoitunut ja tavoitteisiin sitoutunut henkilöstö on keskeinen edellytys Raision vision ja strategian mukaisten tavoitteiden toteutumiselle.
- Raisio-konsernille on määritelty kansainväliset henkilöstön johtamisen periaatteet (Raisio Global HR policy & guidelines). Periaatteet sisältävät yhteiset pelisäännöt muun muassa henkilöstösuunnittelulle ja HR-raportoinnille, rekrytoinnille, henkilöstön kehittämiselle ja palkitsemiselle. Myös työsuhteen päättämiseksi on yhteiset pelisäännöt kunkin maan paikallinen lainsäädäntö huomioiden.
- Organisaatiota madallettaessa lukuisat henkilövaihdokset ja laajat organisaatiomuutokset koettelivat henkilöstön muutoksenhallintakykyä.
- Rekrytoinneilla vahvistettiin osaamista erityisesti yrityksen johdossa sekä elintarvikeyksikön myynnissä ja markkinoinnissa.
- Työnantajan ja työntekijöiden välillä on säännöllisiä, ryhmäkohtaisia tapaamisia, joissa käsitellään liiketoimintoja ja muita ajankohtaisia asioita. Lisäksi jokainen henkilöstöryhmä (työntekijät, toimihenkilöt ja ylemmät toimihenkilöt) on valinnut edustajansa hallintoneuvostoon.
- Esimiesten roolia henkilöstöviestinnässä vahvistettiin ja esimiehille järjestettiin useita koulutus- ja tiedotustilaisuuksia Raision ajankohtaisista asioista. Esimiesten tehtävä on välittää tietoa edelleen omassa organisaatioissaan, jotta jokainen raisiolainen on tietoinen yhtiön ja oman työnsä tavoitteista.

Vuoden 2007 tärkein tavoite oli kannattavuuden parantaminen virtaviivaistamisen, keskittymisen ja tehostamisen myötä. Perunaliiketoiminta myytiin kesäkuussa 2007. Kaupan myötä 47 henkilöä siirtyi uuden omistajan palvelukseen. Diagnostiikkaliiketoiminta myytiin syksyllä 2007 ja tässä yhteydessä 67 henkilöä siirtyi uuden omistajan palvelukseen. Venäjän margariini- ja hiutaletuotteita tehostettiin lopettamalla oma margariinivalmistus Venäjällä, mikä merkitsi noin 40 henkilön vähennystä. Nokialla tuotantojen sopeuttaminen markkinatilanteeseen johti vehnä- ja ruismyllyjen sulkemiseen ja 27 työpaikan vähenemiseen. Lisäksi Elintarvike- ja Ainesosat-yksiköitä sekä konsernipalveluita koskeneen tehostamisohjelman seurauksena väheni 27 työpaikkaa. Monäs Feedin myynnin myötä 15 henkilöä siirtyi uuden omistajan palvelukseen.

Henkilöstövähennyksistä osa pystyttiin välttämään konsernin sisäisiin tehtäväsiirroiin tai toteuttamaan luonnollisen poistuman ja eläkejärjestelyjen kautta. Lisäksi työnantaja järjesti tilaisuuksia uudelleensijoittumisen ja muutoksen hallinnan tueksi. Suomen osalta tehtiin henkilöstöryhmien edustajien ja työvoimatoimiston kanssa yhteistyössä uuden lainsäädännön mukainen irtisanottujen työllistymistä edistävä toimintasuunnitelma.

IHMISOIKEUDET JA TASA-ARVO

Raisio kunnioittaa YK:n ihmisoikeuksien julistusta ja Kansainvälisen Työjärjestön (ILO) määräyksen mukaisia työntekijöiden perusoikeuksia. Oikeudet kattavat yhdistymisvapauden, järjestäytymisoikeuden ja oikeuden olla järjestäytymättä, oikeuden järjestäytyneisiin työehtosopimusneuvotteluihin, pakotyön kiellon, lapsityövoiman käytön kiellon sekä työntekijöiden tasa-arvoiset mahdollisuudet ja kohtelun.

Koko henkilökunta on oikeutettu turvalliseen työympäristöön. Henkisesti tai fyysisesti pakottavaa, uhkaavaa, loukkaavaa tai hyväksikäyttävää käytöstä ei sallita.

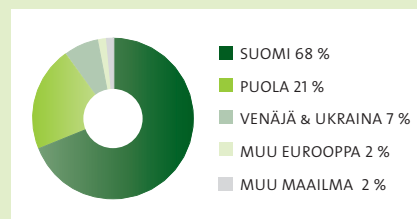
Henkilöstön monipuolisuus nähdään Raisiossa vahvuutena. Työntekijät valitaan tehtäviinsä henkilökohtaisten ominaisuuksien ja taitojen perusteella. Jatkuva oppiminen ja itsensä kehittäminen mahdollistetaan sisäisen ja ulkoisen koulutuksen ja työssä oppimisen kautta. Syrjintä esimerkiksi rodun, sukupuolen, sukupuolisen suuntautuneisuuden, uskonnon tai poliittisen mielipiteen perusteella on kiellettyä. Tavoitteemme on, että Raision tasa-arvo- ja hyvinvointisuunnitelmat kattavat koko konsernin henkilöstön.

Raision Suomen yksiköiden käyttöön on luotu henkilöstöpoliittinen tasa-arvosuunnitelma ja sitä päivitetään vuosittain. Suunnitelma sisältää selvityksen työpaikan tasa-arvotilanteesta ja toimenpiteet, joilla edistetään naisten ja miesten välistä tasa-arvoa. Tasa-arvon toteutumista seurataan myös henkilökunnan keskuudessa tehtävällä tutkimuksella. Yhtenä tasa-arvosuunnitelman tavoitteista on lisätä naisten osuutta esimiestehtävissä ja johtoryhmissä. Raisio-konsernin johtoryhmään kuului vuonna 2007 kaksi naista ja viisi miestä.

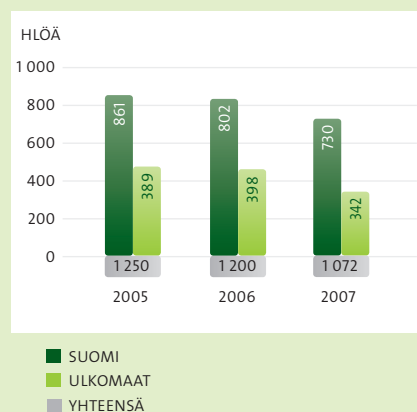
HENKILÖSTÖN MIELIPIDEKYSELY

Henkilöstön työtyytyväisyyden paraneminen on keskeinen henkilöstöstrategiaa tukeva mittari. Raision Suomen, Puolan, Venäjän ja USA:n yksiköissä toteutettiin keväällä 2007 henkilöstön mielipidekysely hie-man uudistettuna. Tavoitteena oli selvittää, mitkä ovat organisaation vahvuudet ja toisaalta selkeimmät työhyvinvoinnin kehittämiskohteet niin yksilö- kuin työyhteisötasolla. Kyselyn vastausprosentti oli 70. Parhaimmat arvosanat saivat fyysinen työhyvinvointi, työn mielekkyyden kokemus sekä työilmapiiri ja sosiaalinen tuki. Henkilöstön

Henkilöstö maantieteellisten alueiden mukaan

Henkilöstö 31.12.

kehittämistoiveet kohdistuivat muutoksen hallintaan, kommunikointiin ja viestintään.

Esimiehet ovat käyneet kyselyn tulosten pohjalta palautekeskustelun oman henkilöstönsä kanssa ja yksiköittäin on sovittu kehittämistoimenpiteistä. Konsernitason panostettu esimiesten roolin ja osaamisen vahvistamiseen henkilöstöviestinnässä.

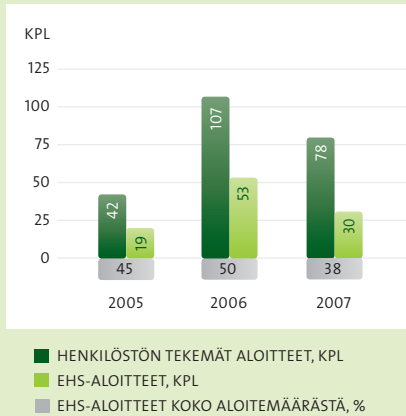
PALKITSEMINEN

Raision periaatteena on tarjota henkilöstölleen sekä maittain että liiketoiminnittain kilpailukykyistä kompensatiota. Palkkaus- ja kannustinjärjestelmiä sekä sosiaalisia ja muita etuuksia arvioidaan säännöllisesti. Tavoitteena on ylläpitää ja kehittää maa- ja liiketoimintakohtaisesti oikeudenmukaisia, motivoivia ja hyvästä suorituksesta palkitsevia järjestelmiä. Konsernin palkkiojärjestelmät edistävät tavoitteiden saavuttamista. Raisio seuraa säännöllisesti markkinapalkkoja yhtiön kilpailukykyyn ylläpitämiseksi.

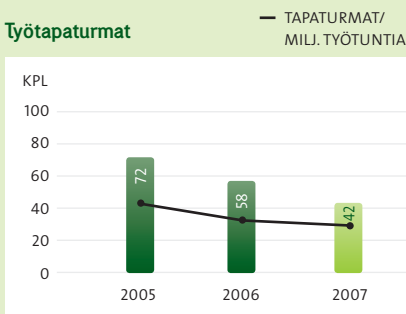
ALOITETOIMINTA

Aloitetoiminnan tavoitteena on kannustaa henkilöstöä oman työpaikansa ja -ympäristönsä kehittämiseen. Toteutetuista aloitteista hyötyvät niin aloitteentekijä kuin koko työyhteisö. Vuonna 2007 aloitetoiminta jatkoi viime vuosien linjaa palkitsemalla hyviksi todetut aloitteet tavoitteenaan työntekijöiden kannustaminen aloitteiden tekemiseen. Vuonna 2007 raisiolaiset tekivät 78 aloitetta. Näistä noin 33 prosenttia toteutettiin esityksen mukaisesti. Työturvallisuus- ja ympäristöasioihin näistä kohdistui noin 38 prosenttia.

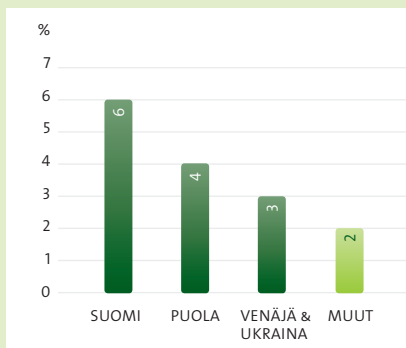
Aloitteet

Työtaturmat

Sairauspoissaolot teoreettisesta työajasta maittain

Henkilöstön keskimääräinen sairauspoissaolojen määrä oli 5 % (4 % vuonna 2006).

Aloite-toimikunnan vuodelle 2007 laatima toimintasuunnitelma toteutettiin suunnitellusti. Toimintasuunnitelma sisälsi mm. kesäkaudelle ajoitetun aloitekilpailun. Kilpailun yhtenä keskeisimpänä tavoitteena oli tavoittaa kesätyöntekijät ja kerätä heidän havaintonsa ja parannusehdotuksensa. Tavoitteessa onnistuttiin hyvin. Työyhteisön avoin ja kannustava ilmapiiri tuottaa parhaiten kehitysideoita. Aloite-toimikunta pyrkii omalla toiminnallaan edistämään hyvän ilmapiirin rakentamista.

TURVALLISUUS JA TYÖSUOJELU

Raisio-konsernissa yritysturvallisuus on määritelty turvallisuusasioiden kokonaisvaltaiseksi hallintaprosessiksi. Sen tavoitteena on taata liiketoiminnan häiriöttömyys sekä suojata yrityksen henkilöstöä, omaisuutta, tietoja ja ympäristöä onnettomuuksilta, vahingoilta ja rikolliselta toiminnalta. Turvallisuusjohtaminen perustuu pääsääntöisesti yksikkökohtaisiin pelastussuunnitelmiin sekä työturvallisuusohjeistuksiin. Tavoitteena on muodostaa eri turvallisuussektoreista ja yritystoiminnoista kokonaisuus, jonka varaan operatiiviset toiminnot voidaan rakentaa. Kokonaisvaltainen kehittämistyö on aloitettu vuonna 2007 ja se jatkuu tulevina vuosina.

Hyvällä työturvallisuuden hallinnalla Raisio pyrkii varmistamaan liike-toimintojensa häiriöttömyyden. Tavoitteena on, että Raisio on työturvallisuus toiminnassa eturivin yritys jokaisessa maassa, jossa sillä on toimintaa. Vuosittain päivitettävällä työsuojelun toimintaohjelmalla yrityksen johto ohjaa yksiköiden työsuojelutoimintaa. Keskeisimmäksi pitkän ajan tavoitteeksi on asetettu 0 tapaturmaa.

Henkilöstöä koulutetaan ja opastetaan työsuojelu- ja turvallisuusasioissa säännöllisesti. Raisio järjestää työsuojelutoiminnassa mukana oleville henkilölle yrityskohtaista sekä yrityksen ulkopuolella tapahtuvaa koulutusta. Työturvallisuuskorttikoulutusta järjestetään säännöllisesti sekä omalle henkilökunnalle että yhteistyökumppaniyritysten työntekijöille. Jo vuoden 2006 alusta asti Raisio on edellyttänyt Suomen toimintojen osalta kaikilta palveluyritysten työntekijöiltä työturvallisuuskorttia. Uusien henkilöiden perehdyttämisen ja työnopastuksen kehittämisessä työsuojelunäkökulma on keskeisessä roolissa.

TYÖHYVINVOINTI

Työhyvinvoinnin kehittämistä on kaikki toiminta, joka liittyy yksittäisen työntekijän terveyteen, hyvinvointiin, osaamiseen, työyhteisöön sekä työhön ja työolosuhteisiin.

Tyhy-toiminnalla eli työhyvinvointia ylläpitävällä toiminnalla on pitkät perinteet Raision Suomen yksiköissä. Raision kansainvälisissä toimipisteissä on vastaavan tyyppistä toimintaa. Pitkäjänteisellä työllä pyritään lisäämään työmotivaatiota, hyödyntämään systemaattisesti yrityksen sisäistä osaamista ja vähentämään sairauspoissaoloja sekä ehkäisemään ennen aikaista eläkkeelle siirtymistä. Keinoina käytetään mm. työyhteisökoulutusta, tuettua vapaa-ajan toimintaa, terveyteen liittyviä palveluja ja kuntoutusta. Tilannetta kartoitetaan kyselyjen ja työyhteisöarviointien kautta.

Raisio ostaa työterveyshuolto palvelun kunkin maan ja alueen parhailta osajilta. Tämä mahdollistaa työterveyshuollon palvelujen ja osaamisen jatkuvan kehittämisen yhteistyössä työterveyshuollon ammattilaisten kanssa. Vuonna 2007 työterveyshuollossa panostettiin ennaltaehkäisevään työhön.

OSAAMINEN

Henkilöstövoimavaroja johdettaessa tarkastellaan johtamista, osaamista, työhyvinvointia ja toimintakulttuuria. Osaamisen kehittämisen keinoja ovat mm. rekrytointi, työssä oppiminen, perehdyttäminen, koulutus ja erilaiset kehittämissuunnitelmat. Henkilökohtaisista tavoitteista ja osaamisen kehittämisen keinoista sovitaan esimiehen ja työntekijän välisissä kehityskeskusteluissa. Lähin esimies käy jokaisen henkilön kanssa joko henkilökohtaisen tai ryhmäkeskustelun vähintään kerran vuodessa. Vuonna 2007 kehityskeskustelujen kattavuus oli 65 prosenttia.

Raisio kouluttaa ja motivoi henkilökuntaansa pitämään yllä ammattitaitoaan. Osaamisen kehittämisessä panostettiin vuonna 2007 ammatillisen koulutuksen ja sisäisen toiminnan kehittämisen lisäksi muun muassa kieli-, työturvallisuus-, ensiapu- ja tietotekniikkakoulutukseen sekä laatu- ja ympäristöasioihin. Esimies-alaistyoiskentelyn kehittämiseen panostettiin edelleen painopistealueena sisäinen viestintä. Vuonna 2007 Raisio käytti 370 000 (440 000) euroa henkilöstönsä kouluttamiseen. Tähän lukuun eivät sisälly sisäiset koulutukset.

Johtava Raisio –esimiesvalmennuksen neljäs ryhmä sai opintonsa päätökseen syksyllä 2007. Palautteiden perusteella ohjelmaa kehitetään edelleen ja uusi 20 esimiehen ja asiantuntijan ryhmä aloitti opintonsa tammikuussa 2008. Koulutuksen tavoitteena on mm. liiketoimintastrategioiden viestintä, liiketaloudellisen osaamisen lisääminen sekä henkilökohtaisten esimies- ja yhteistyötaitojen kehittäminen.

Henkilöstöä kannustetaan huomioimaan laatu-, ympäristö-, terveys- ja turvallisuusnäkökohdat parhaalla mahdollisella tavalla omassa työssään. Laatu-, ympäristö-, terveys- ja turvallisuuskoulutusta järjestetään henkilöstön ammattitaidon lisäämiseksi ja ajan tasalla pitämiseksi. Raisio-konsernissa panostettiin edelleen voimakkaasti työturvallisuuskoulutukseen. Vuonna 2007 työturvallisuuskortin sai 28 (72) raisiolaista ja myös tuotannoissa työskennelleet kesätyöntekijät suorittivat työturvallisuuskorttikoulutuksen. Lisäksi työturvallisuuskorttikoulutuksiin on osallistunut myös Raision yhteistyöyritysten henkilöstöä. Hygieniakoulutuksia omalle henkilöstölle sekä asiakkaille ja muiden sidosryhmien edustajille jatkettiin.

YHTEISÖLLISYYS

Jatkuva vuorovaikutus viranomaisten, kansalaisjärjestöjen, tiedeyhteisöjen, koululaitoksen ja korkeakoulujen sekä terveydenhuollon kanssa lisää osaltaan yrityksen yhteyksiä ympäröivään yhteiskuntaan. Eri sidosryhmien kuuleminen ja tarpeiden huomioon ottaminen on raisiolaisille tärkeää. Raisio kannustaa yksiköitään ja henkilöstöään osallistumaan aktiivisesti paikallisen yhteisön hyväksi tapahtuvaan toimintaan.

Raisio hoitaa sidosryhmien välistä vuorovaikutusta eettisten periaateidensa mukaisesti. Raisio tuki jo neljäntenä vuonna peräkkäin Ykkösen aamu-TV:n, Mannerheimin Lastensuojeluliiton, Suomen Punaisen Ristin ja Keskon yhteistyössä järjestämää Hyvä Joulumieli –keräystä, jonka tavoitteena on jakaa vähävaraisille suomalaisille lapsiperheille ruokalahjakortteja jouluaaterian hankintaan.

Vuonna 1958 perustettu Raisio Oyj:n Tutkimussäätiö tukee tieteellistä tutkimustyötä apurahoilta. Tarkoituksena on kehittää Tutkimussäätiön toimintaa yhä enemmän tutkijakoulun suuntaan. Säätiön toiminnan tavoitteena on edistää ihmis- ja eläinravinnon sekä niiden ainesosien kehitystä, laatua ja turvallisuutta. Vuonna 2007 säätiö jakoi apurahoja 16 eri tutkijalle tai tutkijaryhmälle yhteensä 227 200 euroa. Viimeisten kymmenen vuoden aikana Tutkimussäätiö on myöntänyt apurahoja yhteensä 1,6 miljoonaa euroa.

Raisio osallistui toistamiseen Elintarviketeollisuusliitto ry:n Elintarviketeollisuus tutummaksi koululaisille –päivään. Raisioon tutustui 25 Maskun Hemmingin koulun yhdeksännen luokan oppilasta opettajineen.

Lisää Raision sosiaalisesta vastuusta löytyy yhtiön internetsivuilta osoitteesta www.raisio.com otsikon Yritysvastuu alta.

HENKILÖSTÖSTRATEGISET TAVOITTEET JA PAINOPISTEET

TOIMINTAPERIAATE 1:

TÄRKEIN TAVOITTEEMME ON ASIAKASSUHTEIDEN HOITAMINEN JA KILPAILUKYKYISET TUOTTEET

TOIMINTAKULTTUURI

- ASIAKAS- JA KULUTTAJALÄHTÖISYYS
- LIIKETOIMINTA-ALUEIDEN VÄLINEN YHTEISTYÖ
- HENKILÖSTÖN JA TYÖNANTAJAN VÄLINEN YHTEISTYÖ
- KUSTANNUS- JA TULOSTIETOISUUS
- UUDISTUMINEN JA JATKUVA OPPIMINEN

TOIMINTAPERIAATE 2:

RATKAISEMME ONGELMAT HETI, EMME LYKKÄÄ NIITÄ HUOMISEEN

JOHTAMINEN

- JOHTAMISEN JA ESIMIES-ALAISTYOISKENTELYN KEHITTÄMINEN
- IKÄJOHTAMINEN
- MUUTOSJOHTAMINEN

KEHITTYVÄ, OSAAVA, MOTIVOITUNUT HENKILÖSTÖ

KANNATTAVUUS
ASIAKASTYYTYVÄISYYS
HYVINVOINTI

TYÖHYVINVOINTI

- PAINOPISTE ENNAKOIVASSA TYÖTERVEYSHUOLLOSSA
- TYÖYMPÄRISTÖN JA TYÖOLOSUHTEIDEN EDELLEEN KEHITTÄMINEN

TOIMINTAPERIAATE 3:

KUSTANNUSEHOKKUUS OHJAA KAIKKEA TEKEMISTÄMME

OSAAMINEN

- PANOSTAMINEN ERIKOISOAAMISEEN
- URASUUNNITTELU JA TEHTÄVÄKIERTO
- REKRYTOINTI
- KANSAINVÄLINEN OSAAMINEN
- OSAAMISEN "KÄÄNTÄMINEN" TULOKSEKSI

TOIMINTAPERIAATE 4:

KEHITÄMME AKTIIVISESTI TOIMINTAAMME JA OSAAMISTAMME

YRITYSVASTUURAPORTOINNIN VERTAILU GLOBAL REPORTING INITIATIVE (GRI) -SUOSITUKSEEN G3				
GRI-SUOSITUKSEN TUNNUS	GRI:N SISÄLTÖ	TYYPPI	SISÄLTYY	SIJAINTI VUOSIKERTOMUKSESSA
STRATEGIA JA ANALYYSI				
1.1	TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS		KYLLÄ	TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS
1.2	VAIKUTUSTEN, RISKIEN JA MAHDOLLISUUKSIEN KUVAUS		KYLLÄ	TALOUDELLINEN VASTUU
ORGANISAATION KUVAUS				
2.1–2.10	YRITYKSEN PERUSTIEDOT		KYLLÄ	RAISIO LYHYESTI, VISIO, STRATEGIA JA ARVOT, LIIKETOIMINTAYMPÄRISTÖ, SOSIAALINEN VASTUU, TILINPÄÄTÖS
			KYLLÄ	YRITYSVASTUU, YMPÄRISTÖVASTUU
RAPORTOINTIPERIAATTEET				
RAPORTIN KUVAUS				
3.1	RAPORTOINTIAJANJAKSO		KYLLÄ	YRITYSVASTUU
3.2	EDELISEN RAPORTIN ILMESTYMISAIKA		KYLLÄ	YRITYSVASTUU
3.3	RAPORTOINNIN JAKSOTUS		KYLLÄ	YRITYSVASTUU
3.4	YHTEYSHENKILÖT		KYLLÄ	YRITYSVASTUU
RAPORTIN LAAJUUS JA LASKENTARAJAT				
3.5–3.11	GRI:N SOVELTAMINEN/LASKENTAPERUSTEET		OSITTAIN	YRITYSVASTUU, YMPÄRISTÖVASTUU, GRI-VASTAAVUUS
3.12	GRI:N SISÄLTÖVERTAILU		KYLLÄ	GRI-VASTAAVUUS
3.13	ULKONEN VARMENNUS		EI	
HALLINTO				
4.1–4.3	HALLINTORAKENNE, HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJAN ASEMA, HALLINTOELIMET JA RIIPPUMATTOMIEN JÄSENTEN MÄÄRÄ		KYLLÄ	HALLINNOINTI JA OHJAUS
4.4	OSAKKEENOMISTAJIEN JA HENKILÖSTÖN OSALLISTUMINEN		KYLLÄ	HALLINNOINTI JA OHJAUS, SOSIAALINEN VASTUU, TIETOA OSAKKEENOMISTAJILLE
4.5	KESTÄVÄN KEHITYKSEN TULOSTEN VAIKUTUS JOHDON TULOSPALKKAUKSEEN		EI	
4.6	ETURISTIRIITOJEN VÄLTÄMINEN		OSITTAIN	YRITYSVASTUU
4.7	YLIMMÄN JOHDON VAATIMUS- JA OSAAMISTASON MÄÄRITTELY		EI	
4.8	VISIO, ARVOT, TOIMINTAPERIAATTEET		KYLLÄ	VISIO, STRATEGIA JA ARVOT, YRITYSVASTUU
4.9	KESTÄVÄN KEHITYKSEN TULOSTEN SEURANTA		KYLLÄ	YMPÄRISTÖVASTUU, SOSIAALINEN VASTUU
4.10	YLIMMÄN JOHDON TULOSARVIOINTI TALOUDELLISEN, YMPÄRISTÖ- JA SOSIAALISEN VASTUUN KANNALTA		EI	
SITOUTUMINEN YHTEISKUNTAVASTUUTA KOSKEVIIN ALOITTEISIIN				
4.11	VAROVAISUUSPERIAATTEEN SOVELTAMINEN		KYLLÄ	YRITYSVASTUU, TALOUDELLINEN VASTUU, YMPÄRISTÖVASTUU, SOSIAALINEN VASTUU
4.12	SITOUTUMINEN ULKOISIIN YRITYSVASTUUTA KOSKEVIIN ALOITTEISIIN, PERUSKIRJOIHIN YM. PERIAATTEISIIN		KYLLÄ	YRITYSVASTUU
4.13	JÄSENYYDET		KYLLÄ	TALOUDELLINEN VASTUU
SIDOSRYHMÄVUOROVAIKUTUS				
4.14–4.17	SIDOSRYHMIEN TUNNISTAMINEN JA YHTEISTYÖN PERUSTEET JA VUOROVAIKUTUKSEN MUODOT		KYLLÄ	YRITYSVASTUU, TALOUDELLINEN VASTUU, SOSIAALINEN VASTUU
JOHTAMISKÄYTÄNNÖT				
	JOHTAMISJÄRJESTELMÄT JA KÄYTÄNNÖT		KYLLÄ	YRITYSVASTUU, YMPÄRISTÖVASTUU, SOSIAALINEN VASTUU
Taloudellinen vastuu				
TALOUDELLISET TULOKSET				
EC1	TALOUDELLINEN LISÄARVO JAOTELTUNA TULOIHIN, TOIMINNAN KULUIHIN, HENKILÖSTÖN PALKITSEMISEEN, LAHJOITUKSIIN JA MUIHIN TUKIIN	PERUS	KYLLÄ	TALOUDELLINEN VASTUU, TULOS JA KESKEISET TUNNUSLUVUT, HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS
EC2	ILMASTONMUUTOKSEEN LIITTYVÄT TALOUDELLISET VAIKUTUKSET, RISKIT JA MAHDOLLISUUDET	PERUS	OSITTAIN	YMPÄRISTÖVASTUU
EC3	ELÄKESITOUKUSTEN KATTAVUUS YRITYKSESSÄ	PERUS	KYLLÄ	HALLINNOINTI JA OHJAUS, TILINPÄÄTÖS
EC4	VALTIOLTA SAADUT MERKITTÄVÄT AVUSTUKSET	PERUS	KYLLÄ	HALLINNOINTI JA OHJAUS, TILINPÄÄTÖS
MARKKINAT				
EC6	PERIAATTEET JA KÄYTÄNNÖT LIITTYEN PAIKALLISIIN TOIMITAJIIN JA PAIKALLISTEN TOIMITAJIEN OSUUS MERKITTÄVISSÄ TOIMIPAICOISSA	PERUS	OSITTAIN	TALOUDELLINEN VASTUU, SOSIAALINEN VASTUU
EC7	KÄYTÄNNÖT LIITTYEN PAIKALLISTEN TYÖNTEKIJÖIDEN PALKKAAMISEEN SEKÄ PAIKALLISTEN JOHTAJIEN OSUUS MERKITTÄVISSÄ TOIMIPAICOISSA	PERUS	EI	
VÄLILLISET TALOUDELLISET VAIKUTUKSET				
EC8	VAIKUTUS JA INVESTOINNIT YLEISEN PAIKALLISEN INFRASTRUKTUURIN JA PALVELUIDEN KEHITTÄMISEEN	PERUS	KYLLÄ	TALOUDELLINEN VASTUU, SOSIAALINEN VASTUU
Ympäristövastuu				
MATERIAALIT				
EN1	MATERIAALIEN KULUTUS	PERUS	KYLLÄ	YMPÄRISTÖVASTUU
EN2	KIERRÄTETYN MATERIAALIN OSUUS PROSENTTEINA	PERUS	EI	
ENERGIA				
EN3	VÄLITÖN ENERGIAN KULUTUS PRIMÄARIENERGIALÄHTEITTÄIN	PERUS	KYLLÄ	YMPÄRISTÖVASTUU
EN4	VÄLILLINEN ENERGIAN KULUTUS PRIMÄARIENERGIALÄHTEITTÄIN	PERUS	EI	
VESI				
EN8	VEDENOTTO LÄHTEITTÄIN	PERUS	OSITTAIN	YMPÄRISTÖVASTUU

YRITYSVASTUURAPORTOINNIN VERTAILU GLOBAL REPORTING INITIATIVE (GRI) -SUOSITUKSEEN G3				
GRI-SUOSITUKSEN TUNNUS	GRI:N SISÄLTÖ	TYYPPI	SISÄLTYY	SIJAINTI VUOSIKERTOMUKSESSA
LUONNON MONIMUOTOISUUS				
EN11–EN12	OMISTETUT JA HALLINNOIDUT ALUEET LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA RIKKAILLA ALUEILLA/TOIMINNAN VAIKUTUKSET ALUEISIIN	PERUS	KYLLÄ	YMPÄRISTÖVASTUU
PÄÄSTÖT JA JÄTTEET				
EN16–EN17	VÄLITTÖMÄT JA VÄLILLISET KASVIHUONEKAASUJEN KOKONAISPÄÄSTÖT	PERUS	KYLLÄ	YMPÄRISTÖVASTUU
EN19	OTSONIKATOA AIHEUTTAVIEN AINEIDEN PÄÄSTÖT	PERUS	EI	
EN20	NO _x JA SO _x JA MUUT MERKITTÄVÄT PÄÄSTÖT TYYPEITTÄIN JA PAINOYKSIKKÖINÄ	PERUS	KYLLÄ	YMPÄRISTÖVASTUU
EN21	PÄÄSTÖT VESISTÖÖN PÄÄSTÖLAJEITTAIN	PERUS	KYLLÄ	YMPÄRISTÖVASTUU
EN22	JÄTTEIDEN KOKONAISMÄÄRÄ JAOTELTUNA JÄTELAJEITTAIN JA KÄSITTELYTAVAN MUKAISESTI	PERUS	KYLLÄ	YMPÄRISTÖVASTUU
EN23	MERKITTÄVIEN KEMIKAALI-, ÖLJY- JA POLTTOAINEVUOTOJEN MÄÄRÄ JA SUURUUS	PERUS	KYLLÄ	YMPÄRISTÖVASTUU
TUOTTEET JA PALVELUT				
EN26	ALOITTEET TUOTTEIDEN JA PALVELUJEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ALENTAMISEKSI JA NIIDEN TULOKSET	PERUS	EI	
EN27	TUOTTEIDEN JA PAKKAUSTEN PROSENTTIOSUUS, JOTKA ON OTETTU TAKAISIN TAI KIERRÄTETTÄVÄKSI KATEGORIOITTAIN	PERUS	EI	
MÄÄRÄYSTENMUKAISUUS				
EN28	MERKITTÄVIEN YMPÄRISTÖLAINSÄÄDÄNNÖN JA -SÄÄNNÖSTEN RIKKOMISEEN LIITTYVIEN SAKKOJEN RAHALLINEN MÄÄRÄ SEKÄ EI-RAHALLISTEN SANKTIOIDEN MÄÄRÄ	PERUS	EI	
Sosiaalinen vastuu				
TYÖVOIMA				
LA1–LA2	TYÖPAIKKOJA KOSKEVA TILASTOINTI	PERUS	KYLLÄ	SOSIAALINEN VASTUU
TYÖNTEKIJÖIDEN JA TYÖNANTAJAN VÄLISET SUHTEET				
LA4	JÄRJESTÄTYNEIDEN TYÖNTEKIJÖIDEN PROSENTTIOSUUS	PERUS	EI	
LA5	UUDELLEENJÄRJESTELYTILANTEISSA NOUDATETTAVA VÄHIMMÄISILMOITUSAIKA JA SEN SISÄLTÄMINEN TYÖEHTOSOPIMUKSIIN	PERUS	EI	
TYÖTERVEYS JA TURVALLISUUS				
LA7	TAPATURMAMÄÄRÄ, AMMATTITAUDIT, MENETETYT TYÖPÄIVÄT, POISSAOLOT JA TYÖPAIKALLA AIHEUTUNEET KUOLEMANTAPAUKSET ALUEITTAIN	PERUS	KYLLÄ	SOSIAALINEN VASTUU
LA8	VAKAVIIN SAIRAUKSIIN LIITTYVÄ KOULUTUS JA NEUVONTA SEKÄ EHKÄISEMIS- JA RISKIENHALLINTAOHJELMAT	PERUS	EI	
KOULUTUS				
LA10	KESKIMÄÄRÄISET VUOSITTAISET KOULUTUSTUNNIT TYÖNTEKIJÄÄ KOHDEN HENKILÖSTÖRYHMITTÄIN	PERUS	KYLLÄ	SOSIAALINEN VASTUU
MONIMUOTOISUUS JA MAHDOLLISUUDET				
LA13	YRITYKSEN HALLINTOELIMIEN JA HENKILÖSTÖRYHMIEN KOOSTUMUS JAOTELTUNA SUKUPUOLEN, IKÄRYHMÄN, VÄHEMMISTÖRYHMÄN YM. MUKAAN	PERUS	KYLLÄ	HALLINNOINTI JA OHJAUS
LA14	MIESTEN JA NAISTEN PERUSPALKAN SUHDE HENKILÖSTÖRYHMITTÄIN	PERUS	EI	
IHMISOIKEUDET				
HR1–HR2	IHMISOIKEUDET/LÄHIYHTEISÖ, IHMISOIKEUSKOULUTUS	PERUS	KYLLÄ	YRITYSVASTUU, SOSIAALINEN VASTUU
HR4–HR7	SYRJINTÄTAPAUKSET JA TOIMENPITEET, JÄRJESTÄYTYMISVAPAAUS JA NEUVOTTELUOIKEUS, LAPSITYÖVOIMAN KÄYTTÖ, PAKKOTYÖ	PERUS	KYLLÄ	YRITYSVASTUU, SOSIAALINEN VASTUU
YHTEISKUNTA				
SO1–SO4	KÄYTÄNNÖT ALUEELLISTEN VAIKUTUSTEN HALLITSEMISEKSI, KORRUPTIORISKIN HALLINTA JA SIIHEN LIITTYVÄ KOULUTUS, LAHJONTAA KOSKEVAT KYSYMYKSET	PERUS	KYLLÄ	YRITYSVASTUU, SOSIAALINEN VASTUU
SO5	POLIITTISTA VAIKUTTAMISTA KOSKEVAT KYSYMYKSET	PERUS	KYLLÄ	HALLINNOINTI JA OHJAUS, SOSIAALINEN VASTUU
SO8	MERKITTÄVIIN LAKI- JA SÄÄNTÖRIKKOMUKSIIN LIITTYVIEN SAKKOJEN RAHALLINEN MÄÄRÄ SEKÄ EI-RAHALLISTEN SANKTIOIDEN LUKUMÄÄRÄ	PERUS	EI	
Tuotevastuu				
ASIAKKAIDEN TERVEYS JA TURVALLISUUS				
PR1	ELINKAAREN VAIHEET, JOISSA TUOTTEIDEN JA PALVELUIDEN TERVEYS- JA TURVALLISUUSVAIKUTUKSIA ARVIOIDAAN SEKÄ NAIDEN ARVIOIDEN PIIRISSÄ OLEVIEN TUOTTEIDEN JA PALVELUIDEN OSUUS	PERUS	OSITTAIN	YMPÄRISTÖVASTUU
PR3	VAADITTAVA TUOTE- JA PALVELUINFORMAATIO SEKÄ MERKITTÄVIEN TUOTTEIDEN PROSENTTIOSUUS	PERUS	EI	
PR6	MARKKINOINTIVIESTITINTÄÄ, MUKAAN LUKIEN MAINONTA JA SPONSOROINTI, KOSKEVIEN VAATIMUSTEN TOTEUTUMISEN VARMISTAMINEN	PERUS	OSITTAIN	YRITYSVASTUU
PR9	TUOTTEIDEN KÄYTTÖÖN LIITTYVÄN LAINSÄÄDÄNNÖN JA -SÄÄNNÖSTEN RIKKOMISESTA AIHEUTUNEIDEN SAKKOJEN MÄÄRÄ	PERUS	EI	

TARKEMMIN GRI-VASTAAVUUDESTA LÖYTYY YHTIÖN INTERNETSIVUILTA OSOITTEESTA WWW.RAISIO.COM OTSIKON YRITYSVASTUU ALTA

HALLINNOINTI JA OHJAUS

Suomen lainsäädäntö ja yhtiöjärjestys muodostavat Raision hallinnointiperiaatteiden rungon. Raisio noudattaa OMX Pohjoismaisen Pörssin, Helsinki ja Keskuskauppakamarin sekä Elinkeinoelämän Keskusliiton suositusta listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä.

HALLINNOINTI JA OHJAUS

Raisio noudattaa OMX Pohjoismaisen Pörssin, Helsinki ja Keskuskauppakamarin sekä Elinkeinoelämän Keskusliiton suositusta listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä (Corporate Governance -suositus).

YHTIÖKOKOUS

Yhtiökokous on ylin yhtiön asioista päättävä elin. Varsinainen yhtiökokous kokoontuu vuosittain huhtikuun loppuun mennessä päättämään sille kuuluvista asioista, kuten tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamisesta ja osingonjaosta, vastuuvapauden myöntämisestä, hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä tilintarkastajien valinnasta ja heidän palkkioistaan. Ylimääräisiä yhtiökokouksia voidaan pitää asioiden niin vaatiessa, ja kutsun niihin toimittaa hallitus.

Kutsu yhtiökokoukseen julkaistaan aikaisintaan kaksi kuukautta ennen kokouskutsussa mainittua ennakoilmoittautumispäivää ja viimeistään seitsemäntoista päivää ennen yhtiökokousta. Kutsu 27.3.2008 pidettävään yhtiökokoukseen on julkaistu Helsingin Sanomissa, Turun Sanomissa, Maaseudun Tulevaisuudessa sekä Hufvudstadsbladet- ja Landsbygdens Folk -lehdissä.

Vuoden 2007 varsinainen yhtiökokous pidettiin 30.3.2007 Turussa. Kokoukseen osallistui henkilökohtaisesti tai asiamiehen edustamana 2 376 osakasta, jotka omistivat 26,2 miljoonaa osaketta eli 15,9 prosenttia koko osakekannasta. Toimitusjohtaja, hallituksen puheenjohtaja sekä kolme hallituksen jäsentä olivat läsnä yhtiökokouksessa.

HALLINTONEUVOSTO

Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 15 ja enintään 25 jäsentä, joiden toimikausi alkaa valinnan tekävästä yhtiökokouksesta ja päättyy kolmannen valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päätyttyä. Kolmannes jäsenistä on erovuorossa vuosittain. Vuoden 2007 alusta lukien hallintoneuvostoon on jäsenenä kuulunut kolme Raisio-konsernin Suomessa toimivan henkilöstön muodostamien henkilöstöryhmien valitsemaa edustajaa. Hallintoneuvoston jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka ennen toimikauden alkua on täyttänyt 65 vuotta.

Hallintoneuvosto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan toimikaudeksi, joka alkaa ensimmäisestä varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pidettävästä hallintoneuvoston kokouksesta ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pidettävässä ensimmäisessä hallintoneuvoston kokouksessa.

Hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa sekä antaa yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta. Vuonna 2007 hallintoneuvoston jäsenille maksettiin palkkiona 260 euroa kokoukselta sekä korvattiin matkakustannukset ja suoritettiin päivärahaa kokousmatkoilta konsernin matkustussäännön mukaan. Hallintoneuvoston puheenjohtajan vuosipalkkio vuonna 2007 oli 10 000 euroa.

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2007 kolme kertaa ja jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 86,7. Kevään 2007 yhtiökokous vahvisti Raisio Oyj:n hallintoneuvoston jäsenmääräksi edelleen 25.

Hallintoneuvoston jäsenet esitellään vuosikertomuksen sivulla 55.

HALLINTONEUVOSTON TYÖRYHMÄT

Hallintoneuvosto on asettanut nimitystyöryhmän valmistelevaan hallintoneuvoston päätettäväksi hallituksen jäsenten nimitysasioita sekä ehdotuksia yhtiökokoukselle hallintoneuvostoon valittavista henkilöistä. Työryhmän muodostavat hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme hallintoneuvoston keskuudestaan valitsemaa jäsentä. Työryhmä piti kaksi kokousta kertomusvuoden aikana.

Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan neljä jäsentä tarkastamaan hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa. Tarkastajat raportoivat havainnoistaan hallintoneuvostolle. Kertomusvuonna he tekivät kaksi tarkastuskäyntiä yhtiöön.

HALLITUS

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kahdeksan yhtiökokouksen (keväästä 2008 alkaen) valitsemaa jäsentä, joiden toimikausi alkaa valinnan tehneen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy lähinnä seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka ennen toimikauden alkua on täyttänyt 65 vuotta. Hallitus valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan toimikaudeksi kerrallaan.

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimivaa johtoa, hyväksyy yhtiön strategiset tavoitteet ja riskienhallinnan periaatteet sekä varmistaa johtamisjärjestelmän toimivuuden.

Hallitus työskentelee ja tekee päätöksensä kokouksissaan ja on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Asioiden niin vaatiessa kokous voidaan pitää myös puhelinkokouksena. Puheenjohtaja kutsuu koolle hallituksen kokouksen tarvittaessa tai jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii. Puheenjohtaja päättää kunkin kokouksen esityslistan sisällöstä toimitusjohtajan tai hallituksen jäsenten tekemien esitysten perusteella. Esityslista ja mahdollinen ennakkomateriaali esillä oleviin asioihin liittyen toimitetaan hallituksen jäsenille viimeistään neljä arkipäivää ennen kokousta, ellei asian laatu muuta edellytä. Toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmän jäsen tai asiantuntija esittelee hallitukselle sen päätettävät asiat.

Kokouksessa käsitellyistä ja päätetyistä asioista hallituksen sihteeri laatii pöytäkirjan, joka hyväksytään ja jonka kaikki läsnä olleet jäsenet allekirjoittavat seuraavassa kokouksessa.

Raisio Oyj:n hallitus on vahvistanut toimintaansa varten työjärjestyksen, jonka mukaan hallituksen keskeisiin tehtäviin kuuluu:

- vahvistaa Raision strategia ja tarkistaa säännöllisesti sen ajanmukaisuus,
- hyväksyä vuosittaiset budjetit sekä valvoa niiden toteutumista,
- päättää merkittävistä yksittäisistä investoinneista sekä divestoinneista,
- käsitellä ja hyväksyä tilinpäätökset ja osavuosisikatsaukset,
- nimittää ja vapauttaa tehtävistään toimitusjohtaja ja hänen esityksestään hänen välittömät alaisensa sekä määrätä heidän tehtävänsä ja päättää heidän työehdoistaan,
- päättää johdon ja henkilöstön kannustus- ja palkkiojärjestelmistä sekä tehdä tarvittaessa niistä johtuvat esitykset yhtiökokoukselle,
- perehtyä vuosittain konsernin toimintaan liittyviin keskeisiin riskeihin ja niiden hallintaan,
- varmistaa konsernin suunnittelu-, tieto- ja valvontajärjestelmien toimivuus,
- vahvistaa konsernin keskeiset periaatteet, eettiset arvot ja toimintatavat.

Hallituksen jäsenmäärä vuonna 2007 oli viisi ja kaikki vuonna 2007 hallituksen jäseninä toimineet olivat riippumattomia niin yhtiöstä kuin sen merkittävistä osakkeenomistajistakin.

Hallitus kokoontui vuoden 2007 aikana 13 kertaa ja piti lisäksi kolme puhelinkokousta. Hallituksen jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 96,3.

Hallituksen puheenjohtajalle suoritettiin palkkiona 16 810 euroa kuukaudessa. Muille hallituksen jäsenille maksettiin palkkiona 1 700 euroa kuukaudessa. Lisäksi kokouspäiviltä maksettiin päiväraha ja korvattiin matkakulut konsernin matkustussäännön mukaan.

Hallitus toteutti toimintansa ja työskentelytapojensa arvioinnin syyskuussa 2007.

Hallituksen jäsenet esitellään sivuilla 52–53.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT JA TYÖRYHMÄT

Raision hallitus on asettanut palkitsemisvaliokunnan, joka valmistelee ehdotukset ylimmän johdon nimityksistä, tekee johdon ja henkilöstön kannustusta ja palkitsemista koskevat esitykset hallitukselle sekä valmistelee merkittävät organisaatiomuutokset. Valiokunnan ovat muodostaneet hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Valiokunta kokoontui vuonna 2007 viisi kertaa. Muita valiokuntia hallitus ei ole asettanut.

Hallituksen asettaman viljamarkkinatyöryhmän tavoitteena on edistää viljaa ja öljykasveja käyttävien Raision liiketoimintojen toimintaedellytyksiä ja turvata kotimaisen raaka-aineen saanti tuottamalla ja jakamalla informaatiota ko. kasvien tuotannosta ja käytöstä hallintotelimille ja sidosryhmille. Työryhmään kuuluvat hallintoneuvoston puheenjohtaja, yksi hallituksen jäsen, Rehu & Mallas -yksiköstä vastaava johtaja, tuotantojohtaja sekä viljakauppayksikön johtaja.

TOIMITUSJOHTAJA

Raisio Oyj:n toimitusjohtajan tehtävät määräytyvät lain, yhtiöjärjestyksen sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Matti Rihko on hoitanut Raisio Oyj:n toimitusjohtajan tehtävää marraskuusta 2006. Rihkolle on vuonna 2007 suoritettu toimitusjohtajan tehtävästä palkkana, palkkioina ja luontoisetuina yhteensä 432 749 euroa. Hän ei ole saanut yhtiöltä Raisio Oyj:n osakkeita tai niihin oikeuttavia arvopapereita.

Toimitusjohtajalla on sopimuksen mukaan oikeus ja velvollisuus siirtyä eläkkeelle 62 vuotta täytettyään. Yhtiö ja toimitusjohtaja voivat kumpikin irtisanoa toimitusjohtajasopimuksen päättymään kuuden kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen. Yhtiön toimittaessa irtisanomisen toimitusjohtajalla on oikeus irtisanomisajan palkan lisäksi korvaukseen, joka määrältään vastaa hänen 12 kuukauden palkkaansa.

Toimitusjohtajan sijaista ei ole nimetty.

JOHTORYHMÄ

Konsernin johtoryhmän puheenjohtaja on toimitusjohtaja ja sen jäseniä ovat kahden liiketoiminta-alueen johtajat (joista toinen on toimitusjohtaja Rihko päätoimensa ohella), liiketoiminnan kehityksestä ja tuotannosta vastaavat johtajat sekä kolmen palvelufunktion johtajat. Johtoryhmä koordinoi konsernin eri toimintoja ja määrittelee koko konsernia koskevat toimintapolitiikat ja prosessit. Johtoryhmä valmistelee konsernistratgiaa ja valvoo sen toteutumista sekä valmistelee toimitusjohtajan apuna hallitukselle päätösehdotukset asioissa, jotka koskevat koko konsernia. Konsernin johtoryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa varsinaiseen kokoukseen ja pitää lyhyen kokouksen viikoittain.

Konsernin johtoryhmä esitellään sivulla 54.

KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Raisiossa on useina vuosina ollut käytössä erillisiä kannustinjärjestelmiä johdolle, keskijohdolle sekä muulle henkilöstölle. Vuosi 2007 oli kuitenkin väli vuosi, jolloin konsernissa ei ollut sovellettavana kannustinjärjestelmää millekään ryhmälle. Siten yhtiöllä ei kertomusvuonna ollut osakesidonnaisia palkitsemisjärjestelmiä.

Kannustinjärjestelmistä päättää hallitus palkitsemisvaliokunnan esityksestä.

SISÄINEN VALVONTA

Konsernin sisäinen valvonta on säännöllistä ja jatkuvaa. Säännöllisessä viikko-, kuukausi- ja vuosineljännesraportoinnissa tuodaan esiin erot vuosisuunnittelun tavoitteisiin, ennusteisiin ja edellisen vuoden toteumaan verrattuna. Lisäksi johdolle raportoidaan mahdolliset muut valvonnassa esiin tulleet erityiskysymykset ja kertaluonteiset asiat. Sisäisen valvonnan raportointi täsmäytetään säännöllisesti kirjanpidon aineistoon. Hallitus saa vastaavat raportit käyttöönsä kuukausittain.

SISÄINEN TARKASTUS

Raisiossa ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi muodostaa erillistä sisäisen tarkastuksen toimintoa, vaan sen tehtävät sisältyvät sisäistä valvontaa suorittavan talousorganisaation tehtäviin. Liiketoimintaryhmien business controllerit ja yksiköiden talouspäälliköt raportoivat talousjohtajalle riskienhallintaan sekä sisäiseen valvontaan ja tarkastukseen liittyvissä asioissa. Tilintarkastajat ovat ottaneet huomioon valitun toimintatavan tarkastussuunnitelmia laatiessaan.

RISKIENHALLINTA

Riskiennhallinnan tavoitteet, periaatteet ja vastuut on määritelty hallituksen hyväksymässä riskienhallintapolitiikassa. Keskeinen periaate on pyrkiä tunnistamaan ja arvioimaan merkittävät ulkoiset ja sisäiset epävarmuustekijät, jotka voivat uhata strategian toteuttamista ja tavoitteiden saavuttamista. Tunnistettuja riskejä pyritään mahdollisuuksien mukaan poistamaan, pienentämään tai siirtämään. Erityinen paino on ennalta ehkäisevällä toiminnalla ja sen kehittämällä. Elintarvikkeita valmistavan yrityksen riskienhallinnassa turvallisuudeltaan puutteellisten tuotteiden aiheuttamat vahingot ja niihin liittyvät vastuuriskit ovat keskeinen aihe.

Riskiennhallintaa koordinoi rahoitusjohtaja, joka raportoi talousjohtajalle. Riskienhallinnan kehittämisessä käytetään myös ulkopuolisia neuvonantajia. Riskienhallintatoiminto vastaa koko konsernin käsiteltävistä vakuutusohjelmista. Vakuutusten kattavuutta arvioidaan muun muassa toimipaikkojen riskikartoitusten yhteydessä.

Yksiköt toteuttavat itse käytännön riskienhallintatyötä riskienhallintapolitiikan ja konsernin ohjeiden mukaisesti. Operatiivinen vastuu on kunkin yksikön ja toiminnon johdolla. Yksiköt kartoittavat ja tunnistavat riskejä sekä arvioivat tarpeellisia toimenpiteitä muun muassa vuosisuunnittelun yhteydessä. Kriisitilanteissa toimimiseen sekä kriisiviestintään on valmistauduttu.

Liiketoimintariskejä on kuvattu liiketoimintojen katsauksissa ja muita taloudellisia riskejä tilinpäätöksessä sivuilla 35–36.

SISÄPIIRISÄÄNTELY

Raisio-konsernissa sovelletaan OMX Pohjoismaisen Pörssin, Elinkeinoelämän keskusliiton ja Keskuskauppakamarin antamaa sisäpiiri-ohjetta (2006) eräiltä kohdin täsmennettynä.

Konsernin sisäpiiri muodostuu ilmoitusvelvollisista sisäpiiriläisistä (ns. julkinen sisäpiiri) ja pysyvistä yrityskohtaisista sisäpiiriläisistä, joiden lisäksi konsernissa voi aika ajoin olla myös hankekohtaisia sisäpiiriläisiä.

Ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä ovat hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmän jäsenet ja tilintarkastajat. Pysyväan yrityskohtaiseen sisäpiiriin luetaan Raisiossa liiketoimintaryhmien keskeisten vastuuhenkilöiden lisäksi mm. eräät

tutkimuksen ja kehityksen sekä taloushallinnon päälliköt ja asiantuntijat sekä johdon assistentit. Pysyvään yrityskohtaiseen sisäpiiriin kuului 35 henkilöä 31.12.2007.

Raisio-konsernin sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön liikkeeseen laskemilla arvopapereilla tai niihin oikeuttavilla arvopapereilla 14 vuorokautta ennen yhtiön osavuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen julkaisemista.

Konsernin sisäpiirihallinto käyttää Suomen Arvopaperikeskuksen SIRE-järjestelmää, jonka kautta tiedot ilmoitusvelvollisista sisäpiiriläisistä ja heidän omistuksestaan ja lähipiiristään sekä näissä tapahtuneista muutoksista ovat julkisia arvopaperimarkkinalain edellyttämässä laajuudessa. Lain mukaan nähtävillä pidettävät tiedot Raision ilmoitusvelvollisista sisäpiiriläisistä sekä heidän ja heidän lähipiirinsä omistuksesta ja siinä tapahtuneista muutoksista on esitelty yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.raisio.com – Sijoittajat – Corporate Governance – Sisäpiiri.

TILINTARKASTUS

Varsinaisina tilintarkastajina tilikaudella 2007 toimivat Johan Kronberg, KHT ja Mika Kaarisalo, KHT. Varatilintarkastajina toimivat KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ja Kalle Laaksonen, KHT. Vuoden 2007 yhtiökokous valitsi samat tilintarkastajat myös tilikaudelle 2008.

Konsernin tilintarkastuksesta laaditaan yhteenveto hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Lisäksi konserniyhtiöiden tilintarkastajat raportoivat erikseen kunkin konserniyhtiön johdolle. Tilintarkastajat olivat läsnä hallituksen kokouksessa kaksi kertaa vuonna 2007. Tilintarkastajat antavat osakkeenomistajille lain edellyttämän tilinpäätöksen liittyvän tilintarkastuskertomuksen vuosittain.

Palkkioita lakisääteisestä tilintarkastuksesta vuodelta 2007 maksettiin yhteensä 223 000 euroa. Lisäksi PricewaterhouseCoopers Oy:ltä ja samaan tilintarkastusketjuun kuuluvilta yhtiöiltä ostettiin muita palveluja yhteensä 166 690 eurolla.

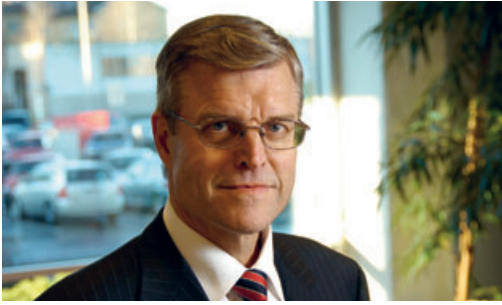
SUOSITUS HYVÄSTÄ HALLINTOTAVASTA

Raisio-konserni noudattaa OMX Pohjoismaisen Pörssin, Keskuskaupparekamarin ja Elinkeinoelämän Keskusliiton antamaa suositusta lista-yhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä (ns. Corporate Governance -suositus) vuodelta 2003.

Hallitus ei ole katsonut tarpeelliseksi asettaa tarkastusvaliokuntaa (suositus 27), koska koko hallitus voi hyvin käsitellä taloudellista raportointia koskevat asiat ottaen huomioon konsernin liiketoiminnan laajuus sekä se, että tilintarkastajat raportoivat toiminnastaan ja havainnoistaan hallitukselle vähintään kahdesti vuodessa.

Nimitysvaliokuntaa (suositus 31) hallitus ei ole asettanut, koska hallituneuvoston keskuudestaan valitsema nimitysryhmä valmistelee mm. hallituksen jäsenten nimitysasioita. Raisiossa ei ole käytössä osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä, eikä hallituksen palkkioita osaksikaan suoriteta yhtiön omina osakkeina (suositus 44).

Puheenjohtaja

SIMO PALOKANGAS

Vuorineuvos

Syntymävuosi: 1944

Kotipaikka: Säkylä, Suomi

Koulutus: agronomi

Keskeinen työkokemus: HK-Ruokatalo Group Oyj 1994–2006: toimitusjohtaja, Lännen Tehtaat Oyj 1987–1994: toimitusjohtaja, Munakunta 1979–1987: toimitusjohtaja

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2006

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Domus Yhtiöt Oy: hallituksen varapuheenjohtaja, Jenny ja Antti Wihurin rahasto: hallituksen varapuheenjohtaja, Wihuri Oy: hallintoneuvoston jäsen

Palkkiot vuonna 2007: 201 720 euroa

Omistus Raisiossa: sarja V 80 000 kpl

Varapuheenjohtaja

MICHAEL RAMM-SCHMIDT

Hallituksen puheenjohtaja, Oy Executive Leasing Ab

Syntymävuosi: 1952

Kotipaikka: Espoo, Suomi

Koulutus: diplomiekonomi

Keskeinen työkokemus: Oy Executive Leasing Ab 2004–, Hackman Oyj Abp 2004: konserninjohtaja, Hackman Metos Oy Ab 1995–2004: toimitusjohtaja, Hackman Designor Oy Ab 1989–1994: toimitusjohtaja, International Masters Publishers Inc. 1986–1989: toimitusjohtaja, Skandinavisk Press AB 1984–1986: toimitusjohtaja

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2005, varapuheenjohtaja vuodesta 2006

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Huurre Group Oy: hallituksen puheenjohtaja, International Masters Publishers A/S: hallituksen jäsen, Karelia Yhtymä Oyj: hallituksen jäsen, Levanto Oy: hallituksen jäsen, Stala Oy: hallituksen jäsen, Stalatable Oy: hallituksen puheenjohtaja, Stiftelsen för Svenska Handelshögskolan: hallituksen jäsen

Palkkiot vuonna 2007: 20 400 euroa

Omistus Raisiossa: sarja V 27 000 kpl

ANSSI AAPOLA

Markkinointijohtaja ja hallituksen puheenjohtaja, E. Virta & Co Oy

Syntymävuosi: 1951

Kotipaikka: Kustavi, Suomi

Koulutus: agronomi

Keskeinen työkokemus: E. Virta & Co Oy 2003–: Raisio-konserni 1983–2002: johtotehtävät, oman tilan viljely 1987–

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2006

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Finn Sammutin Oy: hallituksen puheenjohtaja, Vakka-Suomen Osuuspankki: hallituksen jäsen

Palkkiot vuonna 2007: 20 400 euroa

Omistus Raisiossa: sarja K 4 320 kpl ja sarja V 10 000 kpl

ERKKI HAAVISTO

Maanviljelijä

Syntymävuosi: 1968

Kotipaikka: Raisio, Suomi

Koulutus: MMM, agronomi

Keskeinen työkokemus: oman tilan viljely 1993–

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2004

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Turun Seudun

Osuuspankki: hallintoneuvoston jäsen

Palkkiot vuonna 2007: 20 400 euroa

Omistus Raisiossa: sarja K 364 940 kpl ja sarjaV 172 260 kpl

SATU LÄHTENMÄKI

Professori

Syntymävuosi: 1956

Kotipaikka: Turku, Suomi

Koulutus: kauppatieteiden tohtori

Keskeinen työkokemus: Turun kauppakorkeakoulu 2006–: vara-rehtori, Turun kauppakorkeakoulu 1999–: johtamisen ja organisoimisen professori

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2006

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Neste Oil Oyj: hallintoneuvoston jäsen, OKO Pankki Oyj: hallituksen jäsen, OP-ryhmän Kyösti Haatajan säätiö: hallituksen jäsen, OP-ryhmän Tutkimussäätiö: hallituksen jäsen, Raisio Oyj:n Tutkimussäätiö: hallituksen jäsen, SITRA: hallituksen jäsen

Palkkiot vuonna 2007: 20 400 euroa

Omistus Raisiossa: –

Hallituksen ja hallintoneuvoston sihteerinä toimii Raisio Oyj:n rahoitusjohtaja, oikeustieteen kandidaatti Janne Martti.

Hallituksen osakeomistukset tilinpäätöksen allekirjoituspäivänä 13.2.2008.

KONSERNIN JOHTORYHMÄ

MATTI RIHKO

Syntymävuosi: 1962
Kotipaikka: Kaarina, Suomi
Koulutus: kauppatieteen maisteri, psykologian maisteri
Tehtävä Raisiossa: toimitusjohtaja
Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2006–, Ainesosat-yksikön johtaja, Altadis SA, Pariisi 2004–2006: Euroopan johtaja, Altadis Finland Oy 1999–2004: toimitusjohtaja
Keskeisimmät luottamustehtävät: Elintarviketeollisuusliitto ry: hallituksen työvaliokunnan jäsen, Turun kauppakorkeakoulu: hallituksen jäsen
Omistus Raisiossa: sarja V 80 000 kpl

VESA KURULA

Syntymävuosi: 1956
Kotipaikka: Kirkkonummi, Suomi
Koulutus: diplomi-insinööri
Tehtävä Raisiossa: tuotantojohtaja
Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 1.9.2007–, Sucros Oy/Suomen Sokeri Oy 2004–2007: toimitusjohtaja, Sucros Oy 2003–2007: tehtaanjohtaja, Danisco Sweeteners 1999–2003: tuotantoinsinööri, Xyrofin Sussmittel GmbH, Itävalta 1995–1999: tehtaanjohtaja, Neson Oy 1992–1995: toimitusjohtaja, American Xyrofin Inc. USA 1989–1992: tehtaanjohtaja, Finnsugar Biochemicals USA 1987–1989: tuotantopäällikkö, American Xyrofin Inc. USA 1985–1987: tuotantoinsinööri, Suomen Sokeri Oy 1983–1985: tutkija
Keskeisimmät luottamustehtävät: –
Omistus Raisiossa: sarja V 20 000 kpl

LEIF LIEDES

Syntymävuosi: 1953
Kotipaikka: Naantali, Suomi
Koulutus: yo-merkonomi
Tehtävä Raisiossa: Rehu & Mallas -yksikön johtaja
Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 1978–
Keskeisimmät luottamustehtävät: Elintarviketeollisuusliitto ry:n rehuteollisuusyhdistys: puheenjohtaja
Omistus Raisiossa: sarja V 1 000 kpl

Konsernin johtoryhmän osakeomistukset tilinpäätöksen allekirjoituspäivänä 13.2.2008.

MERJA LUMME

Syntymävuosi: 1961
Kotipaikka: Lieto, Suomi
Koulutus: insinööri, eMBA
Tehtävä Raisiossa: henkilöstöjohtaja
Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2003–, PerkinElmer/Wallac Oy: 1992–2003: laadunhallinnan, henkilöstöhallinnon ja henkilöstöjohtajan tehtävät, Aimo Virtanen Oy 1991–1992, Saloplast Oy 1988–1992, Treston Oy 1987–1988: laadunhallinnan tehtävät
Keskeisimmät luottamustehtävät: Turun kauppakorkeakouluseura: hallituksen jäsen
Omistus Raisiossa: –

JYRKI PAAPPA

Syntymävuosi: 1965
Kotipaikka: Naantali, Suomi
Koulutus: kauppatieteen maisteri
Tehtävä Raisiossa: talousjohtaja
Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 1995–: rahoitusriskien hallinnan ja talousjohtajan tehtävät, Turun Seudun Osuuspankki 1989–1995: rahoituksen asiantuntijatehtävät
Keskeisimmät luottamustehtävät: Turun kauppakamari: tilintarkastusvaliokunnan jäsen
Omistus Raisiossa: sarja V 3 000 kpl

VINCENT POUJARDIEU

Syntymävuosi: 1967
Kotipaikka: Brysseli, Belgia
Koulutus: Graduated EDHEC business school
Tehtävä Raisiossa: Liiketoimintojen kehitysjohtaja ja Ainesosat-yksikön johtaja
Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 1.9.2007–, Altadis SA, Brysseli 2000–2007: aluejohtaja Benelux ja myöh. Pohjois-Eurooppa, Altadis SA, Pariisi 1994–2000: liiketoiminnan kehityspäällikkö, Ranskan suurlähetystö, Nicaragua 1992–1994: kaupallinen neuvonantaja, Arthur Andersen, Lyon 1989–1992: tilintarkastaja
Keskeisimmät luottamustehtävät: –
Omistus Raisiossa: sarja V 55 733 kpl

KIRSI SWANLJUNG

Syntymävuosi: 1962
Kotipaikka: Turku, Suomi
Koulutus: varatuomari, KTM
Tehtävä Raisiossa: lakiasianjohtaja
Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 1.9.2007–, Ernst & Young Oy 2006–2007: osakas ja Lounais-Suomen lakipalvelujen vetäjä, Roschier Asianajotoimisto Oy 2004–2006: Specialist Counsel ja Turun toimiston vetäjä, Asianajotoimisto Laakso, Lukander & Ruohola Oy 1998–2004: osakas, Roschier Asianajotoimisto Oy 1989–1998: asianajaja
Keskeisimmät luottamustehtävät: Keskuskauppakamari: lakivaliokunnan jäsen, Turun kauppakamari: lakivaliokunnan jäsen ja välityslautakunnan varajäsen
Omistus Raisiossa: –

HALLINTO- NEUVOSTO

JUHA SAURA, s. 1951
Liikenneelentäjä, maanviljelijä, Pöytyä
Puheenjohtaja vuodesta 2004 lähtien
ja jäsen vuodesta 1998**
sarja K 10 030 kpl
Juha Saura on läsnä hallituksen kokouksissa hallintoneuvoston puheenjohtajan ominaisuudessa.

JUHANI ENKOVAARA, s. 1945
Kauppätieteen maisteri,
toimitusjohtaja, Helsinki
Jäsen vuodesta 1996***
sarja K 500 kpl ja
sarja V 250 kpl

RISTO ERVELÄ, s. 1950
Valtiotieteen maisteri,
toiminnanjohtaja, Sauvo
Jäsen vuodesta 1991***
sarja K 3 000 kpl ja
sarja V 3 500 kpl

HOLGER FALCK, s. 1957
Agronomi, maanviljelijä, Sipoo
Jäsen vuodesta 2006**
sarja K 540 kpl ja
sarja V 2 120 kpl

MIKAEL HOLMBERG, s. 1961
Agronomi, maanviljelijä, Nauvo
Jäsen vuodesta 1998**
sarja K 1 620 kpl ja
sarja V 1 360 kpl

ESA HÄRMÄLÄ, s. 1954
Agronomi, toimitusjohtaja, Belgia
Jäsen vuodesta 1996*
sarja V 1 500 kpl

PENTTI KALLIALA, s. 1948
Talousneuvos, kauppias, Turku
Jäsen vuodesta 2006*
sarja V 8 280 kpl

HANS LANGH, s. 1949
Toimitusjohtaja, maanviljelijä, Piikkiö
Jäsen vuodesta 1990***
sarja K 654 480 kpl

JOHAN LAURÉN, s. 1946
Agronomi, maanviljelijä, Parainen
Jäsen vuodesta 1999**
sarja K 40 980 kpl ja
sarja V 1 360 kpl

ASKO LEINONEN, s. 1960
Maatalousyrittäjä, Anjalankoski
Jäsen vuodesta 2002***
sarja K 500 kpl ja
sarja V 2 000 kpl

ANTTI LITHOVIUS, s. 1950
Maanviljelijä, Lumijoki
Jäsen vuodesta 1994**
sarja K 900 kpl ja
sarja V 3 620 kpl

PIRKKO LÖNNQVIST, s. 1955
Markkinointiasistentti, Turku
Jäsen (henkilöstön edustaja)
vuodesta 2007**
Ei Raision osakkeita

PAAVO MYLLYMÄKI, s. 1958
Toiminnanjohtaja, maanviljelijä,
Mietoinen
Jäsen vuodesta 1998*
sarja K 3 660 kpl ja
sarja V 2 700 kpl

YRJÖ OJANIEMI, s. 1959
Agronomi, toiminnanjohtaja, Lapua
Jäsen vuodesta 2002*
sarja K 780 kpl ja
sarja V 660 kpl

TEEMU OLLI, s. 1950
Insinööri, maanviljelijä, Nousiainen
Jäsen vuodesta 1987*
sarja K 43 500 kpl ja
sarja V 2 500 kpl

JANNE PINOMÄKI, s. 1969
Prosessinjohtaja, Turku
Jäsen (henkilöstön edustaja)
vuodesta 2007**
Ei Raision osakkeita

HEIKKI POHJALA, s. 1959
Agronomi, maanviljelijä, Harjavalta
Jäsen vuodesta 2006**
sarja K 2 340 kpl ja
sarja V 900 kpl

RAINE REKIKOSKI, s. 1971
Maatalousyrittäjä, Kiukainen
Jäsen vuodesta 2006*
sarja K 200 kpl ja
sarja V 240 kpl

JARI SANKARI, s. 1957
Tekninen päällikkö, Piikkiö
Jäsen (henkilöstön edustaja)
vuodesta 2007**
sarja V 350 kpl

URBAN SILÉN, s. 1959
Agronomi, maanviljelijä, Perniö
Jäsen vuodesta 2003***
sarja K 80 000 kpl ja
sarja V 32 000 kpl

TUULA TALLSKOG, s. 1946
Hum. kandidaatti, emäntä, Pertteli
Jäsen vuodesta 1998**
sarja K 2 310 kpl

HANNU TARKKONEN, s. 1950
Varatoimitusjohtaja, Helsinki
Jäsen vuodesta 2006*
Ei Raision osakkeita

JOHAN TAUBE, s. 1950
Agronomi, maanviljelijä, Tammisaari
Jäsen vuodesta 1987***
sarja K 101 180 kpl

RITA WEGELIUS, s. 1960
Agronomi, maanviljelijä, Hattula
Jäsen vuodesta 2006**
sarja V 4 500 kpl

TAPIO YLITALO, s. 1955
Maanviljelijä, Turku
Jäsen vuodesta 2006**
sarja K 27 480 kpl ja
sarja V 500 kpl

Henkilöstön edustajien varaedustajat hallintoneuvostossa ovat Anne Leppänen, Heikki Neulainen ja Jyrki Nurmi.

Hallintoneuvoston osakeomistukset tilinpäätöksen allekirjoituspäivänä 13.2.2008.

Sarja K = Raisio Oyj:n kantaosakkeet
Sarja V = Raisio Oyj:n vaihto-osakkeet

* Erovuorossa vuonna 2008
** Erovuorossa vuonna 2009
*** Erovuorossa vuonna 2010

BAT

Paras käytettävissä oleva tekniikka (Best Available Technology)

BOD₇

Biologinen hapenkulutus ilmaisee happimäärän, jonka mikro-organismit (bakteerit) käyttävät hajottaessaan orgaanista ainesta seitsemän vuorokauden aikana

BRC Food

Brittiläinen vähittäiskauppaketjujen liiton kehittämä kansainvälinen elintarviketurvallisuusstandardi (British Retail Consortium Global Standard Food)

Brändi

Tuotemerkki eli kuluttajan tuotteesta tai palvelusta muodostama mielikuva ja kokemusten summa

CO₂

Hilidioksidi on hiilestä ja hapestä koostuva kemiallinen yhdiste ja palamisessa syntyvä savukaasujen pääkomponentti, jota muodostuu polttoaineen sisältämän hiilen hapettuessa. Hilidioksidi on merkittävä ilmastoa lämmittävä kasvihuonekaasu.

COD

Kemiallisella hapenkulutuksella kuvataan hapen tarvetta jäteveden sisältämien, hitaasti hajoavien orgaanisten yhdisteiden kemialliseen hajottamiseen.

Ekologia

Eliöiden ja ympäristön suhteita tutkiva tiede, oppi luonnontaloudesta. Ekologisessa tuotannossa huomioidaan tuotteiden valmistuksen, käytön ja muodostuvan jätteen vaikutukset elinympäristöön ja pyritään kehittämään keinoja ympäristölle aiheutuvien haittojen vähentämiseen.

Elinkaariarviointi

Tuotteiden, materiaalien tai palveluiden ympäristövaikutusten arviointiin kehitetty menetelmä. Tuotteen ympäristövaikutuksia tarkastellaan sen elinkaaren alueella eli kaikissa välittömästi ja välillisesti vaikuttavien toimintojen muodostamassa järjestelmässä.

Esteröinti

Kemiallinen reaktio, jossa muodostetaan esterisidos alkoholin ja hapon välillä (esimerkiksi kasvistanolin ja rasvahapon). Kasvistanoliesteritehtaalla esteröinti tarkoittaa kemiallista tapahtumaa, jossa kasvistanolin ja rasvahapon välisessä reaktiossa muodostuu kasvistanoliesteri.

Funktionaalinen elintarvike

Terveysvaikutteinen elintarvike eli tuote, jolla on perinteisen ravitsemusarvon lisäksi myönteinen vaikutus terveyteen.

GMO

Geenimuunneltu, muuntogeeninen. Kasvin tai muun eliön perintötekijöitä on muunneltu muuten kuin perinteisin risteytysmenetelmin eli esim. siirtämällä yksittäisiä geenejä toisista eliölajeista.

GRI

Kansainvälinen ohjeisto, joka kattaa yritysten ja yhteisöjen taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristöön liittyvän toiminnan raportoinnin (Global Reporting Initiative)

HACCP

Osa elintarviketeollisuuden omavalvontajärjestelmää. Se on systemaattinen menetelmä elintarvikkeiden valmistus- ja käsittelyprosessien analysointiin, vaarojen tunnistamiseen sekä kriittisten valvontapisteiden määrittämiseen, jotta tuotteiden turvallisuus kuluttajalle voidaan taata. (Hazard Analysis and Critical Control Points)

Halal

Halal tarkoittaa ”puhdas”. Se on ruokaa, jota islamin uskonnollisten sääntöjen mukaan muslimit saavat syödä.

HoReCa

Suurtaloussektori eli hotellit, ravintolat ja catering-liiketoiminta (Hotels, Restaurants, Catering)

Hyötykäyttävä jäte

Hyötykäyttöön ohjautuva, omassa toiminnassa syntyvä jäte

ICC

Kansainvälinen kauppakamari (International Chamber of Commerce)

IFRS-standardi

Kansainvälinen tilinpäätösstandardi

Ilmastonmuutos

Fossiliesten polttoaineiden käytöstä tai muusta ihmisen toiminnasta johtuvien ns. kasvihuonekaasujen lisääntymisen aiheuttama ilmaston lämpeneminen

ISO 9001 –standardi

Kansainvälinen laadunhallintajärjestelmästandardi

ISO 14001 –standardi

Kansainvälinen ympäristöjärjestelmästandardi

Kasvistanoliesteri

Benecol-ainesosa eli kasvistanoliesteri vähentää kolesterolin imeytymistä ruoansulatuskanavasta. Kasvistanoliesteriä sisältävien elintarvikkeiden käyttö on turvallista, sillä kasvistanolit ovat käytännössä imeytymättömiä ja poistuvat kehosta muuttumattomina. Yli 50 tieteellisessä tutkimuksessa on kasvistanoliesterin todettu tehokkaasti alentavan veren seerumin kolesterolitasoa. Säännöllisenä osana päivittäistä ruokavaliota kasvistanoliesteri vähentää kokonaiskolesterolia jopa 10 prosenttia ja haitallista LDL-kolesterolia jopa 15 prosenttia.

Kasvisteroli

Rasvan tapainen yhdisteryhmä, jota löytyy pieniä määriä kasvien soluista, ns. ”kasvikunnan kolesterolit”

Keltaiset rasvat

Ravintorasvojen ryhmä, johon kuuluvat margariinit, rasvaseokset ja voi

Kolesteroli

Kolesteroli on rasvaliukoinen aine, jota on ihmisten ja eläinten kaikissa kudoksissa, varsinkin rasvakudoksissa, hermoissa, maksassa ja munuaisissa. Maksa tuottaa kolesterolia, mutta sitä imeytyy myös jonkin verran ravinnosta. Verenkierto ei sellaisenaan pysty kuljettamaan kolesterolia kehon eri osiin ja siksi tarvitaan kuljettajia eli lipoproteiinipartikkeleita (HDL ja LDL). Näiden avulla kolesteroli pääsee virtaamaan verenkierron kautta. LDL eli ns. paha kolesteroli kuljetttaa kolesterolia kudoksiin ja verisuonten seinämiin. HDL eli ns. hyvä kolesteroli kuljetttaa kolesterolia pois kudoksista ja verisuonten seinämistä. Veren suuri kokonaiskolesterolipitoisuus ja erityisesti LDL lisäävät kolesterolin kertymistä valtimoiden seinämiin ja edistävät verisuonten kalkkeutumista.

Kosher

Kosher tarkoittaa ”sopiva”. Se yhdistetään pääasiassa juutalaisten säädösten mukaan valmistettuun ja tarjottuun ruokaan.

Lisäarvotuote

Tuote, jonka kuluttajalle tuottamaa hyötyä on lisätty jollakin ominaisuudella, esimerkiksi terveellisyydellä tai käyttömukavuudella

Loppusijoitettava jäte

Kaatopaikalle toimitettava jäte, joka sisältää yhdyskuntajätteet, mutta ei ongelmajätteitä

NO_x, typen oksidit

Typen palamistuotteita, joita muodostuu sekä polttoaineen että palamisilman sisältämästä typestä. Typpipäästöt ilmaan on laskettu ja raportoitu typpioksidina (NO₂).

Omega-3

Omega-3-rasvahapot ovat monitydyttymättömiä, elimistölle välttämättömiä rasvahappoja, joita ihminen ei pysty itse valmistamaan kehossaan. Tästä syystä niitä on saatava ravinnosta tai ravintolisistä. Omega-3-rasvahapoilla on erityisesti sydänterveyttä edistäviä vaikutuksia.

Ongelmajäte

Jäte, joka on käsiteltävä erityismenetelmillä erillään muista jätteistä, koska se saattaa aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle ja ympäristölle.

QEHS-politiikka

Laatu-, ympäristö-, terveys- ja turvallisuuspolitiikka (Quality, Environment, Health and Safety policy)

SO₂, rikkidioksidi

Poltettaessa rikkiä sisältävää polttoainetta hapettuu suurin osa rikkistä rikkidioksidiksi.

Tarjooma

Palvelukonsepti, johon kuuluu henkilöstö, tutkimus ja kehitys, logistiikka, myynti ja markkinointi sekä niihin liittyvät tukitoiminnot.

VOC-päästöt

Haihtuva orgaaninen yhdiste (Volatile Organic Compound)

TIETOA OSAKKEEN- OMISTAJILLE

OSAKETIEDOT

Vaihto-osake

Määrä 31.12.2007	130 674 780
joista yhtiön hallussa	8 230 500 kpl
Pörssilistaus	OMX:n Pohjoismainen Pörssi Helsingissä, keskiuurten yhtiöiden ryhmä, toimialana päivittäistavarat
Kaupankäyntitunnus	RAIVV

Kantaosake

Määrä 31.12.2007	34 474 250
joista yhtiön hallussa	158 300
Pörssilistaus	OMX:n Pohjoismainen Pörssi Helsingissä, Prelista
Kaupankäyntitunnus	RAIKV

YHTIÖKOKOUS

Raisio Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 27.3.2008 klo 14.00 alkaen Turun Messu- ja Kongressikeskuksessa osoitteessa Messukentänkatu 9-13, Turku.

Osallistumisoikeus on osakkeenomistajilla, jotka 17.3.2008 ovat merkittyinä osakkeenomistajiksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään osakasluetteloon ja jotka ovat ilmoittaneet osallistumisestaan yhtiölle viimeistään maanantaina 17.3.2008 klo 15.00.

Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua seuraavasti:

- puhelimitse 050 386 4350,
- faksilla (02) 443 2315,
- sähköpostitse eeva.hellsten@raisio.com ja
- kirjeitse osoitteella Raisio Oyj, Osakeasiat, PL 101, 21201 Raisio.

Osakkeenomistajalla on oikeus saada yhtiökokoukselle osakeyhtiölain nojalla kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, mikäli hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

Vaihto-osakkeella on yhtiökokouksessa yksi (1) ääni ja kantaosakkeella kaksikymmentä (20) ääntä.

OSINGONMAKSU

Yhtiön hallitus esittää maksattavaksi osinkoa 0,04 euroa jokaiselta vaihto- ja kantaosakkeelta.

Osingon irtoamispäivä	28.3.2008
Osingonmaksun täsmäytyspäivä	14.2008
Osingonmaksu	8.4.2008

OSINKOPOLITIikka

Raision tavoitteena on jakaa osinkona puolet jatkuvasta liiketoiminnasta syntyvästä osakekohtaisesta tuloksesta edellyttäen, ettei osingonmaksu vaaranna yhtiön strategisten tavoitteiden saavuttamista.

MUUTOKSET YHTEYSTIEDOISSA

Pyydämme Raision osakkeenomistajia tekemään nimen- ja osoitteenmuutokset siihen pankkiin tai pankkiiriliikkeeseen, jossa osakkaalla on arvo-osuustili. Näin tiedot päivittyvät myös Suomen Arvopaperikeskuksen (APK) ylläpitämiin rekistereihin. Raision ei ole mahdollista muuttaa osakkeenomistajien yhteystietoja.

SIJOITAJASUHTEET

Raision sijoittajasuhdetoiminnan tavoitteena on tuottaa oikeaa, riittävä ja ajantasaista tietoa Raision strategiasta, toiminnoista, liiketoimintaympäristöstä ja taloudellisesta asemasta tasapuolisesti kaikille markkinaosapuolille siten, että Raisiosta sijoituskohteena muodostuu mahdollisimman oikea kuva.

Raisio julkaisee vuosittain suomeksi ja englanniksi kolme osavuosi-katsausta, tilinpäätöstiedotteen, vuosikertomuksen ja pörssitiedotteita. Yrityksen johto käy säännöllistä keskustelua analyytikoiden ja sijoittajien kanssa sekä Suomessa että ulkomailla. Raision sijoittajaviestinnän toteutuksesta vastaa konserniviestintä.

Raisio noudattaa kahden viikon pituista hiljaista jaksoa ennen tulosjulkistuksiaan. Tänä aikana yhtiön edustajat eivät tapaa analyytikoita ja sijoittajia eivätkä kommentoi yhtiön taloudellista tilaa.

Yhtiön internetsivut osoitteessa www.raisio.com toimivat kaiken osakekurssiin vaikuttavan ajankohtaisen ja historiallisen tiedon arkistona.

SIJOITAJASUHDETOIMINTA VUONNA 2007

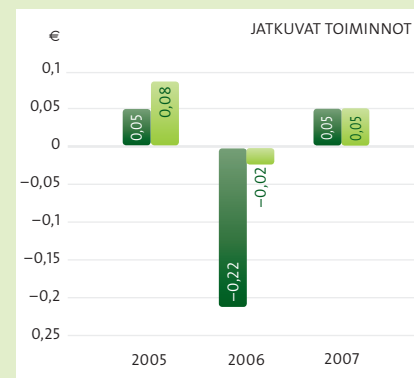
Vuoden 2007 aikana Raisiolla oli useita kymmeniä sijoittaja- ja analyyttikotapaamisia. Sijoittajia tavattiin kotimaan lisäksi mm. Lontoossa, Pariisissa, Oslossa, Tukholmassa, Frankfurtissa, Amsterdamissa, Edinburghissa ja Brysselissä. Capital Markets Day ja Bankers' Day pidettiin Pariisilla elokuussa. Marraskuussa Raisio osallistui Sijoitus-Invest -tapahtumaan Helsingissä.

SIJOITUSANALYYSIT

Ainakin seuraavat pankit ja pankkiiriliikkeet ovat seuranneet Raision kehitystä vuonna 2007, analysoineet yhtiötä omasta aloitteestaan sekä laatineet kirjallisia raportteja.

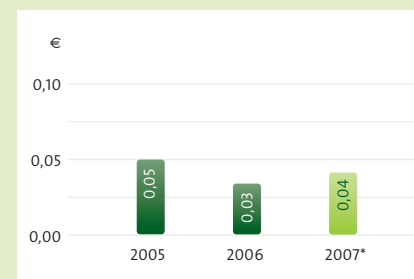
- ABN Amro
- Carnegie Investment Bank
- E. Öhman J:or Suomi
- eQ Pankki
- Evli Pankki
- Glitnir
- Handelsbanken Capital Markets
- Kaupthing Bank
- Landsbanki
- Mandatum Pankkiiriliike
- Pohjola Pankki
- SEB Enskilda
- Standard & Poor's

Osakekohtainen tulos, EPS

■ ILMAN KERTAERIÄ

Osinko/osake

* HALLITUKSEN OSINKOESITYS

KESKEISET TUNNUSLUVUT

KESKEISET TUNNUSLUVUT, JATKUVIEN TOIMINTOJEN TULOS							
	10-12/2007	7-9/2007	4-6/2007	1-3/2007	2007	2006	2005
LIKEVAIHTO							
ELINTARVIKE, MILJ. €	50,3	48,6	48,5	49,8	197,1	196,5	191,7
REHU & MALLAS, MILJ. €	54,0	59,3	53,0	40,4	206,7	179,0	178,1
AINESOSAT, MILJ. €	11,6	10,2	10,7	12,5	44,9	49,7	50,2
MUUT TOIMINNOT, MILJ. €	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4	0,6	1,3
TOIMIALARYHMIEN VÄLINEN MYYNTI, MILJ. €	-6,7	-8,4	-6,1	-5,9	-27,1	-23,3	-23,7
LIKEVAIHTO YHTEENSÄ, MILJ. €	109,2	109,8	106,1	96,8	421,9	402,6	397,6
LIKETULOS							
ELINTARVIKE, MILJ. €	-1,1	-2,1	-1,7	-0,9	-5,8	-10,5	1,7
REHU & MALLAS, MILJ. €	0,7	4,1	2,9	0,5	8,2	5,6	8,9
AINESOSAT, MILJ. €	2,4	2,1	2,6	2,5	9,5	7,8	9,7
MUUT TOIMINNOT, MILJ. €	-0,4	-0,4	-0,5	-0,8	-2,1	-5,3	-6,9
ELIMINOINNIT, MILJ. €	0,2	0,0	0,0	-0,1	0,1	0,0	0,0
LIKETULOS YHTEENSÄ, MILJ. €	1,7	3,7	3,3	1,2	9,9	-2,4	13,3
% LIKEVAIHDOSTA	1,6	3,4	3,1	1,2	2,3	-0,6	3,3
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT, NETTO, MILJ. €	-1,0	-0,5	-0,3	1,1	-0,7	1,8	2,6
OSUUS OSAKKUUSSYHTIÖIDEN TULOKSESTA, MILJ. €	0,0	-0,1	-0,1	-0,2	-0,3	-0,4	-0,8
TULOS ENNEN VEROJA, MILJ. €	0,8	3,2	2,8	2,1	8,8	-1,0	15,0
TULOVEROT, MILJ. €	1,7	-1,2	-0,8	-0,4	-0,6	-1,0	-2,0
TILIKAUDEN TULOS, MILJ. €	2,5	2,0	2,1	1,7	8,3	-2,0	13,1
TULOS/OSAKE, €	0,02	0,01	0,01	0,01	0,05	-0,02	0,08

LUVUT ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ

KESKEISET TUNNUSLUVUT, TASE							
	31.12.2007	30.9.2007	30.6.2007	31.3.2007	31.12.2006	31.12.2005	
OMAN PÄÄOMAN TUOTTO, %	2,9	3,1	2,6	2,4	-10,7	2,4	
SIIJITETUN PÄÄOMAN TUOTTO, %	3,6	4,8	3,7	3,1	-9,1	2,7	
KOROLLINEN VELKA KAUDEN LOPUSSA, MILJ. €	8,7	11,2	14,9	22,2	23,2	36,1	
OMAVARAISUSASTE, %	77,9	76,9	78,2	74,9	75,0	76,8	
VELKAANTUMISASTE, %	-12,5	-16,6	-10,1	-11,1	-19,1	-25,0	
OMA PÄÄOMA/OSAKE, EUROA	1,70	1,70	1,71	1,70	1,73	2,06	

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT	
TULOS PER OSAKE*	$\frac{\text{EMOYRITYKSEN OSAKKEENOMISTAJILLE KUULUVA TILIKAUDEN TULOS}}{\text{TILIKAUDEN KESKIMÄÄRÄINEN OSAKEANTIOIKAISTU OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ}}$
OMAN PÄÄOMAN TUOTTO, % (ROE)*	$\frac{\text{TULOS ENNEN VEROJA} - \text{TULOVEROT}}{\text{OMA PÄÄOMA (KESKIMÄÄRIN VUODEN AIKANA)}} \times 100$
SIIJITETUN PÄÄOMAN TUOTTO, % (ROI)*	$\frac{\text{TULOS ENNEN VEROJA} + \text{KORKO- JA MUUT RAHOITUSKULUT}}{\text{TASEEN LOPPUSUMMA} - \text{KOROTTOMAT VELAT (KESKIMÄÄRIN VUODEN AIKANA)}} \times 100$
KOROLLINEN NETTOVELKA	KOROLLISET VELAT - RAHAVARAT JA KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT
OMAVARAISUSASTE, %	$\frac{\text{OMA PÄÄOMA}}{\text{TASEEN LOPPUSUMMA} - \text{SAADUT ENNAKOT}} \times 100$
VELKAANTUMISASTE, %	$\frac{\text{KOROLLINEN NETTOVELKA}}{\text{OMA PÄÄOMA}} \times 100$
OMA PÄÄOMA PER OSAKE	$\frac{\text{EMOYRITYKSEN OSAKKEENOMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA}}{\text{OSAKKEIDEN OSAKEANTIOIKAISTU LUKUMÄÄRÄ KAUDEN LOPUSSA}}$

* TUNNUSLUKUIEN LASKENNASSA ON KÄYTETTY JATKUVIEN TOIMINTOJEN TULOSTA

RAISIO MAAILMALLA

Eurooppa

RAISIO MAAILMALLA

- TUOTANTOLAITOS
- MYYNTIKONTTORI

KUVAT

VUOSIKERTOMUKSEN KUVISSA ESIINTYVÄT HENKILÖT OVAT PÄÄOSIN RAISION OMAA HENKILÖSTÖÄ JA HEIDÄN LÄHEISIÄÄN.

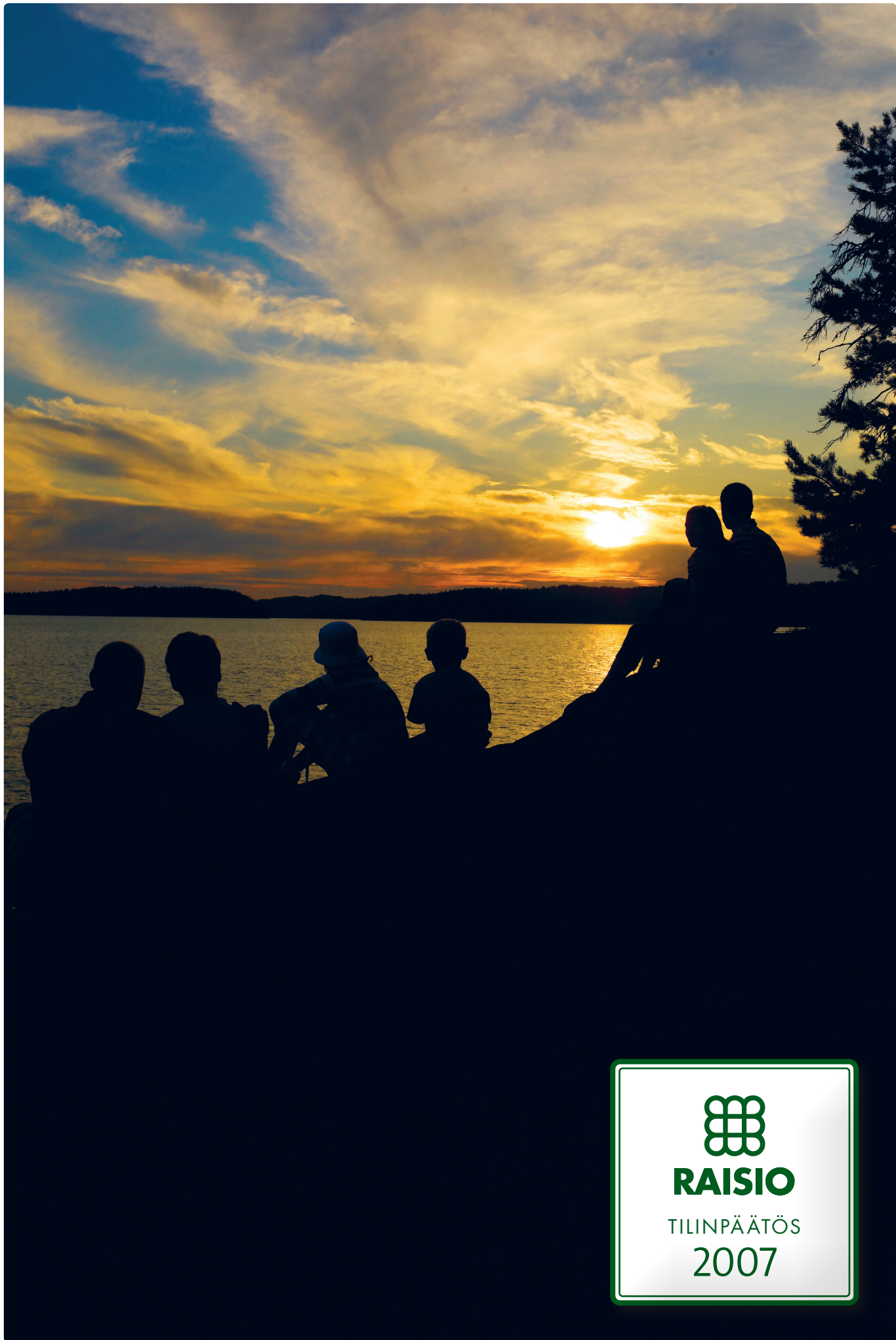

Pohjois-Amerikka

www.raisio.com

RAISIO

TILINPÄÄTÖS

2007

SISÄLLYS

Hallituksen toimintakertomus	2
Konsernin tuloslaskelma	10
Konsernin tase	11
Oman pääoman muutokset 31.12.2007 päättyneellä tilikaudella	12
Konsernin rahavirtalaskelma	13
Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	14
Konsernin tuloslaskelman liitetiedot	22
Konsernin taseen liitetiedot	26
Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	41
Osakekohtaiset tunnusluvut	42
Tunnuslukujen laskentakaavat	43
Osakkeet ja omistajat	44
Emoyhtiön tuloslaskelma	48
Emoyhtiön tase	49
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	50
Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	51
Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot	52
Emoyhtiön taseen liitetiedot	54
Emoyhtiön muut liitetiedot	59
Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä	60
Tilintarkastuskertomus	60
Hallintoneuvoston lausunto	60

HALLITUKSEN TOIMINTA- KERTOMUS

Vuonna 2007 Raision tärkein tavoite oli kannattavuuden parantaminen. Raision toimenpiteet liike-toimintojen tehostamiseksi ja sopeuttamiseksi markkinatilanteeseen kannattavuuden parantamiseksi olivat tehokkaita siitä huolimatta, että viljaraaka-aineiden hinnat lähes kaksinkertaistuivat vuoden toisen puoliskon aikana.

Raisio vähensi tuloksen riippuvuutta viljojen hintaheilahteluis- ta lisäämällä ennustettavuutta ostohintoihin ja joustavuutta myyntihintoihin ottamalla käyttöön uudet hinnoittelumallit. Konsernirakennetta yksinkertaistettiin ja virtaviivaistettiin. Elintarvikeyksikön brändistrategia uudistettiin. Jatkossa Raision brändit näkyvät kuluttajille aamiais- ja välipalamaailman, leivänpäällismaailman ja leivontamaailman kautta.

Raision visio on olla ekologisen, kasvipohjaisen ravinnon edelläkävijä ja erityisosaaja johtavilla tuotemerkeillä. Yrityksen tuotevalikoimaan kuuluvat elintarvikkeet ja niiden terveysvaikutteiset ainesosat sekä rehut ja maltaat. Pellon- tuotteisiin perustuva raaka-ainepohja takaa Raisiolle hyvät mahdollisuudet kehittyä yrityksenä, jonka toiminta on ekologisesti kestävällä pohjalla.

Raisio-konsernin painopistealueet vuonna 2008 ovat kannattavuuden yhä jatkuva parantaminen, kansainvälistyminen ja kasvu.

JATKUVIEN TOIMINTOJEN LIIKEVAIHTO

Vuonna 2007 Raision liikevaihto kasvoi 4,8 prosentilla ja oli 421,9 miljoonaa euroa (402,6 milj. euroa). Elintarvikeyksikön liikevaihto oli 197,1 miljoonaa euroa (196,5 milj. euroa), Rehun & Maltaan 206,7 miljoonaa euroa (179,0 milj. euroa) ja Ainesosien 44,9 miljoonaa euroa (49,7 milj. euroa).

Merkittävimmin kasvoivat rehu- ja mallasliike-toimintojen liikevaihdot. Liikevaihto kasvoi myös Suomen margariini- ja soija-kauraliike-toiminnoissa sekä Venäjän toiminnoissa, missä hiutalemyynnin vahva kasvu jatkui.

Suomen ulkopuolisen liikevaihdon osuus oli 37,5 prosenttia (39,4 %) eli 158,0 miljoonaa euroa (158,7 milj. euroa).

JATKUVIEN TOIMINTOJEN TULOS ILMAN KERTAERIÄ

Konsernin liiketulos vuonna 2007 oli 9,9 miljoonaa euroa (-2,4 milj. euroa) ja kertaerien kanssa 10,6 miljoonaa euroa (-28,1 milj. euroa). Elintarvikkeen liiketulos oli -5,8 miljoonaa euroa (-10,5 milj. euroa), Rehun & Maltaan 8,2 miljoonaa euroa (5,6 milj. euroa), Ainesosien 9,5 miljoonaa euroa (7,8 milj. euroa) ja muiden toimintojen -2,1 miljoonaa euroa (-5,3 milj. euroa). Liike-toiminnan poistot, jotka tuloslaskelmassa on jaettu toiminnoille, olivat 18,3 miljoonaa euroa (21,5 milj. euroa).

Konsernin nettoraahoituskulut olivat -0,7 miljoonaa euroa (1,8 milj. euroa). Raisio muutti tilinpäätöksen laadintaperiaatteitaan raaka-ainefutuuriin kirjausten osalta, koska IAS 39-standardin mukaiset suojauslaskennan vaatimukset eivät täyty ja koska johdannais-sopimusten käyvän arvon voimakkaat heilahtelut vaikuttavat liiketulokseen eriaikaisesti raaka-ainekäytön kanssa. Soija- ja rypsi-futuuriin käyvän arvon muutokset kirjataan nyt rahoitustuottoihin ja -kuluihin, kun ne aikaisemmin kirjattiin liike-toiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Raision tulos ennen veroja oli 8,8 miljoonaa euroa (-1,0 milj. euroa). Tilikauden tulos verojen jälkeen oli 8,3 miljoonaa euroa (-2,0 milj. euroa). Tilikauden verot olivat -0,6 miljoonaa euroa (-1,0 milj. euroa). Osakekohtainen tulos oli 0,05 euroa (-0,02 euroa). Sijoitetun pääoman tuotto oli 3,6 prosenttia (-9,1 %).

KERTALUONTEISET ERÄT

Raision tase-eriä on päivitettyjen liike-toimintasuunnitelmien ja niihin perustuvien ennusteiden pohjalta testattu IFRS-las- kentakäytännön mukaisesti. Nokian yksikön kannattamatto- masta jauhomyyntistä luopuminen johti myllyliike-toiminnan liikearvon arvonalennukseen -1,3 miljoonalla eurolla ja käyt- töomaisuuden arvonalennukseen -2,1 miljoonalla eurolla.

KERTALUONTEISET ERÄT (MILJOONAA EUROA)		
JATKUVAT TOIMINNOT:	2007	2006
ELINTARVIKE	-5,3	-27,4
LIIEKEARVON ARVONALENNUS	-1,3	-
MUUT ARVONALENNUKSET	-4,0	-
REHU & MALLAS	6,0	1,7
MALTAAN KÄYTTÖOMAISUUDEN ARVONALENNUKSEN PALAUTUS	6,0	-
AINESOSAT	-	-
MUUT TOIMINNOT	-	-
VAIKUTUS JATKUVIEN TOIMINTOJEN LIIKETULOKSEEN	0,7	-25,7
OSAKKUUSYHTIÖTULOS	-	-2,2
RAHOITUSERÄT	-	-4,3
KERTALUONTEISTEN ERIEN VAIKUTUS JATKUVIEN TOIMINTOJEN TULOKSEEN ENNEN VEROJA	0,7	-32,2

Lisäksi myllyliiketoimintaan kuuluvasta hiutalemyllystä kirjattiin -1,5 miljoonan euron arvonalennus. Mallasliiketoiminnan käyttöomaisuuden arvonalennusta palautettiin markkina-tilanteen paranemisesta ja hinnoittelurakenteen muutoksesta johtuen yhteensä 6,0 miljoonalla eurolla.

Elintarvikeyksikön arvonalennukset olivat yhteensä -5,3 miljoonaa euroa ja Rehu & Mallas -yksikössä maltaan käyttöomaisuuden arvonalennuksen palautus 6,0 miljoonaa euroa. Kertaluonteisten erien vaikutus jatkuvien toimintojen liiketulokseen oli 0,7 miljoonaa euroa (-25,7 milj. euroa).

INVESTOINNIT

Konsernin bruttoinvestoinnit vuonna 2007 olivat 31,4 miljoonaa euroa (27,6 milj. euroa) eli 7,5 prosenttia (6,9 %) liikevaihdosta. Elintarvikkeen bruttoinvestoinnit olivat 7,2 miljoonaa euroa (15,3 milj. euroa), Rehun & Maltaan 16,7 miljoonaa euroa (4,9 milj. euroa), Ainesosien 7,5 miljoonaa euroa (4,3 milj. euroa) ja muiden toimintojen 1,6 miljoonaa euroa (3,2 milj. euroa).

Merkittävimmät investoinnit kohdistuivat Ylivieskaan kesällä 2008 valmistuvaan rehutehdashankkeeseen ja Raisiossa sijaitsevan kasvistanoliesteritehtaan toiseen laajennusosaan, joka valmistui syksyllä 2007.

TASE JA RAHOITUSASEMA

Raision taseen loppusumma oli 360,3 miljoonaa euroa (387,4 milj. euroa) ja oma pääoma 278,8 miljoonaa euroa (290,4 milj. euroa). Oma pääoma/osake oli joulukuun lopussa 1,70 euroa (1,73 euroa).

Konsernin korolliset velat olivat tilikauden päättyessä 8,7 miljoonaa euroa (23,2 milj. euroa). Korollinen nettovelka oli -34,9 miljoonaa euroa (-55,6 milj. euroa). Omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 77,9 prosenttia (75,0 %) ja velkaantumisaste -12,5 prosenttia (-19,1 %). Liiketoiminnan rahavirta ennen investointeja oli 15,6 miljoonaa euroa (15,1 milj. euroa) huolimatta korkeiden raaka-ainehintojen aiheuttamasta lähes 10 miljoonan euron lisäyksestä vaihto-omaisuuden arvossa.

Raisio Oyj maksoi osinkona 4,8 miljoonaa euroa ja käytti omien osakkeiden hankintaan 6,5 miljoonaa euroa.

Käyttöpääoma vuoden lopussa oli 100,5 miljoonaa euroa (96,7 milj. euroa 31.12.2006).

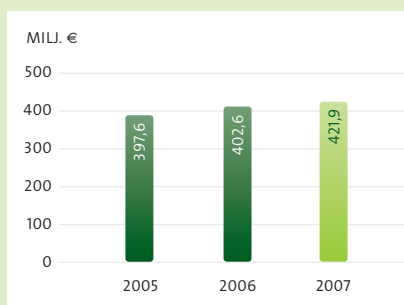
LIIKETOIMINTA-ALUEET

Elintarvike

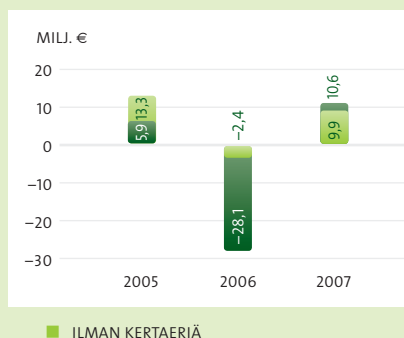
Raision Elintarvikeyksikön liikevaihto oli 197,1 miljoonaa euroa (196,5 milj. euroa). Liikevaihto pysyi vertailuvuoden tasolla huolimatta tuotenimikkeiden karsimisesta noin 30 prosentilla. Liikevaihto kasvoi Suomen margariini- ja soijakauraliiketoiminnoissa sekä Venäjän toiminnoissa, missä hiutalemyynnin vahva kasvu jatkui.

Vuonna 2007 Elintarvikeyksikön tuloksen riippuvuutta viljojen hintaheilahteluista pienennettiin samalla kun asiakkaiden kanssa neuvoteltiin uusi, joustava hinnoittelumalli.

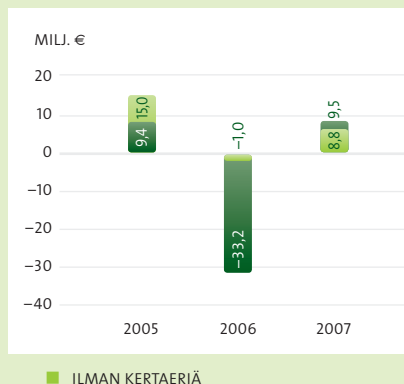
Liikevaihto*

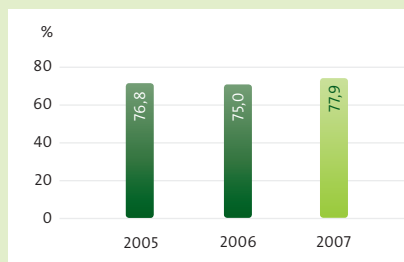
Liiketulos*

Tulos ennen veroja*

Omavaraisuusaste

* JATKUVAT TOIMINNOT

Velkaantumisaste

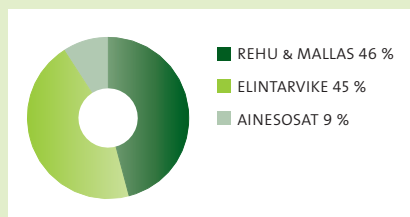

Rahavirta

■ LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA
■ RAHAVIRTA INVESTOINTIEN JÄLKEEN

Liikevaihto yksiköittäin*

* JATKUVAT TOIMINNOT

Lisäksi toimintoja keskitettiin ja virtaviivaistettiin. Nokialla luovuttiin tappiollisesta kotimaan leipomojauhomyynnistä ja tuotannon ylikapasiteettia leikattiin sulkemalla kaksi myllyä. Perunaluoketoiminta myytiin ja puolalaisen meijerin, Oboryn omistusosuudesta luovuttiin.

Raisio uudisti brändistrategiansa. Strategian keskeisin osa oli brändisalkun keskittäminen Suomessa kolmeen pääbrändiin eli Elovanaan, Keijuun ja Sunnuntaihin. Brändisalkun uudistuksella Raisio parantaa kustannustehokkuutta, lisää tuotteiden näkyvyyttä, tunnettuutta ja saatavuutta. Kuluttajille Raision brändit näkyvät aamiais- ja välipalamaailman, leivänpäällismaailman ja leivontamaailman kautta. Raisio vahvisti markkina-asemaansa Suomen vähittäiskauppatuotteiden markkinoilla, kuten myös Puolan keltaisten rasvojen markkinoilla ja Venäjän hiutalemarkkinoilla.

Suomessa toimitusketjun ohjauksessa kiinnitettiin huomiota tuotteiden saatavuuden parantamiseen ja hävikin pienentämiseen. Tuotannon, raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien hankintaan perustuvaa myynnin ennustetarkkuutta pystyttiin parantamaan olennaisesti.

Elintarvikkeen liiketulos oli -5,8 miljoonaa euroa (-10,5 milj. euroa). Elintarvikkeen raportoitu liiketulos oli -11,1 miljoonaa euroa (-37,9 milj. euroa), johon liittyvät arvonalennukset olivat yhteensä -5,3 miljoonaa euroa. Nokian yksikön kannattamattomasta jauhomyynnistä luopuminen johti myllyliiketoiminnan liikearvon arvonalennukseen -1,3 miljoonalla eurolla ja käyttöomaisuuden arvonalennukseen -2,1 miljoonalla eurolla. Lisäksi myllyliiketoimintaan kuuluvasta hiutalemyllystä kirjattiin -1,5 miljoonan euron arvonalennus.

Vuonna 2007 viljaraaka-aineiden nopea ja raju hinnannousu hidasti Elintarvikeyksikön kannattavuuden parantamista kaikilla markkina-alueilla. Viime syksynä uudistetut hinnoittelumallit lisäävät myyntihintojen joustavuutta vuoden 2008 alusta.

Raision Elintarvikeyksikön tavoitteita vuonna 2008 ovat kannattavuuden parantaminen, markkina-aseman vahvistaminen Suomessa ja Itämeren alueella, keskittyminen pääbrändeihin sekä kuluttajien tarpeiden mukaisten, innovatiivisten uutuustuotteiden tuominen markkinoille.

ELINTARVIKEYSIKÖN KESKEISET TUNNUSLUVUT						
	10-12/2007	7-9/2007	4-6/2007	1-3/2007	2007	2006
LIKEVAIHTO, MILJ. €	50,3	48,6	48,5	49,8	197,1	196,5
MARGARIINIT JA SOIJA-KAURATUOTTEET	29,6	27,6	28,0	28,9	114,1	118,6
MYLLYTUOTTEET	20,6	21,0	20,5	21,0	83,0	78,1
MUUT	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0
SISÄINEN MYYNTI	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,2	-0,1
LIIKETULOS, MILJ. €	-2,7	-5,7	-1,7	-0,9	-11,1	-37,9
KERTAERÄT, MILJ. €	-1,6	-3,6	0,0	0,0	-5,3	-27,4
LIIKETULOS ILMAN KERTAERIÄ, MILJ. €	-1,1	-2,1	-1,7	-0,9	-5,8	-10,5
% LIKEVAIHDOSTA	-2,2	-4,2	-3,6	-1,8	-2,9	-5,3
INVESTOINNIT, MILJ. €	1,4	1,5	1,0	3,3	7,2	15,3
NETTOVARALLISUUS, MILJ. €	85,8	88,4	97,8	94,1	85,8	85,5

Rehu & Mallas

Rehu & Mallas -yksikön liikevaihto kasvoi vertailukaudesta 15,5 prosentilla ja oli 206,7 miljoonaa euroa (179,0 milj. euroa). Liikevaihtoa vertailukaudesta kasvatti rehujen ja maltaiden myyntihintojen korotukset, jotka perustuivat viljaraaka-aineen hinnannousuun. Rehuseosten ja maltaiden kokonaisvolyymit pysyivät vertailuvuoden tasolla. Liiketoimintaympäristön rakenteelliset muutokset heijastuivat markkinoihin ja kiristivät kilpailua rehumarkkinoilla entisestään.

Maltaiden hinnoittelurakennetta muutettiin siten, että hinnoittelu perustuu jalostusarvoon ja raaka-ainekustannusten muutokset huomioidaan. Maltaissa laajennettiin palvelukonseptiä ja tuotevalikoimaa tuomalla markkinoille vehnämallas.

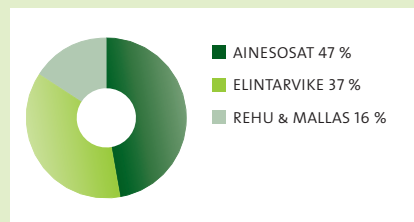
Liiketulos oli 8,2 miljoonaa euroa (5,6 milj. euroa). Raportoitu liiketulos oli 14,2 miljoonaa euroa (7,4 milj. euroa), johon sisältyy maltaan 6,0 miljoonan euron käyttöomaisuuden arvonalennuksen palautus.

Jakelutieratkaisujen uudelleen arvioinnin myötä Raisio aloitti rehujen suoralaskutukset tiloille. Maatila- ja kalanrehujen vienti Luoteis-Venäjälle laski hieman vertailuvuodesta arvossa mitattuna. Erikoisrehuja valmistava Monäs Feed myytiin vuoden lopussa paikalliselle toimijalle. Yhtiön tulos käsitellään lopetettuna toimintona ja vertailutiedot on muutettu vastaavasti.

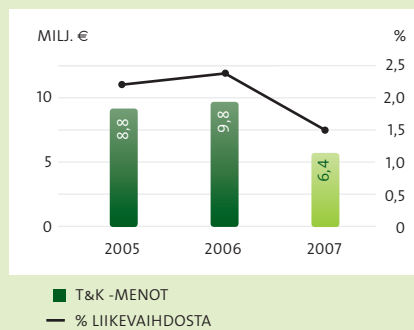
Viljamarckkinan murros oli maailmanlaajuinen ja nopea. Viljojen hintojen uskotaan pysyvän jatkossa uudella korkeammalla tasolla, mutta heilahtelevan voimakkaasti. Raisio on Suomen suurin pellontuotteiden jalostaja. Vuonna 2007 yritys käytti yli 500 miljoonaa kiloa viljaa, josta kotimaassa tuotetun osuus oli yli 90 prosenttia. Raision käyttämästä viljasta yli kolmannes hankitaan omilta sopimusviljelijöiltä. Tavoitteena on suoran sopimusviljelyn merkittävä lisääminen vuonna 2008. Suoralla sopimusviljelyllä varmistetaan entistä paremmin käytettävien viljaraaka-aineiden oikea-aikainen saatavuus, laatu ja kilpailukykyinen hinta.

Raision rehuteollisuuden tavoitteita vuonna 2008 ovat markkina-aseman säilyttäminen ankarassa markkinatilanteessa, Ylivieskaan kesällä 2008 valmistuvan rehutehtaan hyödyntäminen markkina-alueellaan sekä markkina-aseman vahvistaminen Luoteis-Venäjällä. Mallasliiketoiminnan tavoitteita ovat reagointinopeuden säilyttäminen muuttuvilla markkinoilla sekä suomalaisen mallasohrapohjan varmistaminen.

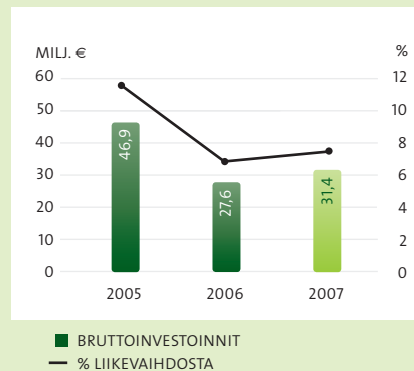
Tutkimus- ja kehitysmenot yksiköittäin*

Tutkimus ja kehitysmenot*

Investoinnit*

* JATKUVAT TOIMINNOT

REHU & MALLAS -YKSIKÖN KESKEISET TUNNUSLUVUT						
	10-12/2007	7-9/2007	4-6/2007	1-3/2007	2007	2006
LIKEVAIHTO, MILJ. €	54,0	59,3	53,0	40,4	206,7	179,0
REHUT	48,9	48,6	43,3	34,6	175,5	157,7
MALTAAT	5,0	10,7	8,7	5,7	30,1	20,0
MUUT	0,3	0,2	1,0	0,2	1,7	1,7
SISÄINEN MYYNTI	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	-0,6	-0,4
LIIKETULOS, MILJ. €	1,2	9,6	2,9	0,5	14,2	7,4
KERTAERÄT, MILJ. €	0,5	5,5	0,0	0,0	6,0	1,7
LIIKETULOS ILMAN KERTAERIÄ, MILJ. €	0,7	4,1	2,9	0,5	8,2	5,6
% LIIKEVAIHDESTA	1,4	6,9	5,5	1,1	4,0	3,2
INVESTOINNIT, MILJ. €	6,4	5,7	2,7	1,9	16,7	4,9
NETTOVARALLISUUS, MILJ. €	86,0	77,8	76,5	76,0	86,0	61,2

Ainesosat

Ainesosat-yksikön liikevaihto oli 44,9 miljoonaa euroa (49,7 milj. euroa). Liikevaihtoa vertailuvuodesta pienensi volyymin lasku Ranskan ja Saksan markkinoilla sekä toimistusten kausiheilahtelut. Myynti Turkissa kehittyi odotettua hitaammin, koska terveysväittämien käyttö markkinoinnissa oli kielletty. Joulukuussa 2007 terveysväittämien käyttökielto peruttiin ja Raision paikallinen partneri on aloittanut toimet markkina-asemansa vahvistamiseksi.

Vuonna 2007 Raisiolle palautui lisää kasvistanoliesteri- ja Benecol-brändioikeuksia sen pitkäaikaiselta partnerilta McNeilliltä. Tämä mahdollistaa liiketoiminnan kehittämisen uusista lähtökohdista. Raisio ja Unilever sopivat osittaisesta ristiuulensoinnista, jolla myönnettiin ei-yksinomaiset oikeudet yritysten välillä määritettyihin, maailmanlaajuisiin kasvisteroli- ja stanolipatentteihin. Sopimuksella lopetettiin yritysten väliset patenttiväittekäsittelyt.

Liiketulos parani 21,8 prosentilla liiketoiminnan saneerauksen ansiosta ja oli 9,5 miljoonaa euroa (7,8 milj. euroa).

Raisio jatkoi valmisteluja Aasian markkinoiden avaamiseksi viranomaisten ja paikallisten partnereiden kanssa. Alkuvuonna Raision partneri aloitti Benecolia sisältävän ravintolisäajauheen koemarkkinoinnin Intiassa.

Raision tavoitteena on olla aktiivinen toimija Euroopan, Aasian sekä Pohjois- ja Etelä-Amerikan kolesterolia alentavien terveysvaikutteisten tuotteiden kasvavilla markkinoilla innovatiivisilla tuotesovelluksilla. Tavoitteena on liiketoiminnan kääntäminen kasvuun.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Konsernin tutkimus- ja tuotekehityskulut vuonna 2007 olivat 6,4 miljoonaa euroa (9,8 milj. euroa) eli 1,5 prosenttia (2,4 %) liikevaihdosta. Tutkimus- ja kehityskulujen pienemiseen vaikuttivat Viikin yksikön lopettaminen, toimintojen keskittäminen Raisioon sekä tutkimuksen ja kehityksen hajauttaminen osaksi liiketoimintoja, mikä palvelee aiempaa paremmin näiden tarpeita ja toi kustannussäästöjä.

Vuonna 2007 elintarvikkeiden tutkimuksessa ja kehityksessä painopiste siirrettiin kuluttajien tarpeista lähtevään tuotekehitykseen. Lisäarvotuotteiden osuus Suomen liikevaihdosta oli vuonna 2007 noin 30 prosenttia. Ainesosissa keskityttiin uusien, terveellisten ainesosien ja tuotesovellusten kehittämiseen. Rehujen tuotekehityksessä keskityttiin sellaisten

rehuseosten ja ruokintaratkaisujen kehittämiseen, jotka lisäävät eläinten hyvinvointia sekä kotieläintuotannon tehokkuutta ja kannattavuutta.

Elintarvikeyksikön tutkimus- ja tuotekehityskulut olivat 2,4 miljoonaa euroa (5,3 milj. euroa), Rehun & Maltaan 1,0 miljoonaa euroa (1,5 milj. euroa) ja Ainesosien 3,0 miljoonaa euroa (2,9 milj. euroa).

YRITYSVASTUU

Raisio on sitoutunut kantamaan vastuun omasta toimintaympäristöstään. Tavoitteena on, että toiminta on tulevaisuudessakin ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti vakaalla pohjalla. Raision yritysraportointi sisältyy vuosikertomukseen.

Raisiolla ei ole merkittäviä tilinpäätökseen kirjattuja taloudellisia ympäristöriskejä.

HALLINTO, JOHTO JA HENKILÖSTÖ

Raision hallituksen jäsenmäärä vuonna 2007 oli viisi. Hallitukseen kuuluvat Simo Palokangas (puheenjohtaja), Anssi Aapola, Erkki Haavisto, Satu Lähteenmäki ja Michael Ramm-Schmidt (varapuheenjohtaja). Hallituksen jäsenet ovat yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia.

Raision hallintoneuvoston puheenjohtajana toimii Juha Saura ja varapuheenjohtajana Holger Falck.

Konsernin johtoryhmän jäsenistä Elintarvikeyksikön johtaja Denis Mattsson lopetti työnsä Raision palveluksessa syyskuussa 2007 ja lakiasiaintohtaja Mikko Korttila elokuussa 2007.

Raisio-konsernin johtoryhmän jäsenenä ja lakiasiaintohtajana aloitti syyskuussa Kirsi Swanljung, liiketoimintojen kehitysjohtajana ja Ainesosat-yksikön johtajana Vincent Poujardieu sekä tuotantojohtajana Vesa Kurula.

Raisio-konsernin jatkuvissa toiminnoissa työskenteli 31.12.2007 yhteensä 1 072 henkilöä (1 200 henkilöä vuonna 2006 ja 1 250 henkilöä vuonna 2005). Vuoden 2007 lopussa ulkomailla työskenteli 31,9 prosenttia (32,8 %) henkilökunnasta. Henkilöstömäärää vähensivät toiminnan tehostamisohjelmat Elintarvike- ja Ainesosat-yksiköissä sekä palvelufunktioissa. Vuoden lopussa Elintarvikeyksikön palveluksessa oli 686 henkilöä, Rehu & Mallas -yksikössä 266 henkilöä, Ainesosat-yksikössä 69 henkilöä ja konsernipalveluissa 51 henkilöä.

AINESOSAT-YKSIKÖN KESKEISET TUNNUSLUVUT

	10-12/2007	7-9/2007	4-6/2007	1-3/2007	2007	2006
LIKEVAIHTO, MILJ. €	11,6	10,2	10,7	12,5	44,9	49,7
LIIKETULOS, MILJ. €	2,4	2,1	2,6	2,5	9,5	7,8
KERTAERÄT, MILJ. €	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LIIKETULOS ILMAN KERTAERIÄ, MILJ. €	2,4	2,1	2,6	2,5	9,5	7,8
% LIKEVAIHDOSTA	20,5	20,7	24,1	19,7	21,2	15,6
INVESTOINNIT, MILJ. €	1,8	1,6	1,8	2,4	7,5	4,3
NETTOVARALLISUUS, MILJ. €	46,0	43,8	45,5	45,5	46,0	44,5

Vuoden 2007 palkat ja palkkiot olivat yhteensä 43,8 miljoonaa euroa (48,2 milj. euroa vuonna 2006 ja 46,5 milj. euroa vuonna 2005).

Tarkemmin henkilöstöön liittyvät asiat raportoidaan vuosikertomuksessa kohdassa sosiaalinen vastuu.

MUUTOKSET ORGANISAATIOSSA JA KONSERNIN RAKENTEESTA

Raisio-konsernin kaupalliset ja tuotannolliset toiminnot eriytettiin organisatorisesti toisistaan lokakuun 2007 alussa. Tuotantotoiminnoista muodostettiin palvelutoiminto muiden liiketoimintaa palvelevien ja tukevien toimintojen rinnalle.

Konsernin juridinen rakenne uudistettiin vaiheittain vastamaan uutta organisaatiota. Raisio Oyj siirsi harjoittamansa hallintopalvelutoiminnan perustamalleen Raision Konsernipalvelut Oy:lle lokakuun alussa. Kertomusvuoden lopussa Ravintoraisio Oy, Raisio Benecol Oy ja Rehuraisio Oy jakautuivat ja purkautuivat siten, että Ravintoraisio Oy:n ja Raisio Benecol Oy:n kaupalliset toiminnot siirtyivät jakautumisen voimaan tullessa syntyneelle uudelle Ravintoraisio Oy:lle ja Rehuraisio Oy:n kaupallinen toiminta vastaavasti uudelle Rehuraisio Oy:lle. Jakautuneiden yhtiöiden kiinteistöt ja tuotantolaitokset puolestaan siirtyivät Raisionkaaren Teollisuuspuisto Oy:lle.

Edelleen, joulukuussa Raisio Oyj luovutti harjoittamansa kiinteistöpalveluliiketoiminnan ja siihen kuuluvat varat ja velat liiketoimintasiirrolla Raisionkaaren Teollisuuspuisto Oy:lle. Raisio Staest Oy sulautui joulukuun lopussa Raisio Benecol Oy:hyn, ja näiden molempien yhtiöiden liiketoiminta siirtyi tämän fuusion jälkeisessä Raisio Benecol Oy:n jakautumisessa osaksi uutta Ravintoraisio Oy:tä.

Camelina Oy sulautui Ravintoraisio Oy:hyn syyskuun lopussa. USA:n tytäryhtiöiden määrä supistui yhteen syyskuun lopussa kun Sterol Trading US Inc. sulautui Raisio Staest US Inc:iin.

Osana Raision strategisia linjauksia diagnostiikkaliiketoiminta myytiin ja liiketoiminta siirtyi BioControl Systems Inc:lle syyskuun 2007 alussa.

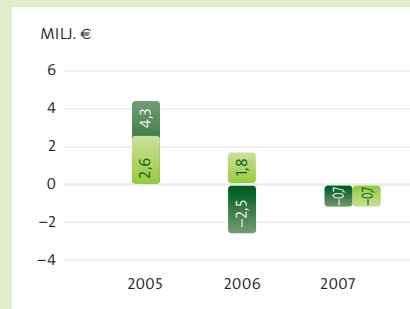
OSAKKEET JA OMISTAJAT

Raisio Oyj:n vaihto-osakkeita vaihdettiin OMX:n Pohjoismaisessa Pörssissä Helsingissä tammi-joulukuussa 51,3 miljoonaa kappaletta (64,3 milj. kpl) eli noin 39 prosenttia V-osakkeiden kokonaismäärästä. Vaihdon arvo oli 100,0 miljoonaa euroa (121,1 milj. euroa). V-osakkeen ylin hinta oli 2,33 euroa, alin 1,39 euroa ja keskimurssi 1,95 euroa. Vuoden lopussa V-osakkeen hinta oli 1,50 euroa.

Kantaosakkeita vaihdettiin tammi-joulukuussa 1,3 miljoonaa kappaletta (1,5 milj. kpl). Vaihdon arvo oli 2,6 miljoonaa euroa (2,8 milj. euroa). K-osakkeen ylin hinta oli 2,25 euroa, alin 1,50 euroa ja keskimurssi 1,96 euroa. Vuoden lopussa K-osakkeen hinta oli 1,52 euroa.

Yhtiöllä oli 31.12.2007 yhteensä 37 873 rekisteröityä osakasta (40 822 osakasta). Ulkomaalaisten omistuksessa koko osakekannasta oli 15,4 prosenttia (15,5%). Arvo-osuusjärjestelmään on siirtämättä noin 0,5 prosenttia osakkeista.

Nettorahoituskulut/-tuotot*

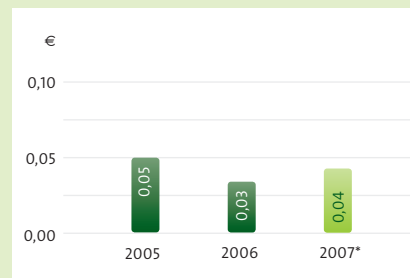

■ ILMAN KERTAERIÄ

Korollinen nettovelka

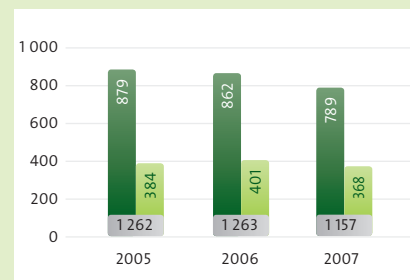

Osinko/osake

* HALLITUKSEN OSINKOESITYS

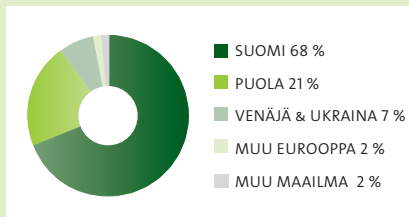
Henkilöstö keskimäärin*

■ SUOMI
■ ULKOMAAT
■ YHTEENSÄ

* JATKUVAT TOIMINNOT

Henkilöstö maantieteellisten alueiden mukaan*

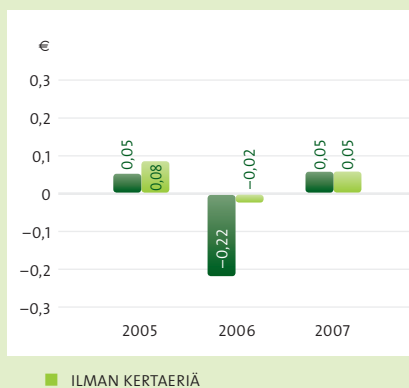
Oma pääoma/osake

Sijoitetun pääoman tuotto

Tulos osaketta kohti*

* JATKUVAT TOIMINNOT

Raisio Oyj:n osakkeiden markkina-arvo oli kertomusvuoden lopussa 248,4 miljoonaa euroa (295,9 milj. euroa) ja ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita 235,8 miljoonaa euroa (287,1 milj. euroa).

Yhtiöllä ei ollut kertomusvuonna osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä.

Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6b §:n mukainen selostus seikoista, jotka ovat omiaan olennaisesti vaikuttamaan julkiseen ostotarjoukseen yhtiön arvopapereista, sisältyy tilinpäätöksen liitetietoihin.

OMIEN OSAKKEIDEN HANKINTA

Raisio Oyj:n hallussa oli katsauskauden päättyessä 8 230 500 vaihto-osaketta ja 158 300 kantaosaketta, jotka on hankittu vuosina 2005–2007 yhtiökokoukselta saatujen hankimisvaltuuksien nojalla. Vaihto-osakkeiden määrä on 6,3 prosenttia kaikista vaihto-osakkeista ja niiden tuottamasta äänimäärästä ja kantaosakkeiden vastaavasti 0,46 prosenttia. Yhteensä yhtiön hallussa olevat omat osakkeet edustavat 5,1 prosenttia koko osakekannasta ja 1,4 prosenttia sen tuottamasta äänimäärästä. Yhtiöllä ei ole eikä tilikauden aikana ole ollut pantiksi otettuja omia osakkeita. Koska kaikki omat osakkeet on hankittu julkisessa kaupankäynnissä, yhtiön tiedossa ei ole, paljonko niistä mahdollisesti on hankittu yhtiön lähipiiriin kuuluvilta.

Yhtiön hallussa olevista omista osakkeista 3 300 000 vaihtoja ja 117 100 kantaosaketta on hankittu yhtiökokoukselta 2007 saadun valtuutuksen nojalla kuluvan vuoden aikana huhtikuusta alkaen. Vaihto-osakkeiden hankinta päättyi lokakuussa, kun niitä oli ostettu valtuuden sallima enimmäismäärä. Kertomusvuonna hankittujen vaihto-osakkeiden määrä on 2,53 prosenttia kaikista vaihto-osakkeista ja niiden tuottamasta äänimäärästä ja kantaosakkeiden vastaavasti 0,34 prosenttia. Kaikkien tilikauden aikana hankittujen osakkeiden määrä on 2,1 prosenttia osakekannasta ja 0,7 prosenttia sen tuottamasta äänimäärästä.

Hallituksella on vuoden 2007 varsinaisen yhtiökokouksen myöntämä valtuus luovuttaa kaikki yhtiön hallussa olevat omat osakkeet ja osakeyhtiölain nojalla hallituksella on myös oikeus mitätöidä ne. Yhtiön hallussa olevia omia osakkeita ei ole tilikauden aikana luovutettu eikä mitätöity.

Tytäryhtiöiden hallussa ei ole eikä ole ollut emoyhtiön osakkeita eikä tytäryhtiöillä ole eikä ole ollut niitä panttina. Raisio Oyj:n Tutkimussäätiö s.r. omistaa 150 510 kappaletta kantaosakkeita, mikä on 0,44 prosenttia kantaosakkeista ja niiden tuottamista äänistä ja vastaavasti 0,09 prosenttia koko osakekannasta ja 0,37 prosenttia sen tuottamasta äänimäärästä. Yhtiölle tai sen tytäryhteisölle kuuluvalla osakkeella ei voi osallistua yhtiökokoukseen.

HALLITUKSEN ESITYS VOITTOVAROJEN KÄYTÖSTÄ

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2007 oli 206 361 806,40 euroa. Hallitus esittää 27.3.2008 kokoukselle yhtiökokoukselle 0,04 euron osingon maksamista osakkeelta.

Osingon irtoamispäivä on 28.3.2008 ja osingonmaksun täsmäytyspäivä 1.4.2008. Osingon maksupäivä on 8.4.2008.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Raision partneri British Biologicals aloitti tammikuussa Benecolin koemarkkinoinnin Intiassa. Benecol-ainesosaa sisältävän ravintolisäjauheen rajoitettu koemarkkinointi ja esittely lääkäreille on käynnissä muutamassa suurkaupungissa.

Raisio Oyj ja ruotsalainen Lantmännen allekirjoittivat sopimuksen yhteisyritystensä omistusjärjestelyistä. Sopimuksen mukaan Lantmännen luovutti Raisiolle omistamansa 25 prosentin osuuden Melia Oy:stä. Vastaavasti Raisio luovutti Lantmännenille 50 prosentin omistuksensa yhteisyritys GoGreen AB:stä ja 27 prosentin osuuden Latviassa sijaitsevasta AS Rīgas Dzirnāvnīks –mylly-yhtiöstä. Melian siirtyminen Raision kokonaan omistamaksi yhtiöksi antaa paremmat mahdollisuudet kehittää Elovena-brändiä itsenäisesti.

LÄHIAJAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Raaka-ainehintojen volatiliiteetin hallinta on merkittävin Raision kannattavuuteen vuonna 2008 vaikuttava tekijä. Energian kallistumisella on kaksitahoinen vaikutus, sillä se nostaa tuotantokustannuksia, mutta toisaalta avaa mahdollisuuksia bioenergian kaupalliseen hyödyntämiseen.

Raisio pyrkii lisäämään suoraa sopimusviljelyä, sillä tulevaisuuden menestyksen turvaamiseksi on yhä tärkeämpää varmistaa entistä paremmin käytettävien raaka-aineiden oikea-aikainen saatavuus, laatu ja kilpailukykyinen hinta. Viljajamarkkinoiden poikkeuksellinen tilanne ei antanut parasta mahdollista kuvaa Raision vuonna 2007 käyttöön ottaman kiinteähintajärjestelmän toimivuudesta. Raisio kehittää aktiivisesti uusia hinnoittelumalleja, joissa huomioidaan sekä myyjän että ostajan intressit.

Venäjällä kaupan kehittyminen ja länsimaalaistuminen näkyy kaupan aikaisempaa voimakkaampana ketjuuntumisena, mikä lisää kustannuksia listausmaksuissa sekä laajenemisessa Pietarin ja Moskovan ulkopuolelle. Myös vaatimukset suoran toimituslogistiikan lisäämisestä saattavat nostaa voimakkaasti liiketoiminnan kustannuksia Venäjällä.

Steroleihin liittyvä kielteinen julkisuus Keski-Euroopassa saatetaan kytkeä myös stanoleihin, vaikka kliiniset tutkimukset osoittavat sterolien ja Raision Benecol-ainesosaan käyttämien stanolien erot toimivuuden ja turvallisuuden kannalta. Ainesosat-yksikön lähiajan epävarmuustekijät liittyvät tulevaisuuden kasvun turvaamiseen. Valmistelut uusille markkina-alueille pääsemiseksi ovat käynnissä, mutta eri maissa lupaprosessin läpimenoaika on vaikea arvioida. Euroopassa kolesterolia alentavien terveysvaikutteisten tuotteiden markkinoiden kasvun turvaaminen edellyttää uusien tuotesovellusten tuomista markkinoille sekä partneriyhteistyön tiivistämistä.

Rehuliiketoiminta on kehittymässä epäterveempään suuntaan, koska Suomen markkinoille rakennetaan paikallista ylikapasiteettia. Lisäksi on olemassa riski, että rehusta pyritään tekemään maatalouskaupan sisäänvetotuote, jolloin hinnoittelua irrotetaan kustannuspohjasta.

Panimoalan maailmanlaajuinen keskittyminen vaikuttaa mallassa Suomessa ja Venäjällä. Mallastoimialan globaali konsolidaatioprosessi on vasta aluillaan ja yksittäisten toimijoiden liikkuma-ala kapenee.

Konserniverokeskuksen verotuksen oikaisulautakunnan marraskuussa 2006 tekemän päätöksen mukaan Raision kemian liiketoimintojen myynnistä syntynyt noin 220 miljoonan euron luovutusvoitto on verovapaa. Asia on edelleen vireillä Helsingin hallinto-oikeudessa. Yhtiön kanta, jota tukevat sen hankkimat asiantuntijalausunnat, on edelleen, että luovutusvoitto on verovapaa.

UUDEKSEN 2008 NÄKYMÄT

Raision liikevaihdon arvioidaan kasvavan ja jatkuvien toimintojen vuoden 2008 liiketuloksen ilman kertaluonteisia eriä paranevan vertailuvuodesta. Kaikkien yksiköiden liiketulosten arvioidaan vuositasolla olevan positiivisia, vaikka rehun kannattavuuspaineet kasvavat. Elintarvikeyksikön koko vuoden liiketuloksen arvioidaan olevan positiivinen, mutta tavoitteena olevaa viiden prosentin liikevoittotasoa ei kuitenkaan arvioida saavutettavan, sillä markkinointipanostuksia lisätään ja uutuustuotelanseerauksia sekä uusille markkina-alueille etenemistä valmistellaan. Ainesosat-yksikön liikevaihdon arvioidaan kasvavan ja kannattavuuden paranevan.

Raisiossa 13. helmikuuta 2008

Raisio Oyj

Hallitus

KONSERNIN TULOSLASKELMA

(MILJ. EUROA)	LIITETIETO	1.1.–31.12.2007	1.1.–31.12.2006
JATKUVAT TOIMINNOT:			
LIIKEVAIHTO	1	421,9	402,6
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut		-352,0	-356,3
Bruttokate		69,9	46,2
Myyntin ja markkinoinnin kulut		-34,7	-36,5
Hallinnon kulut		-16,8	-21,8
Tutkimus- ja kehityskulut		-6,4	-9,8
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	3	-1,3	-6,3
LIIKETULOS	4,5	10,6	-28,1
Rahoitustuotot	6	2,5	4,7
Rahoituskulut	6	-3,2	-7,3
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		-0,3	-2,7
TULOS ENNEN VEROJA		9,5	-33,2
Tuloverot	7	-1,2	-0,8
TILIKAUDEN TULOS JATKUVISTA TOIMINNOISTA		8,3	-34,0
LOPETETUT TOIMINNOT:	2		
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista		-7,3	-7,1
TILIKAUDEN TULOS		1,1	-41,1
JAKAUTUMINEN:			
Emoyrityksen omistajille		1,4	-41,7
Vähemmistöille		-0,4	0,5
		1,1	-41,1
EMOYRITYKSEN OMISTAJILLE KUULUVASTA TULOKSESTA LASKETTU OSAKEKOHTAINEN TULOS	8		
Osakekohtainen tulos jatkuvista toiminnoista (euroa)			
Laimentamaton osakekohtainen tulos		0,05	-0,22
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos		0,05	-0,22

KONSERNIN TASE

(MILJ. EUROA)	LIITETIETO	31.12.2007	31.12.2006
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	9	10,9	13,0
Liikearvo	9, 10	1,3	2,6
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	9	127,9	117,7
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	11	1,4	2,4
Myytavissä olevat rahoitusvarat	12	0,6	1,5
Pitkäaikaiset saamiset	13	1,3	3,1
Laskennalliset verosaamiset	19	11,3	10,7
		154,7	151,0
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	14	91,7	82,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	15	70,1	75,4
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	16	27,9	64,4
Rahavarat	17	15,9	14,5
		205,6	236,4
VARAT YHTEENSÄ		360,3	387,4
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
OMA PÄÄOMA			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	18		
Osakepääoma		27,8	27,8
Ylikurssirahasto		2,9	2,9
Vararahasto		88,6	88,6
Omat osakkeet		-17,9	-11,4
Muuntoerot		-2,3	-1,2
Kertyneet voittovarot		167,0	170,4
		266,1	277,1
Vähemmistön osuus		12,7	13,3
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		278,8	290,4
VELAT			
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	19	9,1	7,9
Eläkevelvoitteet	20	0,2	0,2
Korolliset velat	23	0,4	1,4
Muut velat	24	0,0	1,0
		9,7	10,4
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	24	60,4	59,6
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		0,0	0,1
Varaukset	21	1,9	5,1
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	22	1,5	0,1
Lyhytaikaiset korolliset velat	23	8,2	21,6
		71,9	86,6
VELAT YHTEENSÄ		81,5	97,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		360,3	387,4

OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET 31.12.2007 PÄÄTTYNEELLÄ TILIKAUDELLA

(MILJ. EUROA)									
	OSAKE- PÄÄOMA		VARA- RAHASTO		MUUNTO- EROT		EMOYRITYKSEN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ
	YLIKURSSI- RAHASTO		OMAT OSAKKEET		KERTYNEET VOITTOVARAT		VÄHEMMISTÖN OSUUS		
OMA PÄÄOMA 31.12.2005	27,8	2,9	88,6	-8,7	1,3	220,1	332,0	15,3	347,3
Kurssierot nettosijoitukseksi katsottavasta saamisesta ulkomaiselta yksiköltä veroilla vähennettynä					0,1		0,1		0,1
Rahavirran suojaukset:									
Omaan pääomaan kirjatut voitot tai tappiot veroilla vähennettynä							0,0		0,0
Siirretty kauden voittoon tai tappioon veroilla vähennettynä							0,0		0,0
Muuntoerot, tilikauden aikana syntyneet					-2,6		-2,6	0,0	-2,6
Muut muutokset						0,0	0,0		0,0
Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,6	0,0	-2,6	0,0	-2,6
Tilikauden tulos						-41,7	-41,7	0,5	-41,1
Tilikaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,6	-41,7	-44,2	0,5	-43,7
Osingot						-8,0	-8,0	-2,5	-10,5
Omien osakkeiden hankinta				-2,6			-2,6		-2,6
Muut muutokset yhteensä	0,0	0,0	0,0	-2,6	0,0	-8,0	-10,7	-2,5	-13,2
OMA PÄÄOMA 31.12.2006	27,8	2,9	88,6	-11,4	-1,2	170,4	277,1	13,3	290,4
Muuntoerot, siirretty tuloslaskelmaan tytäryrityksistä luovuttaessa					0,4		0,4	0,0	0,4
Muuntoerot, tilikauden aikana syntyneet					-1,5		-1,5	0,0	-1,5
Muut muutokset						0,0	0,0		0,0
Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,1	0,0	-1,1	0,0	-1,1
Tilikauden tulos						1,4	1,4	-0,4	1,1
Tilikaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,1	1,4	0,4	-0,4	0,0
Osingot						-4,8	-4,8	-0,3	-5,1
Omien osakkeiden hankinta				-6,5			-6,5		-6,5
Muut muutokset yhteensä	0,0	0,0	0,0	-6,5	0,0	-4,8	-11,3	-0,3	-11,6
OMA PÄÄOMA 31.12.2007	27,8	2,9	88,6	-17,9	-2,3	167,0	266,1	12,7	278,8

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

(MILJ. EUROA)	2007	2006
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liiketulos	3,3	-33,2
Oikaisut liiketulokseen:		
Poistot ja arvonalennukset	19,5	51,0
Muut tuotot ja kulut, joihin ei sisälly maksua	0,3	3,4
Muut oikaisut ¹⁾	2,5	-0,1
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	25,6	21,2
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	1,9	0,8
Vaihto-omaisuuden muutos	-12,1	-8,8
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	0,2	0,7
Käyttöpääoman muutos	-9,9	-7,3
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	15,6	13,8
Maksetut korot	-1,3	-1,6
Saadut osingot	0,2	0,2
Saadut korot	1,8	1,6
Muut rahoituserät, netto	0,2	2,4
Maksetut välittömät verot	-0,9	-1,4
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	15,6	15,1
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-0,2	0,0
Osakkuus- ja yhteisyritysten hankinta	0,0	-0,1
Investoinnit myytävissä oleviin sijoituksiin	0,0	-0,2
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-30,6	-31,8
Tytäryritysten myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	4,1	0,0
Luovutustulot osakkuus- ja yhteisyritysten myynnistä	0,7	0,0
Luovutustulot myytävissä olevista sijoituksista	0,0	0,0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	2,8	0,3
Myönnettyt lainat	-0,1	-1,5
Lainasaamisten takaisinmaksut	1,3	0,1
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-21,9	-33,3
Rahavirta investointien jälkeen	-6,2	-18,2
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,0	1,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-11,7	-13,6
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5,3	0,8
Maksetut osingot	-5,1	-10,5
Omien osakkeiden hankinta	-6,5	-2,6
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-28,6	-24,9
Laskelman mukainen rahavarojen muutos	-34,8	-43,1
Muuntoero-oikaisu	-0,5	0,1
Rahavarojen muutos	-35,3	-43,0
Rahavarat tilikauden alussa	78,8	122,9
Rahavarojen käyvän arvon muutoksen vaikutus	0,1	-1,0
Rahavarat tilikauden lopussa	43,6	78,8

1) Käyttöomaisuuden ja sijoitusten myynnistä johtuvat oikaisut

KONSERNI- TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMIS- PERIAATTEET

PERUSTIEDOT

Konserni kehittää, valmistaa ja markkinoi elintarvikkeita, niiden terveysvaikutteisia ainesosia sekä rehuja ja maltaita. Konsernilla on toimintaa 9 maassa. Raisio-konsernin rakenteen muodostavat kolme tulosyksikköä: Elintarvike, Rehu & Mallas ja Ainesosat, sekä muut toiminnot, jotka ovat liiketoimintaluokkia tukevat palvelufunktiot.

Konsernin emoyritys on Raisio Oyj. Emoyrityksen kotipaikka on Raisio ja sen rekisteröity osoite on Raisionkaari 55, 21200 Raisio.

Jäljennös tilinpäätöksestä on saatavissa internetosoitteesta www.raisio.com tai emoyhtiön pääkonttorista Raisiosta.

Raisio Oyj:n hallitus on kokouksessaan 13.2.2008 hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi.

LAATIMISPERUSTA

Raision konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2007 voimassa olevia IAS- ja IFRS -standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisö-lainsäädännön mukaiset. Tilinpäätöksen valuutta on euro, ja tilinpäätös esitetään miljoonina euroina.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia sijoituksia, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja sekä johdannaissoleimuksia, jotka on arvostettu käypään arvoon. Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät on arvostettu alempaan seuraavista: käypä arvo vähennettynä myynnistä johtuvilla menoilla tai kirjanpitoarvo.

Konserni on soveltanut 1.1.2007 alkaen seuraavia uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

- *IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen* -standardin muutos *Tilinpäätöksessä esitettävät pääomatiedot* (voimassa 1.1.2007 alkavilla tilikausilla). Muutos edellyttää tietojen esittämistä yhteisön pääoman tasosta ja sen hallinnasta tilikauden aikana. Säännöksen vaatimat tiedot on esitetty konsernin tilinpäätöksen liitetiedoissa.
- IFRIC 7 Tilinpäätöksen oikaisemiseen perustuvan lähestymistavan soveltaminen IAS 29:n *Taloudellinen raportointi hyperinflaatiomaissa* mukaisesti. IFRIC 7 vaatii yhteisöä noudattamaan IAS 29 -standardin vaatimuksia tilikaudella, jolla yhteisö ensimmäistä kertaa toteaa, että maassa, jonka valuutta on yhteisön toimintavaluutta, vallitsee hyperinflaatio, eikä kyseisessä maassa ole ollut hyperinflaatiota aikaisemmalla tilikaudella, aivan kuin kyseinen maa olisi aina ollut hyperinflaatiomaata. Tulkinnalla ei ole ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IFRIC 8 *IFRS 2:n soveltamisala*. IFRIC 8:aa sovelletaan sellaisiin liiketoimiin, joissa myönnetään oman pääoman ehtoisia instrumentteja ja vastaanotettu yksilöity vastike alittaa myönnettyjen instrumenttien käyvän arvon. Konsernilla ei ole ollut tulkinnan tarkoittamia järjestelyjä päättyneellä tai sitä edeltävillä tilikausilla.
- IFRIC 9 *Kytkeytyneiden johdannaisten uudelleenarviointi*. IFRIC 9 vaatii yhteisöä sen tullessa sopimuksen osapuoleksi arvioimaan onko sopimuksessa kytketty johdannainen. Arviointia ei saa tehdä myöhemmin uudelleen, ellei sopimusehtoja muuteta niin, että alkuperäiset rahavirrat muuttuvat merkittävästi. Tällä tulkinnalla ei ole ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IFRIC 10 *Osavuositarkastukset ja arvon alentuminen*. IFRIC 10 kieltää osavuositarkastuksissa liikearvosta, myytävissä oleviksi luokitelluista oman pääoman ehtoisista instrumenteista ja hankintamenoonsa taseeseen merkityistä rahoitusvaroista tehdyn arvonalennustappion palauttamisen myöhempänä tilinpäätöspäivänä. Tällä tulkinnalla ei ole ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätösperiaatteita soveltaessaan ja jolla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty laatimisperiaatteiden kohdassa 'Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät'.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS JA LAATIMISPERIAATTEET

Tytäryritykset

Raision konsernitilinpäätökseen on sisällytetty konsernin emoyritys Raisio Oyj ja sen suoraan tai välillisesti omistamat tytäryritykset, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on oikeus muutoin määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta.

Konsernitilinpäätöksessä keskinäinen osakkeenomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmällä. Hankintameno määritetään perustuen hankittujen varojen hankintahetken käypään arvoon lisättyinä hankintaan liittyvillä välittömällä kuluilla. Liikearvona käsitellään sitä hankintamenoa, joka ylittää hankitun yhtiön nettovarallisuuden käyvän arvon. Liikearvoa ei poisteta, sen arvo arvioidaan vähintään vuosittain rahavirtapohjaisella arvonalentumistestillä. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Tilikauden aikana hankitut tytäryritykset sisältyvät konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen asti, jolloin määräysvalta lakkaa.

Konserniyritysten väliset liiketapahtumat, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako ja konsernin sisäisten toimitusten realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

Vähemmistöosuus

Tilikauden voiton jakautuminen emoyrityksen omistajille ja vähemmistölle esitetään tuloslaskelman yhteydessä ja vähemmistön osuus sisältyy taseessa omaan pääomaan erillään emoyrityksen omistajille kuuluvasta omasta pääomasta. Vähemmistön osuus kertyneistä tappioista kirjataan konsernitilinpäätökseen enintään sijoituksen määrään saakka.

Osakkuusyritykset ja yhteisyritykset

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernin osuus äänimäärästä on 20–50 % tai joissa konsernilla muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa konserni sopimukseen perustuvalla järjestelyllä on sitoutunut jakamaan määräysvallan taloudellisista ja liiketoiminnallisista periaatteista toisen tai toisten osapuolien kanssa. Osakkuusyritykset ja yhteisyritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Realisoitumattomista voitoista konsernin ja sen osakkuus- tai yhteisyritysten välillä eliminoidaan konsernin omistuosuutta vastaava osuus. Konsernin sijoitus osakkuus- ja yhteisyrityksiin sisältää hankinnasta syntyneen liikeyarvon. Pääomaosuusmenetelmän soveltaminen lopetetaan, kun sijoituksen kirjanpitoarvo on laskenut nolleen, ellei konsernille ole syntynyt osakkuus- tai yhteisyrityksiä koskevia velvoitteita

tai ellei se ole taannut niiden velvoitteita. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tilikauden tuloksista on esitetty tuloslaskelmassa omana eräänään liiketuloksen jälkeen.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEN MUUTTAMINEN

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, mikä on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta (toimintavaluutta). Konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuuttama on euro.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat

Ulkomaan rahan määräiset liiketoimet kirjataan toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivän valuuttakurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät muunnetaan toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Ei-monetaariset erät arvostetaan tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja –tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liiketuloksen yläpuolelle. Rahoituksen kurssivoitot ja –tappiot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

Ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntaminen

Ulkomaisten yksikköjen, joiden arvostus- tai tilinpäätösvaluutta ei ole euro, tuloslaskelmat muunnetaan euromääräisiksi käyttäen raportointiperiodin keskikursseja ja taseet käyttäen tilinpäätöspäivän kurssija. Tilikauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan omaan pääomaan. Muuntoerot, jotka syntyvät ulkomaisten yksikköjen hankintameno eliminoinnista ja hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta, kirjataan omaan pääomaan. Luovuttaessa tilikauden aikana ulkomaisesta yksiköstä kertyneet muuntoerot viedään tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai –tappiota samalla hetkellä, kun vastaava luovutustulos kirjataan.

IFRS 1 –standardin salliman helputuksen mukaisesti ennen IFRS-siirtymäpäivää 1.1.2004 kertyneet kumulatiiviset muuntoerot on kirjattu kertyneisiin voittovaroihin, eikä niitä myöhemmin ulkomaisen yksikön myynnin yhteydessä kirjata tuloslaskelmaan. Siirtymäpäivästä lähtien kurssimuutoksista johtuva muuntoero ulkomaisten yksikköjen oman pääoman osalta kirjataan omana eräänään konsernin oman pääoman muuntoeroihin. Samalla tavalla käsitellään konsernin sisäisiä pitkäaikaisia lainoja, jotka tosiasialliselta sisällöltään ovat rinnastettavissa omaan pääomaan.

Ulkomaisen yksikön hankinnan yhteydessä syntynyt liikeyarvo ja käypiä arvoja koskevat oikaisut käsitellään kyseisen yksikön paikallisen valuutan määräisinä varoina ja velkoina ja muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Segmentti-informaatio esitetään konsernin liiketoiminnallisen ja maantieteellisen segmenttijaon mukaisesti. Konsernin ensisijainen raportointimuoto on liiketoimintasegmentin mukainen. Liiketoimintasegmentit tuottavat tuotteita ja palveluja, joihin liittyvät riskit ja kannattavuus ovat erilaiset verrattuna muiden liiketoimintasegmenttien tuotteisiin ja palveluihin. Maantieteellisten segmenttien tuotteisiin ja palveluihin liittyvät riskit ja kannattavuus poikkeavat toisenlaisissa taloudellisissa ympäristöissä toimivien segmenttien tuotteisiin ja palveluihin liittyvistä riskeistä ja kannattavuudesta.

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUS-HYÖDYKKEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon.

Kun käyttöomaisuushyödykkeen osaa käsitellään erillisenä hyödykkeenä, osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Aineellisista hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

- rakennukset ja rakennelmat 10–25 vuotta
- koneet ja laitteet 4–15 vuotta

Arvioidut taloudelliset pitoajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikoja muutetaan vastaavasti. Jos hyödykkeen kirjanpitoarvo on suurempi kuin rahamäärä, joka siitä arvioidaan olevan kerrytettävissä, kirjanpitoarvo alennetaan välittömästi kerrytettävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi. Arvonalentumisista kerrotaan tarkemmin kohdassa 'Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset'.

Myyntivoitot ja -tappiot määritetään vertaamalla myyntituottoa kirjanpitoarvoon, ja myyntivoitot ja -tappiot sisällytetään tuloslaskelman liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 *Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot*-standardin mukaisesti. Myytävänä olevat käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan niiden kirjanpitoarvoon tai sitä alempana myyntikustannuksilla vähennettyyn käypään arvoon.

VIERAAN PÄÄOMAN MENOT

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

JULKISET AVUSTUKSET

Aineellisen käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät julkiset avustukset kirjataan aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että konserni tulee ne saamaan. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Muut julkiset avustukset kirjataan tuloslaskelmaan tuottoina niille tilikausille, joilla avustuksia vastaavat kulut syntyvät.

TOIMINTOKOHTAINEN TULOSLASKELMA

Konsernin tuloslaskelma esitetään toimintokohtaista jaoteltua käyttäen. Toimintoina esitetään erikseen myynnin ja markkinoinnin kulut, hallinnon kulut sekä tutkimus- ja kehityskulut. Myyjä suoritteita vastaaviin kuluihin sisältyvät tuotteiden valmistukseen ja hankintaan liittyvät palkka-, materiaali-, hankinta- ja muut kulut. Hallinnon kuluihin sisältyvät yleishallinnolliset kulut sekä konsernin johdon kulut. Toiminnoille on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti osuus hallinnon kuluista.

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT JA KULUT

Liiketoiminnan muina tuottoina ja kuluina esitetään omaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, muut kuin varsinaiseen suorite- myyntiin liittyvät tuotot, kuten vuokratuotot, sekä liikearvojen ja joidenkin muiden omaisuusserien arvonalentumiset.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Liikearvo

Yritysten hankinnasta syntynyt liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenuosta, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 (IFRS-siirtymäpäivä) jälkeen hankittujen yritysten yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettomääräisestä käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Hankintamenuon sisällytetään lisäksi muut välittömästi hankinnasta johtuvat menot. Osakkuus- ja yhteisyritysten osalta liikearvo sisällytetään osakkuus- ja yhteisyritysten investoinnin arvoon. Ennen 1.1.2004 tapahtuneiden yhdistämisten liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintamenuona.

Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla. Liikearvo sekä hankintahetkellä tehty käypään arvoon arvostaminen käsitellään hankitun yhtiön varoina ja velkoina. Liikearvoa ei poisteta säännönmukaisesti. Poistojen sijaan liikearvo testataan vuosittain mahdollisten arvonalentumisten varalta. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille.

Tutkimus- ja kehittämisenot

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi sinä vuonna, jonka aikana ne ovat syntyneet. Kehittämisenot aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi sitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti ja tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoita myöhempinä tilikausina.

Raision uusien tuotteiden ja prosessien kehitystoimintaan liittyviä kuluja ei ole aktivoitu, koska niistä saatavat tulevaisuuden tuotot varmistuvat vasta sitten, kun tuotteet tulevat markkinoille. Näin ollen konsernilla ei tilinpäätöshetkellä ole kehittämismenoja aktivoituna taseessa.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoonsa tapauksessa, että hankintameno on luotettavasti määriteltävissä ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi.

Aineettomat hyödykkeet kirjataan tasapoistona kuluksi tuloslaskelmaan niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa. Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomia hyödykkeitä konsernilla ei katsota olevan. Aineettomien hyödykkeiden poistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin vaikutusaikeisiin:

- aineettomat oikeudet 5–10 vuotta
- muut aineettomat hyödykkeet 5–20 vuotta

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoonsa tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmää käyttäen tai vaihtoehtoisesti vastaavalla painotetulla keskimääräisellä kustannuksella. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista ja kiinteistä yleismenoista normaaliin toiminta-asteeseen perustuen. Hankintameno ei sisällä vieraan pääoman menoja. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Myytäväinä olevat omaisuuserät ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät, jotka on luokiteltu myytävänä oleviksi, arvostetaan alempaan seuraavista: kirjanpitoarvo tai käypä arvo vähennettynä myynnistä johtuneilla menoilla. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eräänä tuloslaskelmassa.

VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana

Aineellisia ja aineettomia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasing-sopimuksiksi. Rahoitusleasing-sopimuksella hankittu omaisuus merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan leasing-sopimuksen aikana siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasing-sopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Vuokravelvoitteet sisältyvät korollisiin velkoihin.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muun vuokrasopimuksen mukaan määräytyvät vuokrat merkitään tuloslaskelmaan kuluksi tasasuuruuksina erinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antajana

Vuokrasopimukset, joissa konserni on vuokranantajana, ovat kaikki muita vuokrasopimuksia ja hyödykkeet sisältyvät konsernin aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin.

AINEELLISTEN JA AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN ARVONALENTUMISET

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumisen arviointia varten omaisuus jaetaan yksiköihin, eli sille alimmalle tasolle, joka on muista yksiköistä pääosin riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa. Riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä, arvonalentumistapio tehdään aina vuosittain liikearvoille ja keskeneräisille aineettomille hyödykkeille.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden käypää arvoa määritettäessä konserni käyttää hyväksi arvostettavaa yksikköä mahdollisimman hyvin vastaavista listatuista yrityksistä kerätyjä arvokertoimia. Listattujen yritysten sijaan voidaan käyttää myös toteutuneita yrityskauppoja, joissa vastaavanlaiset yritykset ovat vaihtaneet omistajia. Käyttöarvoa määritettäessä johdon hyväksymät arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa pääoman keskikustannuksella, joka kuvastaa rahan aika-arvoa sekä kyseisen yksikön riskiä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserien kirjanpitoarvo on suurempi, kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin

vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuuseriä. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden, paitsi liikearvojen arvonalentumistappio, perutaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

ELÄKEVELVOITTEET

Eläkejärjestelyt luokitellaan maksupohjaisiksi ja etuuspohjaisiksi. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa maksuja erillisille yksiköille. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta maksaa lisämaksuja, mikäli maksujen saaja ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia järjestelyjä.

Konsernin eläkejärjestelyt noudattavat eri maiden paikallisia säännöstöjä. Eläkejärjestelyt on yleensä hoidettu erillisissä eläkevakuutusyhtiöissä. Suurin osa ulkomaisista järjestelyistä, samoin kuin Suomen TEL-järjestelmä, ovat maksupohjaisia. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee. Oleellisia etuuspohjaisia järjestelmiä konsernilla ei ole.

VARAUKSET

Varaukset kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetken rahan aika-arvosta ja veloitteeseen liittyvästä riskistä.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta. Uudelleenjärjestelyä koskevan suunnitelman tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot: järjestelyä koskeva liiketoiminta, pääasialliset toimipaikat, joihin järjestely vaikuttaa, niiden henkilöiden toimipaikkojen sijainti, työtehtävät ja arvioitu lukumäärä, jolle tullaan suorittamaan korvauksia työsuhteen päättymisestä, toteutuvat menot ja suunnitelman toimeenpano-aika.

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Käytöstä poistamista ja alkuperäiseen tilaan palauttamista koskevista velvoitteista kirjataan varaus silloin, kun konsernilla on ympäristölainsäädännön ja konsernin ympäristövastuuperiaatteiden perusteella velvoite, joka liittyy tuotantolaitoksen käytöstä poistamiseen, ympäristövahingon korjaamiseen tai laitteiston paikasta toiseen siirtämiseen.

MAKSETTAVAT OSINGOT

Konsernin maksamat osingot kirjataan sille tilikaudelle, jonka aikana osakkeenomistajat ovat hyväksyneet osingon maksettavaksi.

TULOVEROT

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta ja laskennallisen veron muutoksesta. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan velkamenetelmän mukaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoista, osakkeiden arvonalennuksista, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja johdannaisopimusten käypään arvoon arvostamisesta. Verotuksessa vähennyskeltomasta liikearvosta ei kirjata laskennallista veroa. Tytär-, osakkuus- ja yhteisyritysten jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, joiden hyväksytystä sisällöstä on ilmoitettu tilinpäätöspäivään mennessä.

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Yhtiötilinpäätösten poistoero on konsernitaseessa jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Suomen osakeyhtiölain mukaan omaan pääomaan laskettu osuus ei kuulu jakokelpoiseen omaan pääomaan.

TULOUTUSPERIAATTEET

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle ja konsernilla ei enää ole tuotteiden hallinto-oikeutta eikä todellista määräysvaltaa. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu. Lisenssi- ja rojaltituottojen tuloutus tapahtuu sopimuksen tosiasiallisen sisällön mukaan. Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

RAHOITUSVARAT JA RAHOITUSVELAT

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat on kirjaamisen jälkeistä arvostusta varten luokiteltu IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tuloksen kautta. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ostot ja myynnit lukuun ottamatta johdannaisia kirjataan selvityspäivänä. Muiden rahoitusvarojen ja -velkojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja. Tähän ryhmään kuuluvat joukkovelkakirjalainat, sijoitus- ja yritystodistukset sekä korkorahasto-osuudet. Johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviksi. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät varat ovat kaikki lyhytaikaisia varoja. Ryhmän erät arvostetaan käypään arvoon, ja kaikkien tämän ryhmän sijoitusten käypä arvo määritetään toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta, joka on tilinpäätöspäivän ostonoteeraus. Käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Tähän ryhmään sisältyvät konsernin rahoitusvarat, myynti- ja lainasaamisia sekä siirtovelkoihin sisältyviä rahoitusinstrumentteja. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon, ja ne sisältyvät lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin; viimeksi mainittuihin, mikäli erään-tyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään. Ryhmä sisältää lähes yksinomaan noteeraamattomien yritysten osakkeita. Noteeraamattomat osakkeet arvostetaan hankintahintaan, koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti saatavilla. Pörssinoteerattujen osakkeiden osalta arvo määritellään toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta, joka on tilinpäätöspäivän ostonoteeraus. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset merkitään arvonmuutosrahastoon omaan pääomaan verovaikutus huomioon ottaen. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, likvideistä sijoituksista. Rahavarioihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lähtien.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja muihin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat ovat velkoja johdannaissopimuksista, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja. Muut rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin, ja ne voivat olla korollisia tai korottomia.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Jaksotettuun hankintamenuon taseeseen merkittävistä lainoista ja muista saamisista kirjataan arvonalennustappio, jonka suuruus määritellään omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen arvioidun vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvonalentuminen kirjataan tulosvaikutteisesti, kun omaisuuserän arvon alentumisesta on objektiivista näyttöä. Näitä arvonalentumistappiota ei peruuteta tuloslaskelman kautta.

Konserni kirjaa myyntisaamisesta arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys tai maksujen laiminlyönti ovat näyttöä myyntisaamisen arvonalentumisesta. Luotto- ja tappiot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin kirjaamisen jälkeisellä tilikaudella, kirjattu tappio perutaan tulosvaikutteisesti.

JOHDANNAISSOPIMUKSET JA SUOJAUSLASKENTA

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin hankintamenuon, joka vastaa niiden käypää arvoa. Hankinnan jälkeen johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötar-koituksen määräämällä tavalla.

Rahoitusriskien hallintapolitiikkansa mukaisesti konserni käyttää erilaisia johdannaisia valuutta- ja hyödykehintaris-keiltä suojautumiseen. Valuuttatermineitä käytetään sekä suojaamaan valuuttamääräisiä saamisia ja velkoja, että tulevia

kaupallisia rahavirtoja. Pörssinoteerattuja soija- ja rypsiraa-ka-aineituureita käytetään kasviöljyketjun kiinteähintaisten raaka-aineostojen ja tuotemyyntien eriaikaisuudesta johtuvaa hintariskiä vastaan.

Vaikka suojaukset täyttävät joidenkin johdannaisten osalta konsernin riskienhallintapolitiikan asettamat tehokkaan suojauksen vaatimukset, konsernissa ei sovelleta tällä hetkellä IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa. Valuuttatermiinien käypien arvojen muutokset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin, ja termiinien korkoelementin vaikutukset kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Soija- ja rypsiraa-aineiden käyvän arvon muutokset kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Konserni muutti tilinpäätöksen laadintaperiaatteita raaka-aineituurien kirjauksen osalta, koska rypsihankinnan osalta IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa oli vaikea osoittaa tehokkaaksi ja johdannaissopimusten käyvän arvon voimakkaat heilahtelut vaikuttivat liiketulokseen eriaikaisesti raaka-ainekäytön kanssa. Aiemmin käyvän arvon muutokset kirjattiin liiketoiminnan muihin tuottoihin ja -kuluihin. Vertailutiedot 2006 on muutettu vastaamaan nykyisiä laadintaperiaatteita.

Johdannaisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 26.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Konsernitiilinpäätöstä laadittaessa joudutaan käyttämään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen määrään sekä tuottojen ja kulujen määrään raportointikaudella. Toteumat voivat poiketa tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Mahdolliset arvioiden muutokset merkitään kirjanpitoon sillä kaudella, jolla arviota korjataan.

Konsernissa arviot liittyvät pääosin liikearvojen arvonalentumistestauksiin, omaisuuden arvostukseen ja käytettyihin taloudellisiin pitoaikoihin, epäkurantti vaihto-omaisuuden määrään sekä laskennallisten verosaamisten hyödyntämiseen tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Tilinpäätökseen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset sekä tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidetyt tulevaisuutta koskevat odotukset. Näitä ovat erityisesti konsernin taloudelliseen toimintaympäristöön liittyvät tekijät, jotka vaikuttavat myyntiin ja kustannustasoon. Konsernissa seurataan näiden arvioiden ja oletamusten toteutumista. Mahdolliset oletamusten ja arvioiden muutosten vaikutukset kirjataan sillä kaudella, jonka aikana muutokset on todettu.

Arvonalentumistestaukset

Konsernissa testataan säännönmukaisesti vuosittain liikearvot ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet mahdollisen arvonalentumisen varalta. Yksilöitävissä olevien aineettomien

ja aineellisten hyödykkeiden ja liikearvon arvoa arvioidaan myös, mikäli jokin tapahtuma tai olosuhteiden muutokset viittaavat siihen, että kirjanpitoarvo ei enää vastaa kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on arvioitu käyttöarvoon perustuvien laskelmien avulla. Näiden laskelmien laatiminen vaatii arvioiden käyttöä. Tärkeimmät muuttujat rahavirtoja määritettäessä ovat diskonttaus korko, loppuarvo ja vuosien lukumäärä, johon rahavirtaennusteet perustuvat sekä ne oletukset ja arviot, joita rahavirtoja määritettäessä käytetään. Arvioidut tuotot ja kulut voivat poiketa merkittävästi siitä, mitä tulevaisuudessa tosiasia tapahtuu.

Laskennallinen verosaaminen

Johdon arviointia edellytetään määritettäessä laskennallisen verosaamisen määrää ja sitä, missä määrin verosaamista voidaan kirjata taseeseen. Mikäli arviot poikkeavat toteutuneesta, kirjataan poikkeamat sen tilikauden tulokseen ja laskennallisiin verosaamisiin, jolloin poikkeama on määritetty.

Epäkurantti vaihto-omaisuuden määrä

Konserni tarkastelee säännönmukaisesti epäkurantti vaihto-omaisuuden määrää ja markkina-arvojen mahdollista pienenemistä alle hankintameno. Tarvittaessa kirjataan epäkuranttiusvaraus. Nämä tarkastelut edellyttävät arvioita tuotteidemme tulevasta kysynnästä. Mahdolliset muutokset näissä arvioissa voivat aiheuttaa korjauksia vaihto-omaisuuden arvoon tulevina kausina.

UUDEN JA UUDISTETUN IFRS-NORMISTON NOUDATTAMINEN

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, jotka eivät vielä ole voimassa ja joita konserni ei vielä ole soveltanut. Konserni suunnittelee ottavansa käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan sen voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli standardi tai tulkinta tulee voimaan kesken tilikauden, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lähtien.

- IFRIC 11 *IFRS 2 – Konsernin ja omia osakkeita koskevat liiketoimet* (voimassa 1.3.2007 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRIC 11 selventää omia osakkeita tai konserniyhtiötä koskevien liiketoimien käsittelyä emoyhtiön ja konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä ohjeistamalla näiden luokittelua omana pääomana maksettaviin tai käteisvaroina maksettaviin osakeperusteisiin liiketoimiin. Uudella tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin. Tulkinta on hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRIC 12 *Service Concession Arrangements* (voimassa 1.1.2008 alkavilla tilikausilla). IFRIC 12 antaa ohjeistusta palveluja koskevissa toimilupajärjestelyissä siitä, miten toimiluvan saaja kirjaa tiettyjä sopimusjärjestelyjä. Tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin, koska konsernilla ei ole tulkinnassa tarkoitettuja sopimuksia julkisen sektorin kanssa. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

- IFRIC 14 *IAS 19 – The Limit on a Defined Benefit Asset, Minimum Funding Requirements and their Interaction* (voimassa 1.1.2008 alkavilla tilikausilla). Tulkintaa sovelletaan IAS 19 –standardin mukaisiin työsuhteen päättymisen jälkeisiin järjestelyihin ja eräisiin muihin pitkäaikaisiin etuusperusteisiin työsuhte-etuuksiin silloin, kun järjestelyyn liittyy vähimmäisrahastointivaatimus. Tulkinta myös tarkentaa tulevien palautusten tai vastaisten järjestelyyn suoritettavien maksujen vähennysten kautta taseeseen merkittävän omaisuuserän kirjausedellytyksiä. Konsernilla ei ole tulkinnassa tarkoitettuja eläkejärjestelyjä, joten tulkinnalla ei konsernin arvion mukaan tule olemaan vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS 8 *Operating Segments* (voimassa 1.1.2009 alkavilla tilikausilla). IFRS 8 –standardi korvaa IAS 14 –standardin *Segmenttiraportointi*. Uuden standardin mukaan segmenttitietojen esittämisessä käytetään 'johdon lähestymistapaa', jolloin tiedot esitetään samalla tavalla kuin sisäisessä raportoinnissa. Standardi edellyttää tietojen esittämistä konsernin tuotteista, palveluista, maantieteellisistä alueista sekä merkittävistä asiakkaista. Konsernin johto on selvittämässä standardin vaikutuksia segmenttiraportointiin ja arvioi, että uusi standardi saattaa muuttaa nykyistä segmenttiraportointia, koska sisäisen raportoinnin mukaisesti määritellyt liiketoimintayksiköt eivät täysin vastaa konsernin nykyistä ensisijaista raportointimuotoa. Sisäisessä raportoinnissa käytetään samoja IFRS-laskentaperiaatteita kuin nykyisessä segmenttiraportoinnissa. Standardi on hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IAS 23 *Borrowing Costs* –standardin muutos (voimassa 1.1.2009 alkavilla tilikausilla). Muutettu standardi edellyttää, että ehdot täyttävän hyödykkeen, kuten tuotantolaitoksen, hankintamenoon sisällytetään välittömästi kyseisen hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta aiheutuneet vieraan pääoman menot. Konserni on kirjannut vieraan pääoman menot kuluksi sillä tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet, kuten standardi ennen muutosta on sallinut. Konserni arvioi, että standardin muutoksella ei ole oleellista vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* –standardin muutos (voimassa 1.1.2009 alkavilla tilikausilla). Uusittu standardi muuttaa tilinpäätöslaskelmien esittämistapaa erottamalla yrityksen omassa pääomassa tapahtuvat muutokset, jotka liittyvät liiketoimiin yrityksen omistajien kanssa muista oman pääoman muutoksista. Konsernin arvion mukaan muutokset koskevat lähinnä tuloslaskelman ja oman pääoman laskelman esittämistapaa. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRIC 13 *Customer Loyalty Programmes* (voimassa 1.7.2008 jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta koskee kanta-asiakasjärjestelyjä. Konserni arvioi, että tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin, koska konsernilla ei ole tulkinnassa tarkoitettuja kanta-asiakasjärjestelyjä. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS 3 *Business Combinations* –standardin uudistus. (voimassa 1.7.2009 jälkeen alkavilla tilikausilla) Uudistettu standardi edellyttää edelleen hankintamenotelmän käyttöä yritysten yhteenliittymien käsittelyssä, kuitenkin erällä merkittävillä muutoksilla. Esimerkiksi kaikki yrityksen hankkimiseen liittyvät maksut tulee kirjata käypään arvoon hankinta-ajankohtana ja eräät ehdolliset vastikkeet arvostetaan hankinnan jälkeen käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Liikeyrvo voidaan laskea perustuen emoyhtiön osuuteen nettovarallisuudesta tai se voi sisältää vähemmistöosuudelle kohdistetun liikeyrvo. Kaikki transaktiomenot kirjataan kuluksi. Konsernin johto on selvittämässä standardin muutoksen vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IAS 27 *Consolidated and Separate Financial Statements* –standardin muutos (voimassa 1.7.2009 jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutettu standardi edellyttää kaikkien vähemmistöstandardien kirjaamista omaan pääomaan, jos määräysvalta ei siirry. Näin ollen vähemmistötransaktiot eivät enää johda liikeyrvoon eivätkä tulosvaikutteisen voiton tai tappion kirjaamiseen. Standardi määrittelee transaktioiden käsittelyn silloin, kun määräysvalta siirtyy. Mahdollisesti jäljelle jäävä osuus hankinnan kohteessa arvostetaan käypään arvoon ja syntyvä voitto kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin johto on selvittämässä standardin muutoksen vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Muutettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.
- IFRS 2 *Osakeperusteiset maksut* –standardin muutos (*Vesting Conditions and Cancellations*) (voimassa 1.9.2009 jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardin muutos selvittää, että ainoastaan palvelun suorittamista koskevat ehdot ja tulokseen perustuvat ehdot ovat oikeuden syntymisehtoja. Kaikki muut pürteet tulee sisällyttää myöntämispäivän käypään arvoon eivätkä ne vaikuta siihen myönnettyjen etuuksien määrään, johon odotetaan syntyvän oikeus tai arvostukseen myöntämispäivän jälkeen. Konserni arvioi, että standardin muutoksella ei ole oleellista vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin. Muutettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

KONSERNIN TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1.SEGMENTTI-INFORMAATIO

Segmentti-informaatio esitetään konsernin liiketoiminnallisen ja maantieteellisen segmenttijaon mukaisesti. Konsernin ensisijainen raportointimuoto on liiketoimintasegmentin mukainen. Liiketoimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen taloudelliseen raportointiin ja organisaatiotarkenteeseen.

Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

Segmenttien varat ja velat ovat sellaisia eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Kohdistamattomat erät sisältävät vero- ja rahoituseriä sekä koko konsernille yhteisiä eriä. Investoinnit koostuvat aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä, joita käytetään useammalla kuin yhdellä tilikaudella.

Ensisijainen raportointimuoto – liiketoimintasegmentti

Konserni jakaantuu neljään liiketoimintasegmenttiin: Elintarvike, Rehu & Mallas, Ainesosat ja muut toiminnot. Elintarvike jalostaa ja markkinoi elintarvikkeita kuluttajille, suurtalouksille ja muulle elintarviketeollisuudelle. Sen päämarkkina-alue on Suomi ja Itämeren ympäristö. Rehu & Mallas tuottaa rehuseoksia tuotantoeläimille, erikoisrehuja kaloille sekä maltaita panimoteollisuuden käyttöön päämarkkina-alueenaan Suomi, Venäjä ja Baltia. Ainesosat kehittää, valmistaa ja markkinoi terveysvaikutteisia ainesosia elintarvikeyrityksille maailmanlaajuisesti. Raisio myi vuoden 2007 aikana sekä koko Diagnostiikkasegmentin että Elintarvike-segmentissä raportoidun perunateollisuuden ja Rehu & Mallas -segmenttiin kuuluneen erikoisrehua valmistavan yhtiönsä Monäs Feed Oy Ab:n. Nämä kolme liiketoimintaa on raportoitu lopetettuina toimintoina vuoden 2007 tuloslaskelmassa, ja vuoden 2006 tuloslaskelman vertailutiedot on muutettu uutta segmenttirakennetta vastaavaksi (liitetieto 2).

	(MILJ. EUROA)		REHU & MALLAS		AINESOSAT		MUUT TOIMINNOT		LOPETETUT TOIMINNOT		ELIMINOINNIT		KONSERNI YHTEENSÄ	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Ulkoinen myynti														
Palvelut							0,3	0,5					0,3	0,5
Tavaroiden myynti	190,4	192,6	194,7	166,4	35,4	41,9	0,1	0,1					420,6	401,0
Rojaltituotot			0,0	0,0	1,0	1,0							1,0	1,0
Ulkoinen myynti yhteensä	190,4	192,6	194,7	166,4	36,4	42,9	0,4	0,6					421,9	402,6
Sisäinen myynti	6,7	3,9	12,0	12,6	8,4	6,7					-27,1	-23,3	0,0	0,0
Liikevaihto	197,1	196,5	206,7	179,0	44,9	49,7	0,4	0,6			-27,1	-23,3	421,9	402,6
Segmentin liiketulos	-11,1	-37,9	14,2	7,4	9,5	7,8	-2,1	-5,3			0,1	0,0	10,6	-28,1
Osuudet osakkuusyritysten tuloksesta	-0,4	-2,6	0,0	-0,1									-0,3	-2,7
Kohdistamattomat erät													-1,9	-3,3
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista													8,3	-34,0
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista													-7,3	-7,1
Tilikauden tulos													1,1	-41,1
Segmentin varat	109,6	110,7	123,6	87,3	48,1	50,0	18,8	22,6		19,9	-6,3	-8,0	293,7	282,6
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	0,8	1,6	0,6	0,7									1,4	2,4
Kohdistamattomat varat													65,2	102,4
Varat yhteensä													360,3	387,4
Segmentin velat	24,6	26,8	38,1	26,9	2,1	5,4	4,4	7,5		5,2	-6,1	-8,0	63,1	64,0
Kohdistamattomat velat													18,5	33,0
Velat yhteensä													81,5	97,0
Investoinnit	7,2	15,3	16,7	4,9	7,5	4,3	1,6	3,2	0,9	2,9	-1,6	-0,3	32,3	30,3
Poistot	8,3	10,5	3,5	3,1	3,2	4,3	3,0	3,6		1,0			18,0	22,5
Goodwillin arvonalentuminen	1,3	3,2								5,9			1,3	9,1
Muut arvonalentumiset ja niiden palautukset	2,4	18,4	-6,0	0,1						0,9			-3,5	19,4
Muut kulut, joihin ei liity maksua: Investointihankkeesta vetäytyminen	1,5	5,1											1,5	5,1

Toissijainen raportointimuoto – maantieteellinen segmentti

Konserni toimii maantieteellisesti seuraavilla alueilla: Suomi, Puola, Venäjä, muu Eurooppa ja muu maailma.

Maantieteellisten segmenttien liikevaihto jatkuvista toiminnoista esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan. Varat ja jatkuvien toimintojen investoinnit esitetään varojen sijainnin mukaan.

	SUOMI		PUOLA		VENÄJÄ		MUU EUROOPPA		MUU MAAILMA		ELIMINOINNIT		KONSERNI YHTEENSÄ	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Liikevaihto	263,9	243,8	38,5	41,1	39,5	33,3	74,8	77,5	5,2	6,9			421,9	402,6
Segmentin varat	326,5	346,7	18,4	19,7	10,7	9,5	5,9	10,7	11,7	22,1	-12,9	-21,3	360,3	387,4
Investoinnit	29,6	23,0	1,1	2,6	0,7	2,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	-0,2	31,4	27,6

2. MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Konserni solmi helmikuussa 2007 esisopimuksen perunaliiketoiminnan myynnistä. Maaliskuussa allekirjoitettiin kauppakirja, jonka mukaan liiketoiminta siirtyi uudelle omistajalle kesäkuun 2007 alusta lähtien. Perunaliiketoiminta luokiteltiin lopetetuksi toiminnoksi 6.2.2007 alkaen.

Konserni ilmoitti tammikuussa 2007 luopuvansa diagnostiikkaliiketoiminnastaan. Kauppakirja allekirjoitettiin ja kauppa saatettiin loppuun syyskuun 2007 alussa. Diagnostiikkaliiketoiminta luokiteltiin lopetetuksi toiminnoksi 16.1.2007 alkaen.

Marraskuussa 2007 konserni luokitteli erikoisrehuja valmistavan yhtiön, Monäs Feed Oy Ab:n, myytävänä olevaksi 15.11.2007 alkaen. Yhtiön myynti toteutui 31.12.2007, jolloin yhtiö siirtyi uudelle omistajalle.

Perunaliiketoiminta, diagnostiikkaliiketoiminta ja Monäs Feed Oy Ab on vuoden 2007 tuloslaskelmassa raportoitu lopetettujen toimintojen tuloksessa. Vertailutiedot vuodelta 2006 on muutettu vastaavasti. Vuoden 2006 osalta lopetettujen toimintojen tulokseen sisältyy myös kertaluontoinen tuotto. Raisio sai korvausta räjähdysvahingosta, joka liittyi jo vuonna 2004 myytyyn kemian liiketoimintaan.

(MILJ. EUROA)	2007	2006
Lopetettujen toimintojen tulos:		
Tuotot tavanomaisesta toiminnasta	19,3	38,5
Kulut	-23,7	-44,6
Tulos ennen veroja	-4,5	-6,1
Verot	-0,1	-1,0
Tulos verojen jälkeen	-4,6	-7,1
Lopettamisesta johtuva tulos	-2,9	
Verot	0,1	
Tulos verojen jälkeen	-2,7	
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	-7,3	-7,1
Lopetettujen toimintojen rahavirrat:		
Liiketoiminnan rahavirrat	1,3	3,2
Investointien rahavirrat	5,8	-3,5
Rahoituksen rahavirrat	-0,1	0,1
Rahavirrat yhteensä	7,0	-0,3
Myytyjen toimintojen vaikutus konsernin taloudelliseen asemaan:		
Pitkäaikaiset varat	5,8	
Vaihto-omaisuus	5,0	
Lyhytaikaiset saamiset	5,4	
Rahavarat	0,4	
	16,5	
Lyhytaikainen vieras pääoma	3,2	
Kertyneet muuntoerot	-0,5	

Liiketoimintojen myyntitappiot	-2,9	
Myynneille kohdistetut kulut	1,3	
Myyntihinta	12,3	
Myyntihinnasta tilinpäätöshetkellä saatavana	1,1	
Myyntien rahavirta	9,4	
Rahoituslaskelmassa:		
Tytäryritysten myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	4,1	
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	2,6	
Liiketoiminnan rahavirta	2,7	
	9,4	
3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT JA KULUT		
Aineellisen käyttöomaisuuden myyntivoitot	1,1	0,0
Liiketoimintojen arvonalentuminen	-1,3	-3,2
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-1,1	-3,1
Yhteensä	-1,3	-6,3
4. POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Poistot hyödykeryhmittäin		
Poistot aineettomista hyödykkeistä		
Aineettomat oikeudet	0,9	1,1
Muut aineettomat hyödykkeet	1,9	1,9
Yhteensä	2,8	3,0
Poistot aineellisesta käyttöomaisuudesta		
Rakennukset	4,6	4,1
Koneet ja kalusto	10,2	14,2
Muu aineellinen käyttöomaisuus	0,5	0,1
Yhteensä	15,3	18,5
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Liiketoimintojen arvonalentuminen	1,5	3,2
Aineettomat oikeudet	0,2	0,0
Muut aineettomat hyödykkeet	0,0	1,7
Rakennukset	-4,3	0,1
Koneet ja kalusto	0,6	16,7
Yhteensä	-2,0	21,7
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	16,0	43,2
Toimintokohtaiset poistot		
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	12,7	15,7
Myynti ja markkinointi	0,3	0,6
Hallinto	4,2	4,4
Tutkimus ja tuotekehitys	0,8	0,8
Yhteensä	18,0	21,5
Arvonalentumiset ja niiden palautukset		
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-3,7	18,4
Hallinto	0,2	0,1
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	1,5	3,2
Yhteensä	-2,0	21,7
5. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT		
Palkat	40,6	43,1
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	6,0	6,6
Eläkekulut – etuusperusteiset järjestelyt	0,0	-0,1
Muut henkilösivukulut	4,0	4,1
Yhteensä	50,7	53,7

KONSERNIN PALVELUKSESSA OLI TILIKAUDEN AIKANA KESKIMÄÄRIN (HENKILÖÄ)

Elintarvike	749	723
Rehu & Mallas	278	277
Ainesosat	73	71
Yhteiset toiminnot	57	192
Yhteensä	1 157	1 263

6. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	0,2	0,1
Myyntivoitot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	0,9	2,4
Käyvän arvon muutos käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	0,0	0,0
Korkotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	0,7	0,9
Korkotuotot lainasaamisista	0,1	0,5
Muut korkotuotot	0,6	0,6
Valuuttakurssierot, netto	0,0	0,1
Muut rahoitustuotot	0,0	0,0
Rahoitustuotot yhteensä	2,5	4,7
Arvonlennukset lainasaamisista	0,0	-4,3
Käyvän arvon muutos käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	0,0	-1,0
Korkokulut lainoista	-0,5	-0,8
Muut korkokulut	-0,5	-0,8
Hyödykejohdannaisten arvonmuutokset	-2,0	-0,4
Valuuttakurssierot, netto	-0,1	0,0
Muut rahoituskulut	-0,1	0,0
Rahoituskulut yhteensä	-3,2	-7,3

Liiketuloksen muodostaviin eriin sisältyy valuuttakurssivoittoja ja -tappioita -0,3 milj. euroa vuonna 2007 (-0,5 milj. euroa 2006)

7. TULOVEROT

Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-0,5	0,2
Edellisten tilikausien verot	0,0	0,1
Laskennalliset verot	-0,7	-1,0
Yhteensä	-1,2	-0,8

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla (26 %) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma

Verot laskettuna kotimaan verokannalla	-2,5	8,6
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavan verokannan vaikutus	-0,3	0,2
Liikearvon arvonalentumiset	-0,4	-1,4
Verovapaat tulot	0,1	0,1
Vähennykselvottomat kulut	-0,1	-0,2
Käyttämättömät tilikauden tappiot	-0,9	-3,9
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	0,5	0,3
Aiemmin verotuksessa vähentämättä jätettyjen poistojen laskennallisen verosaamisen kirjaus	2,5	0,0
Verotuksessa vähentämättä jätetyt poistot	0,0	-3,9
Muut erät	-0,1	-0,6
Yhteensä	-1,2	-0,8

8. OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos on laskettu jakamalla tilikauden voitto ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana.

Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, jatkuvat toiminnot (milj. euroa)	8,7	-34,5
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, lopetetut toiminnot (milj. euroa)	-7,3	-7,1
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	159 014 892	160 366 891
Laimentamaton osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot (euroa/osake)	0,05	-0,22
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot (euroa/osake)	0,05	-0,22
Laimentamaton osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot (euroa/osake)	-0,05	-0,04
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot (euroa/osake)	-0,05	-0,04

KONSERNIN TASEEN LIITETIEDOT

9. KONSERNIN AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2007

(MILJ. EUROA)					
	AINEETTOMAT OIKEUDET	LIIKEARVO	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	ENNAKKO-MAKSUT JA KESKENER. HANKINNAT	AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	34,3	43,8	19,4	0,1	97,6
Kurssierot	-0,2	-1,1	0,0	0,0	-1,4
Lisäykset	1,3	0,2	0,6	0,8	2,9
Yritysmyyntit ja muut vähennykset	3,3	15,8	0,6	0,0	19,7
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0
Hankintameno 31.12.	32,0	27,1	19,5	0,8	79,4
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	29,3	41,2	11,5	0,0	82,0
Kurssierot	-0,2	-1,5	0,0	0,0	-1,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1,8	15,5	0,3	0,0	17,6
Tilikauden poisto	0,9	0,0	1,9	0,0	2,8
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0,2	1,5	0,0	0,0	1,7
Kertyneet poistot 31.12.	28,3	25,8	13,1	0,0	67,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	3,7	1,3	6,4	0,8	12,2

9. KONSERNIN AINEELLISET HYÖDYKKEET 2007

(MILJ. EUROA)						
	MAA- JA VESIALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKO-MAKSUT JA KESKENER. HANKINNAT	AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	5,1	137,1	294,7	1,7	11,9	450,5
Kurssierot	-0,1	-0,3	-1,3	0,1	0,1	-1,4
Lisäykset	0,2	4,2	8,2	0,2	16,6	29,4
Yritysmyyntit ja muut vähennykset	0,3	16,3	29,6	0,5	1,6	48,3
Siirrot erien välillä	0,0	4,4	2,3	0,0	-6,6	0,0
Hankintameno 31.12.	4,9	129,2	274,3	1,4	20,4	430,2
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	0,0	89,9	241,8	1,1	0,0	332,8
Kurssierot	0,0	0,0	-1,0	0,0	0,0	-1,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	15,8	26,6	0,4	0,0	42,8
Tilikauden poisto	0,0	4,7	10,4	0,1	0,0	15,1
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0,0	-3,1	1,3	0,0	0,0	-1,9
Kertyneet poistot 31.12.	0,0	75,5	225,9	0,9	0,0	302,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	4,9	53,6	48,4	0,5	20,4	127,9
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 31.12.			45,9			

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvoon sisältyy rahoitusleasingillä hankittuja koneita ja laitteita 0,7 milj. euroa.

Raisio leikkasi myllyliiketoiminnan ylikapasiteettia sulkemalla vehnä- ja ruismyllyt Nokialla, mistä johtuen kirjattiin 2,0 milj. euron arvonalennus koneisiin ja 1,3 milj. euron liikearvo kirjattiin kokonaan alas. Erikoisrehutehtaan heikentyneet kannattavuusnäkömät johtivat omaisuuserien uudelleenarviointiin. Omaisuuteen kirjattiin 1,8 milj. euron arvonalennus. Loppuvuodesta liiketoiminta myytiin kokonaan. Mallasliiketoiminnan omaisuuteen vuonna 2005 tehty arvonalennus arvioitiin uudelleen johtuen markkinatilanteen parantumisesta ja hinnoittelurakenteen muutoksista. Arvioinnin perusteella arvonalennukselle ei enää ollut perusteita, minkä vuoksi kirjattiin 6,0 milj. euron arvonalentumistappion peruutus.

9. KONSERNIN AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2006

(MILJ. EUROA)					
	AINEETTOMAT OIKEUDET	LIIEKARVO	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	ENNAKKO-MAKSUT JA KESKENER. HANKINNAT	AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	35,2	42,5	12,8	3,6	94,1
Kurs sierot	0,3	1,3	0,0	0,0	1,6
Lisäykset	1,2	0,0	3,0	0,1	4,3
Yritysmyyntit ja muut vähennykset	2,7	0,0	0,0	0,0	2,7
Siirrot erien välillä	0,3	0,0	3,7	-3,6	0,3
Hankintameno 31.12.	34,3	43,8	19,4	0,1	97,6
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	30,3	30,9	8,0	0,0	69,1
Kurs sierot	0,3	1,2	0,0	0,0	1,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	2,6	0,0	0,0	0,0	2,6
Tilikauden poisto	1,4	0,0	1,9	0,0	3,3
Arvon alentumiset	0,0	9,1	1,7	0,0	10,8
Kertyneet poistot 31.12.	29,3	41,2	11,5	0,0	82,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2006	5,0	2,6	7,9	0,1	15,6

9. KONSERNIN AINEELLISET HYÖDYKKEET 2006

(MILJ. EUROA)						
	MAA- JA VESIALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKO-MAKSUT JA KESKENER. HANKINNAT	AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	5,2	130,4	281,1	1,8	11,5	430,0
Kurs sierot	-0,1	-0,5	-1,9	0,0	0,0	-2,5
Lisäykset	0,0	2,8	10,7	0,1	12,7	26,3
Yritysmyyntit ja muut vähennykset	0,0	0,2	0,7	0,2	1,8	2,9
Siirrot erien välillä	0,0	4,7	5,5	0,0	-10,5	-0,3
Hankintameno 31.12.	5,1	137,1	294,7	1,7	11,9	450,5
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	0,0	85,3	211,8	1,2	1,2	299,5
Kurs sierot	0,0	-0,2	-1,3	0,0	0,0	-1,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	0,0	0,6	0,2	1,2	2,0
Tilikauden poisto	0,0	4,2	14,8	0,1	0,0	19,1
Arvon alentumiset	0,0	0,6	17,1	0,0	0,0	17,7
Kertyneet poistot 31.12.	0,0	89,9	241,8	1,1	0,0	332,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2006	5,1	47,2	52,9	0,5	11,9	117,7
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 31.12.			51,2			

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintameno lisäykseen sisältyy rahoitusleasingisopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä 0,1 milj. euroa.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvoon sisältyy rahoitusleasingillä hankittuja koneita ja laitteita 1,1 milj. euroa.

Investoinnit soija-kauratehtaaseen sekä puhdaskauratehtaaseen osoittautuivat johdon tarkentuneiden arvioiden mukaan ylimitoitetuiksi. Arvon alentumistestausten tuloksena kummankin tehtaan käyttöomaisuuden tasearvot kirjattiin alas, yhteensä 10,3 milj. euroa. Markkina näkymät kummankin tehtaan tuotteille ovat aiemmin arvioitua selvästi heikommät. Margariini liiketoiminnan liikearvojen testausten yhteydessä arvonalentumistestauslaskelmat osoittivat, että liikearvojen arvonalennuksen lisäksi on tarvetta myös liiketoiminnan käytössä olevan käyttöomaisuuden arvonalennukselle. Margariini liiketoiminnan käytössä olevan käyttöomaisuuden arvoa alennettiin Suomessa 6,1 milj. euroa ja Venäjällä 2,2 milj. euroa.

10. LIIKEARVOJEN TESTAUS

Konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille allokoituiden liikearvot liiketoimintasegmenttien ja maantieteellisten segmenttien mukaan.

	ELINTARVIKE	
	2007	2006
Suomi	0,0	1,3
Puola	1,3	1,2
Venäjä	0,0	0,0
Muu Eurooppa	0,0	0,0
Yhteensä	1,3	2,6

Arvon alentumistestausta varten liikearvot on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Arvon alentumistestauksissa kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuen. Rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin, jotka kattavat viisi seuraavaa vuotta. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä tasaista kasvutekijää.

Käyttöarvon määrittämisessä käytetyt perusolettamukset ovat:

	ELINTARVIKE		REHU & MALLAS	
	2007	2006	2007	2006
Budjetoitu käyttökateprosentti *)	8,0	6,8		7,2
Kasvuprosentti **)	1,9	2,0		0,0
Diskonntauskorko	10,6	10,3		10,4

*) Budjetoitu keskimääräinen laskelmissa käytetty käyttökateprosentti

**) Ennustejakson jälkeisissä rahavirroissa

Koska liikearvojen määrä on vähäinen, erillistä herkkyysoanalyysiä ei esitetä.

Kirjatut arvonalennukset:

Konserni leikkasi vuonna 2007 elintarviketeollisuuden kuuluvan myllyliiketoiminnan ylikapasiteettia, minkä johdosta myös liiketoimintaan liittyvä liikearvo testattiin. Testauksen tuloksena koko liikearvo kirjattiin pois taseesta.

Vuonna 2006 diagnostiikkayksikön jäljellä ollut liikearvo kirjattiin kokonaan pois taseesta. Margariiniliiketoimintaan liittyneet liikearvot kotimaassa, Ruotsissa ja Venäjällä, yhteensä 3,2 milj. euroa, arvioitiin uudelleen heikentyneiden kannattavuus- ja markkinanäkymien vuoksi ja kirjattiin kokonaan pois taseesta.

	ELINTARVIKE		REHU & MALLAS		DIAGNOSTIIKKA		YHTEENSÄ	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Suomi	1,3	2,0		0,1			1,3	2,1
Venäjä	0,0	0,3					0,0	0,3
Muu Eurooppa	0,0	0,9				5,8	0,0	6,7
Yhteensä	1,3	3,2	0,0	0,1	0,0	5,8	1,3	9,1

11. OSUUEDET OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSISSÄ**YHTEISYRITYKSET**

Kirjanpitoarvo 1.1.	0,5	1,6
Kurssierot	0,0	0,0
Lisäykset	0,0	0,1
Vähennykset	-0,1	0,0
Liikearvon arvonalennus	0,0	-0,8
Osuus tilikauden tuloksesta	-0,3	-0,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,1	0,5

Yhteisyritysten kirjanpitoarvoon ei sisälly liikearvoa. Tilikauden aikana yhteisyritys ZAO Skandinavskij Korm Venäjällä purettiin. Konserni ei ole kirjannut vuonna 2007 sijoituksensa tasearvon ylittävää osuuttaan yhteisyritys GoGreen Ab:n tappiosta, koska konsernilla ei ole sitoumuksia GoGreenin velvoitteiden täyttämiseksi. Kirjaamatta jätetty osuus on 0,2 milj. euroa. Vuonna 2006 GoGreenin liikearvo, 0,8 milj. euroa, kirjattiin pois taseesta.

OSAKKUUSYRITYKSET

Kirjanpitoarvo 1.1.	1,8	3,2
Kurssierot	-0,2	0,0
Lisäykset	0,0	0,0
Vähennykset	-0,3	0,0
Liikearvon arvonalennus	0,0	-1,4
Osuus tilikauden tuloksesta	0,0	0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,4	1,8

Osakkuusyritysten kirjanpitoarvoon 31.12.2007 sisältyy liikearvoa 0,2 milj. euroa (0,2 milj. euroa 2006). Konserni myi lokakuussa 2007 puolalaisen osakkuusyrityksen Oboryn, jonka liikearvo, 1,4 milj. euroa, kirjattiin pois taseesta vuonna 2006. Osakkuusyritys Vihannin Vedenpuhdistamo Oy myytiin kesäkuun 2007 alussa.

Konsernin omistusosuutta vastaavat määrät yhteisyritysten varoista ja veloista sekä liikevaihdosta ja tuloksesta:

Yhteisyrityksiin tehtyihin sijoituksiin liittyvät varat ja velat:

Pitkäaikaiset varat	0,2	0,3
Lyhytaikaiset varat	2,6	3,2
Pitkäaikaiset velat	0,0	0,0
Lyhytaikaiset velat	3,0	3,0
Varat netto	-0,1	0,5

Yhteisyrityksiin tehtyihin sijoituksiin liittyvät tuotot ja kulut:

Liikevaihto	18,5	17,8
Kulut	19,0	18,3
Voitto/tappio	-0,5	-0,5

Osakkuusyritysten yhteenlasketut varat, velat, liikevaihto ja voitto/tappio:

Varat	29,6	28,2
Velat	26,1	22,7
Liikevaihto	22,0	26,8
Voitto/tappio	-0,3	0,2

12. MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

Noteeraamattomat osakesijoitukset	0,6	1,5
Myytävissä olevat sijoitukset yhteensä	0,6	1,5

Noteeraamattomat osakesijoitukset on esitetty hankintahintaan, koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti saatavilla.

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisältyi vuonna 2006 yhteensä 0,8 milj. euroa arvonalennuksia, mikä oli kirjattu tilikauden aikana rahoituskuluihin. Kyseiset rahoituserät liittyivät vuonna 2007 myytyyn diagnostiikkaliiketoimintaan.

13. PITKÄAIKAISET SAAMISET

Lainasaamiset ulkopuolisilta	0,9	1,5
Muut pitkäaikaiset saamiset	0,4	1,6
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	1,3	3,1

Edellä esitetty pitkäaikainen lainasaaminen koostuu pääosin USD-määräisestä vaihtuvakorkoisesta saamisesta. Muu pitkäaikainen saaminen koostuu pääosin Oulun rehutehdasalueen vuokraoikeuden sopimukselliseen siirtoon liittyvästä saamisesta. Pitkäaikaisten saamisten käyvät arvot esitetään liitteessä 26.

Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä vakuuksien käypää arvoa huomioon ottamatta, siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään rahoitusinstrumentteihin liittyviä velvoitteitaan. Muun pitkäaikaisen saamisen vakuudeksi on saatu pankkitakaus. Lainasaamiset muodostavat luottoriskikeskittymän, koska ne ovat pääosin yhdeltä yhtiöltä.

14. VAIHTO-OMAISUUS

Aineet ja tarvikkeet	64,4	58,5
Keskeneräiset tuotteet	8,3	4,2
Valmiit tuotteet/tavarat	18,8	19,2
Ennakkomaksut	0,2	0,2
Vaihto-omaisuus yhteensä	91,7	82,1

Vaihto-omaisuuden kirja-arvoon ei sisälly olennaisia kirjauksia, joilla vaihto-omaisuuden arvoa olisi alennettu vastaamaan sen nettorealisointiarvoa.

15. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

Myyntisaamiset	45,0	48,8
Saamiset osakkuusyrityksiltä	2,3	3,6
Siirtosaamiset	4,1	5,0
Ennakkomaksusaamiset	0,0	0,1
Pitkäaikaisten lainasaamisten lyhennyserä	0,4	1,5
Lyhytaikaiset lainasaamiset	0,0	0,4
Yhtiöveron hyvityssaamiset	7,3	7,4
Muut saamiset	11,0	8,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteensä	70,1	75,4

Tilinpäätöshetkellä konsernin myyntisaamisista kolme neljäsosaa oli euromääräisiä, lähes viidennes Puolan zloty-määräisiä ja loput muiden valuuttojen määräisiä.

Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli yli 60 päivää sitten erääntyneitä myyntisaamisia, joiden arvo ei ole alentunut 2,2 milj. euroa (2,9 milj. euroa). Erääntyneiden saamisten ikäjakauma on seuraava:

Erääntyneet 61–180 päivää	2,0	2,0
Erääntyneet yli 180 päivää	0,2	0,9
	2,2	2,9

Myyntisaamisista on vähennetty seuraavat erät:

Arvo 1.1.	0,9	1,5
Lisäykset	0,2	0,3
Vähennykset	-0,4	-1,0
Arvo 31.12.	0,6	0,9

Konserni on kirjannut tilikauden aikana luottotappioita myyntisaamisista 0,3 milj. euroa (0,3 milj. euroa).

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät ovat liiketoimintaan kuuluvien tuottojen ja kulujen sekä rahoituserien ja verojen jaksotuksia. IAS 39:n mukaan rahoitusvaroihin luettavien saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 26.

Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä vakuuksien käypää arvoa huomioon ottamatta siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään rahoitusinstrumentteihin liittyviä velvoitteitaan. Saamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä.

(MILJ. EUROA)**2007****2006****16. KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT**

Rahoitusarvopaperit	27,7	64,4
Johdannaissopimukset	0,2	0,1
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat yhteensä	27,9	64,4

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luetaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät joukkovelkakirjalainat, rahasto-osuudet ja 12 kuukauden sisällä erääntyvät pankkien ja yritysten liikkeeseen laskemat sijoitus- ja yritystodistukset sekä kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat euromääräisiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset osapuolet eivät pysty täyttämään rahoitusinstrumentteihin liittyviä velvoitteitaan. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittyviä.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset esitetään tuloslaskelmassa rahoitustuotoissa ja -kuluissa.

17. RAHAVARAT

Käteinen raha ja pankkitilit	15,9	14,5
------------------------------	------	------

Lyhytaikaiset pankkitalletukset ovat pääosin euromääräisiä ja vaadittaessa nostettavissa.

18. OMA PÄÄOMA

	1 000 KPL		OSAKEPÄÄOMA MILJ. EUROA		OMAT OSAKKEET MILJ. EUROA	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	34 474	34 563	5,8	5,8		
Omien osakkeiden hankinta, kantaosakkeet	-158	-41			-0,3	-0,1
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	130 675	130 586	22,0	22,0		
Omien osakkeiden hankinta, vaihto-osakkeet	-8 231	-4 931			-17,6	-11,3
Yhteensä	156 760	160 177	27,8	27,8	-17,9	-11,4

Muuntoerot:

Muuntoerot-rahasto sisältää itsenäisten ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Myös itsenäisiin ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksista syntyvät voitot ja tappiot sisältyvät muuntoeroihin silloin, kun suojauslaskennan edellytykset ovat täyttyneet.

Omat osakkeet:

Omiin osakkeisiin sisältyy konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintameno. Omia osakkeita on hankittu pörssistä ajalla 10.8.2005–29.3.2006 yhteensä 4 971 700 kappaletta, 4 930 500 vaihto-osaketta ja 41 200 kantaosaketta. Vuonna 2007 on hankittu lisää 10.4.2007 alkaen yhteensä 3 417 100 kappaletta, 3 300 000 vaihto-osaketta ja 117 100 kantaosaketta. Osakkeiden hankintameno on yhteensä 17,9 milj. euroa ja se esitetään oman pääoman vähennyksenä.

Osingot:

Tilinpäätöspäivän jälkeen emoyrityksen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,04 euroa/osake.

(MILJ. EUROA)**2007****2006**

Kumulatiiviset muuntoerot:		
Muuntoerot 1.1.		
konserniyritykset	-1,3	1,3
osakkuusyrietykset	0,0	0,0
Muuntoeron muutos	-1,2	1,3
konserniyritykset	-0,9	-2,6
osakkuusyrietykset	-0,2	0,0
Muuntoerot 31.12.	-1,1	-2,6
konserniyritykset	-2,2	-1,3
osakkuusyrietykset	-0,1	0,0
	-2,3	-1,2

19. LASKENNALLISET VEROT

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2007 aikana:

(MILJ. EUROA)	1.1.2007	KIRJATTU TULOSLAS- KELMAAN	KURSSI- EROT	OSTETUT/ MYYDYT TYTÄR- YHTIÖT	31.12.2007
Laskennalliset verosaamiset:					
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	0,1	0,0		-0,1	0,1
Käyttöomaisuuden sisäinen kate	0,0	0,0			0,0
Leasing-omaisuus	0,0	0,0			0,0
Vahvistetut verotukselliset tappiot	2,5	-2,4			0,0
Eläkevelvoitteet	0,0	0,0			0,0
Verotuksessa vähentämättä jätetyt poistot	6,7	2,2			8,9
Muut erät	1,4	0,9	0,0	0,0	2,3
Yhteensä	10,7	0,7	0,0	-0,1	11,3
Laskennalliset verovelat:					
Kertyneet poistoerot	0,0	1,7	0,0		1,7
Leasing-omaisuus	0,1	-0,1	0,0		0,0
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	0,0	0,0			0,0
Arvonlennukset konserniosakkeiden hankintamenoista	5,7	0,0			5,7
Muut erät	2,1	-0,3			1,7
Yhteensä	7,9	1,3	0,0	0,0	9,1

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2006 aikana:

(MILJ. EUROA)	1.1.2006	KIRJATTU TULOSLAS- KELMAAN	KURSSI- EROT	OSTETUT/ MYYDYT TYTÄR- YHTIÖT	31.12.2006
Laskennalliset verosaamiset:					
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	0,1	0,0			0,1
Käyttöomaisuuden sisäinen kate	0,1	-0,1			0,0
Leasing-omaisuus	0,1	-0,1			0,0
Vahvistetut verotukselliset tappiot	4,6	-2,1			2,5
Eläkevelvoitteet	0,1	0,0			0,0
Johdannaissopimukset	0,0	0,0			0,0
Verotuksessa vähentämättä jätetyt poistot	5,6	1,1			6,7
Muut erät	1,7	-0,3	-0,1		1,4
Yhteensä	12,3	-1,5	-0,1	0,0	10,7
Laskennalliset verovelat:					
Kertyneet poistoerot	0,5	-0,5			0,0
Leasing-omaisuus	0,2	-0,1			0,1
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	0,3	-0,2			0,0
Arvonlennukset konserniosakkeiden hankintamenoista	5,7	0,0			5,7
Muut erät	2,1	0,0			2,1
Yhteensä	8,7	-0,8	0,0	0,0	7,9

Myöhemmin käytettäviä verotuksellisia tappioita vastaavaa laskennallista verosaamista on kirjattu sen verran kuin sitä todennäköisesti pystytään hyödyntämään tulevaisuudessa kertyvien voittojen perusteella. Konsernilla oli kertyneitä tappioita yhteensä 49,5 milj. euroa (31.12.2006 66,4 milj. euroa). Suurin osa tappioista vanhenee viittä vuotta pidemmän ajan kuluttua.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan, kun on olemassa laillisesti toimeenpantava oikeus kuitata ja milloin laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan. Konsernitaseessa netottomalla määritellyt summat:

(MILJ. EUROA)	2007	2006
Laskennalliset verosaamiset	11,3	10,7
Laskennalliset verovelat	9,1	7,9
Laskennallinen nettoverosaaminen	2,2	2,8
Ulkomaisten tytäryritysten jakamattomat voittovarot ovat negatiiviset, joten niistä ei ole laskettu verovelkaa.		
20. ELÄKEVELVOITTEET		
Tuloslaskelman etuusperusteinen eläkekulu määräytyy seuraavasti:		
Korkomenot	0,0	0,0
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	0,0	-0,1
	0,0	-0,1
Taseessa esitetyn velan muutokset:		
Tilikauden alussa	0,2	0,4
Maksetut etuudet	0,0	0,0
Eläkekulut tuloslaskelmassa	0,0	-0,1
Tilikauden lopussa	0,2	0,2
21. VARAUKSET		
Varaus investointihankkeesta luopumiseen:		
Varaukset 1.1.	5,1	
Varausten lisäykset		5,1
Käytetyt varaukset	-3,3	
Varaukset 31.12.	1,9	5,1
Konserni kirjasi vuoden 2006 tilinpäätökseen varauksen vireillä olleesta hankkeesta hiutalemyllyn rakentamiseksi Venäjälle. Päätös perustui hankkeen merkittävästi kohonneisiin investointikustannuksiin, joiden arvioitiin johtavan siihen, että hanke ei enää täyttäisi alkuperäisiä tuottovaatimuksia. Varauksesta on käytetty 3,3 milj. euroa.		
22. KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVELAT		
Johdannaisoppimukset	1,5	0,1

23. KOROLLISET VELAT**Pitkäaikaiset**

Pankkilainat	0,0	0,9
Rahoitusleasingvelat	0,3	0,4
Yhteensä	0,4	1,4

Pankkilainat ovat kaikki euromääräisiä lainoja.

Pitkäaikaisista veloista (ml. rahoitusleasingvelat) erääntyy vuonna 2009 0,3 milj. euroa (vertailuvuonna 1,2 milj. euroa) ja sitä myöhemmin 0,1 milj. euroa (0,1 milj. euroa).

Lyhytaikaiset

Shekkitililuotot	4,6	5,8
Pankkilainat	0,0	0,7
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	0,8	11,0
Rahoitusleasingvelat	0,4	0,5
Muut korolliset velat	2,3	3,7
Yhteensä	8,2	21,6

Korollisten velkojen käyvät arvot esitetään liitetiedossa 26.

Velat ovat pääasiassa vaihtuvakorkoisia ja euromääräisiä. Velkojen korot on sidottu pääosin 3–12 kuukauden euribor-viitekorkoihin.

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat:

Rahoitusleasingvelat – vähimmäisvuokrien kokonaismäärä

Yhden vuoden kuluessa	0,4	0,5
Yhtä vuotta pidemmän ja enintään viiden vuoden kuluttua	0,3	0,4
Bruttomääräinen kokonaissijoitus	0,8	1,0

Rahoitusleasingvelat – vähimmäisvuokrien nykyarvo

Yhden vuoden kuluessa	0,3	0,5
Yhtä vuotta pidemmän ja enintään viiden vuoden kuluttua	0,3	0,4
Bruttomääräinen kokonaissijoitus	0,7	0,9

Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	0,1	0,1
--	-----	-----

Rahoitusleasingvelkojen kokonaismäärä	0,8	1,0
---------------------------------------	-----	-----

24. OSTOVELAT JA MUUT VELAT**Pitkäaikaiset**

Muut lainat	0,0	1,0
-------------	-----	-----

Lyhytaikaiset

Ostovelat	37,8	36,0
Velat osakkuusyrityksille	0,5	1,5
Siirtovelat	13,3	16,2
Ennakkomaksut	0,0	0,1
Muut lainat	0,9	0,0
Muut velat	7,9	5,7
Yhteensä	60,4	59,6

Siirtovelkoihin sisältyy liiketoiminnan kulujen, rahoituserien ja verojen jaksotuksia.

25. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

JOHDANTO

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on suojata konsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta ja siten osaltaan turvata ja varmistaa konsernin tuloksen kertyminen. Rahoituksen hoito ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty talousjohtajan alaisuudessa toimivalle rahoitusosastolle riittävän asiantuntemuksen sekä kattavan ja kustannustehokkaan toiminnan varmistamiseksi. Tulosityksiköt informoivat keskeisistä riskeistään rahoitusosastoa, joka kokoaa yhteen koko konsernin riskit ja raportoi riskipositiot talous- ja liiketoimintajohtolle kuukausittain ja neljännesvuosittain. Rahoitusosaston toimintaa riskienhallinnassa sääntelee hallituksen hyväksymä rahoitusriskienhallintapolitiikka. Kaikki merkittävät lainanotto päätökset tekee hallitus rahoitusosaston esityksestä.

ERI RAHOITUSRISKIT JA NIIDEN HALLINTA

Luottoriskit

Vastapuoliriski

Vastapuoliriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa sopimusosapuoli ei kykene täyttämään tai ei halua täyttää omaa velvoitettaan. Raisio altistuu vastapuoliriskille rahoitusosaston sijoittaessa varoja rahoitusmarkkinoille sekä operoidessa johdannaisinstrumenteilla. Rahoitusosasto vastaa tekemiinsä sijoituksiin, lainasaamiisiin ja johdannaispimuksiin liittyvästä vastapuoliriskistä. Tämän riskin hallinnassa käytetyistä keinoista keskeisimmät ovat huolellinen, hyvän luottokelpoisuuden omaavien vastapuolien valinta, vastapuolikohtaiset limiitit sekä hajauttaminen.

Sijoitustoiminta

Rahoitusvarojen sijoittamista on säännelty politiikassa tehtävän sijoituksen määrän, maturiteetin ja vastapuolten osalta. Maturiteetiltaan lyhyt- ja pitkäaikaisten suorien korkosijoitusten lisäksi varoja voidaan sijoittaa korkorahastoihin sekä osakkeisiin ja osake-rahastoihin. Talousjohtajalla on oikeus politiikassa asetetuista perusteista päättää konsernin sijoitusten vastapuoliksi hyväksyttävistä tahoista. Vastapuolina voivat lähtökohtaisesti olla Euroopan rahaliiton jäsenvaltiot, suuret suomalaiset kunnat ja niiden yhteenliittymät, Suomessa yrityspankkitoimintaa harjoittavat rahalaitokset sekä Euroopan rahaliiton jäsenvaltiossa rekisteröidyt yritykset, joilla on hyvä luottoluokitus.

Myyntin luottoriski

Tulosityksiköt tekevät konsernin antamien ohjeiden puitteissa itsenäisesti vastapuoliriskien liittyviä päätöksiä, kuten päättävät asiakkaaksi hyväksymisen kriteereistä, sovellettavista myyntiehtoista ja vaadittavista vakuuksista, samoin kuin ne vastaavat myyntisaamisten luottoriskistä. Myyntisaamisia voidaan turvata myös luottovakuutuksilla.

Likviditeettiriskit

Maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että konsernin rahoitusvarat ja lisärahoitusmahdollisuudet eivät kattaisi liiketoiminnan tulevia tarpeita. Poliittikan mukaisesti rahoitusosasto pyrkii ylläpitämään hyvän maksuvalmiuden kaikissa olosuhteissa ja tasolla, jolla turvataan johdon strateginen toimintavapaus. Konsernin likvidit varat muodostuvat sijoitetuista rahoitusvaroista ja rahoittajien kanssa sovitusta, nostamattomista luotoista ja tililimiiteistä. Maksuvalmiusreserviin kuuluu mm. sovittu 90 miljoonan euron suuruinen yritystodistusohjelma. Varainhankinnan riskiä hajautetaan hankkimalla rahoitusta eri lähteistä.

Markkinariskit

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkomuutosten vaikutusta konsernin nettoraioituskuluihin ja -tuottoihin sekä eri korkosijoitusten ja korkojohdannaisten markkina-arvoihin seuraavan 12 kuukauden aikana. Korkoriskiä hallitaan ohjaamalla luottosalkun ja korkosijoitusten rakennetta ja duraatiota politiikan sallimissa rajoissa tavoitteena mahdollisimman alhaiset rahoituskulut ja korkeat rahoitustuotot. Konsernin korkoriskiä seurataan laskemalla markkinakorkojen yhden prosenttiyksikön muutoksen vaikutus korollisten sijoitusten ja velkojen korkotuottoihin ja -kuluihin seuraavien 12 kuukauden aikana. Kannettavan korkoriskin enimmäismäärä on säännelty rahoitusriskienhallintapolitiikassa.

KORKORISKI MILJ. EUROA	31.12.2007	31.12.2006
Markkinakorkojen 1 %-yksikön nousun vaikutus:		
Korkotuottoihin	0,3	0,6
Korkokuluihin	0,0	-0,1
Markkina-arvojen muutos	0,0	-0,1
Nettovaikutus korkotuottoihin ja -kuluihin	0,3	0,3

Raision korkoaseman herkkyys koronmuutoksille saadaan laske- malla paljonko koko korkokäyrän yhtä suuri, yhden prosenttiyksikön suuruinen muutos muuttaa nettokorkokuluja ja -tuottoja. Tarkastelussa huomioidaan Raision korolliset sijoitukset sekä velat. Konsernin taserakenteen vuoksi korkoriskien hallinta painottuu sijoitusten korkoriskien hallintaan. Korkosijoitusten pääpaino on tilikautena ollut juoksuajaltaan lyhytaikaisissa sijoituksissa. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2007 Raision korkoherkkyys 1 prosenttiyksikön suuruiselle koronnousulle oli noin + 0,3 miljoonaa euroa (+ 0,3 milj. euroa) ja koronlaskulle noin -0,3 miljoonaa euroa (-0,3 milj. euroa). Jos korkotaso tilinpäätöshetkellä 31.12.2007 olisi ollut 1 prosenttiyksikköä korkeampi, vaikutus Raision tulokseen verojen jälkeen olisi +0,2 miljoonaa euroa (+0,2 milj. euroa). Jos taas korkotaso tilinpäätöshetkellä 31.12.2007 olisi ollut 1 prosenttiyksikköä matalampi, vaikutus Raision tulokseen verojen jälkeen olisi -0,2 miljoonaa euroa (-0,2 milj. euroa). Mikäli sijoitussalkun duraatio muuttuu tai konsernin taseasema muuttuu, myös korkoherkkyytilanne muuttuu.

Valuuttariski

Raisio suojautuu valuuttamäärien saamisen ja velkojen, taseen ulkopuolisten osto- ja myyntisopimusten sekä osittain myös budjetoitujen kassavirtojen aiheuttamaa kurssiriskiä vastaan. Valuuttariskin hallintaan käytetään valuuttatermiinejä, jotka ovat harvoin yhtäjaksoisesti avoinna yli 12 kuukautta.

Konsernin valuuttariskipolitiikassa on määritelty enimmäismäärä kannettavalle, avoimelle nettopositiolle, ja se koostuu lähinnä kotimaisten konserniyhtiöiden valuuttariskiä synnyttävistä kaupallisista ja rahoituksellisista eristä sekä niitä suojaavista johdannaisista. Valuuttariskiä syntyy lähinnä Venäjän rupla-, Ruotsin kruunu- ja Yhdysvaltain dollarimääristä eristä.

Konsernin valuuttariski 31.12.2007 on 0,1 miljoonaa euroa (0,0 milj. euroa), jos muut valuutat heikkenevät 5 prosenttia euroon verrattuna ja sen vaikutus Raision tulokseen verojen jälkeen olisi 0,0 miljoonaa euroa (0,0 milj. euroa). Tilinpäätöshetkellä oli avoimena nimellisarvoltaan 18,6 milj. euroa 1–12 kuukauden RUB-, SEK- ja USD-valuuttatermiinejä. Konserniyhtiöiden muita kotivaluuttoja kuin euroa vastaan avoinna olevat valuuttapositiot eivät ole merkittäviä.

(MILJ. EUROA)

VALUUTTARISKIT 31.12.2007 VALUUTTARISKIT 31.12.2006

Valuuttariski, nettoasema			Valuuttariski, nettoasema		
RUB	SEK	USD	RUB	SEK	USD
0,0	0,5	-0,6	-0,3	0,1	-0,5

5 %:n heikentyminen valuutassa euroa vastaan:

RUB	SEK	USD	RUB	SEK	USD
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Hyödykehintariski

Raisio käyttää rahoitusriskipolitiikan sallimia hyödykejohdannaisia suojautuakseen valikoidusti raaka-aineostojen ja tuotemyyntien eriaikaisuudesta johtuvalta epävarmuudelta. Suojausinstrumentteina käytetään soija- ja rypsisfutuurisopimuksia, jotka ovat harvoin yhtäjaksoisesti avoinna yli 12 kuukautta.

Hyödykeriskistä raportoidaan talous- ja liiketoimintajohdolle kuukausittain raportilla, jossa konsernin riskiasemaa seurataan riskiyyksiköittäin ja riskipolitiikan sallimissa rajoissa. Riskiasema 31.12.2007 oli 3,8 miljoonaa kiloa (10,9 milj. kiloa). Hyödykeriskiä seurataan myös riskiaseman Value-at-Risk (VaR) -tarkastelulla. Avoimen position VaR-lukua tarkasteltaessa otetaan huomioon kaupallinen hyödykepositio sekä tätä suojaavat johdannaispöytäkirjat. (VaR on laskettu yhden viikon tarkastelujaksolla sekä 95 %:n luottamustasolla.)

Riippuen Raision kulloinkin vallitsevasta hyödykeasemasta, tuloslaskelma- ja tasevaikutusten laajuus ja määrä voivat poiketa alla esitetystä VaR-luvusta, joka kuitenkin kuvaa melko hyvin tilivuoden aikana vallinnutta tilannetta.

(MILJ. EUROA)

HYÖDYKEPOSITION VALUE-AT RISK 31.12.2007 31.12.2006

VaR	0,1	0,2
-----	-----	-----

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2007 mitattu hyödykeposition VaR-riski vaikuttaisi toteutuessaan Raision verojen jälkeiseen tulokseen ± 0,0 miljoonaa euroa (± 0,1 milj. euroa).

(MILJ. EUROA)

JOHDANNAISTEN NIMELLISARVOT 31.12.2007 31.12.2006

Valuuttajohdannaiset	18,6	25,5
Hyödykejohdannaiset	11,2	5,4

PÄÄOMAN HALLINTA

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on vahvan pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa tavoitteena paras mahdollinen tuotto.

Pääomarakenteen kehitystä seurataan omavaraisuusasteella. Konsernin oma pääoma oli vuoden 2007 lopussa 278,8 milj. euroa (290,4 milj. euroa) ja omavaraisuusaste oli 77,9 % (75,0 %). Omavaraisuusastetta laskettaessa oma pääoma jaetaan taseen loppusummalla, josta on vähennetty saadut ennakot. Omavaraisuusasteet olivat seuraavat:

31.12.2007 31.12.2006

Oma pääoma, milj. euroa	278,8	290,4
Taseen loppusumma, milj. euroa	360,3	387,4
Omavaraisuusaste	77,9 %	75,0 %

Konsernilla ei ole ulkopuolisia pääomavaatimuksia.

26. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

Taulukossa esitetään kunkin erän kirjanpitoarvot ja käyvät arvot. Kirjanpitoarvot vastaavat konsernitaseen arvoja. Alla on esitetty konsernin käyttämät käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitusinstrumenteista.

(MILJ. EUROA)	LIITETIETO	KIRJANPITO- ARVO 2007	KÄYPÄ ARVO 2007	KIRJANPITO- ARVO 2006	KÄYPÄ ARVO 2006
Rahoitusvarat					
	Myytävissä olevat sijoitukset	12	0,6	1,5	1,5
	Lainasaamiset	13	1,9	4,1	4,3
	Myyntisaamiset ja muut saamiset	15	47,2	54,5	54,5
	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat sijoitukset	16	27,7	64,4	64,4
	Rahavarat	17	15,9	14,5	14,5
	Valuuttatermiinit	16	0,2	0,1	0,1
Rahoitusvelat					
	Pankkilainat	23	0,8	11,9	11,9
	Muut lainat	23	1,0	1,0	1,0
	Shekkitiliuotot	23	4,6	5,8	5,8
	Rahoitusleasingvelat	23	0,8	1,0	0,9
	Muut korolliset velat	23	2,3	4,4	4,4
	Ostovelat ja muut velat	24	55,2	55,8	55,8
	Hyödykefutuurit	22	1,5	0,1	0,1

Taulukossa esitettyjen rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja määritettäessä on käytetty seuraavia hintanoteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja:

Osake- ja rahoitusarvopaperisijoitukset:

Myytävissä olevat julkisesti noteerattavat osakkeet arvostetaan OMX:n Pohjoismaisen Pörssin Helsingissä tilinpäätöspäivän ostokurssiin. Noteeraamattomat osakesijoitukset on kirjattu hankintahintaan, koska niiden arvostaminen käypään arvoon arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista, eikä käypä arvo ole ollut määritettävissä luotettavasti. Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjatut rahoitusvarat ovat jälkimarkkinakelpoisia ja niiden arvostuksessa on käytetty tilinpäätöspäivän markkinahintoja tai sopimuksen pituutta vastaavia markkinakorkoja.

Johdannaiset:

Valuuttatermiinien käyvät arvot määritellään käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinahintoja. Hyödykejohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja.

Lainasaamiset, pankkilainat ja rahoitusleasingvelat:

Lainasaamisten ja pankkilainojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty korkoa, joka vastaa kyseisissä sopimuksissa määritettyjä korkoja vastaavia markkinakorkoja. Rahoitusleasingvelkojen käypä arvo on arvioitu diskonttaamalla tulevat rahavirrat korolla, joka vastaa samanlaisten leasing sopimusten korkoa.

Ostovelat ja muut velat tai saamiset:

Ostovelkojen ja muiden velkojen tai saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saatavien maturiteetti huomioon ottaen.

27. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana:

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

Yhden vuoden kuluessa	1,1	1,0
Yhtä vuotta pidemmän ja enintään viiden vuoden kuluttua	0,9	1,2
Viittä vuotta pidemmän ajan kuluttua	0,5	0,5
Yhteensä	2,5	2,7

Konserni on vuokrannut autoja, tuotantotiloja ja maa-alueita.

Vuoden 2007 tuloslaskelmaan sisältyy muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja 5,2 milj. euroa (vuonna 2006 5,1 milj. euroa).

28. VASTUUSITOUKSET JA MUUT VASTUUT

Vakuudeksi annettu omaisuus:

Omasta puolesta annetut vakuudet		
Annetut kiinteistökiinnitykset	0,7	16,9
Pantatut arvopaperit	0,0	0,0
Annetut yritysikiinnitykset	0,0	34,4
Yhteensä	0,7	51,2

Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut:

Vastuusitoumukset yhtiön itsensä puolesta	1,5	1,5
Vastuusitoumukset osakkuusyhtiöiden puolesta		
Takaukset	0,0	3,0
Vastuusitoumukset muiden puolesta		
Takaukset	0,1	0,0
Muut vastuut		
Muut taloudelliset vastuut	2,0	2,8
Sitoutuminen investointimaksuihin		
Tilinpäätöshetkellä voimassa olleet sitoumukset investointimaksuihin	2,7	16,6

29. LÄHIPIIRITIEDOT

Konsernin tytär-, yhteis- ja osakkuusyhtykset

	KONSERNIN OMISTUSOSUUS, %	EMOYHTIÖN OMISTUSOSUUS, %
TYTÄRYHTYKSET		
Elintarvike		
Carlshamn Mejeri Produktion AB, Ruotsi	100,00	
OOO Ecomilk, Venäjä	100,00	
Melia Oy, Raisio	75,00	
OOO Raisio, Venäjä	100,00	
Raisio Eesti AS, Viro	100,00	
SIA Raisio Latvija, Latvia	100,00	
UAB Raisio Lietuva, Liettua	100,00	
OOO Raisio Nutrition, Venäjä	100,00	
Raisio Polska Foods Sp. z o.o., Puola	100,00	
Raisio Sverige AB, Ruotsi	100,00	
TOV Raisio Ukraina, Ukraina	100,00	
Ravintoraisio Oy / Rasion Margariini, Raisio	100,00	100,00
ZAO Zolotaya Melnitsa, Venäjä	74,90	
Rehu & Mallas		
Ravintoraisio Oy / Kasviöljy ja Mallas, Raisio	100,00	100,00
Rehuraisio Oy, Raisio	100,00	
Ainesosat		
Raisio Staest US Inc., Yhdysvallat	100,00	
Ravintoraisio Oy / Ainesosat, Raisio	100,00	
Muu toiminta		
Raisio Group Holding Oy	100,00	100,00
Rasion Konsernipalvelut Oy	100,00	100,00
Rasionkaaren Teollisuuspuisto Oy	100,00	98,41
YHTEISYHTYKSET		
Elintarvike		
Ateriamestarit Oy, Turku	50,00	
GoGreen AB, Ruotsi	50,00	
OSAKKUUSYHTYKSET		
Elintarvike		
AS Rigas Dzirnavnieks, Latvia	27,63	
Rehu & Mallas		
Vihervakka Oy, Pöytyä	38,50	38,50

(MILJ. EUROA)

2007

2006

Liiketoimet lähipiirin kanssa:

Myynti osakkuus- ja yhteisyrityksille	12,8	20,6
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	3,1	10,3
Myynti johtoon kuuluville avainhenkilöille	0,0	0,1
Ostot johtoon kuuluvilta avainhenkilöiltä	0,6	0,4
Lyhytaikaiset saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	2,3	3,7
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	0,5	1,5

Myyntit osakkuus- ja yhteisyrityksille tapahtuvat käypään markkinahintaan.

Johdon työsuhde-etuudet:

Palkat ja palkkiot	1,7	2,4
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat korvaukset	0,3	0,9
Yhteensä	2,0	3,3

Hallintoneuvoston jäsenten palkkiot

0,0 0,0

Hallituksen jäsenten palkkiot

0,3 0,2

Toimitusjohtajan sekä konsernin johtoryhmän palkat ja palkkiot:

Matti Rihko	0,4	0,0
Rabbe Klemets	0,0	0,6
Muu johtoryhmä	1,0	1,5
Yhteensä	1,4	2,2

Eläke- ja muut etuudet:

Konsernin johtoon kuuluvilla henkilöillä on oikeus siirtyä eläkkeelle täytettyään 62 vuotta.

Toimitusjohtajan johtajasopimuksen irtisanomisaika on 6 kuukautta molemmin puolin. Mikäli yhtiö irtisanoo toimitusjohtajan, toimitusjohtajalla on oikeus irtisanomisajan palkan lisäksi korvaukseen, mikä määrältään vastaa hänen 12 kuukauden palkkaansa.

30. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Konserni allekirjoitti tammikuun lopussa sopimuksen ruotsalaisen Lantmännenin kanssa yhteisten omistusjärjestelyjen purkamisesta. Sopimuksen mukaan Lantmännen luovuttaa Raisiolle omistamansa 25 prosentin osuuden Melia Oy:stä. Vastaavasti Raisio luovuttaa Lantmännenille 50 prosentin omistuksensa yhteisyritys GoGreen AB:stä ja 27 prosentin osuuden Latviassa sijaitsevasta AS Rigas Dzirnavnies -mylly-yhtiöstä. Omistusjärjestelyjen arvioidaan parantavan Raision vuoden 2008 liike tulosta 3–4 miljoonalla eurolla.

KONSERNIN TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	2007	2006	2005
Tulos ja kannattavuus			
Liikevaihto, milj. euroa ¹⁾	421,9	402,6	397,6
muutos, %	4,8	1,2	-9,2
Kansainvälinen liikevaihto, milj.euroa ¹⁾	158,0	158,7	152,9
% liikevaihdosta	37,5	39,4	38,5
Liiketulos, milj. euroa ¹⁾	10,6	-28,1	5,9
% liikevaihdosta	2,5	-7,0	1,5
Tulos ennen veroja ¹⁾	9,5	-33,2	9,4
% liikevaihdosta	2,3	-8,3	2,4
Oman pääoman tuotto, % ¹⁾	2,9	-10,7	2,4
Sijoitetun pääoman tuotto, % ¹⁾	3,6	-9,1	2,7
Rahoitus ja taloudellinen asema			
Oma pääoma, milj. euroa	278,8	290,4	347,3
Korollinen velka, milj. euroa	8,7	23,2	36,1
Korollinen nettovelka, milj. euroa	-34,9	-55,6	-86,8
Taseen loppusumma, milj. euroa	360,3	387,4	452,5
Omavaraisuusaste, %	77,9	75,0	76,8
Velkaantumisaste, %	-12,5	-19,1	-25,0
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	15,6	15,1	5,6
Muut tunnusluvut			
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa ¹⁾	31,4	27,6	46,9
% liikevaihdosta	7,5	6,9	11,8
Tutkimus- ja kehitykseen, milj. euroa ¹⁾	6,4	9,8	8,8
% liikevaihdosta	1,5	2,4	2,2
Henkilökunnan määrä, keskimäärin ¹⁾	1 157	1 263	1 262

1) Tunnusluvut esitetty jatkuvien toimintojen osalta

Vuosien 2006 ja 2005 vertailutiedot muutettu vastaamaan vuoden 2007 tietoja.

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

	2007	2006	2005
Tulos per osake, jatkuvat toiminnot, euroa ¹⁾	0,05	-0,22	0,05
Liiketoiminnan rahavirta/osake, euroa ¹⁾	0,10	0,09	0,03
Oma pääoma per osake, euroa ¹⁾	1,70	1,73	2,06
Osinko per osake, euroa	0,04 ²⁾	0,03	0,05
Osinko per tulos, %	73,2	-13,7	98,3
Efektiivinen osinkotuotto, %			
Vaihto-osakkeet	2,7	1,7	2,2
Kantaosakkeet	2,6	1,7	2,2
P/E-luku			
Vaihto-osakkeet	27,5	-8,2	44,4
Kantaosakkeet	27,8	-8,2	44,8
Oikaistu keskimääräinen kurssi, euroa			
Vaihto-osakkeet	1,95	1,88	2,28
Kantaosakkeet	1,96	1,91	2,33
Oikaistu alin kurssi, euroa			
Vaihto-osakkeet	1,39	1,35	1,87
Kantaosakkeet	1,50	1,42	1,94
Oikaistu ylin kurssi, euroa			
Vaihto-osakkeet	2,33	2,44	2,80
Kantaosakkeet	2,25	2,44	2,80
Oikaistu kurssi 31.12., euroa			
Vaihto-osakkeet	1,50	1,79	2,26
Kantaosakkeet	1,52	1,80	2,28
Osakekannan markkina-arvo 31.12., milj. euroa ¹⁾			
Vaihto-osakkeet	183,7	224,9	286,7
Kantaosakkeet	52,2	62,1	78,7
Yhteensä	235,8	287,1	365,4
Osakkeiden vaihto, milj. euroa			
Vaihto-osakkeet	100,0	121,1	250,4
Kantaosakkeet	2,6	2,8	3,5
Yhteensä	102,6	124,0	253,9
Vaihdettu määrä			
Vaihto-osakkeet, 1 000 kpl	51 309	64 308	109 604
% kokonaismäärästä	39,3	49,3	83,9
Kantaosakkeet, 1 000 kpl	1 323	1 479	1 483
% kokonaismäärästä	3,8	4,3	4,3
Osakkeiden keskimääräinen oikaistu lukumäärä, 1 000 kpl ¹⁾			
Vaihto-osakkeet	124 553	125 843	129 694
Kantaosakkeet	34 462	34 524	34 556
Yhteensä	159 015	160 367	164 250
Osakkeiden oikaistu lukumäärä 31.12., 1 000 kpl ¹⁾			
Vaihto-osakkeet	122 444	125 655	126 848
Kantaosakkeet	34 316	34 522	34 533
Yhteensä	156 760	160 177	161 381

1) Osakkeiden lukumäärä, joka ei sisällä konsernin omistamia omia osakkeita

2) Hallituksen ehdotuksen mukaisesti 0,04 euroa osakkeelta

Vuosien 2006 ja 2005 vertailutiedot muutettu vastaamaan vuoden 2007 tietoja.

TALOUDELLISEN KEHITYKSEN TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO, % (ROE)*	$\frac{\text{TULOS ENNEN VEROJA} - \text{TULOVEROT}}{\text{OMA PÄÄOMA (KESKIMÄÄRIN VUODEN AIKANA)}} \times 100$
SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO, % (ROI)*	$\frac{\text{TULOS ENNEN VEROJA} + \text{KORKO- JA MUUT RAHOITUSKULUT}}{\text{TASEEN LOPPUSUMMA} - \text{KOROTTOMAT VELAT (KESKIMÄÄRIN VUODEN AIKANA)}} \times 100$
OMAVARAISUUSASTE, %	$\frac{\text{OMA PÄÄOMA}}{\text{TASEEN LOPPUSUMMA} - \text{SAADUT ENNAKOT}} \times 100$
KOROLLINEN NETTOVELKA	KOROLLISET VELAT – RAHAVARAT JA KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT
VELKAANTUMISASTE, %	$\frac{\text{KOROLLINEN NETTOVELKA}}{\text{OMA PÄÄOMA}} \times 100$

OSAKEKOHTAISTEN TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

TULOS PER OSAKE*	$\frac{\text{EMOYRITYKSEN OSAKKEENOMISTAJILLE KUULUVA TILIKAUDEN TULOS}}{\text{TILIKAUDEN KESKIMÄÄRÄINEN OSAKEANTIOIKAISTU OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ}}$
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA PER OSAKE	$\frac{\text{LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA}}{\text{TILIKAUDEN KESKIMÄÄRÄINEN OSAKEANTIOIKAISTU OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ}}$
OMA PÄÄOMA PER OSAKE	$\frac{\text{EMOYRITYKSEN OSAKKEENOMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA}}{\text{OSAKKEIDEN OSAKEANTIOIKAISTU LUKUMÄÄRÄ 31.12.}}$
OSINKO PER OSAKE	$\frac{\text{TILIKAUDELTA JAETTU OSINKO}}{\text{OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ TILIKAUDEN LOPUSSA}}$
OSINKO PER TULOS %*	$\frac{\text{OSAKEKOHTAINEN OSINKO}}{\text{OSAKEKOHTAINEN TULOS}} \times 100$
EFEKTIIVINEN OSINKOTUOTTO %	$\frac{\text{OSAKEANTIOIKAISTU OSINKO OSAKETTA KOHTI}}{\text{OSAKEANTIOIKAISTU, TILIKAUDEN VIIMEINEN KAUPANTEKOKURSSI}} \times 100$
HINTA/VOITTO-SUHDE (P/E-LUKU)*	$\frac{\text{OSAKEANTIOIKAISTU, TILIKAUDEN VIIMEINEN KAUPANTEKOKURSSI}}{\text{OSAKEKOHTAINEN TULOS}}$
OSAKEKANNAN MARKKINA-ARVO	OSAKEANTIOIKAISTU, TILIKAUDEN VIIMEINEN KAUPANTEKOKURSSI X OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ 31.12. ILMAN KONSERNIN HALLUSSA OLEVIA OMIA OSAKKEITA

*TUNNUSLUKUJEN LASKENASSA ON KÄYTETTY JATKUVIEN TOIMINTOJEN TULOSTA

OSAKKEET JA OMISTAJAT

Raisio Oyj:n osakkeet noteerataan OMX:n Pohjoismaisessa Pörssissä Helsingissä. Raision markkina-arvo vuoden 2007 lopussa oli 248,8 miljoonaa euroa. Osakkeiden kokonaisvaihto ylsi lähes 103 miljoonaan euroon. Vaihto-osakkeen päätöskurssi 28.12.2007 oli 1,50 euroa ja kantaosakkeen 1,52 euroa. Hallitus esittää 0,04 euron osingon maksamista kevään 2008 yhtiökokoukselle.

OSAKEPÄÄOMA JA OSAKELAJIT

Raisio Oyj:n täysin maksettu osakepääoma on 27 776 072,91 euroa, joka 31.12.2007 jakaantui 34 474 250 kantaosakkeeseen (sarja K) ja 130 674 780 vaihto-osakkeeseen (sarja V). Osakkeella ei ole nimellisarvoa. Kantaosakkeiden osuus osakekannasta oli 20,9 % ja äänimäärästä 84,1 % ja vaihto-osakkeiden vastaavasti 79,1 % ja 15,9 % (31.12.2007). Yhtiön vähimmäispääoma on 25 000 000 euroa ja enimmäispääoma 100 000 000 euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestystä muuttamatta. Osakepääoma ei ole muuttunut vuoden 2007 aikana. Yhtiön liikkeeseen laskemia osakkeeseen oikeuttavia arvopapereita ei ole.

Raisio Oyj:n osakkeet noteerataan OMX:n Pohjoismaisessa Pörssissä Helsingissä (jäljempänä: Helsingin Pörssi). Yhtiön vaihto-osakkeet noteerataan keski suurten yhtiöiden ryhmässä, toimialana päivittäistavarat ja kantaosakkeet Pre-listalla. Vaihto-osakkeen pörssitunnus on RAIVV ja ISIN-koodi FI 0009002943 sekä kantaosakkeen RAIKV ja FI 0009800395. Yhtiön osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään.

Vaihto-osakkeilla ja kantaosakkeilla on samat oikeudet yhtiön pääomaan ja voitonjakoon. Kantaosake tuottaa yhtiökokouksessa 20 ääntä ja vaihto-osake yhden äänen. Yhtiökokouksessa kukaan ei ole oikeutettu äänestämään suuremmalla kuin kymmenesosalla siellä edustettujen osakkeiden tuottamasta yhteenlasketusta äänimäärästä.

Kantaosakkeen hankkimiseen luovutustoimin vaaditaan hallituksen suostumus. Suostumus tarvitaan siinäkin tapauksessa, että luovutuksensaajalla jo on hänelle rekisteröityjä kantaosakkeita. Suostumus on annettava, jos osakkeen saaja on maanviljelijästä päätoimisesti harjoittava luonnollinen henkilö. Mikäli suostumusta ei anneta, hallituksen on muunnettava luovutettu kantaosake vaihto-osakkeeksi.

Hallitus voi myös pyynnöstä muuntaa kantaosakkeita vaihto-osakkeiksi sekä pyynnöstä antaa ennakkotiedon siitä, tullaanko hakijalle antamaan suostumus kantaosakkeiden hankintaan vai ei. Vuoden 2007 aikana 88 992 kantaosaketta muunnettiin vaihto-osakkeiksi.

Arvo-osuusjärjestelmässä kantaosakkeet, joiden osalta suostumuskäsittely on kesken tai joille ei ole haettu suostumusta, ovat ns. odotusluettelossa kunnes ne joko myönnetyin suostumuksen perusteella kirjataan osakasluetteloon kantaosakkeina tai luovutetaan edelleen tai on muunnettu vaihto-osakkeiksi. Odotusluettelossa oli 5,3 miljoonaa kantaosaketta 31.12.2007.

KAUPANKÄYNTI RAISION OSAKKEILLA

V-osakkeen ylin hinta oli 2,33 euroa, alin 1,39 euroa ja keski-kurssi 1,95 euroa. Vuoden lopussa V-osakkeen hinta oli 1,50 euroa. V-osakkeita vaihdettiin yhteensä 51,3 miljoonaa kappaletta (64,3 milj. kpl vuonna 2006) eli noin 39 prosenttia V-osakkeiden kokonaismäärästä. Vaihdon arvo oli 100,0 miljoonaa euroa (121,1 milj. euroa).

K-osakkeen ylin hinta oli 2,25 euroa, alin 1,50 euroa ja keski-kurssi 1,96 euroa. Vuoden lopussa K-osakkeen hinta oli 1,52 euroa. K-osakkeen vaihto oli 1,3 miljoonaa osaketta (1,5 milj. kpl) ja vaihdon arvo oli 2,6 miljoonaa euroa (2,8 milj. euroa).

Osakekannan markkina-arvo oli vuoden 2007 lopussa 248,4 miljoonaa euroa (295,9 milj. euroa) ja ilman yhtiön hallussa olevia osakkeita 235,8 miljoonaa euroa (287,1 milj. euroa).

OMISTUSRAKENNE

Raisio Oyj:llä oli vuoden 2007 lopussa 37 873 rekisteröityä osakkeenomistajaa (40 822). Suurin omistajaryhmä oli kotitaloudet 58,8 prosentin osuudella osakekannasta (61,7 %).

Raisio Oyj:n hallussa oli 8 230 500 vaihto-osaketta ja 158 300 kantaosaketta 31.12.2007. Muilla konserniin kuuluvilla yhtiöillä ei ole Raisio Oyj:n osakkeita. Yhtiölle tai sen tytäryhteisölle kuuluvilla osakkeilla ei voi osallistua yhtiökokoukseen.

Ulkomaaalaisten omistus Raision osakekannasta oli kertomusvuonna ylimmillään 16,8 prosenttia, alimmillaan 15,3 prosenttia ja sen lopussa 15,4 prosenttia (15,5 %). Arvo-osuusjärjestelmään on siirtämättä 0,5 prosenttia osakkeista.

Arvopaperimarkkinalain 2. luvun 9 §:ssä tarkoitettuja osakkeenomistajien ilmoituksia omistumuutoksista (ns. liputusilmoitus) ei kertomusvuonna yhtiölle tehty.

OSINKOPOLITIikka JA OSINKO

Raision tavoitteena on tuottaa lisäarvoa kaikille osakkeenomistajilleen kehittämällä liiketoimintaansa ja parantamalla sen kannattavuutta sekä noudattamalla pitkäjänteistä osinkopolitiikkaa. Tavoitteena on jakaa vuosittain osinkona puolet jatkuvasta liiketoiminnasta syntyvästä osakekohtaisesta tuloksesta edellyttäen, ettei osingonmaksu vaaranna yhtiön strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Raisio Oyj:n 31.3.2007 kokoontunut yhtiökokous päätti 0,03 euron osingon maksamisesta osaketta kohti ja tämä osinko maksettiin osakkeenomistajille 13.4.2007. Osinkoa ei kuitenkaan maksettu yhtiön hallussa oleville osakkeille.

Hallitus esittää kevään 2008 varsinaiselle yhtiökokoukselle 0,04 euron suuruisen osingon maksamista kultakin osakkeelta. Osingonmaksun täsmäytyspäivä on 1.4.2008 ja osingon maksupäivä 8.4.2008.

OSAKEPOHJAISET KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Raisiolla ei ollut kertomusvuonna osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä.

JOHDON OSAKKEENOMISTUS

Yhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja sekä heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt ja säätiöt omistivat 31.12.2007 kantaosakkeita 1 343 260 kappaletta ja vaihto-osakkeita 441 140 kappaletta. Tämä on yhteensä 1,08 prosenttia kaikista osakkeista ja 3,33 prosenttia kokonaisuäänimäärästä.

OSAKASSOPIMUKSET

Raisio Oyj:n tiedossa ei ole yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä osakassopimuksia.

YHTIÖJÄRJESTYKSEN MUUTTAMINEN

Pääsääntöisesti yhtiöjärjestyksen muuttaminen edellyttää, että muutosehdotusta kannattaa vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista. Yhtiöjärjestyksen 6., 7., 8., 9. ja 18. pykälien muuttamiseksi tarvitaan kuitenkin kahdessa peräkkäisessä vähintään 20 päivän väliajalla pidetyssä yhtiökokouksessa kolmen neljäsosan enemmistöllä annetuista äänistä ja edustetuista osakkeista tehty päätös. Tietyissä asioissa osakeyhtiölaki edellyttää osakelajikohtaista äänestystä ja osakkeenomistajan suostumusta.

YHTIÖJÄRJESTYKSEN MUUTOKSET 2007

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen yhtiöjärjestyksen 12., 13., 14., 15. ja 17. pykälien muuttamiseksi ja 20. pykälän kumoamiseksi ehdotuksen mukaisesti. Kokouksessa hyväksytyn 10. pykälän mukaan varsinaisten ja ylimääräisten yhtiökokousten pitopaikkana on Raisio tai Turku. Keskeisin yhtiöjärjestyksen muutos on hallituksen jäsenten valinnan siirtyminen hallintoneuvostolta yhtiökokoukselle, joka ensimmäisen kerran valitsee hallituksen jäsenet keväällä 2008.

HALLINTOMALLI

Yhtiön hallintoneuvoston jäsenet, joita on vähintään 15 ja enintään 25, valitsee yhtiökokous toimikaudeksi, joka alkaa valinnan tekevästä yhtiökokouksesta ja päättyy kolmannen valintaa seuraavan yhtiökokouksen päättyessä. Kolmannes jäsenistä on erovuorossa vuosittain. Vuoden 2007 alusta hallintoneuvostoon kuuluvat myös kolme Raision Suomessa toimivan henkilöstön muodostamien henkilöstöryhmien valitsemia edustajia.

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kahdeksan yhtiökokouksen (keväästä 2008 alkaen) valitsemia jäsentä, joiden toimikausi alkaa valinnan tehneen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy lähinnä seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Toimitusjohtajan nimittää ja vapauttaa tehtävistään hallitus. Toimitusjohtaja valitaan tehtävänsä toistaiseksi.

Niin hallintoneuvoston kuin hallituksen jäsenten valinnan suorittava organisaatio voi milloin tahansa tehdä uuden valintapäätöksen ja jäsenen tai kaikkien jäsenten tehtävä voi siten päättyä myös kesken toimikauden.

HALLITUKSEN VALTUUDET OMIEN OSAKKEIDEN HANKKIMISEEN

Kevään 2007 yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 3 300 000 vaihto- ja 875 000 kantaosakkeen hankkimisesta. Osakkeet voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, käytettäväksi yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamisessa tai toteuttamisessa sekä osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamiseksi tai muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätoitaviksi. Valtuutus on voimassa enintään 30.9.2008 asti.

Hallitus päätti huhtikuussa aloittaa omien osakkeiden hankinnan Helsingin Pörssin järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä 10.4.2007 alkaen. Valtuuden perusteella on kertomusvuonna hankittu 3 300 000 vaihto-osaketta eli valtuuden mahdollistama enimmäismäärä noin 6,3 miljoonalla eurolla sekä 117 100 kantaosaketta noin 0,2 miljoonalla eurolla.

HALLITUKSEN OSAKEANTIVALTUUDET

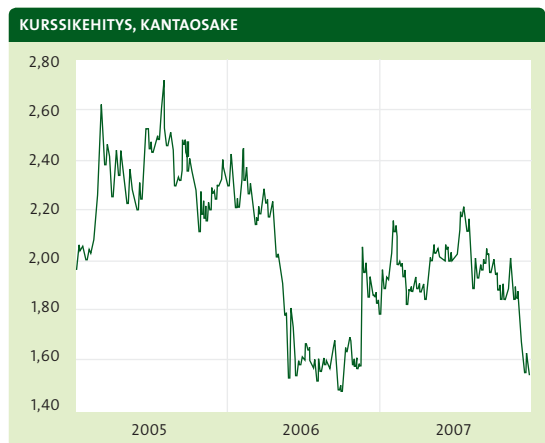
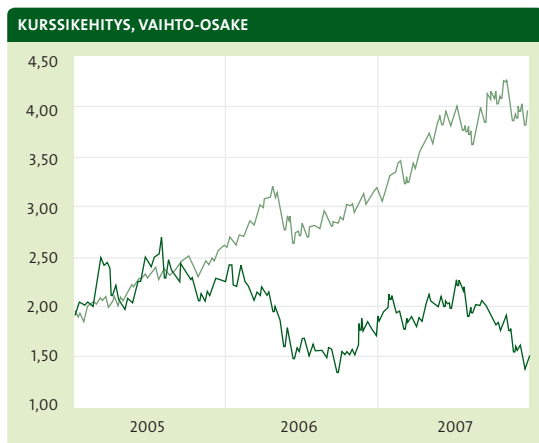
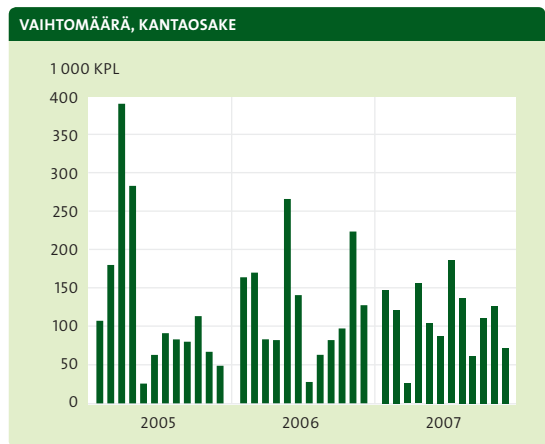
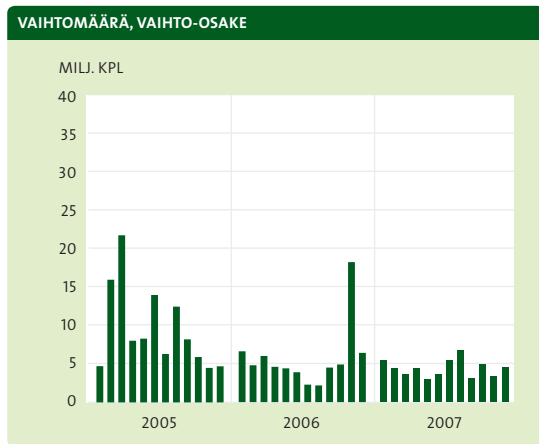
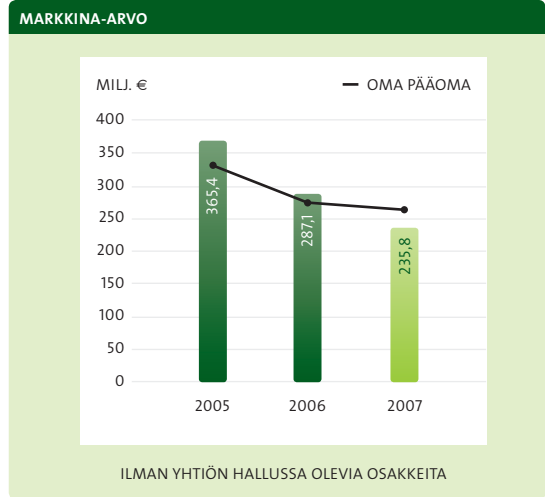
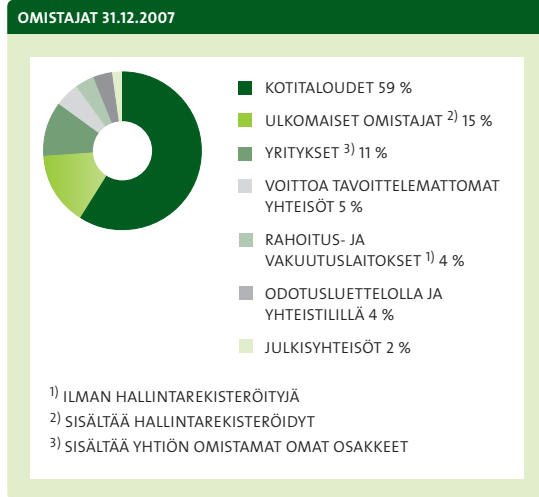
Kevään 2007 yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhteensä enintään 9 146 700 osakkeen antamisesta osakeannilla, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia yhtiön omistamia osakkeita. Luovutusvaltuutus käsittää niin yhtiön hallussa jo päätöksentekohetkellä olleet 4 930 500 vaihto- ja 41 200 kantaosaketta kuin ne osakkeet – enintään 3 300 000 vaihto-osaketta ja enintään 875 000 kantaosaketta – jotka uuden hankkimisvaltuuden perusteella yhtiölle hankitaan. Ottaen huomioon sen, että yhtiöjärjestyksen muuntolausekkeen nojalla kantaosakkeet voidaan muuntaa vaihto-osakkeiksi, tämä osakeantivaltuutus voi siten koskea enintään 9 146 700 vaihto-osaketta ja enintään 916 200 kantaosaketta, kuitenkin yhteensä enintään 9 146 700 yhtiön osaketta.

Hallitus voi päättää omien osakkeiden luovuttamisesta muutoin kuin siinä suhteessa, jossa osakkeenomistajilla on etuoikeus yhtiön osakkeisiin, jos poikkeamiseen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Yhtiön pääomarakenteen kehittämistä, yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamista tai toteuttamista sekä osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamista voidaan pitää yhtiön kannalta painavana taloudellisenä syynä. Hallitus voi päättää omien osakkeiden luovuttamisesta myös Helsingin Pörssin järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä varojen hankkimiseksi investointien ja mahdollisten yritysostojen rahoittamiseen.

Osakkeista maksettavan vastikkeen määrä on vähintään niiden luovutushetken mukainen käypä arvo, joka määrytyy Helsingin Pörssin järjestämässä julkisessa kaupan-käynnissä, mutta osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamisessa osakkeita voidaan antaa vastikkeetta. Osakkeet voidaan luovuttaa myös muuta kuin rahavastiketta vastaan, kuittausta vastaan tai muutoin tietyin ehdoin.

Luovutusvaltuus on voimassa enintään 30.3.2012 asti eikä sitä toistaiseksi ole käytetty.

OSAKEPÄÄOMAN RAKENNE 31.12.2007			
	OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ, KPL	OSUUS OSAKKEISTA, %	OSUUS ÄÄNISTÄ, %
VAIHTO-OSAKKEET	130 674 780	79,1	15,9
KANTAOSAKKEET	34 474 250	20,9	84,1
YHTEENSÄ	165 149 030	100,0	100,0

■ RAISION V-OSAKE ■ OMX HELSINKI GI

■ KESKIKURSSI

OSAKKEENOMISTAJAT						
25 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 31.12.2007 OSAKASLUETTELOON MUKAAN						
	SARJIA K, KPL	SARJIA V, KPL	YHTEENSÄ, KPL	%	ÄÄNIÄ, KPL	%
NIEMISTÖ KARI		4 120 000	4 120 000	2,49	4 120 000	0,50
MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK R.Y.	3 733 980	199 000	3 932 980	2,38	74 878 600	9,13
SKAGEN GLOBAL VERDIPAPIRFOND		2 247 300	2 247 300	1,36	2 247 300	0,27
EVLI PANKKI OYJ		1 977 977	1 977 977	1,20	1 977 977	0,24
SIJOITUSRAHASTO OP-SUOMI ARVO		1 434 800	1 434 800	0,87	1 434 800	0,17
SIJOITUSRAHASTO ARVO FINLAND VALUE		1 050 000	1 050 000	0,64	1 050 000	0,13
KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ ILMARINEN		1 016 966	1 016 966	0,62	1 016 966	0,12
DALLAS OF SWEDEN AKTIEBOLAG		1 000 000	1 000 000	0,61	1 000 000	0,12
ETRA INVEST OY AB		1 000 000	1 000 000	0,61	1 000 000	0,12
KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ ELÄKE-FENNIA		1 000 000	1 000 000	0,61	1 000 000	0,12
MAA- JA VESITEKNIIKAN TUKI R.Y.		1 000 000	1 000 000	0,61	1 000 000	0,12
SKAGEN VEKST VERDIPAPIRFOND		916 743	916 743	0,56	916 743	0,11
BROTHERUS ILKKA	42 540	784 500	827 040	0,50	1 635 300	0,20
SIJOITUSRAHASTO NORDEA NORDIC SMALL CAP		787 161	787 161	0,48	787 161	0,10
SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND R.F.	659 500	113 000	772 500	0,47	13 303 000	1,62
SIJOITUSRAHASTO AKTIA CAPITAL		724 000	724 000	0,44	724 000	0,09
HAAVISTO MAIJA	393 120	287 770	680 890	0,41	8 150 170	0,99
HAAVISTO HEIKKI	542 300	119 590	661 890	0,40	10 965 590	1,34
LANGH HANS	654 480		654 480	0,40	13 089 600	1,60
KESKINÄINEN TYÖELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ VARMA		653 000	653 000	0,40	653 000	0,08
KESKITIEN TUKISÄÄTIÖ	100 000	500 000	600 000	0,36	2 500 000	0,30
HAAVISTO ERKKI	364 940	172 260	537 200	0,33	7 471 060	0,91
HAAVISTO ANTTI	382 140	140 740	522 880	0,32	7 783 540	0,95
KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ ETERA		518 400	518 400	0,31	518 400	0,06
RELANDER HARALD BERTEL		500 000	500 000	0,30	500 000	0,06

ULKOMAALAISTEN OMISTUKSESSA HALLINTAREKISTERÖIDYT MUKAAN LUKIEN OLI YHTEENSÄ 25 581 113 OSAKETTA, JOKA ON 15,4 % KOKO OSAKEMÄÄRÄSTÄ JA 19,5 % VAIHTO-OSAKKEISTA.

YHTIÖN OMASSA OMISTUKSESSA OLI YHTEENSÄ 8 388 800 OSAKETTA, JOKA ON 5,1 % KOKO OSAKEMÄÄRÄSTÄ.

OSAKEOMISTUKSEN JAKAUTUMINEN 31.12.2007								
OSAKKEITA	VAIHTO-OSAKKEET				KANTAOSAKKEET			
	OMISTAJIA		OSAKKEITA		OMISTAJIA		OSAKKEITA	
	KPL	%	KPL	%	KPL	%	KPL	%
1-1 000	22 712	64,2	11 091 855	8,5	3 839	58,0	1 367 638	4,0
1 001-5 000	9 873	27,9	24 292 737	18,6	1 793	27,0	4 262 841	12,3
5 001-10 000	1 748	4,9	13 179 823	10,1	515	7,8	3 675 639	10,7
10 001-25 000	749	2,1	11 846 591	9,1	330	5,0	5 100 861	14,8
25 001-50 000	178	0,5	6 249 313	4,8	100	1,5	3 280 669	9,5
50 001-	145	0,4	63 653 341	48,7	46	0,7	10 860 520	31,5
ODOTUSLUETTELOSSA			0	0,0			5 299 102	15,4
YHTEISTILILLÄ			191 470	0,1			626 980	1,8
ERITYISTILEILLÄ			169 650	0,1			0	0,0
YHTEENSÄ	35 405	100,0	130 674 780	100,0	6 623	100,0	34 474 250	100,0

RAISIO OYJ:LLÄ OLI REKISTERÖITYJÄ OSAKKEENOMISTAJIA 31.12.2007 YHTEENSÄ 37 873.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

(MILJ. EUROA)	LIITETIETO	1.1.–31.12.2007	1.1.–31.12.2006
LIKEVAIHTO		13,3	25,7
Liiketoiminnan muut tuotot		0,7	5,3
Materiaalit ja palvelut	1	-0,1	-0,2
Henkilöstökulut	2	-3,8	-11,8
Poistot ja arvonalentumiset	3	-3,0	-3,2
Liiketoiminnan muut kulut		-12,0	-16,4
LIIKETULOS		-4,9	-0,6
Rahoitustuotot ja -kulut	4	+10,8	+10,1
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		5,9	9,5
Satunnaiset erät	5	-10,1	-10,0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		-4,2	-0,4
Tilinpäätössiirrot	6	+2,7	+0,0
Tuloverot	7	-0,2	0,2
TILIKAUDEN TULOS		-1,7	-0,2

EMOYHTIÖN TASE

(MILJ. EUROA)	LIITETIETO	31.12.2007	31.12.2006
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	8	0,1	7,8
Aineelliset hyödykkeet	8	0,5	11,2
Osuudet saman konsernin yrityksistä	9	85,0	52,4
Muut sijoitukset	9	199,0	219,7
		284,6	291,0
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus		0,0	0,0
Lyhytaikaiset saamiset	10	58,6	58,8
Rahoitusarvopaperit		34,7	69,0
Rahat ja pankkisaamiset		1,3	0,7
		94,6	128,6
VASTAAVAA YHTEENSÄ		379,2	419,6
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
	11		
Osakepääoma		27,8	27,8
Ylikurssirahasto		2,9	2,9
Vararahasto		88,6	88,6
Edellisten tilikausien voitto		208,0	219,6
Tilikauden tulos		-1,7	-0,2
		325,6	338,6
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	12	0,0	0,0
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma	13	0,0	0,8
Lyhytaikainen vieras pääoma	14	53,5	80,2
		53,5	81,0
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		379,2	419,6

EMOYHTIÖN RAHAVIRTALASKELMA

(MILJ. EUROA)	2007	2006
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liiketulos	-4,9	-0,6
Oikaisut liikelukokseen:		
Suunnitelman mukaiset poistot	3,0	3,2
Muut oikaisut	0,6	0,0
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-1,3	2,6
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-), vähennys (+)	+0,1	+4,0
Vaihto-omaisuuden lisäys (-), vähennys (+)	-0,0	-0,0
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+), vähennys (-)	-18,3	-1,0
Käyttöpääoman muutos	-18,2	3,0
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-19,5	5,6
Maksetut korot ja maksut liiketoiminnan rahoituskuluista	-1,9	-2,8
Saadut osingot liiketoiminnasta	0,2	0,1
Saadut korot ja muut rahoitustuotot liiketoiminnasta	13,0	12,7
Maksetut välittömät verot	0,0	0,0
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	-8,3	15,6
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1,8	-4,3
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1,9	0,2
Investoinnit konserniyhtiöosakkeisiin	-0,1	0,0
Myönnettyt lainat	-47,0	-31,9
Lainasaamisten takaisinmaksut	29,2	13,0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-17,7	-23,0
Rahavirta investointien jälkeen	-25,9	-7,3
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	-11,0	+7,6
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	+24,3	-34,2
Lainasaamisten lisäys (-), vähennys (+)	+0,0	-2,8
Saadut ja maksetut konserniavustukset	-10,0	0,0
Omien osakkeiden hankinta	-6,5	-2,6
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-4,8	-8,0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-7,9	-40,0
Rahavarojen muutos	-33,8	-47,4
Rahavarat tilikauden alussa	69,8	117,1
Rahavarat tilikauden lopussa	36,0	69,8

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTA- PERIAATTEET

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomessa voimassa olevia kirjanpito- ja osakeyhtiölain säännöksiä. Tilinpäätös on laadittu euroissa.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon.

PYSYVIEN VASTAAVIEN ARVOSTUS

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella. Poistosuunnitelma on sama kuin edellisenä vuonna.

Poistoajat ovat:

- rakennukset ja rakennelmat 10–25 vuotta
- koneet ja laitteet 4–10 vuotta
- aineettomat oikeudet 5–10 vuotta
- muut pitkävaikutteiset menot 5–20 vuotta.

Suunnitelman mukaisia poistoja ei ole tehty maa-alueista eikä arvonorotuksista.

TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu vuosikuluksi niiden syntymisvuonna. Vuonna 2007 yhtiöllä ei ollut tutkimus- ja kehitysmenoja.

LEASING

Leasingmaksut käsitellään vuokratuloina.

ELÄKEJÄRJESTELYT

Yhtiön henkilöstön lakisääteinen ja vapaaehtoinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöissä. Yhtiön toimitusjohtajalla on oikeus ja velvollisuus siirtyä eläkkeelle täytettyään 62 vuotta.

LIIEKVAIHTO

Liikevaihtona esitetään tuotemyynnin lisäksi tuotot pääasiassa emoyhtiön konserniyhtiöille tuottamasta palvelutoiminnasta.

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät säännölliset tuotot kuten vuokrat.

SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

Satunnaiset tuotot ja kulut koostuvat saaduista ja annetuista konserniavustuksista.

TULOVEROT

Yhtiön tuloslaskelman verot sisältävät verotettavan tuloksen perusteella lasketut tilikauden verot sekä aikaisempien tilikausien verot. Tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään täysimääräisenä taseessa, eikä niihin sisältyvää verovelkaa ole käsitelty velkana. Laskennallisia veroja ei ole kirjattu.

VALUUTTAMÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaanrahan määrät saamiset ja velat on muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivänä noteerattujen keskikurssien mukaan. Toteutuneet kurssierot samoin kuin saamisten ja velkojen arvostamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot on käsitelty myyntien ja ostojen oikaisuuerinä ja rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot on esitetty rahoituksen tuotoissa ja kuluissa.

JOHDANNAISSOPIMUKSET

Riskienhallintapolitiikkansa mukaisesti yhtiö käyttää johdannaisia valuutta- ja korkoriskeiltä suojautumiseen. Valuuttajohdannaisia käytetään sekä suojaamaan valuuttamääräisiä saamisia ja velkoja että tulevia kaupallisia kassavirtoja. Kun valuuttajohdannaiset suojaavat valuuttamääräisiä saamisia ja velkoja, niistä syntyvät kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti. Valuuttamääräisiä tulevia kaupallisia rahavirtoja suojaavista valuuttajohdannaisista johtuvat realisoitumattomat kurssitappiot kirjataan tuloslaskelmaan, mutta realisoitumattomia kurssivoittoja ei kirjata.

Konsernin korollisista lainoista ja saamisista koostuvan salkun korkoriskeä voidaan pienentää tekemällä koronvaihtosopimuksia. Sopimusten jaksotettu korko kirjataan rahoitustuottoihin tai -kuluihin oikaisemaan alla olevasta laina- ja saamissalkusta aiheutuvia korkokuluja/-tuottoja. Sopimusten käypää arvoa ei ole kirjattu. Yhtiöllä ei ole tilinpäätöshetkellä koronvaihtosopimuksia.

OMAT OSAKKEET

Omien osakkeiden hankinta siihen liittyvine menoineen on esitetty yhtiön tilinpäätöksessä voittovarojen vähennyksenä.

RAHAVIRTALASKELMA

Tilikauden aikaiset rahavirrat esitetään jaoteltuina liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirtoihin. Rahavirtojen erät on olennaisilta osiltaan esitetty maksuperusteisina.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

(MILJ. EUROA)	2007	2006
1. MATERIAALIT JA PALVELUT		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	0,1	0,1
Varaston muutos	0,0	0,0
Ulkopuolisilta ostetut palvelut	0,0	0,1
Yhteensä	0,1	0,2
2. HENKILÖSTÖKULUT		
Palkat ja palkkiot	2,9	9,4
Eläkekulut	0,6	1,7
Muut henkilöstökulut	0,2	0,7
Yhteensä	3,8	11,8
JOHDON PALKAT JA PALKKIOT		
Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet	0,7	1,2
EMOYHTIÖN PALVELUKSESSA OLI TILIKAUDEN AIKANA KESKIMÄÄRIN (HENKILÖÄ)		
Työntekijät	1	6
Toimihenkilöt	45	187
	46	193
LÄHIPIIRIVASTUUT		
Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset		
Emoyhtiön toimitusjohtajalla on oikeus ja velvollisuus siirtyä eläkkeelle täytettyään 62 vuotta.		
3. POISTOT JA ARVONALENNUKSET		
Suunnitelman mukaiset poistot	3,0	3,2
4. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Osinkotuotot		
Omistusyhteisyryyksiltä	0,0	0,0
Muilta	0,2	0,1
Yhteensä	0,2	0,1
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	8,7	7,2
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista yhteensä	8,9	7,3
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1,8	1,6
Muilta	1,8	3,6
Yhteensä	3,6	5,2
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista ja muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	12,3	12,3

(MILJ. EUROA)	2007	2006
Kurssierot		
Saman konsernin yritykset	0,0	0,3
Muut	0,2	0,1
Yhteensä	0,2	0,4
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-1,3	-1,7
Muille	-0,5	-1,0
Yhteensä	-1,8	-2,7
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	10,8	10,1
5. SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT		
Satunnaiset tuotot		
Saadut konserniavustukset	10,4	0,0
Yhteensä	10,4	0,0
Satunnaiset kulut		
Annetut konserniavustukset	-20,5	-10,0
Yhteensä	-20,5	-10,0
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	-10,1	-10,0
6. TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	2,7	0,0
7. TULOVEROT		
Tuloverot satunnaisista eristä	2,6	2,6
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-2,8	-2,6
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0,0	0,2
Yhteensä	-0,2	0,2

EMOYHTIÖN TASEEN LIITETIEDOT

8. EMOYHTIÖN AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2007

(MILJ. EUROA)	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT PITKÄVAIKUTT. MENOT	ENNAKKO-MAKSUT	AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	0,2	13,1	0,0	13,4
Lisäykset 1.1.-31.12.	0,0	0,6		0,6
Vähennykset 1.1.-31.12.	0,0	13,3		13,3
Siirrot erien välillä		0,0	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	0,2	0,4	0,0	0,6
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	0,2	5,4		5,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	6,9		6,9
Tilikauden poisto	0,0	1,8		1,8
Kertyneet poistot 31.12.	0,2	0,3	0,0	0,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	0,0	0,1	0,0	0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2006	0,0	7,8	0,0	7,8

8. EMOYHTIÖN AINEELLISET HYÖDYKKEET 2007

(MILJ. EUROA)	MAA- JA VESI-ALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKO-MAKSUT JA KESKENER. HANKINNAT	AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	3,0	18,9	18,0	0,3	0,0	40,2
Lisäykset 1.1.-31.12.		0,1	0,4			0,5
Vähennykset 1.1.-31.12.	3,0	18,3	18,3			39,6
Siirrot erien välillä						0,0
Hankintameno 31.12.	0,0	0,7	0,2	0,3	0,0	1,2
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.		15,1	14,0			29,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		15,0	14,6			29,5
Tilikauden poisto		0,4	0,8			1,2
Kertyneet poistot 31.12.	0,0	0,5	0,2	0,0	0,0	0,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	0,0	0,2	0,0	0,3	0,0	0,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2006	3,0	3,9	4,0	0,3	0,0	11,2
Tuotannollisten koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 31.12.2007			0,0			
31.12.2006			2,3			

9. SIIJOITUKSET 2007

(MILJ. EUROA)	KONSERNI- YRITYSTEN OSAKKEET	OMISTUS- YHTEYSYRITYS- OSAKKEET	MUUT OSAKKEET	SAAMISET, KONSERNI- YRITYKSET	SIIJOI- TUKSET YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	52,4	0,0	0,5	219,1	272,0
Lisäykset 1.1.-31.12.	33,6		0,0	47,0	80,6
Vähennykset 1.1.-31.12.	1,0		0,5	67,1	68,6
Hankintameno 31.12.	85,0	0,0	0,0	199,0	284,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	85,0	0,0	0,0	199,0	284,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2006	52,4	0,0	0,5	219,1	272,0

OSAKKEET JA OSUUDET 2007

	KONSERNIN OMISTUSOSUUS, %	EMOYHTIÖN OMISTUSOSUUS, %
KONSERNIYRITYKSET		
Raisio Group Holding Oy	100,00	100,00
Raision Konsernipalvelut Oy	100,00	100,00
Raisionkaaren Teollisuuspuisto Oy	100,00	98,41
Ravintoraisio Oy, Raisio	100,00	100,00
OSAKKUUSYRITYKSET		
Vihervakka Oy, Pöytyä	38,50	38,50

(MILJ. EUROA)	2007	2006
10. SAAMISET		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,3	0,6
Saamiset samaan konserniin kuuluilta yrityksiltä		
Myyntisaamiset	0,8	1,3
Lainasaamiset	36,5	46,7
Muut saamiset	10,5	0,4
Siirtosaamiset	1,9	1,7
	49,8	50,0
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä		
Myyntisaamiset	0,0	0,0
Muut saamiset	7,7	7,5
Siirtosaamiset	0,9	0,8
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	58,6	58,8
Siirtosaamisiin sisältyy liiketoimintaan liittyvien kuluja ja tuottojen sekä rahoituserien ja verojen jaksotuksia.		
11. OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma 1.1.	27,8	27,8
Osakepääoma 31.12.	27,8	27,8
Ylikurssirahasto 1.1.	2,9	2,9
Ylikurssirahasto 31.12.	2,9	2,9
Vararahasto 1.1.	88,6	88,6
Vararahasto 31.12.	88,6	88,6
Voittovarot 1.1.	219,4	230,2
Osingonjako	-4,8	-8,0
Omien osakkeiden hankinta	-6,5	-2,6
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	208,0	219,6
Tilikauden tulos	-1,7	-0,2
Oma pääoma yhteensä	325,6	338,6
Omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	206,4	

Yhtiön osakepääoma jakautuu osakelajeittain seuraavasti:

	2007		2006	
	KPL	1 000 EUROA	KPL	1 000 EUROA
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	34 474 250	5 798	34 563 242	5 813
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	130 674 780	21 978	130 585 788	21 963
Yhteensä	165 149 030	27 776	165 149 030	27 776

Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet 2007:

	KPL	KIRJAN- PIDOLLINEN VASTA-ARVO, 1 000 EUROA	HANKINTA- MENO, 1 000 EUROA
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	158 300	27	318
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	8 230 500	1 384	17 576
Yhteensä	8 388 800	1 411	17 894

Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet 2006:

	KPL	KIRJAN- PIDOLLINEN VASTA-ARVO, 1 000 EUROA	HANKINTA- MENO, 1 000 EUROA
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	41 200	7	96
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	4 930 500	829	11 265
Yhteensä	4 971 700	836	11 360

Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden todennäköinen luovutushinta tilinpäätöshetkellä oli 12,6 milj. euroa (8,9 milj. euroa vuonna 2006).

12. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Tilinpäätössiirtojen kertymä muodostuu kertyneestä poistoerosta.

13. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Lainat rahoituslaitoksilta	0,0	0,8
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	0,0	0,8

14. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Lainat rahoituslaitoksilta	0,8	11,0
Ostovelat	0,2	3,0

Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille

Ostovelat	0,3	0,2
Muut velat	50,5	58,4
Siirtovelat	0,1	0,4

50,9 58,9

Muut velat	0,7	4,4
Siirtovelat	0,9	2,9

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä 53,5 80,2

Siirtovelkoihin sisältyy liiketoiminnan kulujen, rahoituserien ja verojen jaksotuksia.

Korottomat velat lyhytaikaiset	23,2	17,4
-----------------------------------	------	------

EMOYHTIÖN MUUT LIITETIEDOT

(MILJ. EUROA)	2007	2006
15. ANNETUT VAKUUKSET, VASTUUSITOUMUKSET JA MUUT VASTUUT		
VAKUUDEKSI ANNETTU OMAISUUS:		
Vakuudet samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta		
Annetut kiinteistökiinnitykset	0,0	3,7
Vakuuksien arvona on ilmoitettu pantattujen velkakirjojen tai arvopapereiden nimellisarvo. Vakuudet on annettu enimmäkseen yleisvakuuksina rahoituslaitoksille lainojen, takausten sekä erilaisten taseessa ja taseen ulkopuolella olevien limiittien vakuudeksi.		
TASEESEEN SISÄLTYMÄTTÖMÄT VASTUUSITOUMUKSET JA VASTUUT:		
Leasingvastuut		
Leasingsopimuksista maksamatta olevat määrät		
Alkaneella tilikaudella maksettavat	0,0	0,2
Myöhemmin maksettavat	0,0	0,2
Yhteensä	0,0	0,4
Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehtoihin liittyviä vastuita.		
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta		
Takaukset	17,9	17,6
Vastuusitoumukset osakkuusyhtiöiden puolesta		
Takaukset	0,0	3,0
Vastuusitoumukset muiden puolesta		
Takaukset	0,1	0,0
JOHDANNAISSOPIMUKSET:		
Johdannaissopimuksia käytetään yhtiössä suojaustarkoitukseen. Alempana ilmoitetut johdannaissopimusten kohde-etuuden arvot kuvaavat suojaustoimien laajuutta. Johdannaissopimusten käyvät arvot kertovat minkäläinen tulos johdannaissaseman sulkemisesta olisi syntynyt tilinpäätöspäivän markkinahinnoilla.		
Valuuttatermiinit:		
Käypä arvo	0,2	0,0
Kohde-etuuden arvo	18,6	25,5

Valuuttatermiinien kohde-etuuden arvona on ilmoitettu avointen termiinisopimusten summa muutettuna euroiksi tilinpäätöspäivän kurssilla.

HALLITUKSEN EHDOTUS VOITTOVAROJEN KÄYTÖSTÄ

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat taseen 31.12.2007 mukaan ovat 206 361 806,40 euroa. Hallitus ehdottaa, että emoyhtiön voittovaroista jaetaan osinkoa 0,04 euroa osaketta kohden

yhteensä 6 605 961,20 euroa

ja että voittovaratilille jätetään 199 755 845,20 euroa

Yhteensä 206 361 806,40 euroa

Osinkoa ei kuitenkaan makseta niille osakkeille, jotka ovat yhtiön hallussa osingonjaon täsmäytyspäivänä 1.4.2008.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu osingonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Raisiossa 13. helmikuuta 2008

Simo Palokangas

Anssi Aapola

Erkki Haavisto

Satu Lähteenmäki

Michael Ramm-Schmidt

Matti Rihko

toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Raisio Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Raisio Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2007. Hallitus ja toimitusjohtaja ovat laatineet EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaan laaditun konsernitilinpäätöksen sekä Suomessa voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaisesti laaditun toimintakertomuksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen, joka sisältää emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon konsernitilinpäätöksestä sekä emoyhtiön tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, etteivät tilinpäätös ja toimintakertomus sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Konsernitilinpäätös

EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaan laadittu konsernitilinpäätös antaa näiden standardien ja kirjanpitolain tarkoittamalla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Emoyhtiön tilinpäätös, toimintakertomus ja hallinto

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti ja antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Toimintakertomus on laadittu kirjanpitolain ja toimintakertomuksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Toimintakertomus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa ja antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Konsernitilinpäätös ja emoyhtiön tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Raisiossa 13. helmikuuta 2008

Johan Kronberg
KHT

Mika Kaarisalo
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa perehtynyt tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen sekä tilintarkastuskertomukseen tilikaudelta 1.1.–31.12.2007.

Hallintoneuvosto on päättänyt lausuntonaan esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilinpäätös ja konsernitilinpäätös vahvistetaan. Hallintoneuvosto yhtyy hallituksen voittovarojen käyttöä koskevaan ehdotukseen.

Raisiossa 14. helmikuuta 2008

Hallintoneuvoston puolesta

Juha Saura
puheenjohtaja

RAISIO

Raisio Oyj · PL 101 · 21201 Raisio
Puh. (02) 443 2111 · Faksi (02) 443 2315
Y-tunnus 0664032-4 · Kotipaikka Raisio
www.raisio.com

www.raisio.com